

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 18 / Sayı: 216 / Aralık 1999

TERSYÛZ EDİLEN TARİH yeniden ayakları üzerine oturtulacak

YENİ BİR BİN YILA GİRERKEN Doğu ve Batı'nın büyük buluşması

Tarihin en heyecan verici dönemlerinden biri daha yaşıyor: Yeni binyıl aynı zamanda bilinebilen tarihin de yeni bir evresini gündeme getirecek. Doğu'nun Binyılı'nın ardından Batı'nın egemenliğindeki ikinci binyılı da tamamlayan insanlığın önünde yeni bir süreç var: Doğu ile Batı'nın buluşmasının gerçekleşeceği bu binyıla, insanın kendini gerçekleştirme potansiyeli, özgürlük arayışı her türlü sınırı aşacak damgasını vuracak.

Tarihin en kadim halklarından Kürtler de, belki de kendi özel tarihlerinde ilk kez olmak üzere insanlığın bu yeni serüvenini geç kalmadan yaşıyorlar. Binlerce yıllık bir yalnızlığa mahkum edilmek istenen Kürtler, insanlığın büyük buluşmasında yerlerini almaya hazırlar. ÖZGÜRLÜK KAZANACAKTIR bayrağı altında yeni binyıla girmeye hazırlanan Kürtler, 20. yüzyılın son çeyreğine olduğu gibi önümüzdeki süreçte de damgalarını vuracaklar.

21. yüzyılda demokratik devlet biçimleri veya burjuva demokrasi olarak da adlandırılabilen devlet biçimleri olacaktır. Yeni tip bir demokratik devlet biçimiyle karşı karşıyayız. Buna 'Demokratik Cumhuriyet' diyoruz."

AB'ye girmek Türk halkının çıkarıdır. En büyük haksızlık Türk halkını bundan yoksun bırakmaktır. Dogmatik kemalistlerin, marjinal solun ve islamcılarının 'Avrupa'ya girersek bağımlılaşırız' demesi, Türkiye için tam bir komplodur."

Helsinki'de Türkiye'nin AB'ye aday ülke olarak tespit edilmesinde Kürtler ve PKK Önderliği'nin durumu birincil gündem maddesidir. Çünkü Türkiye'yi Avrupa Birliği'ne sokan Kürtler, onun öncüsü olan PKK ve PKK Önderliği'dir."

PKK Başkanlık Konseyi'nin değerlendirmesi 3. sayfada

"Bekle bizi Kibele"

Halil Uysal'ın yazısı 28. sayfada

En büyük yoldaşım ÖZGÜRLÜK TUTKUSUDUR

"Korkunç acılar içinde kendinizi bitireceğinize, barış militanı kılın. Barış ve demokrasi savaşını kazanın. Büyük kişilikler ve büyük değerler haline gelin. Kendilerini yakanların anısına bağlılığınız, demokrasi ve barışın kazanmasını sağlayacaktır. Bu düşüncelerimi herkese ulaştırın."

Başkan Apo'nun değerlendirmesi 12. sayfada

İnsanlık mücadelesinde psikolojinin önemi

Duran Kalkan yoldaşın değerlendirmesi 24. sayfada

"Eğer insanlığın çoğunluğu için etkili olabileceğimiz yeri seçmişsek, hiçbir yük bizi kamburlaştıramaz, çünkü artık o herkes adına ödenen bir bedeldir. Artık tadına vardığımız yoksul, kısıtlıca, bencilce bir sevinç değildir. Mutluluğumuz milyonlara aittir. Eylemlerimiz sessiz sedasız ama sonsuza dek etkisini sürdürecektir ve küllerimizi soylu insanların çakmak çakmak gözlerinden akan yaşlar ıslatacaktır."

Karl Marks (1835)

PKK Merkez Komite Üyesi Ağa Kahraman, Yavuz Güzel ve Haydar Alparslan yoldaşların anı yazıları 18. sayfada

Güney'de neler oluyor?

"ABD, Irak'tan önce İsrail-Suriye sorununu çözmeyi ve İran'ı sistem içine çekmeyi esas alıyor. Washington toplantılarında Federal Kürdistan öne çıkarılırken, ABD Türkiye'ye bu düzeyde bir yarı devlet statüsüne izin vermeyeceği sözünü veriyor."

Kani Yılmaz yoldaşın yazısı 10. sayfada

YENİ BİR BİN YILA GİRERKEN

Doğu ve Batı'nın büyük buluşması

İnsanlık tarihinin önemli bir dönüm noktası daha yaşanıyor. Uzun insanlık serüveninin bin yıllık bir dönemi kapanırken, bu yalnızca ölçülebilen bir zaman diliminin geçmesi anlamına gelmiyor. Bilinebilen insanlık tarihinin önemli bir dönemecinin de tamamlanmış yorumları yapılıyor. Bilinebilen insanlık tarihi diyoruz, çünkü insanın varoluşu, dahası dünyamızın tarihi bizim bugün üzerine konuştuğumuz sürecin çok daha fazlasını kapsıyor. Biz ise insanlık tarihinin ancak 5-6 bin yıllık süreci üzerine tartışıp konuşabilecek kadar bilgi sahibiyiz. Bilgilerimize hayal gücümüzü de katsak bu süre en fazla iki katına çıkabiliyor. Bu nedenle iki binli yıllara geçiş insanoğlunun geçmiş ile hesaplaşması, geleceğe yönelik umut ve düşüncelerini gözden geçirmesi açısından da önemli fırsatlar sunuyor. Her ne kadar iki binli yıllara geçiş daha çok medyatik kaygılarla şimdiden bir şova dönüştürüldüyse de, asıl olan "ölen eski ile doğan yeni"nin birlikte değerlendirilmesini yapabilmektir. Bu açıdan bakıldığında, günümüzde ağırlıklı olarak kullanılan takvimi de esas alarak insanoğlunun büyük serüveninin son iki bin yılını değerlendirmek önaçııcı olacaktır.

İlk bin yıl Doğu'nun

Takvimimize göre ilk bin yıl, Hz. İsa'nın doğuşuyla başlıyor. Bu bin yıl başlangıcıyla olduğu gibi genel gelişimiyle de Doğu'nun Binyılı niteliğindedir. İsa ve Muhammet Peygamberlerin tarih sahnesine çıkışları, öncüleri oldukları Hristiyanlık ve Müslümanlığın Doğu'dan başlayarak tüm dünyaya yayılması ve hala insanlığın inanç ve yaşam sistemlerinin en belirleyicileri olmaları, siyasal, kültürel egemenlik mücadelelerinin Ortadoğu ve özellikle o dönem için Doğu'nun bir iç denizi olan Akdeniz etrafında gelişmesi, bu açıdan "Batılı" gibi gözüken Roma ve Bizans imparatorluklarının bile aslen doğulu olmaları ve en nihayetinde bu sürecin sisler arkasında kalan devletlerinden «in imparatorluk ve uygarlığı, bu binyılın hakim özelliğini ortaya koymaktadır: İlk bin yılın dünyası bir Doğu Dünyası'dır ve bu binyıl da bir Doğu Binyılı'dır. Kahramanlar Doğuludur, hayal gücü, yaratma gücü ve ruhu hep Doğu'dan gelmektedir. İkisi birbirinden kopuk değildir ama Batı, Doğu karşısında siyasi olduğu kadar uygarlık ve kültür açısından da güçsüzdür. Kültür ve mitolojisiindeki belli başlı öğeleri Doğu'dan almak zorundadır. Doğu ve Batı arasında alışveriş, iç içe geçiş o dönemde tahminlerin ötesinde güçlüdür. İnsanoğlunun halen birbiriyle ilişkilerinde bilebildiği alışveriş türleri olan savaş, politika ve ticaret o dönemde de kendi koşulları içinde hep devrede olmuştur. «elişkili gibi de görünse, "savaş bir meydan okuma olduğu kadar, bir arabulucu, bir köprü, bir iletişim aracı olma" işlevini o zamanda görmüştür.

İlk bin yılın sonuna doğru da, kendi içinde çözülmeyi yaşayan Doğu gerçeği ile karşısında kaos içinde olan Batı dünyası vardır. Doğu, İspanya örneğinde görüldüğü gibi özellikle de islamın yayılmasıyla Batı'nın içine el uzatmıştır. Batı ve Doğu'nun birbiriyle karşılaşması, aslen her ikisi de Doğu kökenli olan iki dinsel inanışının çatışması şeklinde gelişmiştir. Nitekim bin yılın sonu, Doğu'nun Binyılın-

" İkibinli yıllara geçiş insanoğlunun geçmiş ile hesaplaşması, geleceğe yönelik umut ve düşüncelerini gözden geçirmesi, 'ölen eski ile doğan yeni'yi birlikte değerlendirmesi için önemli fırsatlar sunuyor.

Bu açıdan bakıldığında, yakın tarihin son ikibin yılının birincisine Doğu'nun, ikincisine ise Batı'nın damgasını vurduğu söylenebilir. Tarih içinde giderek coğrafi sınırların ötesinde farklı dünyalar anlamına gelecek şekilde değişen Batı ve Doğu kavramları, gelineen noktada ise daha çok iç içe geçmektedir."

dan Batı'nın Binyılına geçiş de savaşla gerçekleşmiştir.

Batı'nın binyılı

Batı, kendi binyılına çözülen Doğu'nun elindeki zenginliklere el koyarak girmek için başlattığı savaşlarla adım atmıştır. Haçlı Seferleri olarak adlandırılan bu savaşlar aynı zamanda Batı'nın Doğu'yu çarpık temelde de olsa keşfetmesine yol açtı. Yeni bin yılın ilk asrı, her iki din açısından da kutsal olan Kudüs'un Batı'dan gelen savaşçıların eline geçmesi ile kapandı. Her ne kadar Doğu'nun en önemli şahsiyetlerinden Selahaddin Eyyubi bu dönemde tarih sahnesine çıksa ve her iki dünyanın çatışması daha uzun yıllar sürse de, bin yılın ağırlık merkezi kaçınılmaz bir şekilde Batı'ya kaydı. Ancak askeri çatışma şeklinde yaşanan ilk karşılaşma, daha sonra biçim değiştirerek değişik çatışmalar olarak devam etti, ediyor. Aslında yakın tarih bu ikisi arasında çatışmaların tarihi olarak yaşandı da denebilir. Ancak bütün egemen uygarlıklar insanlığı kendilerine indirmeye karşı konulmaz bir eğilim içinde oldukları için, geçen bin yılın hakimi Batı da, ötekini yani Doğu'yu yadsıyarak kendini sunmaya çalıştı. Bu yadsıma binyılın bugünkü karakterinin şekillendiği 18 ve 19. yüzyıllardan itibaren sistematik olarak diğerini boyun eğdirme, kendisi olmaktan çıkarak nesneleştirme biçimini aldı. Bu egemenlik tarzından ezilen sınıflar ve halklar paylarına düşeni aldılar. Buna karşı ezilenlerin gerek Batı'nın kendi içinde ve gerekse de Batı-Doğu çatışmaları şeklinde sürdürdüğü direniş 19. yüzyıldan itibaren insanlığın geleceğini belirleyecek bir noktaya ulaştı. Batı'nın şekillenmesi de bu direnişi içine alabilme ve/veya onunla kendini dönüştürebilme yeteneğine bağlı olarak gelişti. Kapitalizmin dünya sistemi olarak hakimiyetini geliştirmesi, emperyalizmin doğuşu ile şekillenen 19. yüzyıl, 20. yüzyıla evrilirken ezilenler açısından da devrimler şeklinde gelişen kurtuluş imkanlarını doğurdu. 18 ve 19. yüzyılda burjuva demokratik devrimlerini yaşayan (ABD; Fransız Devrimi başta olmak üzere) giderek ezilenlerin kendi kurtuluş yollarını dayatması ile de karşı karşıya kalan (1848 ayaklanmaları, Paris Komünü) Batı, 20. yüzyıla bu nedenle dünya çapındaki hakimiyetinin yanı sıra bu kez de Doğu'dan yükselen ayaklanma sesleri ile girdi. Yüzyılın ilk 10 yılındaki demokratik devrim girişimleri, 1917'de ezilenlerin kurtuluş umudu olarak Ekim Devrimi'nde en üst temsilini buldu. Ardından yükselen ulusal kurtuluş savaşları ile Batı, bir kez daha Doğu ile

karşı karşıya kaldı. Daha sonra yaşanan iki kutuplu sistem Doğu-Batı karşıtlığının sürmesi anlamını taşısa da, bu karşıtlık giderek daha çok iç içe geçmeyi de getirdi. Örneğin eski uluslararası sistemin oluşmasında köşe taşı rolü oynayan II. Dünya Savaşı'ndaki cepheleşmeler bile, daha sonra yarattığı keskin kutuplaşmaya rağmen Doğu-Batı bölünmesinin iç içe geçmesine de yol açtı. Bu durum reel sosyalizminin çözüldüğünden sonra çok daha hızlandı.

Batı ve Doğu kavramları daha çok da bu binyılda giderek coğrafi sınırların ötesinde farklı dünyalar anlamına gelecek şekilde değişmişti. Okyanusların ötesinin de dahil olduğu Bir Batı kavramı egemenliğini modern/akılcı/çağdaş vs gibi anlamlar yükleyerek sürdürmeye çalışırken, Doğu'ya da geleneksel/geri vs gibi kavramlar dayatıldı. Gelineen noktada ise coğrafi sınırlardan bağımsız farklı dünyalar olarak Doğu-Batı ikilemi halen mevcut olsa da, gelişmekte olan eğilim giderek daha çok iç içe geçmek olmaktadır.

İsa'nın doğumundan 2 bin yıl sonra dünya gerçekten küçülmüştür. Eşitsizlikler ortadan kalkmamıştır ama çözüm ve kendini ifade ediş biçimleri değişmiştir, değişmek zorundadır. Gelineen noktada geliştirilmek istenen her kurtuluşçu düşünce ve eylem, başarılı olmak için ezilenlerin yok-sunlukları ile ezen dünyanın imkanlarını birleştirmeye çalışmak zorundadır. Doğu'nun bilgeliği ile Batı'nın akılcılığı birarada varolmanın yolunu bulmalıdır. Bu ise bilinen tarihimizin en temel bölünmesinin ortadan kalkması, hem de birinin diğerini yoketmesine gerek kalmadan, bir büyük buluşmayı geliştirerek Doğu ile Batı'nın kucaklaşması ile gerçekleşmesi anlamına geliyor.

Yeni binyılda kadim bir halk: Kürtler

Tarihin en kadim halklarından olan Kürtler de, iki farklı dünyanın buluşacağı yeni bir bin yıla kendi coğrafyalarından ama bu kez sınırları ve zamanı aşan bir yaklaşımla katılmak için bugün büyük bir sıçrayış yaşıyorlar. Kürtler son 20 yıllık varoluş, diriliş mücadeleleriyle adım attıkları bu süreci büyük bir demokratik kurtuluş mücadelesiyle tamamlamak istiyorlar.

Batı ve Doğu'nun buluşacağı yeni bir binyıla böylesi bir konumda giren Kürtler açısından güncel durum ne? Eski binyıllarda öneminden hiçbir şey yitirmeyen ve yeni bir binyıla girişte de yine gözlerin çevrildiği bu coğrafyadaki son durum ne?

Yeni binyıla giriş açısından özellikle son on yılın en sancılı gelişmelerinin yaşadığı coğrafya, ilk iki bin yılın dinsel-si-

" Bugün, son 20 yıllık varoluş, diriliş mücadelesinin ardından Kürtler bu süreci büyük bir demokratik kurtuluş mücadelesiyle tamamlamak amacındalar. PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın geliştirdiği stratejik yaklaşım bu sürecin motor gücü olduğunu geçen bu kısa dönemde bile kanıtladı. "Yüzyıllık yalnızlığa mahkum edilen soyların yeryüzünde ikinci bir deney fırsatları olamaz"

sözünü mücadeleleri ile boşa çıkaran Kürtler, yeni binyılı kazanma imkan ve ruhuna her zamankinden daha çok sahiptir."

yasal merkezi Ortadoğu oldu. Yeni Dünya Düzeni adıyla hakim kılınmak istenen dünya sisteminin ağırlık merkezi Balkanlar-Kafkaslar-Ortadoğu üçgeni olduğu gerçeği her geçen gün bir kez daha netleşiyor. Kürtler ve Kürdistan da, bu bölgenin odağında işgal ettikleri konumla, çoğu zaman da bu durumun dezavantajlarını yaşayarak bu gelişmelerden etkilendi, etkileniyor.

Körfez Savaşı ve sonrasındaki gelişmeler, Kürtler açısından belirli imkanlar yaratsa da istikrarsızlık politikalarının egemen kılınmak istenmesinden dolayı henüz bir sonuç ortaya çıkarmamıştır. Partimizin öncülüğünde yürütülen diriliş mücadelesi de, bu çerçevede 15 yıllık sıcak savaş pratiğinin ardından ikinci bin yılın sonunda bir strateji değişimi ile karşı karşıya kalmıştır. Mevcut durumda yeni dünya sistemin bölgedeki düzenleme çabalarının Arap ve Kürt eksenli iki yönelimi vardır. Arap eksenli yönelim ilk elde Filistin-İsrail anlaşmasını sağlamak, Irak ve İran gibi güçleri sıkıştırmayı amaçlıyordu. Kürtleri ve Kürdistan'ı bir istikrarsızlık merkezi olarak hazır tutmak hem Araplara yönelim açısından, hem de bölgenin en dinamik ve belirleyici olabilecek Kürt potansiyelini sınırlamak açısından önemli idi.

Kürt potansiyelini sınırlama çabaları PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın şahsında devrimimize yönelik uluslararası kompo ile en üst noktaya sıçradı. Gelecek bin yıla girişin önadımı olan yeni sistemin, denebilir ki, müdahale gücünün yeni bir biçimde uygulandığı ilk örnek mücadelemiz olmuştur. Irak'a yönelik emperyalist müdahale de hala eski sistemin özelliklerini taşımaktadır. Önderliğimize ve mücadelemize karşı geliştirilen uluslararası kompo ise gerek kapsamı gerekse pratik uygulanaşı ile yeni sistemin en çarpıcı özelliklerini ortaya koymuştur. Mevcut dünya gerçekliğine bakılırsa da, bu biçimde uygulanan ilk ve aynı zamanda son müdahale olma ihtimali çok yüksektir. Bu noktada mücadelemizin bu anlamda Kürt potansiyelinin geleceği de geliştirdiğimiz yeni stratejinin yaratacağı sonuçlara bağlıdır.

Ancak bu noktada yılın son ayında hızla ilerletilmek istenen bir süreci gözden kaçırmamak gerekmektedir. Filistin-İsrail doğrusu Arap-İsrail sorununun çözümünde en kilit ülke olan Suriye ile geliştirilen süreç. ABD'nin öncülüğünde tekrar başlatılan Suriye-İsrail görüşmelerinin bu kez çok daha ciddi ve hızlı ilerletilme kararlılığının tüm taraflarca açıkça dile getirilmesi bölgedeki gelişmelerin beklenen çok daha çabuk sonuç vereceğini gösteriyor. Bu da ısrarla dünyanın ve bölgenin değiştiğini kabul etmek istemeyen her tür ve kesimden dogmatik için herhalde en açık gös-

tergedir. Böylesi bir değişim sürecinde Kürtlerin eski konum ve yaklaşımlarında hiç değişmeden kalmalarını istemek, en hafifinden bir deyimle hayatla dalga geçmektir. Bu, bugün çok daha net ortaya çıkmıştır.

Bu konuda partimizin her tür olumsuz koşula rağmen son dönem içine girdiği stratejik değişimin önem ve anlamı şimdi çok daha iyi anlaşılacak durumundadır. Nitekim bu değişimin yarattığı hava yalnızca bölgesel gelişmelerden değil, son bir ay içinde Türkiye'de yaşanan olaylardan da gözlenebilmektedir. Abdullah Öcalan yoldaşın geliştirdiği stratejik açılım, değişimin temel motoru olarak son iki-üç ayda bir çok önemli gelişmenin yaşanmasına zemin olmuştur. Türkiye'nin AB'ye aday üyeliğinin kabul edilmesi başta olmak üzere uluslararası alandaki gelişmelerin yanı sıra iç kamuoyunda da değişim yönünde önemli bir tartışma düzeyi ortaya çıkmıştır. İmralı mahkemesi ardından Türkiye yoğun bir değişim tartışmasına girmişti, birbirinin ardı sıra düzen, anayasa tartışmaları gelişmişti. Helsinki Zirvesi sonrası ise, bu değişim istemi daha açık dile getirilir oldu. Son olarak ANAP liderinin AB ve Kürt sorununa yönelik açıklamaları, Dışişleri Bakanının Kürtçe TV için söyledikleri gündeme oturdu.

Bu noktada ortaya bir tartışma düzeyi çıktığını tespit etmek gerekiyor. Fakat gelişmelerin diğer yönünü de unutmamalıyız. Değişim tartışmalarına karşı MHP ve DYP gibi süreci provoke etmeye çalışan en gerici odaklar ile Kürtleri, öncüsünü sürecin dışında bırakmak isteyen her tür sistem gücü ve Helsinki'nin Kürtler açısından ikinci bir Lozan olması tehlikesini gözardı edemeyiz. Yolu, Başkanımız ve halkımız açmıştır. Buna karşı her imha çabası, devre dışı bırakma arayışı doğal olarak halklarımız ve tarih açısından çok önemli bir fırsat olan bu yolun kapanması tehlikesini gündeme getirecektir. Aynı şekilde Lozan'da yapıldığı şekilde, oynanacak oyunların da sonuçları bu kez çok daha vahim olacaktır.

Türkiye ve uluslararası kamuoyu, tarihi olarak Batı ile Doğu'nun buluşacağı yeni bir bin yıla Kürtler ile Türklerin özgür birliktelik içinde ortak girmesinin yolunu açmalıdır. Bu noktada, özellikle Kürtler, geçen uzun mücadele sürecinden büyük dersler çıkarmış, birikim yaratmışlardır. Buna dayanarak üzerlerine düşen rolleri oynama şansına sahiptirler.

Unutmayalım ki, yalnızca son 20 yılda yaşananlar bile Kürtler açısından "Yüzyıllık yalnızlığa mahkum edilen soyların yeryüzünde ikinci bir deney fırsatları olamaz" saptamasının boşa çıkarılması anlamına gelmiştir. Üstelik de Kürdistan devrimi "yalnız yüz yıl değil, binlerce yıl; sadece yalnızlığa değil, her tür baskı, imha ve inkara, zindana, darağacına mahkum edilen halkların da ikinci bir deney fırsatları olmalıdır" diyerek işe koyuldu.

Ve bunu kanıtladı. Üstelik de bunu mücadelesini yalnızca bir halkın ulusal çerçevesiyle sınırlayarak değil, insanlığın en temel özgürlük arayışı ile birleştirerek gerçekleştirdi. Bu nedenle insanlık tarihinin iki temel parçasının Doğu ve Batı'nın buluşacağı yeni bir binyıla girerken Kürtler için her zamankinden daha fazla güvenle diyebiliriz ki;

ÖZGÜRLÜK KAZANACAKTIR!

TERSYÜZ EDİLEN TARİH yeniden ayakları üzerine oturtulacaktır

PKK Başkanlık Konseyi

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne aday üyeliği resmen kabul edildi. Bilindiği gibi Türkiye uzun bir süredir Avrupa Birliği'ne girmek istiyordu. Şimdiye kadar müslüman bir ülkenin Avrupa Birliği'ne girmesine izin verilmedi. Ancak Türkiye'nin aday üyeliğinin kabul edilmesiyle, tarihte ilk defa müslüman bir ülke Birlik adaylığına alınmış oldu. Türkiye'nin aday üyeliğini hem Türkiye'de hem de Avrupa'da istemeyen birçok çevre vardı. Türkiye'de, dogmatik kemalizm, marjinal sol ve islami çevrelerin bir kesimi üyeliğe karşı çıkıyor. Avrupa'da ise ırkçı, faşist kesimler Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girişini istemiyordu. Bu itirazların farklı gerekçeleri var. Bu kesimler farklı bakış açılarıyla Türkiye'nin Birliğe girişini istememektedir. Fakat özü itibarıyla bunları, demokratik çözümü, demokratik birlik çerçevesinde uluslararası işbirliği istemeyen kesimlerin düşüncesi olarak formüle etmek, böyle yorumlamak daha gerçekçidir.

İtiraz eden kesimlerin öne sürdükleri gerekçelere bakıldığında hiçbir tarihi, toplumsal koşula dayanmadığını rahatlıkla görmek mümkün. Türkiye'deki marjinal sol, dogmatik, bağnaz kemalistlerin itirazı **“Türkiye Avrupa Birliği'ne girerse bağımsızlığını kaybeder”** gerekçesine dayanmakta. Oysa Türkiye yıllarca sadece cumhuriyet tarihi boyunca değil, Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküş sürecinden itibaren Avrupa'nın yarı-sömürgeci olmuştur. 1950'lerden sonra ise yeni-sömürge bir devlet olarak Amerikan emperyalizminin Ortadoğu'daki jandarmalığını yaptı. Türkiye'nin hiçbir bağımsız tavrı olmadığı gibi sürekli başkalarına hizmet etmiştir. Belirtilindiği gibi, **“bağımsız bir stratejinin”** Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girişi ile ortadan kalkması gibi bir durum söz konusu değildir.

İslami çevrelerin öne sürdüğü bir tez var; Türkiye müslüman bir ülke, Avrupa hristiyan devletlerden oluşmakta. Avrupa Birliği'ne dahil olursa, Türkiye'nin hristiyan değer yargılarını alacağı ve Türk toplumunun bu şekilde dejenere olacağını ileri sürmektedirler. Zaten Türkiye yıllardır Amerika ve Avrupa ile içiçe. Türkiye'nin şu andaki siyasal, sosyal, kültürel yapılanması zaten bir taklittir. Türkiye'deki ekonomik, sosyal yaşam Avrupa ve Amerika, yani emperyalizm tarafından biçimlendirilmektedir.

Kozmopolitizm Türkiye'nin egemen yaşam, ilişki tarzıdır. Türkiye'de zaten islama uygun bir model mevcut değildir ve değer yargıları islami inanışa göre şekillenmemiştir. Müslümanlığın değer yargıları, onun yaşam biçimi Türkiye'de egemen değildir ve Avrupa Birliği'ne girdiğinde bu açıdan herhangi bir kaygı duymaya gerek yoktur. Bütün bu değerlendirmeler sorunun tersyüz edilmesi ve demokrasi-nin istenmemesinden kaynaklanan düşüncelerdir. Hiçbir yaşamsal gerekçesi yoktur.

Öte yandan Avrupa'daki ırkçı, faşist kesimlere bakıldığında ise, öne sürdükleri gerekçeleri doğru bulmak mümkün değildir. Onlar da **“Türkiye'nin müslüman olup, sahip olduğu kriterlerin farklı olduğunu, eğer birliğe dahil olursa hristiyanlığın değer yargılarıyla oynayacağını ve Avrupa'daki uygar standartların bozulacağını”** iddia ediyorlar. Bir yerde, Türkiye'nin müslüman bir ülke olarak Avrupa Birliği'ne dahil olmasını, islamiyetin hristiyanlığa tecavüzü gibi algılıyorlar. Bunun da hiçbir tarihi gerekçesi olmadığı ortada.

Bu açıdan Türk-Avrupa ilişkilerini ve Türkiye şahsında aslında Ortadoğu-Avru-

pa ilişkilerini muğlaklıktan kurtarmamız gerekiyor. Çünkü çağ değişti. Devletler ve topluluklar arası ilişkiler artık eski kavramlarla izah edilemez. Geçmişte reel sosyalizmin bakış açısıyla yapılan ilişki tarzını günümüz koşullarında dikkate almayız. Çünkü bunlar artık 21. yüzyılın çelişki sistemini izah etmekten sonderece uzak. Kaldı ki, geçmişte de bu yorum tarzı sağlıklı değildi. Devletleri, ülkeleri doğrudan cepheleşmeye itiyordu. Cepheleşme sonucu varolan sosyalizmin yıkıldığını ve bundan emperyalizmin kazanç sağladığını hepimiz biliyoruz. İdeolojide dogmatik yaklaşım, felsefede de kaba materyalist bakış açısı sosyalizme kazanç getirmedi. Aksine emperyalist sistemi güçlendirdi ve ayakta tuttu. Bu açıdan da kaba materyalist bakış açısı ve dogmatik yaklaşımlardan kendimizi mutlaka arındırmamız gerekiyor.

İlk defa Türkiye'nin aday üyeliği kabul edildiği bir süreçte, mutlaka bunun tarihsel gelişim içerisindeki seyrine de bakmamız gerekiyor.

21. yüzyıl ilişki sistemini, demokratik açılım yaklaşımının tarihi temellerini ortaya çıkartmak için bu zorunludur. Buna göre ortaya çıkan tablo nedir? Her şeyden önce Avrupa'daki ırkçı-faşist kesimin **“Avrupa hristiyan kulübüdür, kesinlikle müslüman bir ülkenin alınması doğru değildir”** gibi bir iddiası var. Böyle bir yaklaşım demokrasinin daraltılıp bir dine, bir tarikata bağlanmasıdır. Nitekim demokrasinin özü bunu reddeder. Demokrasi böyle bir kıstasa tabii tutulursa, bunun demokrasinin ölümü olduğunu gör-

zulüm vardı. Dünyanın en acı çeken insanları hristiyanlığı yaymak isteyen azizler ve taraftarlarıdır. Resmen din olarak kabul edilinceye kadar hristiyanlık, en büyük vahşeti bizzat o dönem Avrupa devletleri tarafından gördü. Hristiyanlık Avrupa kökenli olmadığı gibi yayılmasında da, en büyük engelle Avrupa'da karşılaştı. Daha sonraki yıllarda Roma İmparatorluğu çöktüğünde ve hristiyanlık insanlığın kurtuluş umudu haline geldiğinde egemen sınıflar, imparatorlar, krallar, diktatörler kendi varlıklarını devam ettirmek için hristiyanlığı benimsemek zorunda kaldılar. Aslında hristiyanlığın insancıl özünü soyutladılar. Özünden boşaltarak kendi çıkarlarına uyarlanmış bir hristiyanlığı kabul ettiler. Hristiyanlığın özünün dejenere edilmesi Avrupa'da devletler tarafından yapıldı. Bu kadar hristiyanlığa sahiplik etmelerinin, bağnazca korumalarının tarihi hiçbir gerekçesi yoktur. Tarih böyle yazmıyor. İncelendiğinde farklı bir tabloyla karşılaşılıyor.

Ortadoğu kaynaklı hristiyanlığın Avrupa'ya taşırılmasından sonra Avrupa'nın hristiyanlığı resmi din olarak kabul etmesiyle karşılaşılıyor. Avrupa hristiyanlığı kalkan yaptıktan sonra işgal temelinde Ortadoğu'ya yöneldi. Çarmıha girdiği İsa'nın merkezini, yani Kudüs'ü müslümanların tahakkümünden kurtarmak adı altında Ortadoğu'yu işgal etmeye kalkıştı. Bu noktada da tarihin tersyüz edilmesi vardır. Hristiyanlığı Avrupa'ya sokmak için birçok katliam yapıldı. Daha sonra da hristiyanlığı ve onun merkezini kurtarma adına, müslüman coğrafyaya

işgal edildi. **Tarık Bin Ziyad** komutanıdır. İspanya'yı işgal ettiğinde, İspanya'ya işgale giden güçlerin tekrar Afrikaya dönmemesi için bindikleri gemilerin tümünü yakmıştı. **“Gemileri yaklık geriye dönüş yok”** deyimi o dönemden kalmadır. Müslümanlar da tıpkı Haçlı Seferleri gibi Avrupa topraklarına işgal ederek girmişlerdir. Bir işbirliği ya da eşit koşullarda devletler arasında statü oluşturma gibi bir durum yok. Tam tersine önce toprağı işgal etme, sömürgeleştirme ve ardından kendi değer yargılarını zorla benimsettirme durumuyla karşılaşılıyor. Aslında İspanya üzerinden Avrupa biraz da müslümanlaştırılmak istendi. Bu noktada ekonomik çıkarlar da var. Fakat ekonomik çıkarlar kadar müslümanlığın değer yargılarının, yaşam biçiminin de Avrupa'ya dayatılması sözkonusudur. Kısacası Müslümanların Avrupa'ya girişi zor, işgal ve dayatma temelindedir.

Daha sonraki tarihte ise daha işgalci bir girişimle karşılaşılıyorlar. Bu da Osmanlılar tarafından yapıldı. Türkler 1453'te İstanbul'u işgal ettikten sonra, yani takriben 1500'lü yıllardan sonra Avrupa'ya girdi. Yunanistan işgal edildi, bütün Balkanlar ele geçirildi. Türklerin akını **Viyana Kapıları**'nda durduruldu. Bu günkü Bosna-Hersek, Sırbistan, Makedonya, Macaristan, Romanya, Bulgaristan, Arnavutluk ve Yunanistan Osmanlı işgali altındaydı. Osmanlılar Balkan halklarını katliamcı bir yaklaşıma tabii tutarak Avrupa'ya girdi. İnsanları kaziğe çakma olayı ilk defa burada Osmanlılar tarafından gerçekleşti. Osmanlılar Avrupa'ya bu tarzda

Daha sonraki durum Osmanlı İmparatorluğu'nun Ortadoğu'daki hakimiyetinin yedi yüz yıl pekişmesidir. Öncesinde de giriş-çıkışları var, ama bunlar çok önemli değil. Ortadoğu coğrafyasında, kısmen Afrika'da, öte taraftan Kafkaslar'da yedi yüzyıllık Osmanlı saltanatı 19. yüzyılın sonu ve 20. yüzyılın başlarına kadar devam etti. Çöküş sürecine girdikten sonra Ortadoğu üzerinde Osmanlıların hakimiyet sürmesine rağmen, aslında Avrupalıların ekonomik hakimiyeti daha ön plandadır. Yani siyasal hakimiyet olarak Osmanlı İmparatorluğu görünüyor, ama 19. yüzyıldan itibaren ekonomik olarak hakimiyet Fransızlar'ın, İngilizler'in yani Avrupa'nın eline geçmiştir. Bir nevi Ortadoğu'nun kapitalist temellerde sömürgeleştirilmesi 19. yüzyılda ve Osmanlıların hakimiyeti altında gelişmiştir. Osmanlılar da zaten bu dönemde yavaş yavaş ilkin İngilizlerin ardından Almanların yarı-sömürgeci durumuna düştü. Zaten Osmanlıların imparatorluk iken bile bağımsız değil, yarı-sömürge statüsündeydi. Nitekim 20. yüzyıla gelindiğinde **Birinci Dünya Savaşı** sonunda Osmanlı İmparatorluğu parçalandı.

Sadece hristiyanlık, müslümanlık ya da dinler adına yapılan savaşlarda değil, ekonomik sömürgeciliğin, ekonomik ilişkilerin, siyasal ilişkilerin ön plana geçtiği tarihlerde de aslında ilişkiler eşit koşullardan çok bağımlılık ve sömürgecilik statüsündeydi. Avrupalılar kapitalizmi biraz da emperyalist tarzda dünyaya, Ortadoğu'ya taşıdıklarında Osmanlılar ilkin İngilizlerin ardından da Almanların yarı-sömürgeci durumuna düştü.

Osmanlılar parçalanıp, tarih sahnesinden çekildikten sonra Ortadoğu Fransız ve İngilizlerin eline geçti. Arap coğrafyası Fransa ve İngiltere tarafından parsellenildi. Irak İngilizlerin, Lübnan ve Suriye Fransızların eline geçti. İsrail daha sonraları İngilizlerin eline geçti. **Aslında İsrail ve Ürdün İngilizler tarafından yaratıldı.** Bunların hepsi suni devletlerdir. Bizzat İngiliz ve Fransız işbirliği sonucu şekillenip ortaya çıkarılan kukla, manda devletlerdir. Nitekim bugün Ortadoğu halklarının halen Avrupa'ya güvensizlik beslemelerinin temelinde de bu yaklaşımın yattığını belirtmek durumundayız.

Avrupalılar Ortadoğu'yu şekillendirdiklerinde Arap halkının hiçbir çıkarını gözetmemiştir. Sonderece uşak, kendilerine bağlı, dar, elit bir şex tabakası; aşiret reisi gibi kesimleri yan yana getirerek, birleştirerek ve çıkarları doğrultusunda örgütleyerek, Ortadoğu ve Arap halklarının başına bela ettiler. Bu dönemdeki sorunların kaynağında da bu şekillenme yatmaktadır. Sadece geçmişte değil, Avrupa yakın dönemde bile Ortadoğu'ya el atarken sadece ve sadece kendi ekonomik ve siyasal çıkarlarını esas almaktadır. Ortadoğu'nun sahip olduğu ekonomik potansiyele göre bir statü oluşturuyor. Ortadoğu coğrafyasının stratejik konumundan güç alarak dünya çapında kurmak istedikleri egemenliğin hizmetine sokmuşlardır. Avrupa'nın müslüman halkların yaşadığı topraklarla ilişkilerinde sömürgeci bir mantık sözkonusudur. Böl, parçala, yönet mantığı sömürgeci bir mantıktır. İster klasik sömürgecilik, ister yarı-sömürgecilik, ister yeni-sömürgecilik olarak değerlendirilm hepsi emperyalist sömürgeci mantığıdır.

Aslında şimdiye kadar Ortadoğu'nun Avrupa'dan aldığı sadece bağımlılık, köleleşme, sömürgeleşme ve ekonomik sömürüdür. Bu temelde yaşamın bozulması, ahlaksızlığın gelişmesidir. Toplum-

“21. yüzyıldaki ilişkiler 20. yüzyıldaki ilişkilere benzeyecek, sadece biçimde değişiklik olacak, özde aynıdır demek bir yanılgıdır. Her şeyden önce 21 yüzyılda ilişkilene tarzı demokratik içerikli olacak, yani klasik anlamda sömürgecilik 21. yüzyılda kesinlikle olmayacak. Klasik sömürgecilik artık tarihe karışmıştır. Klasik sömürgecilik biçimleri tarihin çöp sepetine atılmıştır.”

mek mümkün. Bunu böyle kabul edemeyiz, öne sürülen tarihsel gerekçe ise çok yanıltıcı. Unutulmamalı ki, **dinler tarihi Avrupa kaynaklı değildir.** Totem dinleri, budizm gibi dinler dışında tutulursa, temel bütün dinler Ortadoğu orijinlidir. Daha da irdelediğimizde Yahudi ve Arap kökenlidir. Musevizm ve Hristiyanlıkta Yahudi kökenlidir. Müslümanlık yine Ortadoğu kökenli ve Arap ekslenlidir. Temel dinlerden hiçbirisi Avrupa'da doğmuş değil, Avrupa bir din yaratmış değildir. İşte, **“Avrupa hristiyan bir kulüptür. Eğer Türkiye AB'ye dahil olursa müslümanlık, yani herhangi bir din dışarıdan taşırılmış olur”** gibi bir gerekçe öne sürmek, tarihle ters düşmek olur.

Hristiyanlık ortaya çıktığında ilk etapta İsrail'de fazla yayılmadı. Roma İmparatorluğu ve Yahudi bağnazlığının varlığı temelinde, zaten dinin kurucusu İsa daha ilk yıllarında çarmıha gerilerek öldürüldü. Roma İmparatorluğu orijin olarak bir Avrupa ülkesi. İtalyanlar ise şu anda Avrupa Birliği'ne üye bir ülke. Hristiyanlığın kurucusu İsa'yı ise onların ataları çarmıha gerdiler. Daha sonraki tarihlerde de İsa'nın havarileri olan azizler ve papazlar hristiyanlığı geliştirmek istediklerinde, en başta Roma İmparatorluğu'nun karşı engelleriyle engellerine karşılaştılar.

Hristiyanlığın ilk çıkışında büyük bir

büyük bir işgal seferi başlatıldılar. Tarihteki **Haçlı Seferleri** böyle ele alınırsa doğru anlamlandırılabilir.

Ortadoğu'nun işgal edilmesi, Osmanlıların yarı-sömürgeciliği ve Türkiye'nin de yeni-sömürgecilik temelinde tekrar Amerika ve Avrupa'ya bağlanması durumuyla karşılaşırsınız. Yani 1990'lı yıllara gelinceye kadar genelde Avrupa-Ortadoğu, özelde Avrupa-Türkiye arasındaki ilişkiler tamamen sömürgecilik ilişkileri biçimindedir. Bu ilişkilerde hiçbir eşitlik ögesini görmek mümkün değildir. Avrupa açısından işgal, zulüm, katliam ve sömürgecilik temelinde şekillendirilmiş bir tarihle karşılaşılıyor. Bu durum çok açık ve nettir. Ama sadece Avrupa açısından değil, Türkler açısından da tarihe bakıldığında bundan farklı bir tablo ile karşılaşmıyoruz. Hatta müslüman ve hristiyan dinleri arasındaki ilişkilere bakıldığında farklı bir durum sözkonusu değil. Hristiyan-müslüman ilişkilerinin tarihi yaklaşık 1400 yıllık bir geçmişe dayanıyor. Aslında bu 1400 yıllık tarihi kesit; bağımlılık, sömürgeleştirme ve tecavüz ilişkisine dayanıyor.

Müslümanlar açısından da durum farklı değil. İlk olarak müslümanlık Ortadoğu'ya egemen olduktan sonra açıldığı saha biraz da Afrika'dır ve Afrika üzerinden Arapların Avrupa'ya girişi sözkonusudur. İspanya müslümanlar tarafından

girerken **“İslamın Kılıcı”** olarak girdiler. İslamiyet Osmanlıların elindeki kalkandı, kılıçtı. Balkanlardaki hristiyan halkları kılıçtan geçirerek girişi sağlamak istediler. Avrupalılar bu yayılmaya karşı direndikleri ve birleştikleri için Osmanlılar Viyana'dan öteye adım atamadılar. Eğer daha fazla ilerleme sağlanmış olsaydı demek ki katliam temelinde, kaziğe oturma temelinde ki bir girişim, Avrupa'da çok daha kalıcı bir tahribat yaratabilirdi.

Kaldı ki, bugün bile halen Balkanlar'da, eski Yugoslavya'da bu kadar sancılı sorunların yaşanmasının temel nedeni de budur. Dar bir alana yayıldı, fakat korkunç tahribat yarattı. Halklar, ülkeler devletler arasında hep güvensizlik tohumlarını ektiler. Avrupa'ya gittiklerinde öyle sanıldığı gibi hoşgörü göstermediler. Ülkelerin, halkların dinine saygı göstermediler. Biraz saygı gösterilmişse kendi çıkarlarını gözetmek, henüz tam kurumlaşamadıkları dönemlerde ve zayıf oldukları için biraz hoşgörü gösterdiler. Ama Avrupa'ya girişin katliam temelinde olduğu şimdi tarih tarafından açık ve net söyleniyor. Eğer bugün Avrupa'da güvensizlik varsa, **“Türkiyeyi almayalım, müslümanları içimize almayalım zarar verir”** deniliyorsa, bu tarihsel güvensizliğe dayanarak söylüyorlar, tarihsel gerekçesi budur.

lar parçalanmış, güçten düşürülmüş, kozmopolit bir ilişki tarzı egemen kılınmıştır. Bunda halkların, ulusların hiçbir çıkarı yoktur. Halklar, Ortadoğu zemininde Avrupa'dan, Amerika'dan bunların şahsında hristiyanlıktan sadece zarar görmüşlerdir. Şimdiye kadarki tarih bunu ispatlıyor. Başka bir yorum, başka bir sonuç çıkarmak mümkün değil.

Türklerin tarihine bakıldığında da durum böyledir. Osmanlılar döneminde Türkler yarı-bağımlı, yarı-sömürge durumuna düştü. Bu temelde Osmanlılar bölge halklarına karşı katliamcı bir güç olarak hareket ettirildi. Mesela Ermenilere karşı uygulanan tam bir soykırım politikasıdır. 1915'lerde Ermeniler katliamdan geçirildi. Ulus olarak tamamen parçalandı ve ulusal dinamikleri yok edildi. Bunu yapan Osmanlılardır. Osmanlıları ayakta tutan ve onları katliama sevkeden de İngilizler, Fransızlar ve Almanlar, yani Avrupa'dır. Müslüman bir imparatorluk tarafından hristiyan bir ülkenin yokedilmesi, soykırımdan geçirilmesi, bizzat hristiyan emperyalist devletler tarafından desteklendi. Dini açıdan ele alınırsa durum böyledir. Rumlar katliamdan geçirildi. Kürtler dörde bölündü. Kürdistan'ın dörde bölünmesini gerçekleştirenler de İngiliz ve Fransızlardır. O süreçte Osmanlıları ayakta tutan Almanlardır. Bu devletler bugün de Avrupa Birliği'nin patronlarıdır. Ülkemizi parçalayıp, sömürgeleştiren, ülkemizin bu kadar uzun bir tarihi süreç boyunca en klasik, en yok edici sömürgecilik içerisinde kalmasına yol açanlar da bunlardır. Bu ilkin Osmanlılar ardından da Türkiye Cumhuriyeti tarafından yapıldı. Arkasındaki güçler İngilizler, Fransızlar ve Almanlardır. 1950'lerden sonra ise Amerika devreye girdi. Aslında 1950'lerden önce Amerika'nın çok belirgin bir rolü yok. Amerika'nın İsrail'e ilişkileri de çok ön planda değil. Ön planda olan Almanlar, Fransızlar ve İngilizlerdir.

Sadece Kürtler açısından bile ele alınsa soykırım, imha, katliam, isyanların bastırılması ve Kürdistan'ın parçalanarak sömürgeleştirilmesinde bu böyledir. Türklerin Avrupa ile ilişkileri biraz da böyledir. Bu durumdan en çok çıkar sağlayan Türk egemen sınıfları olmuştur, ama onların da aslında elde ettikleri fazla bir şey yoktur. Osmanlılar yarı-sömürge konumuna ve borç altına sokularak, parçalanarak yutuldu. Türkiye Cumhuriyeti kurulduğunda Avrupa'ya bağımlıydı. İngilizler ile ilişkisi vardı. Yani Kemalist dönemde Türkiye'de sürdürülen ulusal kurtuluş savaşının İngilizlerle bağı hiç kopmamıştır ve İngilizlerden destek de almıştır. Elde edilen bu bağımsızlık sınırlıdır, izafidir. Tam bağımsızlığa gitmemiştir. Zaten bu dönem çok kısa bir süreyi, 1920-1930'lar dönemini kapsıyor.

Bu sürede Sovyetlerle kısmi ilişkilerinden dolayı Türkiye'nin Avrupa ile belli bir mesafesi sözkonusudur. Tarihsel açıdan ele alınırsa böyle çok kısa bir mesafe görmek mümkün. Zaten Türkiye bu kısa dönemde biraz nefes alabiliyor, bağımsızlık anlamında eğer kayda değer bir değerlendirme yapılacaksa, bu kısa dönemle sınırlıdır. Bu dönemde Türkiye biraz bağımsızdır ve bağımsızlığından sonra da kendi devletini kurmuştur. Daha sonra da hemen bağımlı duruma geliyor.

Artık **1930'lardan sonra Türkiye yarı-sömürge**dir. Emperyalist sermaye akışının denetimiyle, -ki 1950'lerden sonra NATO'ya girmekle de- yeni sömürge statüsüne tekrar alındı. Avrupa'nın bir dostu gibi görülmesine, askeri statüsü olmasına rağmen, Avrupa ve Amerika'nın yeni sömürgesi olarak tarihteki yerini aldı. NATO içerisinde 2000 yılına kadar Türkiye'ye NATO'nun bir ortağı olmasına rağmen sadece Ortadoğu'da ileri karakol rolü atfedildi. Türkiye emperyalizmin elinde bir jandarmaydı. Bağımsız değil, tam tersine bağımlıydı. Sadecece uşak ilişkilere dayanan bir statüsü vardı.

Bununla birlikte Türkiye'nin NATO'ya alınmasıyla Türkiye'ye sermaye akışı oldu. Türkiye'de önce komprador burjuvazi, daha sonra da küçük kent burjuvazisi, yani şu andaki **oligarşik yapı** bizzat öne çıkarıldı. Bu sermaye akışı ağırlıklı olarak Amerika tarafından sağlandı. Emperyalist sistem içerisinde iş bölümüne tabi tutulduğunda, ağırlıklı olarak pratik sahayı Amerika oluşturur. Dünyanın gerçek jandarması Amerika'dır. Siyaseti biraz oluşturan, emperyalizmin yaşam felsefesini şekillendiren Avrupa, ama onun pratiğini de uygulayan Amerika'dır. Türkiye esas olarak bu ilişkilerle Amerika'ya bağımlı oluyor. Amerika'nın yeni sömürgecilik statüsüne alındı ve Amerika'nın elinde Ortadoğu'ya, gelişmekte olan devrimlere karşı bir ileri karakol olarak görev yaptı.

Türkiye emperyalist sistemin içerisinde yıllarca sosyalizme karşı en uç karakol görevini gördü. Türkiye'nin bu temelde sosyalizme verdiği zarar, Avrupa'nın veya Amerika'nın verdiği zarardan daha az değildir. Sovyetlerin yıkılmasında Türkiye'nin rolü çok önemlidir. Ortadoğu'nun bağımlılaştırılmasında, Ortadoğu'da demokrasinin, ulusal kurtuluş hareketlerinin gelişmemesinde, Ortadoğu'da birçok devletin halen monarşik bir yapıya sahip olmasında, birçok askeri darbenin yapılmasında, gericiğin blok olarak halen egemen olmasında, Türkiye'nin rolü oldukça belirleyicidir. Sadece Kürtlere, Ermenilere değil, Türkiye Ortadoğu halklarına da bela oldu. Gericiliği şekillendirerek demokrasinin gelişmesini engelledi.

Bunun Ortadoğu halklarına hiçbir yararı yok. Osmanlılar kendi dönemlerinde nasıl bir tehdit oldu iseler, cumhuriyet döneminde Türkiye aslında Ortadoğu halkları açısından bir tehlikedir. Ortadoğu halkları, özellikle Araplar bu açıdan halen Türklere güven beslemiyor. Bunun nedenini de yine bu ilişkilerde aramak gerekiyor. Sıcağıdır, canlıdır. Günlük olarak zaten bu ilişki tarzı icra ediliyor. Monarşik yönetimler pratik olarak Türklere bağlı. Türkler ile ilişkileri var, bunlar da Türkler tarafından desteklenerek ayakta tutuluyor.

Son yıllarda da, Türklerle İsraililer arasındaki ilişki tamamen Ortadoğu halklarının, Arapların aleyhinde tek yanlı olarak şekilleniyor. Tek yanlı İsrail-Türk ittifacı Ortadoğu'ya dayatılmış bir askeri zordur. Siyasal dayatmadır. Ortadoğu ülkelerinin üzerinde tehdit oluşturuyor. Filistin ve Ürdün'ün yozlaşmasında, Ortadoğu'da geliştirilen ulusal kurtuluş hareketlerinin bastırılmasında Türkiye ve İsrail'in rolü belirleyicidir. Türkiye'nin Avrupa ilişkileriyle, Türkiye'nin NATO'ya girişiyle bağlantılı bir olaydır. Türkiye'nin jandarma olarak Amerikanın elinde oyuncak durumuna getirilmesiyle ilintili bir konudur.

Yakın dönemdeki Avrupa-Ortadoğu ilişkileri kesinlikle bağımlılık ilişkileridir. Halkların ve ülkelerin zararınadır ve emperyalist politikanın Ortadoğu'ya dayatılması, sömürgeciliğin bu temelde Ortadoğu'da yeniden şekillendirilmesidir. Bunun dışında bu ilişkileri izah etmek mümkün değil. Elbette önemli olan Türk halkına ne verildiği. Yabancı halklara verilen bir şey yok, ama Türk halkına da bir şey verilmiyor. Türkiye NATO'ya dahil olmakla aslında kimliğini de kaybetmiştir. Türkiye emperyalist sisteme dahil olup, Türkiye'de **oligarşik diktatörlük** kurulduktan sonra Türkiye'nin ulusal onuru elden gitmiştir. Çünkü hiçbir bağımsız iradesi kalmamıştır. Ulusal onur Türkiye'de yok; çünkü tamamen bağımlı. Yaşamına bakıldığında ulus adına kayda değer hiçbir ulusal değer yok.

PKK Türkiye'nin dönüşüm gücüdür

Türklerin kültürü kozmopolit ve Avrupa'nın taklididir. Yaşamı da, ilişki tarzı da böyledir. Bu ilişkiler sonucunda kültürel açıdan hiçbir gelişme kaydetmemiş, bir taklit konumunda kalmıştır. Türkiye'deki kültürel gelişme sunidir. Ulusal orijinli değildir. Bunun için direnme, kendi çıkarlarına sahiplik Türkiye'de yoktur ve bu yüzden ulusal onur da yoktur. En geri Afrika ülkesinde bile herhangi bir haksızlığa tepki gösterilmesine rağmen, Türkiye'de hiçbir tepkinin olmamasında, Türk halkının Keloğlan durumuna düşürülmesinde, bu çarpık bağımlılık ilişkilerinin rolünü iyi görmek gerekir.

Örneğin Avrupa Birliği'ne girmekle, kendilerini Ortadoğu halklarından üstün, sanki büyük bir mertebeye ulaşmış gibi görüyorlar -ki Türkiye kendisini bu tarzda gösteriyor. Ama Türkiye halkı kadar kimliğini kaybetmiş, kimliğine sahip çıkamayan herhangi bir başka ülke yoktur. Halkın sınıflarında bu zaten yoktur. Halkı da güçten düşürülmüş, dağıtılmış boğulmuştur. İradesiz, hiçbir tepki göstermiyor. Neredeyse barbarlaşmış, kendi çıkarlarına, kendi ulusal özüne tamamen karşıt duruma getirilmiş bir konumu yaşıyor.

Biz sürekli Kürtler için "*kendisine yabancılaştırılmışlar*" dedik. Doğruydur. Yabancılaşmış ve kendisine karşıt duruma getirilmişti. Ama otuz yıllık mücadele Kürtleri kendisine getirdi. Kürtler bugün

21. yüzyılda sınıflar kendini özgürce ifade edebilecek, örgütleyebilecek, bu uğurda mücadele ederek, kesinlikle belli bir denge sağlayacaklardır. Yani burjuva demokrasisinden giderek bir halk demokrasisine, bir halk iktidarına doğru evrilme olacaktır.

dünyada iradesine en fazla sahip çıkan, en onurlu olan halktır. Belki kültürü gelişmemiş ama kendi kültürüne sahip; ulusu yok ama kendi ulusal değerlerine sahiptir. Kendisine has bir yaşamı vardır. Kürt karakteri, Kürt kimliği en dinamik bir ulusal gerçekliği ifade ediyor. Türklerin ulusal, sosyal, kültürel açıdan bu anlamda hiçbir seviyesi bırakılmamıştır. Türkler seviyesiz bir halk, seviyesiz bir ulus durumuna getirilmiştir. Adeta sıfırlanmıştır. Kemalistler, marjinal sol, "**biz Avrupa Birliği'ne girersek onursuzlaşırız, irademizi kaybederiz, bağımsızlığımızı yitiririz**" diyorlar. Fakat bu yanlış bir ifade oluyor. Aslında Türkler şimdiye kadar onursuz, iradesiz bir durumdaydılar. AB'ye girerek onursuzlaşmayacak, tersine belki de içinde bulundukları konumdan kurtulacaklardır. Çünkü ilişkilenebilir tarzı değişecektir. Bu durumu yaratan da Kürtler ve PKK'dır.

Türkiye sanıldığı gibi bağımsız, iradeli veya ulusal onuruna düşkün bir halk konumunda değildir. Seviyesiz bir konumu yaşıyor ve ulusal onuru bitirilmiştir. Ekonomik olarak Avrupa ile ilişkileri sermaye akışına neden oluyor ve Türkiye'de belli bir kapitalist gelişme ve canlanma var. Gerçekten de ekonomik açıdan Türkiye sorun yaşamasına, kriz içerisinde bulunmasına rağmen son derece dinamik bir ülke durumundadır. Bu doğrudur ama bundan çıkar sağlayanlar Türk halkı değil, oligarşik yönetim, egemen sınıflar, egemen sınıf içerisindeki elit kesim, yani çetelerdir. Bu ilişki tarzında bir düşürölme sözkonusudur.

Geçmişte Kürtlere ilişkin yaptığımız tahlilleri, bundan sonra aslında Türkler için geliştirmemiz gerekir. Türkler çok düşürülmüş bir halk. Örneğin Türk egemen

sınıfları tarafından, Avrupa, Amerika tarafından soyulup soğana çevrilmesine rağmen, her sınıf ve tabakadan insanlar kendisini ezen, yokeden, onursuzlaştıran egemen sınıfa karşı tek laf etmezken, özünde kendisini dönüştüren, onura kavuşturan PKK Önderliğine karşı ise söyledikleri tam bir vahşet, barbarlık örneğidir. "*Verin biz parçalayalım, ciğerlerini yiyelim*" dediler. Bu, insanlıktan çıkmadır. Geçen süreçte bazı arkadaşlar Antalya tarafına gitmişti, şehit düşen arkadaşların cenazelerine yapılanları kamuoyu hatırlar. Çöplüğe atılar ve "*çöplüğümüz kirleiyor*" denilerek, cenazeler çöplükten çıkarılarak köpeklerle yedirdiler. Bunu yapanlar egemen sınıflar değil, egemen sınıflar tarafından kişiliksizleştirilmiş, en canı, en bağnaz, insanlıktan çıkarılmış ve bunu yapmaktan hiçbir çıkarı olmayan en yoksul kesimdir.

MHP'nin, Fazilet'in tabanı Türkiye'deki en yoksul kesimleridir. Yani devrimde en fazla çıkarı olması gerekenler bugün maleden bağnaz, en şoven, en militarist kesimi oluşturuyor. Türkiye gerçeği bu kadar tersyüz edilmiş bir gerçektir. Türk egemen sınıfları bu kadar tersyüz etmenin gücünü, Avrupa ilişkilerine dayanarak Amerika'dan, İngiltere'den, Fransa'dan, Almanya'dan sermaye ve siyasi destek alarak bunu gerçekleştirdi. Askeri açıdan da bütün silahlar Avrupa'dan, Amerika'dan temin edilmiştir. Parasal destek emperyalizm tarafından sağlandı. Diplomatik alandaki bütün destekçileri emperyalist devletlerdir ve en başta Avrupa'dır. Türk egemen sınıfını yaşatanlar Avrupa'dır ve bu durum Türklerin aleyhinedir. Ortaya çıkan tablo bundan ibarettir.

Şimdiye kadarki Türk-Avrupa ilişkilerinde ve bunların şahsında müslüman-hristiyan ilişkileri biraz da müslümanların ve Türklerin çıkarına değildir. Kürtler zaten bunun içinde yok. Tamamen silinmiş yok edilmiş, ulus olarak zaten kabul edilmiyor. Tarihsel gerçeklik buna işaret ediyor. Hristiyan-müslüman, yine Türkiye Avrupa ilişkilerinden bunu anlamak gerekiyor. Bu ilişkilerde bizim açımızdan hiçbir olumluluk yok. Aslında Türk halkı açısından, Ortadoğu halkları açısından da hiçbir olumluluk yoktur.

Bu ilişkiler tek yanlı işliyor, çünkü bağımlılık ilişkileridir. Avrupa'nın egemenliğini, sömürgeci yayılmacılığını esas alan bir ilişki tarzıdır. Bunun patronluğunu yapan da Amerika'dır. Aslında bütün ilişkiler Amerika'nın çıkarlarına göre, yeni-sömürgecilik statüsüne uygun şekillenmektedir. Tarihsel gerçek ve bu itirazlar da buna dayanıyor. Güvensizlik ön plana çıkartılarak Türkiye'nin AB'ye girişi engellenmek isteniyor. Şimdiye kadar gerçekleşen ilişki tarzı bir bağımlılık ve kişiliksizleştirme biçimindeydi. Ekonomik, sosyal, siyasal, askeri ve kültürel açıdan bunu görmek mümkün. Türkiye'deki marjinal sol ve islami kesimler bu gerçeği, yani yaşanmış süreci ifade ediyorlar, ama yaşanacak olanı ifade etmiyor. Dolayısıyla aldanmamak gerekiyor.

Geçmiş ilişki tarzına bakarak "**Türkiye eğer Avrupa'ya girerse tam sömürge olur, tamamen bağımlı olur**" demek, bağımlılığı hiç anlamamaktır. Bu ifadeden sanki şimdiye kadar bağımlılık yok, sanki Türkiye yeni-sömürge değil, şimdiye kadar sanki uşaklık yapmamış ve sanki bağımsız bir tavır takınmış gibi bir anlam ortaya çıkar ki, bu tarihi tersyüz etmek, en azından tarihe haksızlık etmek olur. Çünkü böyle bir durum yok. Şimdiye kadar her türlü tahribat yaşanmış ve zirveye ulaşmıştır. Bundan sonraki ilişki tarzı böyle izah edilemez.

Çağ giderek değişiyor. Bu anlamda ilişki tarzları da değişiyor. İttifaklar sistemini de artık farklı bir bakış açısıyla yo-

rumlamak gerekiyor. Birlikler artık eskiden olduğu gibi ele alınamaz. Hiçbir devlet bundan sonra bu anlatılan tarihsel gelişimdeki ilişki, bağımlılık ve sömürgecilik tarzına benzer bir statüye asla alınamaz. Çünkü bu tablo artık değişti.

Bundan sonra devletler arasındaki ilişkiler farklı olacaktır. İlişkilerdeki kriterler bundan sonra artık farklı ele alınmak zorunda. Artık eski kavramlarla geçmiş tarihi, yakın tarihi ve içinde bulunduğumuz tarihi izah etmek mümkün değildir, doğru da olmaz.

İşte, o zaman 21. yüzyıl ve onun çağının değerlendirilmesi gerekiyor. Bunun için yeni yaklaşım zorunludur. Bizde nasıl parti değişime tabi tutuluyorsa, yeni strateji belirleniyor ve onun üslubu, tarzı değişmişse, aslında dünya ve onun ilişki sistemine de başka açıdan yaklaşmak gerekiyor. Elbette bunun maddi temellerini ortaya koymak gerekiyor.

21. yüzyıla girdik. 21. yüzyıl, bir bin yıldan diğer bir bin yıla geçiştir. Bunu salt bir takvim değişti anlamında anlamak yanlış olur. Tesadüfî bir karşılaşmadır, bin yıl bitti başka bir bin yıl başladı, ama tam da bu değişikliğe tekabül eden, bir çağ değişikliği var.

Sadece takvim değil, çağın kendisi değişiyor.

21. yüzyıla demokrasi egemen olacaktır

19. yüzyıldan itibaren ama esas olarak da 20. yüzyıl ilişkileri emperyalist ve sömürgecilik ilişkileridir. 20. yüzyıldaki bütün hristiyan, müslüman ilişkileri, çatışmaları sömürgecilik olarak değerlendirilebilir. Yani biçimi ne olursa olsun 20. yüzyıldaki bütün ittifaklar emperyalist ittifaklardır, emperyalistlerin çıkarları temelinde şekillenmiştir. Dolayısıyla Ortadoğu-Avrupa ilişkileri ve bunun içinde Türk-Avrupa ilişkileri emperyalist bağımlılık ilişkileridir. Dolayısıyla sadece emperyalizmin çıkarları sözkonusudur. Bu ilişki tarzından bağımlı ülkelerin, işbirliğine tabi tutulmuş ülkelerin hiçbir çıkarı yoktur. Türkiye-Avrupa ve Türkiye-NATO ilişkileri böyledir.

Ancak 21. yüzyıl böyle değildir. 21. yüzyılda da sömürgeci ilişkiler ve ilişkiler olacak. 21. yüzyılda bağımlılık veya sömürü ortadan kalkmıyor. Bunlar gerçektir, ortadan kalkacakmış gibi bir hayale kapılmamak gerekiyor. Sınıflar, sınıf ilişkileri, sınıf ilişkileri olacak. Çünkü sınıfların, emek-sermaye ilişkisinin olduğu her yerde sömürü vardır. Bu, durup dururken ortadan kalkmaz, sömürünün olduğu her yerde bağımlılık ilişkileri vardır. Birileri kazançlı çıkarken, birileri de zarardadır. 21. yüzyıl açısından da durum bu anlamda özü itibarıyla değişmiyor. Ama bu noktadan hareketle '21. yüzyıldaki ilişkiler 20. yüzyıldaki ilişkilere benzeyecek, sadece biçimde değişiklik olacak, özde aynıdır' demek bir yanılgıdır. Her şeyden önce 21 yüzyılda ilişkilenebilir tarzı demokratik içerikli olacak, yani klasik anlamda sömürgecilik 21. yüzyılda kesinlikle olmayacak. **Klasik sömürgecilik artık tarihe karışmıştır.** Bu yüzyılda, bunu göremeyiz. Klasik sömürgecilik biçimleri tarihin çöp sepetine atılmıştır. Oysa 20. yüzyılda klasik sömürgecilik vardı. Bu temelde onlarca savaş gerçekleştirildi. Zaten Birinci ve İkinci Dünya Savaşları dünyayı paylaşma ve sömürgeleştirme savaşlarıydı.

Birinci ve İkinci Dünya Savaşı'nda da milyonlarca insan öldü. Milyonlarca yaralı vb. kayıpları da hesapladığımızda korkunç bir insan kaybı ortaya çıkıyor. Ulusal kurtuluş savaşları, sömürgeleşme savaşları vardır. Bütün bu savaşlar neredeyse yüz milyonluk bir nüfus kaybına yol açtı. Ekonomik tahribat bunun dışında vardır. 20. yüzyılın ilişki sistemi, onun yol açtığı ilişkiler, onun yarattığı tahribat rakam olarak bile yüz milyon insanın üzerindedir.

21. yüzyılda yeni sömürgecilik ilişkileri temel olarak alınamaz. Çünkü **yeni sömürgecilikte kukla devletler vardır.**

Ulusların -tek yanlı olarak- emperyalist devletlerin çıkarları temelinde kullanılmaları sözkonusudur. **Yeni sömürgelerde demokrasi olamaz, diktatörlükler vardır.** Bu açıdan bakıldığında 20. yüzyılın son dönemindeki Ortadoğu statüsü önemlidir. Türkiye tekelci, oligarşik bir devlettir, demokrasiye sahip değildir. Ortadoğu'da en ileri devlet olarak vasıflan-dırılan ülke Türkiye'dir. İşte en ileri ülke bile oligarşik diktatördür. Yine İsrail var; laik bir devlet olarak kabul ediliyor. İsrail kendi içinde demokrasiye benzer bazı açılımlar sağlamasına rağmen Filistin'i işgal eden, Filistin'e katliamı dayatan bir ülke. Ortadoğu'nun diğer ülkeleri, Arap ülkelerinin çoğunluğu monarşisttir.

Monarşizm; kapitalizme özgü bir devlet biçimi değil, **feodal devlet tarzıdır.** Hâlâ Ortadoğu'da feodal devlet sistemlerine benzer, biraz dönüşüme uğramış yani yarı-feodal, yarı-burjuva devlet biçimleri Ortadoğu'daki Arap ülkelerine hakimdir. Farklı bir biçimi olmasına rağmen İran da monarşisttir. İran'ı demokratik bir devlet olarak değerlendirmek mümkün değildir.

Geçmişte, Sovyetler ile ilişkide olan bazı Ortadoğu devletleri vardı, kısmen bağımsız gelişme seyrediyorlardı, o devletler de totaliter devlet biçimleridir. Örneğin Irak, Suriye, Cezayir, Libya devletlerin demokrasiyle alakaları yok. 1950'lerden sonraki Ortadoğu tablosu böyledir.

21. yüzyılda bu tarz devletler tamamen çürürler. 21. yüzyılda bu devlet biçimleri kesinlikle olamaz. Yani ne sömürge devlet, ne yeni-sömürge devlet, ne de monarşist devlet, hiçbirisi olmayacaktır. Bunun yerini giderek **demokratik devlet biçimleri** veya burjuva demokrasisi olarak da adlandırılabilen devlet biçimleri alacaktır. Demokraside ilerleme sağlanacağı için yeni tip bir demokratik devlet biçimiyle karşı karşıya geliyoruz. **"Demokratik Cumhuriyet"** diyoruz. Burjuvazinin tamamen hakim olmadığı, halkların, sınıfların kendi çıkarlarını çok örgütlü bir tarzda geliştirdiği, muazzam mevzilere sahip olduğu, yeni bir dengenin olduğu devlet biçimlerinden bahsetmek mümkündür. 21. yüzyıl buna adaydır.

21. yüzyılda gelişecek devlet biçimi demokrasidir. Demokraside tek yanlı herhangi bir sınıfın sonuna kadar diktatörlüğü olmayacaktır. Sadece egemen sınıfların çıkarlarının esas alındığı, topluma ve devlete egemen kıldığı bir rejim olmayacak. 21. yüzyılda sınıflar kendini özgürce ifade edebilecek, örgütleyebilecek, bu uğurda mücadele ederek, kesinlikle belli bir denge sağlayacaklardır. Yani burjuva demokrasisinden giderek bir **halk demokrasisine**, bir **halk iktidarına** doğru evrime olacaktır. 21. yüzyılın devlet biçimi bu şekilde evrime tabi tutuluyor. Bir çırpıda olmaz ama gidişat böyle. Bu açıdan iç gelişmelerde bile devlet, eski devlet olmayacaktır. Burjuvazi ortadan kalmaz ama 20. yüzyıldaki en ileri demokrasinin egemen olduğu Avrupa ülkelerine bile benzemeyen bir statü gelişecektir. Avrupa'da bile ağırlıklı olarak burjuvazinin, tekellerin çıkarları sözkonusu. 21. yüzyılın demokrasisinde şüphesiz tüm geri devletler bu aşamadan geçecekler. Ama giderek gelişen hakim sınıfların, burjuvazinin egemenliği olmayacaktır.

Burjuvazi 21. yüzyılda adım adım her alanda hakimiyetini kaybedecektir. Kendisini örgütleyecek, ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel her açıdan geliştirip, güçlendirecek, bir mevziye kavuşturacak olan diğer sınıflar, işçiler, emekçiler, küçük burjuvalar, köylülerdir. Yani biraz da alt sınıf olarak adlandırabileceğimiz sınıf ve tabakaların gelişip serpilerek, boy atması, devlete ortak olması, devlette ağırlığını koyması gelişecektir. 21. yüzyılın devlet ilişkilerinde bunu görmek mümkün. İlişkilerde eşitliğin, dengenin sağlanması için ekonomik ilişkilerde de bir gelişmenin olması gerekiyor. Bu sınıflar esas bundan sonra ekonomik olarak belli bir gelişmeye tabii tutulacaktır. Sınıfların ekonomik olarak özgürleşmemesinin, gelişmemesinin nedeni monarşiden, feoda-

lizmden, komprador burjuva, tekelci, oligarşik burjuva diktatörlüğünün hakimiyetinden ve onun ekonomi üzerindeki tekellerinden kaynaklanıyor. 21. yüzyılda sınıfların kendisini örgütleyerek gelişme sağlamaları, eski ilişki tarzını giderek ortadan kaldırmaları ve sınıflar arasında belli bir dengenin kurulması gerekiyor. Yani sınıflar arası ilişkilerde belki burjuvazi ilk başta ağırlık teşkil eder ama bir dengenin kurulması gerekiyor. Yani sınıflar arası ilişkilerde belki burjuvazi ilk başta ağırlık teşkil eder, ama bir dengenin oturması ve bu temelde demokrasinin yerleşmesi, egemen olması kesinlikle gündeme girecektir. Tarih böyle yazılacaktır. Sınıflar da bu temelde büyük bir mücadele içerisine girecektir. Çünkü **demokraside sınıflar bağımsızlaşır, kendi iradelerine kavuşur ve özgürleşir.** Özgürleştiği oranda da toplumdaki ağırlığı artar. 21. yüzyılın devlet içindeki gelişimi, sınıflar arasındaki ilişkisi, dengesi ana hatlarıyla böyle özetlenebilir.

Tabii sadece sınıflar arası değil, halklar ve uluslararası ilişkilerin de biraz buna göre şekillenmesi sözkonusu olacaktır.

Şimdiye kadar Türkiye tek yönlü bir şekilde Avrupa'ya bağlıydı. Avrupa ve Amerika tarafından yönlendiriliyordu. Türkiye'nin bu ilişkilerde iradesi sözkonusu değil, ama 21. yüzyılda bu ilişki tarzı değişir. 21. yüzyıldaki bu ilişkiler, eğer Türkiye Avrupa Birliği'ne asli olarak girerse, gelişecek olan ilişki ne olabilir? Tekrar bağımlılık ilişkileri olacaktır. Demokraside elbette uzlaşma ve karşılıklı çıkarlar sözkonusu olacaktır ve ilk etapta yine çıkar sağlayan Avrupa olacaktır. Avrupa bu anlamda çıkarını esas almasıydı Türkiye'yi hiçbir zaman Avrupa Birliği'ne sokmazdı. Fakat sınıflar arasındaki mücadele 21. yüzyılda nasıl bir denge sağlayacaksa, uluslararası alanda da buna bağlı bir denge sağlanacaktır. Bu anlamda **Avrupa Birliği** ve daha sonra kurulacak olan **Demokratik Ortadoğu Birliği** sonuç olarak bir denge oluşturacaktır. Demokrasi-nin inşası esas itibarıyla bu temelde olacaktır.

Türkiye şimdi Avrupa ayarında değil, ama son derece dinamik bir ekonomik güce sahip. Türkiye kültürel olarak Avrupa'nın çok gerisinde, ama varolan dinamizm Türkiye kültüründe -Kürtler de dahil olmak üzere- belli bir açılım sağlar. Ve asıl bundan sonra Türkiye'de ulusal içerikli bir kültür gelişir. Bu gelişme sonuçta bir dengeyi yaratır. Artık kültürleri birbirine kabul ettirme, bir ulusun bir ulus üzerindeki hakimiyetini kabul ettirme ortadan kalkacaktır.

Türkiye Avrupa Birliği'ne girdikten sonra ilk etaptaki ekonomik dengesizlik zamanla giderilecek, Türkiye Avrupa'ya entegre olacaktır. Türkiye'nin geri kal-

ması Avrupa'yı geri bırakır. İşbirliği, ekonomik açıdan da Türkiye'yi Avrupa'ya entegre edecek ve belli bir denge sağlanacaktır. Bu belki yılları alır. Dolayısıyla ilk etapta çıkarlarda Avrupa ağırlık teşkil eder, Avrupa'nın çıkarları ön planda olur ama sonuçta Türkiye Avrupa'nın asli üyesi olarak, Avrupa ile bir denge durumuna ulaşmak zorunda. Avrupa Birliği'nin yeni dönemdeki demokrasi mantığının gereği olarak sonuçta bir dengenin sağlanması gereklidir. Bunda karşılıklı çıkarlar, sermaye akışı, dengeleme var. Bir de Türkiye'nin bu anlamda Avrupa'ya çok muhtaç olma durumu sözkonusu değildir. Avrupa'da bir istikrar sağlanmış ve durgunluk var. Türkiye ekonomik açıdan son derece faal. Büyük bir dinamizme sahip. Savaş durursa, Türklerle Kürtler arasında bir eşitlik sağlanıp, demokrasi Türkiye'ye yerleşirse, bu dinamik faal yapı, çok kısa sürede Avrupa düzeyini yakalar.

Eşitsizliğin temelde ekonomik dengesizlik yatar. Türkiye ile Avrupa arasındaki ekonomik dengesizlik giderilirse, siyasal alandada işbirliği olur. Bağımlılık ilişkileri önemli oranda ortadan kalkar,

kıdır. Demek ki Avrupa Birliği'ne girmek Türk halkının çıkarıdır. Yani ağzının açılmasından, irade kazanmasından daha olumlu bir iş olamaz. Aslında en büyük haksızlık Türk halkını bundan yoksun bırakmaktır. Doğmatik kemalistlerin, marjinal solun ve islamcı kesimin **"Avrupa'ya girersek bağımlılaşırız"** demesi, Türkiye için tam bir komplodur. Türkiye halkı için kesinlikle bir tuzaktır.

Türkiye'de işler o kadar tersyüz edilmiş ki, kurtuluş tuzak olarak görülüyor. Bunu göstermemiz gerekiyor. Göstermek için de tabii ki tarihsel ilişkileri detaylı açmakta son derece fayda var. Biz geçmişte hep tarihle kendimizi izah ediyorduk. Şimdi aslında bu ilişki modelini Türkiye'ye uygulamak gerekiyor. Türkiye'nin tarihi nedir? İlişkilerden ne anlıyor? Bundan sonraki ilişkiler bağımlılık, uzlaşma ve demokrasi temelinde olursa, Türkiye açısından neyi ifade eder? Bu konuda esas izah Türklerle lazım. Bu kadar körleştirilmiş Türk toplum gerçeğine, bunu ısrarla dayatmamız gerekiyor.

Türkiye-Avrupa ilişkileri bundan sonra böyle şekillenecektir. Geçmişle kıyasla-

rupa açısından bir kabustu. Peki ne oldu da **"Türkiye'yi kesinlikle alamayız"** diyen bir Avrupa bu sefer Türkiye'yi hemen aday üyeliğe kabul etti.

Bunun Türklerle izah edilebilecek bir tarafı yoktur. Tek başına Türkiye'deki gelişmeler buna yol açmış olsaydı, Avrupa Türklerle karşı bu kadar katı tavır almazdı. Kesinlikle Türkiye'deki iç dinamikler, Türkiye'nin kendi dönüşümü, Türkiye'nin Avrupa'ya aday ülke olmasına yol açmazdı. Eğer tek başına Türkler çaba gösterip Avrupa'ya girmek isteseydi, daha on yıllarca kesinlikle giremezdi, almazlardı. Çünkü Türkiye'nin sahip olduğu gelişme düzeyi Avrupa kriterlerine uymuyor. **Kopenhag Kriterleri'**ne baktığımızda daha açık görülecektir ki, Türkiye her açıdan Avrupa'nın normlarına terstir. Avrupa'nın sahip olduğu kriterlerin hiçbirisi Türkiye'de yok. O zaman Türkiye'nin Avrupa'ya girişini Türkiye sağlamadı. Bunu böyle görmek gerekir. Televizyondaki yorumcular bile **"Helsinki'de yapılan toplantıda Kürtler hiç gündem yapılmadı"** diyorlar. Oysa Helsinki'de Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne aday ülke olarak tespit edilmesinde Kürtler ve PKK Önderliğinin durumu birincil gündem maddesidir. Açık yapılmadı ama birinci gündem maddesiydi.

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girmesine neden olan Kürtler, onun öncüsü olan PKK ve PKK Önderliği'dir. Eğer savaş durdurulmamış, güçlerimiz geri çekilmemiş, Parti Önderliği mahkemede **Demokratik Cumhuriyet Projesi** ekseninde savunma yapmamış, bu temelde partimiz bir stratejik değişikliğe gitmemiş olsaydı, Türkiye kesinlikle Avrupa Birliği'ne giremezdi. Avrupa Türkiye'yi kabul etmezdi. AGİT toplantısı da İstanbul'da kesinlikle olmazdı.

PKK sanıldığından çok daha fazla Türkiye'nin kaderini belirliyor. Türkiye'deki siyasal gelişmelere damgasını vuruyor. Türkiye'nin bütün ilişkileri Önderliğe kettelenmiş durumda. Bunu görmemiz gerekiyor. Bunu görmezsek Türkiye'deki devrimci dinamizme sahip çıkamayız. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girişini de izah edemeyiz. Türkiye ve Ortadoğu'da sahip olduğumuz mevzilenmeyi asla yakalayamayız. Oysa o mevzileri, bu gelişimi, o dönüşümü PKK ve onun Önderliği yarattı. Sahiplik etmemiz gerekiyor. Kendi yarattığımız gelişmeye, kendimiz sahip çıkmazsak bu büyük bir gaflet olur. Halen Kürt çevrelerinde, hatta PKK içerisinde bile bunu anlamayan birçok kesim ve kişi var. Bu büyük bir yanılgıdır. Türkiye'deki dönüşümün öncüsü PKK ve Önderliktir.

Tarihte ilk defa Ortadoğu-Avrupa ilişkileri, hristiyanlık açısından ele alırsak 2000 yıllık tarih, hristiyanlık-müslümanlık ilişkilerini, çatışmalarını ele alırsak 1400 yıllık tarihte sömürgecilğe, emperyalist ilişkilere dayanmayan bir işbirliği, bir birliğe tabi olma ve ittifak yapma durumuyla karşılaşırız. Demek ki, genel olarak 2000 yıllık, özel olarak 1400 yıllık tarihte ilk defa değişen, rayına oturan, karşılıklı ulusları yücelten, sınıfları dengeye kavuşturan, demokratik içerikli bir ittifak gelişiyor. Bunu tarihte ilk defa PKK yaratmıştır. Ulus olarak sayarsak Kürtler bu ilişkileri açmıştır. İsmi isterse Türklerin Avrupa Birliği'ne girişi olsun. Özünde bu girişi sağlayan, Ortadoğu-Avrupa birliğliğini sağlayan ve demokratik tarzda ittifak oluşturmalarına yol açan PKK'dır. Bunun şerefi başkasına değil, Önderliğe aittir. Tarih 2000 yıllık çelişkili, çatışmalı, bağımlı, sömürgeci ilişki tarzına son verdi. Yeni bir tarih başlatıldı. Bu tarihin başlangıcı kesinlikle PKK'nın aldığı kararlar, Önderliğin yaptığı savunma, PKK'nın stratejik değişikliği ile başlatılmıştır. Bu ilişki, bu adaylığın kabul edilmesi kesinlikle başkasına mal edilemez, somuttur. Bunu kanıtlayabiliriz. Savaşın durması, PKK'nın strateji değiştirmesi somut olarak Türkiye'nin aday üyeliğine yol açmıştır. Tabii bunun temeli de var.

PKK onbeş yıldır silahlı mücadele veriyor. On beş yıllık silahlı mücadele süre-

namaz. Geçmiş başka bir çağ, emperyalist çağdı. 21. yüzyıla ise demokrasi egemen olacaktır. 21. yüzyılda uluslararası ilişkiler demokratik tarzda gelişecektir. Sınıflar arasında bu anlamda demokratik tarzda çözüm gelişeceği için şiddet ikinci plana düşecek, uzlaşma ve denge ön plana çıkacaktır. 21. yüzyılın ana özellikleri böyle özetlenebilir. Bunu daha da ilerletmemiz gerekiyor.

Türkiye'deki dönüşümün öncüsü PKK ve PKK önderliğidir

21. yüzyıla, demokrasi çağına girişte PKK öncüdür. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girerken onura, iradeye kavuşmasının garantisi olarak da PKK'yi görmek gerekiyor. PKK'nin garantisi zaten bütün tehlikeleri önler. Kürtlerin aslında bu konuda garanti ve kilidi çözecek anahtar olma durumu sözkonusudur.

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girişini açarsak; çok daha devrimci, çok daha gelişmeye açık bir durumla karşılaştığımızı hemen göreceğiz. Aslında Türkiye uzun süredir Avrupa Birliği'ne girmek istiyordu. Luxemburg'ta bir toplantı yapılmıştı. Bu toplantıda Avrupa Birliği, Türkiye için şöyle bir karar aldı; **"Türkiye demokratik normlara sahip değil, insan haklarını ihlal ediyor, işkenceci bir devlet, bundan dolayı asla Avrupa Birliği'ne giremez. Bünyemiz müsait değil, biz Türkleri sindiremeyiz"** biçimindeydi. Türkler daha bu seneye kadar Av-

Türkiye ile Avrupa arasındaki ekonomik dengesizlik giderilirse, siyasal alanda da işbirliği olur. Bağımlılık ilişkileri önemli oranda ortadan kalkar, karşılıklı çıkar temelinde bir işbirliğine ve uzlaşmaya yerini bırakır.

cinde, Kürt ulusu yaratıldı. On beş yıllık silahlı mücadele döneminde PKK, Kürdistan'da ulusal demokratik devrimi gerçekleştirdi. Bundan sonra **demokratik kuruluş** gündeme girecek. Kuruluş süreci içerisinde ulusal sorun da çözüme kavuşturulacaktır. Demek ki, on beş yıllık mücadelede ulusal demokratik devrim gerçekleştirilmiştir. Kürdistan ayağı bu anlamda demokrasi sürecine zaten girmiş. Avrupa'nın normları nedir? Demokrasi için öne sürülen kriterler demokrasi ilkelerini ifade eder. PKK'nin ve onun ulusal kurtuluş mücadelesinin, on beş yıllık silahlı savaşımı, Kürdistan'da bu kriterlerin hepsini hem de devrimci tarzda sağlamıştır. Yani Türkiye parçasında ve Kürdistan'ın diğer parçalarında Avrupa'nın istediği kriterler mevcuttur. Biz daha da ilerisine gitmişiz. Bu anlamda Avrupa'daki değer yargılarını da daha ileri düzeye getirmiş, hatta onun önündeyiz. Şu anda Avrupa'daki mevcut seviyenin çok daha ilerisindeyiz. Onların dünyadan istediği çok daha devrimci tarzını, PKK Kürdistan'a yerleştirmiştir. Yani *“Türkiye Avrupa Birliği'ne girsin ve geridir alalım kendi içimizde ilerletelim”* gibi bir durum yok. Öte yandan biz Avrupa'dan ileriyiz. İdeolojik olarak, sosyal ilişki açısından ileriyiz. Siyaset olarak da çok ilerdeyiz. *“Sizin devletiniz yok”* diyebilirler. Devletimiz olmayabilir ama bizim kriterlerimiz çok ileri. Geride olan Türklerdir.

Biz Türkiye'yi de geri dönülemez bir sürece soktuk. 15 yıllık savaş bir taraftan Türkiye'yi militaristleştirirken, 15 yıllık gerilla savaşı Türkiye'yi tamamen şovenleştirdi. **Şovenizm artık egemen sınıfların karakteri olmaktan çıkıp, bütün Türk toplumuna mal oldu. Türk halkı şovenleşti.** Bu bir gerçeklik ve Türkiye realitesi-dir.

Bunlar Avrupa'yla çelişir. Avrupa şovenizmi, dar ulusalcılığı, militarizmi ve faşizmi kabul etmiyor. Türkiye'nin militarist şoven yapısına bakarak *“Türkiye Avrupa'ya giremez, Türkiye dönüşemez”* demek de yanlış. Realitesi bu olmasına rağmen gerçeğin tümünü ifade etmiyor. Türkiye'nin gerçeği bambaşkadır. Bu realite Türkiye'nin şu anda mevcut statüsünü ifade eder. Egemendir ama çürüyen ve ortadan kalkandır. Bundan sonra Türkiye'de şovenizm ve militarizm gelişmez. Bundan sonra faşizm kesinlikle gelişmez ve giderek ortadan kalkar. Çetecilik, şovenizm, faşizm, militarizm şimdi çokküşe gidiyor, zayıflıyor. Bunları yaratan PKK'dir. Aslında Türkiye'de demokrasi güçleri çok fazla mücadele vermedi. Faşizmi, militarizmi, şovenizmi gerileten PKK mücadelesidir. Bu anlamda Türk halkı Türkiye demokrasi güçleri faşizmi geriletmedi diyemeyiz, çünkü Türkiye'de böyle bir mücadele vardı. Şüphesiz yok edilemedi. Türk devrimcilerine değer de vermek gerekiyor, ama Türk demokrasi güçlerine dayanarak *“faşizm geriledi, parçalandı”* demek de büyük bir abartıdır. Çünkü böyle bir mücadeleleri yok. Ama yine de Türkiye'de faşizm çözülüyor, yok oluyor ve Türkiye'de militarizm kesinlikle çözülecek, çetecilik tasfiye edilecek. Türkiye demokrasi güçleri bunu yaratmamışsa o zaman yaratan başka bir güç vardır.

Tarihin kanunları bağımsız gelişir

Kürdistan'daki gerilla savaşı, onun öncüsü PKK, onun önderliği bu değişikliği,

dönüşümü Türkiye'de yaratmıştır. Biz Türkiye'deki demokrasinin öncüsüyüz. PKK sadece Kürdistan'ın değil, Türkiye'deki demokrasinin de öncüsüdür. Türk devletinin, Türk toplumunun, Türk halkının dönüşümünün de öncüsüdür. 15 yıllık savaş bir taraftan militarizmi geliştirirken, bir taraftan da büyük bir demokrasi özlemi, demokrasi ihtiyacı, demokrasi açığı yarattı ve **“demokrasi yaratılıp, geliştirilmeden artık bir adım atmak mümkün değil”** gerçeğini Türkiye'nin önüne koydu. Türkiye ya parçalanıp akrep gibi kendisini sokarak imha eder, ya da demokratik bir açılımı sağlamak zorundadır. Osmanlılar gibi hasta bir devlet olarak parçalanmak ve yok edilmek istenmiyorsa -ki bunda bütün egemen kesimler, sınıflar dahil, hiç kimsenin çıkarı yok- o zaman demokrasiden yana yürümek zorundadır. Bu bir zorunluluktur ve isteme bağlı bir durum değil. Türkiye'de faşizm var, MHP var, Tansu Çiller başcellat rolünü oynuyor. *“Demokrasi istenmiyor”* demek yanılıdır. Siyasal gelişmelerin, dönüşümün kanunları var. Gelişimin kanunları bağımsız gelişir. Değişim-dönüşümün kanunları değişmemekte direnen kafaları parçalar. Çünkü onlar engel teşkil edemezler. Zorlu ve tartışmalı geçer, ama kimse asla bu zorunluluğun önünde engel olarak duramaz. Tarihsel gelişmenin seyri böyledir.

Türkiye'de yaşanan son gelişmeler kendiliğinden olmadı. PKK böyle bir zemin yarattı. PKK'nin öncülük ettiği savaş, şovenizmin, faşizmin ve militarizmin gelişebildiği kadar kendisini örgütlemesine yol açtı. Savaş çok derinlikli gelişti. Savaşta Türkiye hakim sınıfları ve devleti -yenilmemek için kendi potansiyellerini tüketme pahasına da olsa- kendilerini militarizme sonsuz yatırdılar. Ama kendilerinin yarattığı şovenizm büyük tahribatlar yarattı. Ama artık yaratacağı tahribat kalmadı. Diktatörlükte sınır tanımadı. Ancak alanlar artık tamamen kapandı. Türkiye açısından başka bir alan yoktur. Eğer Türkiye içte demokratik açılımı yapmazsa artık kendi bünyesinde hiçbir gelişmeye sahip değildir. Tüm potansiyelini tüketir. Geriye bir tek yol; militarist tarzda dışarıya açılım yapmak kalır.

Örneğin Saddam gibi başka bir ülkeye girerek, işgal ederek bir gelişme sağlayabilir. Ama bu tersten bir gelişme olur. Çünkü Türkiye'de demokrasi, siyasi çözüm olmazsa çevresine saldırmak zorunda, bu bir zorunluluk. Ya Yunanistan ile savaşır, ya Suriye'ye saldırır, ya Irak'ı işgal eder, ya İran'la kapışır ya da Kafkaslar'da Ruslar'la çatışmaya girer. Türkiye'nin başka yolu yoktur. Çünkü açılım yapabileceği bir metre karelik alan bile kalmamıştır.

PKK bütün bu boşluğu doldurdu. Savaşta yetersizliklerimiz bu alana el atmamızı engelledi. Yani savaşı bu temelde izah etmemizi önledi. Ama bu gerçeği çok çıplak görüyoruz. PKK inanılmaz büyük bir devrimsel gelişme yarattı. Gerilla savaşı, 15 yıl içerisinde Türkiye'nin elindeki bütün potansiyeli tüketmesine yol açtı. Hiçbir boşluk bırakmadı. Demokrasiyi bir ihtiyaç ve giderek bir zorunluluk durumuna getirdi. Yoksa Türkler demokrasiyi istemiyordu. Ama başka yol kalmadı.

Türkiye şöyle bir yol ayrımında, ya işgalci bir güç olarak çevresindeki güç ve ya devletlerle çatışmaya girer, kendisini yeniden üretir ya da kendi içerisinde kalır, yozlaşır. Bu kadar militaristleşmiş bir halk, bir milyon askerden kurulmuş orduya sahip bir devlet, dışarıya saldırmadan yaşayamaz. Türk ordusu korkunç bir ağırlıktır. Eğer bunu dışarıda boşaltmaz-

sa devlet olarak, ekonomik, sosyal yapı olarak kesinlikle bu ordunun altında çöker.

Avrupa-Türkiye ilişkilerinde de, kimse *“Türkiye'nin hayrı için”* onu Avrupa Birliği'ne almıyor. Türkiye'nin bu gerçeği dünyayı tehdit ediyor, -ağırlıktır. İçerde kalsa Türk sosyal yapısı dayanamaz ve ekonomisi çöker. Bu kadar militaristleşmiş, bu kadar şoven bir yapı kendisini öldürür. Bir çözüm gelişmezse Türkiye kendisinin katili olur. Akrep gibi kendisini sokar, zehirlenir ve çöker. Dışarıya saldırırsa ne olur? Çağ demokrasi çağına doğru evriliyor. Sömürü, işgal ve onlara bağlı ilişkilenmeler artık geçmişte kaldı. Avrupa bile herhangi bir işgale girmekten korkuyor. Klasik anlamda bir işgali ABD bile göze alamaz. Çünkü dünya gerçekliğine aykırıdır. Eğer bir çözüm gelişmezse Türkiye'de, klasik yaklaşımlar sonucu çıldırır ve Saddam gibi bir devlete saldırır. Bu büyük bir tehlikedir, Avrupa'nın ve ABD'nin çıkarına aykırıdır. Çünkü ABD Ortadoğu'da istikrarlı bir yapı oluşturmak istiyor. Yeni dünya düzenini Ortadoğu'ya da hakim kılmak istiyor. Bu konuda Türkiye'ye birinci dereceden -İsrail'den de önde- işgalci temelde olmayan bir rol biçmek istiyor. **“Bir jandarma olarak gir Ortadoğu'ya işgal et”** demiyor. ABD'nin Ortadoğu'da kurmak istediği yeni dünya düzeninin özüne ters. Türkiye'nin bu kadar olağanüstü, dengesiz büyümesi, militaristleşmesi Avrupa'ya da, ABD'ye de ürkütüyor. Emperyalist sistemin 21. yüzyıldaki ilişki tarzına uymuyor ve eritmeleri gerekiyor. Temel olarak Avrupa'nın Türkiye'yi bu dönemde içine almasının bir nedeni de budur.

Türkiye bir tehdit unsurudur. Sanıldığı gibi bu mevcut yapısıyla ABD'nin, Avrupa'nın dostu olamaz, onlarla çelişiyor. Onların sistemine aykırı bir rejime sahip. Dolayısıyla planlı bir şekilde Avrupa'ya dahil edilerek, Avrupa ile, emperyalist sistemle ve yeni dünya düzeniyle çelişen yanları ortadan kaldırılacaktır. Evrime ve reforma tabii tutulacaktır. Mevcut militarist ve şoven yapısından arındırılacaktır. Yeni bir biçime kavuşturulacaktır. Türkiye'yi Ortadoğu'ya, Balkanlar'a, Kafkaslara ya da Yunanistan'a saldıran bir tutumdan vazgeçirten de PKK'dir. Türkiye kendini kendisi değişime tabi tutamaz.

PKK 15 yıllık savaşla Türkiye'ye demokrasiye hazır hale getirdi. Türkiye'yi demokrasi olmadan çöker duruma getirecek hazırladı. Yani bütün yolları kapattı. Çevre güçler ise bünyesini öyle ağırlaştırdı ki ekonomik ve sosyal yapısı çökecek duruma geldi. PKK çözümsüzlüğü öyle bir çıkmaz durumuna getirdi ki, dünyada başka bir örneği olmayan çözümünden de kaçınılamaz bir ortam yarattı. Çok özgün bir tarzla Türkiye'yi demokrasiye ve çözüme açık hale getirdi. Bu açıdan MHP'nin, faşist kesimlerin çözüme karşı şiddetli tavırlarına bakarak Türkiye'nin gerçeğini izah etmemek gerekir. Başka herhangi bir çözümü yok. Mutlaka demokratik çözüme yürümek zorunda, -bu bir zorunluluk.

Devlet, ordunun üst kademesi *“ben demokrasiye açığım”* dedi. Türkiye Avrupa Birliği'ne adım atmakla şunu açıkladı; *“ben demokrasiye açığım, çözümden yayanayım.”* Yoksa hemen demokratlaşmadı. Demokrasiye öyle girilmiyor. Ama sadece demokrasiye girebileceğini açık bir biçimde ifade etti. Onun anlaşması, sözünü verdi. Türkiye'nin Helsinki'de adaylığa kabul edilmesinin, Türkiye'nin de bu adaylığı kabul etmesinin anlamı *“ben demokrasiye açığım”* demektir. Neden? Çünkü bunun başka yolu yoktur. *“Türkiye bir yol ayrımında”* derken aslında ikinci bir yol yok. Tek bir çıkışı var o da Avrupa'dır.

PKK Türkiye'nin Avrupa'ya girmesiyle birlikte, onu demokrasiye hazır hale getiren kendi rolünü devam ettiriyor. Bu sefer demokratik kuruluşla, Demokratik Cumhuriyet Projesi ile Türkiye'yi dönüştürecek. İlk etapta 15 yıllık savaşta biz Türki-

ye'yi, demokrasi dışında bir çözüm yolu bırakmamak kaydıyla, demokrasiye açık bir hale getirdik. Bundan sonra 21. yüzyılda biz, bu sefer de Türkiye'yi demokrasi temelinde dönüşüme tabi tutacağız. Yani birincisinde hazır hale getirdik, başka yol bırakmadık. İkincisinde ise dönüşüm olacak ve demokrasi Türkiye'de mutlaka kurulacak. Bunun için de, ittifak sistemlerinin geliştirilmesi gerekiyor. Kürtler ile Türklerin demokratik bir tarzda ittifak yapması gerekiyor. Eskiden tek yanlı ittifaklar vardı; belli aşiret reisleri ile devlet yöneticileri ittifak yapıyorlardı. Kürtler asker olarak devlet yöneticileri tarafından tek yanlı bir şekilde kullanılıyorlardı. 76 yıldır da kullanılıyor. Türkler de Avrupa ile böyle bir ittifak kurdular, NATO'ya girdiler. Ve Kürtlerin Türklere yaptığı gibi, Türkler de Avrupa'ya askerlik yaptılar. Şimdi nasıl ki bundan sonra Türkiye'nin Avrupa'ya girişi, Türkleri Avrupa'nın askeri durumuna getirmeyecekse, demokratik çözümde de Kürtler ile Türklerin ittifığında Kürtler Türklerin askeri konumuna gelmeyecek, onların eşit ittifakı durumuna gelecek. Yani kardeş iki ulus, kardeş iki halkın ittifakı, sözde değil pratikte gerçekleşecek. Bu iki ulus arasındaki dengesiz ilişki durumuna son verilecek. Kürtlerle Türkler demokratik tarzda böyle bir ittifak yaparsa, iki ulusa arasında hak eşitliğine dayalı çözüm gelişirse, iki halk arasında Avrupa ile Türkiye arasındaki eşitliğin sağlanmasına benzeyen, eşit koşullarda oluşmuş bir ittifaka yol açar ki, daha sonradan Ortadoğu ulusları arasında eşitliğe dayalı bir ittifaka yol açacaktır.

Kürtlerin Türklere demokratik çözüm temelinde ittifakı, bu anlamda ilk olarak gerçekleşiyor. Uluslararası, hak eşitliğine dayalı, kimsenin kimseyi ezmediği, kimsenin kimseyi köleleştirmedeği, eşitsiz duruma düşmediği ve kardeşçe bir birliğin ilk örneği. Bu bir numunedir. 21. yüzyılda bütün uluslar için örnek olabilecek bir ilişki, bir ittifak sistemini, ilk defa Kürtlerle Türkler kendi içerisinde demokratik tarzda yapacakları ittifakla bunu gerçekleştirebilirler. Daha sonra da sınıflar arası ittifak da buna dayanır ve denge oluşur. Avrupa'ya dayatılacak ilişki tarzı da budur. Avrupa zaten bunu kabul ediyor.

Demek ki tek yanlı bir bağımlılık ilişkisi yok. Köleleştirme, ezme, bir ulusun bir başka ulus üzerinde kendi iradesini zorla kabul ettirme durumu yok. Önce uluslar arasında bir eşitlik gelişirse, sonra sınıflar arasında böyle bir denge gelişir. Eğer biz bunu Türkiye'de demokratik tarzda, Demokratik Cumhuriyet Projesi ekseninde geliştirirsek, Türkiye İsrail'in önünü derhal alır. Türkiye Ortadoğu'da yeni dünya düzeninde çok mükemmel bir model olarak devreye girer.

Türkiye tek başına, kendi sorunlarını çözmeden, demokrasiye geçmeden Avrupa Birliği'ne girmiş olsaydı ya da eğer PKK Türkiye'nin demokrasiye geçişinde öncülük rolünü oynamasaydı, 15 yıllık savaş bunu yaratmamış olsaydı ve Avrupa Türkiye'nin üyeliğini bu temelde kabul etmiş olsaydı, ne olurdu? Türkiye Avrupa normlarını kabul ederdi. Avrupa kriterlerini kabul ederdi, belki demokrasiye sınırlı bir açılım da sağlardı, ama eğer Avrupa Türkiye'ye dayanarak demokrasiyi yeni dünya düzeni çerçevesinde Ortadoğu'ya dayatmış olsaydı, Ortadoğu toplumları bunu kabul etmezdi. Çünkü Türkiye'nin tarihi Ortadoğu açısından karanlıktır, sö-

mürgecidir, tahakkümü içerir. Tehditi, işgali, yok etmeyi içerir. Hiçbir Arap devleti Türkiye'ye güvenmez ve onun demokrasi modelini kabul etmezdi. **“Demokrasi adına bizi sömürmek istiyor”** derlerdi. Varolan güvensizlik o biçimde aşılamazdı.

Şimdi Türkiye'yi demokrasiye çeken, dönüştüren Kürtlerdir. Kürtlerin Araplarla ilişkilerinde eşitsizlik vardır ama bu Araplar lehinedir. Tarihin hiçbir döneminde Kürtler Ortadoğu halklarına haksızlık yapmadı. Ayrıca tarihte bir kere de olsa ve hatta Kürtler adına olmasa da, Kürtler Ortadoğu halklarına haksızlık yapmadı. Ayrıca tarihte bir kere de olsa ve hatta Kürtler adına olmasa da, Kürtlerin Ortadoğu halklarına öncülük yapması sözkonusudur. **Selahaddin Eyyubi**, Ortadoğu halklarını Haçlı Seferlerine karşı korudu. Ortadoğu halkları Selahaddin Eyyubi'nin onların çıkarlarını savunduğunu gördü. Ortadoğu halkları işgalden ve köleleşmekten kurtuldu, özgürlüğe kavuştu. Kürtlerin Ortadoğu ile, Araplar'la ilişkilerinde demek ki sadece kurtuluş verme, bunu vaat etme ve pratikle gerçekleştirmek durumu vardır. Bunun dışında bir haksızlık yapma gibi bir durum yok.

Şimdi Kürtler ile Türkler birlikte Demokratik Cumhuriyeti kuruyor. Ortadoğu halklarının, başta Arapların Demokratik Cumhuriyeti bakarak güven duyması, Türklere dayalı değil, Kütlere dayalı olacaktır. **“Kürtler Demokratik Cumhuriyette kurucu bir öge olarak yer alıyor, Kürtler sömürgeci değil, demokratik bir ruha sahip, yurtseverdirler, halklara zulüm etmiyor. Halkların kurtuluşunu tarihte yaptığı gibi bu dönemde de yaptı. Güven duyuyoruz ve biz bu demokratik çözüm modelini benimseyebiliriz”** diyeceklerdir.

Kürtlerin, PKK'nin demokratik Cumhuriyete girmekle, onun kurucu bir ögesi olarak bir rol oynamakla, Ortadoğu'ya böyle bir katkısı sözkonusudur. Yani burada Kürtlerin aslında Avrupa, Türkiye ve Ortadoğu ilişkilerinde köprü rolü oynama durumu sözkonusu. Türkler her zaman **“biz Asya ile Avrupa arasında köprü rolünü oynuyoruz”** diyor ama yanılıdır. Çünkü şimdiye kadar halklara bağımlılık, güvensizlik ve çatışmaları taşıрма köprüsü olmuşlardır. Biz Türklerin öyle bir köprü rolünü oynama durumuna son veriyoruz. Yani zulüm, ittifaksızlık, böl-parçala-yönet, güvensizlik yarat, sömür, bağımlılaştır, iradesizleştir, kişiliğine son ver, hatta Ermenilerde görüldüğü gibi soykırımdan geçir köprüsüne ilk defa son veriyoruz. Onu demokratik tarzda tasfiye edeceğiz. Böyle köprüleri uçurduğumuzda demokrasi ve yurtseverlik köprüsü, ulusların onura kavuştuğu, kendi iradesini konuşturduğu, sınıfların özgürce kendisini ifade edebileceği, azınlıkların serpilip gelişebileceği bir köprü kalır. O bir Kürt köprüsü, bir demokrasi köprüsüdür.

Kürtler bu köprünün temelini attı. Türkler de gecikmeli de olsa bazı temel taşlarını veya bazı taşlarını koyabilir, bu köprüyü birlikte tamamlayabilir. O köprü birlikte inşaa edildiğinde Kürtler ile Türkler Avrupa ile birleşecektir. Avrupalılar sömürgeci köprüsü veya emperyalist köprü üzerinden değil, demokrasi köprüsü üzerinden önce Türkiye'ye yani Anadolu ve Mezopotamya üzerinden Ortadoğu'ya girecektir. Onun için diğer köprülerin uçurulması, demokrasi köprüsünün yüksek bırakılması gerekiyor. O köp-

“On beş yıllık silahlı mücadele döneminde PKK, Kürdistan'da ulusal demokratik devrimi gerçekleştirdi. Bundan sonra demokratik kuruluş gündeme girecek. Kuruluş süreci içerisinde ulusal sorun da çözüme kavuşturulacaktır. Kuruluş süreci içerisinde ulusal sorun da çözüme kavuşturulacaktır.”

rüyü biz inşaa ettik. Savaşarak temel har-cını döşedik. Önderlik Savunmasında stratejik değişikliği yaratıp, Demokratik Cumhuriyet eksenine oturtarak böyle bir köprüyü inşaa etti. Türkiye de Avrupa Bir-liği'ne girişi onaylayarak, Avrupa da bunu kabul ederek, böyle bir köprüde eksik ka-lan yanların tamamlanmasına yol açtı. Böyle bir köprü şimdi olmuş durumda. Onun üzerine sağlam bir şekilde geçiş yollarını döşemek lazım. Biz temellerini attık, yani demokratik devrimi gerçekleştirdik. Kuruluş onun inşaaşındır, onun yol-larının, temel taşlarının, geri kalan her ta-rafın inşaa edilmesidir. PKK böyle bir in-şaaanın zeminini yarattı. Çünkü demokra-siyi gerçekleştirdi. Türkiye'nin dünüşümü buna bağlı ve artık ismarlama da değil. Avrupa geçmişte bazı demokratik kav-ramları ismarlama olarak Türkiye'ye ver-di. Türkiye de taklit ederek aldı ve ucube bir şey ortaya çıktı. Şimdi dikkat edilirse ismarlama veya kavram düzeyinde de değil asıl kurucu bir öge olarak, temelle-rinden, içerik olarak inşaa ediyoruz.

Türkiye 21. yüzyılda böyle şekilleni-yor. Oluşacak Demokratik Cumhuriyet'in böyle bir içeriği var. Bu birlikten kop-maya gerek yok. "Türkiye faşist bir ülke-dir, nasıl birleşiriz, nasıl gireriz? Çözüm olur mu? Çözüm konusunda kafam ka-rıştı" demek bir saçmalaktır. Tereddüt et-menin ya da işleri tersyüz etmenin de an-lamı yok. Onu yaratan biziz, inşaa ede-cek olan da yine biziz. Kendimizle çatışa-mayız, ona sahiplik etmemezlik olamaz, çünkü sahibi biziz. O zaman kafalar net olmalıdır. "Ne olabilir, bundan sonra han-gi tehlikeler vardır" gibi çok ikircikli, de-mokrasinin gelişmesine cesaret etme-yen, iradesiz, kaypak ruh halimizi bir ta-rafa bırakmamız gerekiyor. Türkiye'nin geleceği açıktır. Kürdistan'ın geleceği ay-dınlıktır. Bu konuda kapkaranlık bir tablo artık olamaz. Avrupa'dan da artık fazla endişelenmeye, kılı kırk yarmaya gerek yok. Avrupa'nın ekonomik çıkarları var. Elbette belli bir sömürü gerçekleşecektir. Uzlaşmalar olur, tavizler de verilir. Bu ko-nuda Avrupa daha hakim, geçmişten beri kurumlaşmış, ilişkilerde derin, çıkarlarda elbette Avrupa'nın lehine bir gelişme söz-konusu. Ağırlığı onlar teşkil edecekler. Bunların hepsi gerçektir ve bunları yeni-den teşhis etmenin anlamı yok.

Biz bu durumu şimdi gidereceğiz. Öy-le sanıldığı gibi bundan sonra tek yanlı Avrupa dayatması da olamaz. Çünkü Av-rupa da değişmek zorunda, değişiyor. Avrupa'nın rolü zaten '50'lerden itibaren değişti. Ve Türkiye ile de alakalı bir sorun değil, sosyalizm ile alakalı bir sorundur. Avrupa'nın şu anda geliştirdiği kriterler, şartlar, sahip olduğu demokratik ölçüler şimdi şekillenmedi. Esas olarak '50'ler-den sonra şekillendi. Bunun geçmişi de var. Sınıf mücadelesi Avrupa'da 1800'ler-den, 1830'dan beri şiddetlidir. Bu uğurda Avrupa halkları binlerce kayıp verdi. Kan döktü, bedelini ödedi. Avrupa'daki de-mokrasî mevzilerinin sadece burjuvazi ta-rafından verildiğini söylemek, Avrupa halklarına bir haksızlıktır. En büyük bede-li Avrupa halkları verdi. Bu temelde de sağlam bazı mevzilere sahiptir. Öyle sa-nıldığı gibi burjuvazi tarafından bahşedi-lmiş herhangi bir değer yoktur. O değerle-ri, o kriterleri bizzat halklar, sınıflar müca-dele ederek, kan dökerek aldı. Olsa olsa burjuvazinin bunu gasp etmesinden söz edebiliriz. Yoksa Avrupa halkları verdikle-ri mücadele ile aslında çok daha ileri mevzileri hak etti ve kazandı. Eleştirile-cekse, yeterince bu mevzileri koruya-madığı için eleştirilebilir. Geçmişinde bir mevzi elde etme durumu var. En keskin sınıf savaşmaları Avrupa'dadır.

1950'lerden sonra devlet demokratik normlara sahip çıktı. Yeni Avrupa Birliği'ne sahip çıktı. Çünkü II. Dünya Savaşı'ndan sonra soğuk savaş gelişti. Soğuk savaşta dünya cepheleşti. Askerî Kuvvet olarak bir taraftan NATO, diğer taraftan Varşova Paktı, sistem olarak bir taraftan emperyalist sistem, bir taraftan sosyalist

sistem ile dünya bu anlamda ikiye bölündü. İkiye bölünen ve cepheleşen dün-yada emperyalist güçlerin jandarması rolünü Amerika oynarken, onun uygarlığın-da gelişen kavramları felsefik açıdan izah eden, buna göre yaşam, buna göre ilişki sistemini geliştiren ise Avrupa oldu. Yani siyasal, sosyal, diplomatik, kültürel, felse-fik açıdan emeryalizmin açılımını Avrupa üstlendi. Bu anlamda pratiğini yaşama kavuşturan, ona hayat veren Amerika de-ğil, Avrupadır. Dikkat edilirse Amerika hep diktatörleri destekledi. Hep işgal etti, savaştı. İş bölümünde pratiği üstlendi. Avrupa ise Sovyetlere ve sosyalizme karşı hep insan hakları ve demokrasiye sahiplik etti. Bunun propagandasını, pra-tiğini geliştirdi. Sosyalizm demokrasiyi içerir. Sosyalizm aslında insan hakları demektir. Sosyalizm ulusların, sınıfların boy verip serpişmesi demektir. Çünkü tüm azınlıkların haklarını savunan sosya-lizmdir. Ama Sovyetler'deki reel sosya-lizm, ideolojik açıdan dogmatizme düştü. Felsefik açıdan kaba materyalizmi sav-vundu. Dolayısıyla kastlaştı. Bürokratik bir devlet yapısına dönüştü. İçeride sınıf-ları tasfiye etti ancak demokratik bir açıl-ımı sağlayamadı. Dolayısıyla sosyaliz-min özünü ifade eden, demokratik içerikli bir çok kavram, sosyalizm tarafından sa-hiplenilmediği için, emperyalizm özelde de Avrupa tarafından sahiplenildi, ça-lındı. Sosyalizmin sahiplik etmesi gere-ken bütün kavramları, yaşam biçimini as-lında Avrupa hırsızladı. Ele geçirip, sa-hiplik yaptı. Sonra da formüle edip halk-lara ve uluslara sundu. Uluslararası ilişki-lerde kriter olarak öne sürdü. Bu bir sap-maydı. Yani Avrupa'nın şu anki değer yargılarını aslında Sovyetler'in savun-ması gerekiyordu. Yapmadı. Büyük bir yetenezsizlik göstererek sahiplik etmedi. Karşısına düştü ve tasfiye oldu. Avrupa ise siyasi tecrübesinden de yararlanarak bu kavramlara sahip çıktı, aldı formüle etti. Çıkarlarına uyarladı. Ve Sovyetleri yıkmada en büyük silah olarak kullandı. Kabul ettirebilmesi için bu kavramlara, bu ideolojiye sahiplik ederken pratiğini de göstermesi gerekiyordu. Bunu yaparken de tabii kendisi de gerçekten bu kavram-lara uygun bir düzen oluşturdu. Yani Av-rupa'da bir burjuva demokratik sistem oluşturuldu. Bunu bir de kurumlaştırdı. Demek ki biraz da iradesi dışında gelişse de emperyalizm-sosyalizm gelişkisinden dolayı Avrupa, demokrasi ve insan hak-ları bağlamında ileri adımlar attı. Çıkarla-rını egemen kılma açısından sosyalizmle girdiği savaşta yenilmemek için ileri dü-zeyde bu kavramlara sahiplik etti ve ba-sitleştirdi. Sosyalizm cepheleşme yarat-mamış olsaydı Avrupa, insan hakları ve demokraside bu kadar adım atmazdı. Korkardı. Sosyalizmdeki boşluk Avrupa'nın adım atmasına yol açtı. Soğuk savaş döneminin ardından Sovyetler yıkıldıktan sonra, bunu dünyaya egemen kılması gerekiyordu. Bu nedenle her açıdan eko-nomik, sosyal, siyasal, askerî, kültürel, felsefik bütün boyutlarıyla Yeni Dünya Düzeni dünya çapında geliştirilmek isten-di ve dünyanın bir çok alanında egemen kılınmıştır. Şimdi Ortadoğu'ya taşımak istiyorlar.

Şu anda Amerika ve Avrupa'nın gün-deminde artık Ortadoğu var. Askerî açıdan bu düzeni rahatlıkla benimsetebilirler. Or-tadoğu'da Yeni Dünya Düzenine karşı ko-yabilecek fazla güç yok. Biz vardık. Cep-heden saldırdık. Ve gerçekten de büyük bir dönüştürme sağladık ama biz de şimdi cepheden saldırmayı hatalı buluyoruz. Bu-nun reel sosyalist bir etkilenme olduğunu görüyoruz. Bu nedenle kaba materyalist yaklaşımı biz şimdi bir tarafa bıraktık. Yeni dönemde 21. yüzyılda sisteme dahil ola-rak mücadele etme daha bilimseldir ve di-yalektik materyalist bir yaklaşımdır. Dola-yısıyla biz de artık cepheden Yeni Dünya Düzeni'ne karşı duvar oluşturmuyoruz. Stratejik değişiklik, bu anlamda cepheden saldırıyı tamamen yok etmiş durumda. O halde, Ortadoğu'da Yeni Dünya Düzeni'

nin kurulması için kaba, karşı koyma an-la-mında herhangi bir engel yok, ama ciddi anlamda bir engel olmamasına rağmen Avrupa ve ABD yavaş davranıyor. Sad-dam'ı bir saldırıda yıkabilirler ama yıkmı-yorlar. Birçok soruna ağırlığını koysa gö-zebilirler. Bu konuda o kadar büyük engel yok ama son derece ihtiyatlı giriyor, hatta özellikle girmiyor ve Saddam'ı bilerek ayakta tutuyorlar. Neden? Yıkma gücüne, Yeni Dünya Düzeni'ni, Ortadoğu'ya ege-men kılma gücüne sahip olmadıkları için mi? Hayır. Hemen girebilir, egemen ola-bilirler. Fakat model yok. Yani Yeni Dünya Düzeni'ni Ortadoğu'ya taşımak kolay ama bu sistemi oturtmak zordur. Çünkü devletler monarşisttir ve oligarşik yapı egemendir. İsrail biraz demokrasiye yakın veya kendisini öyle lanse ediyor ama İsrail model olamaz. Birkaç bin yıllık Yahudi ge-leneğine, Arap-İsrail düşmanlığına sahip. Yani tarihsel bir düşmanlık söz konusu. İ-srail demokratik bir devlet olsa bile benim-senemez. Başka bir model lazım. Ancak Müslüman bir ülke Ortadoğu'ya model olabilir. Bu, Kürdüyle, Türküyle Türkiye için hazırlandı. Ama model olarak dayatıl-madı çünkü biz savaşıyorduk. Savaş istik-rarsızlık yaratıyordu, tehlike yaratıyordu. Ortadoğu'yu devrimci tarzda dönüştürme tehlikesi vardı. Avrupa bizden ürküyordu. Çünkü biz cepheden saldınyorduk.

Tarihsel bir adımın eşğindeyiz

Bu yıl savaşı durdurduk. Stratejimizi de değiştirdik. Avrupa ile emperyalist sis-temle, ABD ile cepheden değil, sistemin içine girerek mücadele etmeyi benimse-dik. Böylece Yeni Dünya Düzeni'nin Orta-doğu'ya taşırılmasında, Türkiye model olarak en uygun ülkedir. Koşulları çok müsait; nüfusu uygun, dinamiği uygun, laik bir ülke, demokrasiye biraz yatkınlığı var. En azından devrimci bir tarzda de-mokrasinin koşullarını biz yarattık. Bu, büyük bir birikimdir.

Tabii bir de Kafkaslar'la ilişkileri var, müslüman bir ülke olarak Ortadoğu'yla ilişkileri ve stratejik özelliği olan bir ülke. Biz savaşı durdurarak, stratejimizi de-ğiştirerek, Türkiye'yi bu yıl model olmaya hazır hale getirdik. Bu koşullar oluştuktan sonra derhal aldılar. Ve bunu biz eğer bir talihsizlik olmaz, imha gündeme gelmez, Önderlik infaz edilmezse demokratik çö-züme doğru yavaş da olsa, sancılı da ol-sa bir evrilme görülürse, Türkiye'de de-mokrasîyle buluşulması temelde, dev-rimci bir dinamiğe sahip 21. yüzyıl modeli ortaya çıkar ki, o aşamadan sonra mo-narşide bir çözümler olur.

Çünkü azınlıklar sorunu Türkiye'de çözümlenip, demokratik bir açılımla sınıf-lar kendini ifade eder, zorbalık ve işkence kalkar, demokrasi bir değerler kurumu olarak yerleşir, ekonomisi bu anlamda büyük bir gelişme sağlarsa, uluslarara-sında hak eşitliği de oluşunca, hangi Or-tadoğu devleti veya halkı bu modeli gör-dükten sonra buna karşı koyabilir. İran monarşide ısrar eder mi? Arapların o kukla, suni devletleri mi buna karşı daya-nabilir? Saddam mı, Irak halkı mı? Tür-kler, Kürtler, Şiiler mi bunu istemez? Hayır. Irak'ta da şiiler, sunniler, Kürtler arasında çelişki var. Demokratik tarzda, ölüme ve imhaya dayalı olmayan bir çözümü hangi kesim istemez. "Kürtler'le Türkler arasın-da bu kadar savaş vardı. Demokratik tarzda, şiddete başvurmadan çözüm ger-çekleşti, neden onlar yaptı da biz yapma-yalım?" denilecektir. Bu çözüm dalga dal-ga bütün Arap alemine, Ortadoğu'ya ya-yılır. Ondan sonra da Kafkaslara taşar ve büyük bir demokrasi dalgası ilk defa dev-rimci halkların, ulusların çıkarına Ortado-ğu'da yerleşir. Böyle bir sistemi hiçbir güç, kuvvet engelleyemez. Çatışmalı olur, sancılı olur, gecikmeler olabilir, ters-ten dönüşümler olabilir. Sınıf ve ulus sa-vaşımıdır, bunların hepsi olur. Ama 21. yüzyılı tarih boyutuyla ele aldığımızda

kesinlikle egemen olan böyle bir sistem-dir. O zaman bizim Türkiye'yle şu an ön-gördüğümüz çözüm yöntemi bir Ortado-ğu çözümüne ulaşır. Zaten bu temelde Ortadoğu-Avrupa birlikteliği sağlanmış olur. Bundan dolayı, bundan sonra gide-rek sadece Türkler'le ya da Türkler'in Av-rupa Birliği ile demokratik tarzda ilişkileri-ni değil, demokratik Ortadoğu birliğini öne sürmemiz, öne çıkarmamız gereki-yor. Dar, milliyetçi bakış açısı ile sorunla-rın çözümünü istemek doğru değil. Olur-sa dengesizlik yaratır. Türkler'le Kürtler'in tek başına demokratik birlikteliği, Ortado-ğu çapında çıkar sağlamaz. Diğerleri mo-narşist, geri, anti-demokratik olsun, Tür-kiye demokratik olsun, Kürdistan demok-ratik olsun bu bir çelişkidir ve çatışmaya yol açar. Dolayısıyla demokrasiyi Ortado-ğu'ya yaymamız, Kafkaslar'a taşımamız gerekir. Bu temelde uluslararası birliği demokratik tarzda sağlamamız gerekiyor. En demokratik, en yurtsever, en devrimci model olarak kendisini Ortadoğu ekse-nine oturtmalı. Ortadoğu demokrasinin ka-lesi durumuna getirilmeli. Geçmişte de böyle bir düşüncemiz vardı.

Geçmişte biz "Ortadoğu Federasyo-nu" diyorduk. Ama bunu söylerken gerilla savaşı temeline Kürdistan'ın parçalan-mışlığına son verip "Bağımsız Birleşik Kürdistan inşaa edip, Türk sömürgeciliği-ne, bölge devletlerinin sömürgeciliğine son vererek, devrimci tarzda Ortadoğu Birliğini sağlarız" diyorduk. Yani bu, şid-det temeline bir planı öngörüyoruz.

"Türkiye mevcut yapısıyla ABD'nin, Avrupa'nın dostu olamaz. Onların sistemine aykırı bir rejime sahip. Planlı bir şekilde Avrupa'ya dahil edilerek, emperyalist sistemle ve yeni dünya düzeniyle çelişen yanları ortadan kaldırılabilecektir. Evrime ve reforma tabi tutulacaktır. Mevcut militarist ve şoven yapısından arındırılacaktır. Yeni bir biçime kavuşturulacaktır."

Şimdi 21. Yüzyıl demokratik çözümü ön-görüyor. Bunun koşullarını yaratmış. Şid-dete başvurmadan demokratik tarzda da böyle bir hedefi gerçekleştirebiliriz. Biz Ortadoğu Birliği'nden, sosyalizmden de vazgeçmiş değiliz. Geçmişte sınıf sava-sımı ve gerilla savaşımı temeline, halk savaşı temeline sosyalizme ulaşmak ist-iyorduk. Ortadoğu birliğini şiddet teme-linde gerçekleştirmek istiyorduk. Çağ de-ğişti, 21. yüzyılda şiddete başvurmadan, demokratik tarzda sosyalizme ulaşmak mümkün. Partimiz sosyalist demokrasi ve demokratik sosyalizmi kesinlikle for-müle edecek, hedef olarak önümüze ko-yacaktır. Demokratik Ortadoğu Birliğini somut hedef olarak önümüze koyacaktır. Demokratik Ortadoğu Birliği'nde Kürtler tekrar dinamik bir güç olarak, kilit rol oynuyor.

Bu anlamda Kürdistan, Mezopotamya ve Anadolu bir çözüme yanaştığı için, Anadolu ve Mezopotamya demokrasinin bir kalesi olarak 21. yüzyılda yer edinecek, stratejik bir çözüme ulaşacak ve öncü düzeyde bir rol oynayacaktır. Türki-ye'nin AB'ne girmesi temel olarak bunları yaratıyor. Bunun öncüsü PKK ve PKK Önderliği'dir. Stratejik değişikliğin izahını bu anlamda yapmak gerekiyor. Bütün bu gelişmeler şimdiye kadar kendiliğinden olmadı. Bundan sonra da kendiliğinden olmayacak. Türkiye Avrupa Birliği'ne gir-di, Kopenhag kriterlerini, yani demokrasi ve insan haklarını kabul edecek. Zammın kalkması, her sınıfın kendisini ifade ede-bilme özgürlüğü, ekonomik eşitlik, azın-lıkların korunması, buna benzer bir çok madde demokratik ilkelere. "Türkiye im-za attı, bunların hepsini kabul eder, dola-yısıyla bizim artık mücadele vermemeze gerek yok. Avrupa Birliği'ne girdi, biz de Türkiye'ye gidelim, çözüm oluyor" gibi bir yanlış son derece sakat, kendiliğindenci

bir reformist çizgi ve doğru değil. Türki-ye'yi 15 yıllık savaşla bu duruma getirdik, bu seviyeye ulaştırdık. Demokratik kuru-luş da bir mücadele gerektiriyor. Dünya-da demokrasiyi inşaa eden bütün halklar bedel ödemiş, kan dökmüştür. Gerekirse bundan sonra bunun bedelini ödememiz gerekiyor.

Devlet sadece "ben dönüşüme açı-ğım" diyor. Bizim asıl bundan sonra siya-sal, ekonomik, kültürel, sosyal alanda çok planlı bir stratejiye sahip olmamız gerekiyor. Onun taktiklerini son derece yaratıcı bir tarzda, öncü düzeyde geliştir-memiz gerekiyor. Kaldı ki savaş kabadır ve fazla ustalık istemiyor. Siyaset artık stratejik düzeyde bizim temel mücadele biçimimizdir. Şiddet olursa da taktik dü-zeyde rol oynar. Siyaset bir sanat işidir, büyük bir yaratıcılık ister ve taktik adımlar çok önemlidir. Müdahale, inisiyatifli davranma büyük bir irade gücünü gerek-tirir. Düşman bizi sisteme almakla erit-mek istiyor, bu anlamda büyük bir tehlike ile karşı karşıyayız. Sisteme dahil olarak sisteme karşı mücadele çok daha tehli-kelidir, çok daha fazla dikkat ve duyarlılık ister. Devrimci ilkelerin savunulmasını zorunlu kılar.

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girmesi bizim Türkiye ile çözüm istemimizi kolay-laştırmıyor. Sadece zemini olgunlaştırıyor. Öncü bir güç olarak inisiyatif dahilinde, bu demokratik kuruluşu kendi elimizle yaratmak zorundayız. Başkaları yaratırsa yozlaşır. Baş001-1000kaları demokrasi

geliştirirse halkların yararına olmaz. Orta-doğu çapında demokratik bir birliğe git-mez, demokratik bir dönüşüm sağlan-maz. Hele sosyalist demokrasi asla ger-çekleşmez. Sosyalist demokrasiye doğru adım atmak, bu temelde bir evrim, süreç götürmek bugün inisiyatif dahilinde; öz-gür, planlı, son derece yaratıcı büyük bir mücadele stratejisini göğüslememiz te-meline olur. Bu dönemde başarı elde edersek geçmiş kazanırız. Bu dönem sağlıklı gelişmez, inisiyatifli yitirirsek, bu mücadeledeki öncülüğümüzü başkasına kaptırırsak kesinlikle sağlıklı bir demokra-sî gelişmez, sancılı, çatışmalı olur ve sosyalizme asla evrilmez. Bunu bilerek o zaman işi sıkı tutmamız gerekiyor. Çok daha planlı, kapsamlı, yaratıcı bir müca-dele geliştirmemiz gerekiyor. Gerillaya nasıl kendimizi tümünden yatırdıysak, ya-ratmadığımızda tümünden darbe yedyisek, bu dönemde gerilladan daha fazla kendi-mizi bu süreçte yatırmamız gerekiyor. Si-yasal çözüme tümünden kendimizi yatırma-mız gerekiyor. Onun kişiliğini, onun görü-şünü, onun kültürünü, onun yeteneğini yaratıcılığını, gerilla döneminden çok da-ha fazla bu dönemde geliştirmemiz gere-kiyor. Dolayısıyla kişilik dönüştürme, onun kültürü, onun seviyesini elde etme bu te-melde partiyi adeta büyük bir hamleyle demokratik açılıma tabi tutma, devrimsel bir dönüşüme tabi tutma her zamankin-den daha fazla, bugün önümüzde duran önemli bir görevdir.

Partimiz tüm bu koşullardan dolayı büyük bir ciddiyetle bu sorunları ele ala-cak, içine girdiğimiz bu dönüşümü belli bir plana, programa tabi tutarak resmileş-tirecektir. Partimiz bunu başarırsa on yıl-lara sığabilecek büyük bir dönüşümün adını atmış oluruz. Dönüşümün, bu ta-rihsel adımın içerisindeyiz ve günü günü-ne yaşıyoruz.

TC'de değişim-dönüşüm sorunu ve ANAYASAL VATANDAŞLIK

Parti Genel Başkanımız Abdullah Öcalan yoldaşın, **Kürt Sorununa Siyasal Çözüm ve Demokratik Cumhuriyet Projesi**, Türkiye'de yeni bir süreç başlatmış bulunuyor. Halen şu veya bu şekilde süreçten etkileniyor. Değişim-dönüşüm gibi büyüklü bir kavram, herkes tarafından dile getiriliyor, yazılıyor. Özellikle Helsinki'de, Türkiye'nin Avrupa Birliği adaylığına alınmasıyla birlikte değişimin mutlaka zorunlu olduğu genel ve üzerinde mutabık olunan bir konu. Ancak nasıl değişiklik, ne kadar değişim veya cumhuriyetin esas sorunu olan Kürt sorununa uygulanacak reçete ne olacak konusunda, çok derin ve köklü görüş ayrılıkları vardır.

Her siyasi çevre, eğilim, kişi ve devletin her kurumu, değişimi ve dönüşümü kendine göre anlamakta ve yorumlamaktadırlar. Partimiz PKK dışındaki çevrelerde buna gerçekçi yaklaşım çok az görülmektedir. Ya çok yüzeysel, mevcut gelişmeleri inkar eden bir yaklaşım var, ya da bazı kısmi ve basit düzenlemelerle devleti rahatlatma eğilimi. Biz parti olarak değişimi ve dönüşümü köklü ele almaktayız. Başta Kürt sorununun çözümü olmak üzere cumhuriyetin yeniden yapılandırılması hedefimiz vardır.

Bütün çevrelerle bir ortak noktada buluşuyoruz. O da değişim-dönüşüme duyulan ihtiyaçtır. Cumhuriyetin artık eski tarzla yürüyemeyeceğidir.

Eğer bir değişim-dönüşüm ve mevcut sorunların çözümünden bahsedilecekse, öncelikle Kürt sorununun çözümü kavuşturulması gereklidir. Son dönemlerde Mesut Yılmaz, Ecevit, Demirel ve Kıvrıkoğlu'nun yaptığı açıklamalar ve uluslararası alanda verilen sözler, bu konuda adım atmak istediklerini gösteriyor. Ancak bu konuda cesaret-sizlik, kararsızlık ve sorunun özünden kaçış eğilimi yansımaktadır. Bu da süreci riske etmekte hatta yavaşlatmaktadır. Türkiye'yi yönetenlerin bunu iyi görmesi gerekir. Avrupa Birliği'ne aday olduğu için Türkiye böyle bir değişime zorunludur demek yeterli değildir. Kürt tarafının demokratik baskısı, talepleri ve kararlılığı gözardı edilmemelidir. Yoksa tarihten beri gelen yanlışlar ağırlaştırarak devam eder. 15 yıldır Kürt ve Türk tarafları arasında cereyan etmiş bir savaş vardır.

Genel Kurmay Başkanı Hüseyin Kıvrıkoğlu **"savaşın bir tarafıyız"** diyor. Demek ki diğer tarafta vardır, o da PKK'dır. Ve PKK'nın Başkanı idam tehdidi altındadır. Bu Kürt halkına karşı bir tehdittir. Onbinlerce siyasi tutsak var. Köyler boşaltılmış, yakılmış. Bölgedeki savaş hali devam ediyor. Eğer bir rahatlama söz edilecekse, bu da halen tek taraflı bir adım olmanın ötesine geçmiyor. İşte Kürt sorununun çözümü derken, önce bunlardan başlamak ve oradan kalıcı barışa ve çözüme ulaşmak

gerekir. Aksini düşünmek körlüktür.

Bir sorunu çözerken, ilmi yaklaşımı öne çıkarmak ve öncelikle teşhisi doğru yapmak gereklidir. Hastaya yanlış reçete verilir ve yanlış teşhis konursa, tedavi mümkün olmaz. Bunun için adını doğru koymak bir başlangıçtır. İnsan hakları konusundaki ihlallerin önlenmesi, demokrasinin geliştirilmesi kuşkusuz önemli bir gelişmeyi ifade eder. Ancak Kürt sorununun çözümünü ortaya çıkarmaz. Başlangıç noktası Kürt sorunudur. Bu sorun çözülmeden ne insan hakları ihlalleri ortadan kalkar, ne işkence önlenir, ne de bireysel özgürlükler alanında ciddi değişimler yaşanabilir.

Kürt sorunu derken, bunu basitleştirme eğilimi taşıyan ve bir **"sosyo-ekonomik sorun olarak, geri kalmışlık ya da bir azınlık sorunu"** olarak gösterme eğilimleri var. Daha iyi kavrayabilmek açısından bir istatistiki araştırmanın kısaca sonuçlarına göz atmak istiyoruz: 1997 yılında Almanya'da Kürt sorununun çözümü üzerine bir çalışma grubu bilimsel bir araştırma başlattı. Türkiye'deki 1985 ve 1990 genel sayımlarının sonuçlarına göre ulaştıkları sonuçlar var. 1990'da **Deutsch-institut** tarafından bir araştırma kitap halinde yayınlanmıştır.

Buna göre Kürt illerinde 12 milyon üzerinde Kürt yaşamaktadır. 3-4 milyon Kürt ise Türkiye metropollerinde yaşamaktadır. Kürdistan'da yaşanan savaştan ve zorla göç ettirme politikasından ortaya çıkan toplum mobilyasyonunda bu oran değişmiş olabilir. Ancak bir gerçek varki, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde 20 milyona yakın Kürt yaşamaktadır. Her türlü inkar ve asimilasyon politikasına rağmen kimlik ve hak talebiyle ayakta duruyor. Yani Türkiye'de Kürt sorununun çözümünden bahsedilirken, bazı kesimlerin dediği gibi suni ve dışardan dayatılmış bir sorundan bahsedilmemektedir. Türkiye nüfusunun neredeyse yarısını direkt etkileyen, kalan diğer yarısını da mağdur eden bir toplumsal sorun kastedilmektedir. Eğer bu 20 milyon kabul görmezse, elbette demokratikleşme de olmaz. Kafaların bu konuda berraklaşması gereklidir. Bu olursa çözüm arayışları da daha gerçekçi olur.

Devleti değiştirmek isteyenler ve cumhuriyeti demokratikleştirmek isteyenler öncelikle Kürt sorunundan başlamak durumundalar. ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz **"AB yolu Diyarbakır'dan geçer"** diyerek buna parmak bastı. Tespit doğrudur, ancak pratik tesbitler daha fazla önem kazanmaktadır. Daha önce de bu tür beyanlatlar verilmesine rağmen, pratikte takipçisi olunmamıştır. Bundan dolayı, bir soru işareti koyuyoruz.

Çözüm; Kürtleri bir halk, **Demokratik Cumhuriyetin** kurucu asli ögesi olarak görmekten ve tanımaktan ge-

çer. Avrupa Birliği'nin Helsinki'de yapılan toplantısı ardından DSP Genel Başkanı ve Başbakan **Bülent Ecevit** ile Dışişleri Bakanı **İsmail Cem** yaptıkları açıklamalarda ve basın mensuplarının sorularına verdikleri cevaplarda, Kürtlerin halk kimliğini tanımadıklarını ve sorunu bireysel haklar kavramıyla çözecekleri mesajı verdiler. Bu beyanlar geliştirilen süreç karşısında talihsiz olmakla birlikte, inkarcı devlet politikasındaki ısrarı da gösteriyor. Çözüm-den kaçış olarak değerlendiriyoruz.

Neden **İsviçre ve Belçika modelleri** esas alınmıyor da, **Fransa modeli** tercih ediliyor? İlerde belki bu konuda daha detaylı araştırma ve değerlendirmelerimiz olacak. Ancak şimdi belirtmeliyiz ki, Kürt sorunu bu yaklaşımla çözülmez, yeni boyutta ve ağırlaşarak devam eder.

Bugün yumuşama havasından bahsedilebilir. PKK'nın savaşı tek taraflı durdurması ve güçlerini Türkiye sınırları dışına çekmesi ve Abdullah Öcalan yoldaşın **"Demokratik Cumhuriyet Projesi"** bu rahatlamadan ana nedenidir. Bundan partimizin soruna çözülmüş gözle baktığı sonucu çıkmamalıdır. Sorun daha da ağırlaşmıştır. Karşı cephedeki gelişmeleri de olumlu buluyoruz. Ancak partimizin adımlarına henüz cevap verilmemiştir. **"Bakü-Ceyhan Boru Hattı Projesi"**nin imzalanması, Helsinki'de Türkiye'nin Avrupa Birliği adaylığına alınması partimizin adımlarıyla doğru orantılıdır. Herkesin bunu görmesi ve değişim dönüşümü buna göre ele almasında halklarımız açısından sonsuz yarar vardır.

Varolan savaş durumunu sona erdirecek adımlar gereklidir. PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın durumu ve siyasi tutsakların geleceği süreci etkiler. Kalıcı bir çözüm ve demokrasi içinde Türk ve Kürt halklarının birlikte, eşitçe ve kardeşçe yaşaması isteniyorsa Ulusal Önder olarak, Kürt halkı içinde kabul edilen Öcalan yoldaşa yönelik yaklaşım; direkt olarak, Kürt halkına karşı bir yaklaşım olarak tarafımızca ele alınacaktır. Onun dışında savaş koşullarında varolan örgütlenme ve uygulamalar kaldırılmalıdır. Olağanüstü Hal kaldırılmalı, Köy Koruculuğu lağvedilmelidir. Savaş koşullarında boşaltılan, Kürdistan'ın tekrar insana kavuşturulması, yakılan-yıkılan 3000 köyün inşaa edilmesi ve geriye dönüşlerin sağlanması gereklidir. Halkımız imkanlarıyla da bunları yapar, devlet engel olmaktan çıkmalı, hatta desteklemeli ve teşvik etmelidir. Bunların yapılması savaş durumunun ortadan kaldırılması, taraflar arası yumuşamanın sağlanması ve çözüme şans tanınması açısından hayatidir. Ancak çözüm için başka adımlar da gereklidir.

Son süreçte hem Kürt kamuoyunda ve hem de Türkiye kamuoyunda **Kopenhag Kriterleri** çok tartışıldı. Kopenhag Kriterleri'nin esası olan **"Demokrasinin garanti altına alınması, insan haklarının korunması, azınlıklara saygı gösterilmesi ve bunların korunması"** Türkiye açısından çok önemli noktalar. Partimizin yetkili organları yaptıkları çeşitli açıklamalarda, Kopenhag Kriterleri'ni kabul ettiğini belirtti. Avrupa standartlarının yakalanması, demok-

"Mesut Yılmaz "AB yolu Diyarbakır'dan geçer"

diyerek buna parmak bastı. Tespit doğrudur, ancak pratik tesbitler daha fazla önem kazanmaktadır.

Bundan dolayı, bir soru işareti koyuyoruz.

Çözüm; Kürtleri bir halk, Demokratik Cumhuriyetin kurucu asli ögesi olarak görmekten ve tanımaktan geçer."

rası ve insan hakları alanında gelişmelerin olması ve azınlıkların etnik kimlikleriyle kabul görmesi; özgürlüğü her şeyin üzerinde tutan bir parti olarak kabul göreceğimiz noktalar. Türkiye bunu kabul ve riayet edebilirse önemli bir gelişme olur. Kürt sorununun çözülmesi için de önemli bir adım olur. Türkiye Cumhuriyeti gibi temelini inkar, imha ve asimilasyon üzerinde inşaa etmiş bir devlette, Kürtlerin bir azınlık gibi de olsa etnik kimliğiyle kabul görmesi küçümsenecek bir adım değildir. Türkiye'nin eski Cumhurbaşkanı **Turgut Özal**'ın böylesi bir teşebbüs nedeni ile öldürüldüğü artık sır değildir.

Türkiye yeniden böylesi bir değişim dönüşüm sürecine girmiştir. Sancılıdır ve çeşitli riskler taşımaktadır. Provokatif yaklaşımlar engel olmak istiyor. Türkiye'de faşist ve provokatör partilerin zaman zaman çıkıp **"Apo'yu asacağız"** demeleri bir yönüyle oy kaygısı olurken, diğer yönüyle bu değişim sürecinin önündeki katı mantığı ve çılgınlığı gösteriyor. Aslında sorun **"Başkanımızın asılması"** sorunu gibi gösterilse de bunun ardındaki gelişmelerden korkulmaktadır. Türkiye'de Kürt varlığının kabul görmesi eğiliminden korkmaktadırlar. Sık sık Türkiye'ye atıfta bulunan Tansu Çiller, **"Apo'yu Mandela yapacaksınız"** diyor. Korkuları bundandır. Başkanımızın siyasi kimliğinin kabulü ve Kürt varlığının kabulü etle-tirnak gibi içiçedir. Genel Kurmay Başkanı Hüseyin Kıvrıkoğlu **"Savaşın tarafız"** diyerek yaşanan durumu kabul etmesine rağmen, bu faşist kesimler güneşi balçıkla sıvamaya devam ediyorlar. Türkiye'de Kürt sorunu konusunda yaşanan bu çelişkili ve çatışmalı ortam ve her iki tarafın temsilciliğini de hükümette bulunan partilerin yapması, ilginç bir sürece girdiğimizin göstergesidir. Bunun içindir ki, demokrasi, insan hakları ve etnik kimliği kabul etme yönündeki gelişmeleri, mücadelemizin bir parçası olarak görüyoruz ve destekliyoruz. Bunun için Kopenhag Kriterleri'ni de destekliyoruz.

Ancak bilinmelidir ki, Kopenhag Kriterleri, Türkiye'de Kürt sorununu çözüme reçetesi değildir. Mevcut duruma göre önemli bir gelişme ve rahatlama yolu açar. Ancak sorun çözülemez. Türkiye'de Kürtler bir azınlık değildir. Mevcut **cumhuriyetin iki asli kurucu ögesinden** biridir. Ancak süreç içinde asli kurucusu olduğu cumhuriyetten dışlanmıştır. Adı Kürdistan olan geniş bir coğrafyada (inkarcı mantık Doğu ve Güneydoğu diyor) 20 milyona yakın nüfusu oluşturuyor. Türklere ayrı olarak ortak bir tarihi geçmiş, dili ve kültürü olan, üzerinde yaşadığı toprak parçası olan Ortadoğu'nun en eski halklarından biridir. Üzerinde yaşadıkları topraklar onların asıl yurdudur.

Türkler Anadolu'ya gelirken, önce Kürt yurdundan geçmişlerdir. Kuşkusuz, uluslararası anlaşmalar ve politik çıkarlar üzerine inşaa edilmiş pazarlıklarla, halkımıza uymayan statüler reva görülemez.

Kürdistan coğrafyası üzerinde, Türkler yok denecek kadar azdır. Ünlü devlet yapısı çerçevesinde merkezi yapı, baskı örgütlenmelerini her tarafta yaymış olmasına rağmen, seçimle gelen belediye başkanları da, milletvekilleri de, hatta muhtarlar da Kürt'tür. Seçilenler mevcut zihniyetle uzlaşan kesimler olabilir, ancak bu gerçeği değiştirmez. Kürtler kendi yurdunun asıl sahipleri ve büyük bir çoğunluktur. 1999 seçimleri de gösterdi ki, halk kimliği Türkiye'de halkların kimliği anlamında bir parçalanmışlık durumu vardır. Biz buna Türkiye ve Kürdistan diyoruz. Bazıları da Doğu ve Güneydoğu diyor. Nasıl kullanılırsa kullanılsın bir etnik farklılık ve zenginliği ifade etmektedir.

Ayrıca yaşanan savaş, baskılar ve ekonomik nedenlerle, Kürt halkı neredeyse kendi yurdundan Türkiye metropollerine ve Avrupa'ya göç etmek zorunda kalmışlardır. Kaderleri TC sınırları içinde olan Kürtlerle birdir.

Türk devleti gerçekleri çarpıtmakta idettiği için sosyolojik ve hukuki bir kavram olan azınlık kavramını, Kürtlere uyarlamak gerçekleri zorlamaktan başka bir şey değildir. **Azınlık statüsünü Kürt halkı için kabul edilebilir çözüm olarak görmüyoruz.** Bu anlamda Kürt sorunun çözümü açısından Kopenhag Kriterleri'ni yetersiz görüyoruz.

Gerçekçi çözüm Demokratik Cumhuriyet içinde Anayasal Vatandaşlıktır

Bu günlerde çok ilginç bir gelişme yaşıyoruz. Türkiye'de birçok gazetenin köşe yazarı da buna vurgu yapıyor. 76 yıllık çelişkinin, çözümsüzlüğün ve 15 yıllık savaşın tarafları Kürtlerin azınlık olmadığı noktasında hemfikirler. Kimisi bunu zıtların birliği olarak da değerlendirebilir.

Ancak varılan noktaya birbirinden çok farklı yollardan gidilmektedir. Dünyanın sıfır noktasında (Grinwich'ten) biri sürekli batıyı, bir diğeri de doğuyu takip ederse muhakkak buluşurlar. Yaşanan öylesi bir durumdur. Bir yönü inkarcılık, asimilasyon ve halk kimliğini yok saymadır, diğeri ise aynı demokratik cumhuriyet sınırları içinde iki halkın eşitlik ve özgürlük temelinde birarada yaşama çabasıdır.

Türk yetkililerinin yaklaşımı oldukça geridir. Yıllardan beridir tekrarladıkları gibi **"Kürtler bu memleketin birinci sınıf vatandaşlarıdır. Kanunlar önünde herkes eşittir"** söyleminin altında, geçmişte ısrar vardır. Tarih gös-

"Demokratik Cumhuriyet içinde Anayasal çözüm, mevcut sorunlara çözüm olabilir. Bununla, Cumhuriyetin iki asli unsuru olan Kürtler ve Türkler arasındaki ilişkiler eşitlik ve özgürlük temelinde, bireyler arası ilişkiler ve özgürlükler yeniden düzenlenir. Dini ve etnik farklılıklara özgürlük sağlanır."

“Kopenhag Kriterleri’ni destekliyoruz. Ancak Kopenhag Kriterleri, Türkiye’de Kürt sorununu çözme reçetesi değildir. Önemli bir gelişme ve rahatlamaya yol açar. Ancak sorun çözülemez. Türkiye’de Kürtler bir azınlık değildir. Cumhuriyetin iki asli kurucu ögesinden biridir.”

termiştir ki, bu söylem altında Kürt halkına reva görülen, trajediden başka bir şey değildir. Bu söylemler, Türk-Kürt ilişkilerinde bir gelişmeye yolaçmadığı gibi, isteyenini isteyeceği yere çekebileceği kadar da muğlaktır. Birinci sınıf olarak kabul edilen Kürdün “**dili bile yaksaktır**”. Halk kimliği resmi olarak kabul edilmemektedir. Herkes kanunlar önünde eşittir denmesine rağmen, gerçek şöyledir: “**Herkes kanunlar önünde Türk’tür**”

1982 Anayasası’nda sadece Türk milliyeti kavramı vardır, ve tek dil Türkçe’dir. Eğer sorsanız diyecekler; “**Türk milliyetçiliği ırk esasına dayanmaz.**” Bunun altında da en büyük ırkçılık yapılmaktadır. İçi boşaltılan ve gerçeği tersyüz etmekten başka anlamı olmayan bu kavramların artık içinin doldurulması gerekir. Türkiye’de demokrasi, faşistlerin ağzında bile sakız olmuş. İnsanların yaşam hakkına, ana dilini kullanma hakkına bile saygısı olmayan bu kesimlerin demokrasiden bahsetmeleri kavramları kirlletmektedir. Acaba demokrasi ile faşizm arasındaki fark nedir? Güçlülük ilkesine dayalı olarak, halklar arasındaki ilişkileri belirlemek, ne kadar demokratikçedir? İşte 1982 Anayasası’nı madde madde tersten okumak gerekiyor. Çünkü meali, yazılanın tam aksidir. Cumhuriyeti demokratik bir muhtevaya kavuşturmak istiyorsak, bunlara son vermek zorundayız.

Başbakan Ecevit ve Dışişleri Bakanı İsmail Cem’in bahsettikleri; “**bi-reysel hakların genişletilmesi**”, özünde halk kimliğini kabul etmemedir. Önemsiyoruz, ancak Kürt sorununun çözümü bu değildir. Sorunlar daha ağır ve köklüdür. Cumhuriyetin bütün kurum ve kuruluşlarıyla yukarıdan aşağıya kadar demokratikleşmesi ve değişmesi gerekir. En başta da Anayasa’nın değişmesi lazım. Anayasayı tersten değil doğrudan okumak gerek. **Demokratik Cumhuriyet içinde Anayasal çözüm, mevcut sorunlara çözüm olabilir.** Bununla, Cumhuriyetin iki asli unsuru olan Kürtler ve Türkler arasındaki ilişkiler eşitlik ve özgürlük temelinde yeniden düzenlenir, bireyler arası ilişkiler ve özgürlükler yeniden düzenlenir. Dini ve etnik farklılıklara özgürlük sağlanır. Devlet militarist ve baskıcı olmaktan çıkarılarak, toplumun refahına katkı sunan, geliştiren bir sosyal-hukuk devletine dönüştürülür. Başkanımızın geliştirdiği “Demokratik Cumhuriyet Projesi” çerçevesinde, **Anayasal Vatandaşlık** kavramı, Türkiye sınırları içinde Kürt sorununun çözüm modeli olabilir.

Çok çeşitli çevreler bu konuda yanlış yorum ve değerlendirmelerini sürdürmektedirler. Anayasal Vatandaşlık kavramının içini boşaltarak adeta her şeyden vazgeçme olarak takdim etmektedirler. Elbette bazıları bunu bilinçli yapıyor, ancak birçok insan ise kavrayamadığı için yanlış değerlendir-

me ve yorumlara gitmektedirler. Mücadele ederek ve sorunları görerek, tartışarak bunu aşabiliriz. Ancak biliçli yapanlara karşı tavrımız her zaman olduğu gibi doğru pratiğin ve yaşamın sahibi olmaktır.

Parti olarak mücadele stratejimizde bir değişikliğe gidiyoruz. Uzun süreli Halk savaşı stratejisinden, siyasal mücadele stratejisine geçiyoruz. Bazıları “**amaçlarımızdan vazgeçtik**” anlamını çıkarıyorlar. Hayır. Bunlar doğru şeyler değil. Parti olarak geçmişten beri Kürt halkının özgürlüğünü her şeyin üzerinde tuttuk. Hiçbir zaman sınırları kutsamadık, sınırları özgürlüğün önüne çıkarmadık. Kürdistan’ın birliğini savunduğumuzda, işbirlikçilikte ısrar eden örgütler, ısrarla parçacılığı dayattılar. Bu temelde iç gericilikle de mücadele

Güney Kürdistan bundan direkt etkilenecektir. Türkiye’nin Güney Kürdistan’dan el çekmesi, işbirlikçilerinin zorlanmasına ve Güney Kürdistan meselesinin, halkın iktidarı temelinde bir çözüme gitmesini getirecektir. Dolayısıyla Kuzey Kürdistan’daki bu gelişme direkt Güneyi de etkileyecektir.

Peki Kuzey Kürdistan’da öngördüğümüz çözümü nasıl ele alıyoruz. Şurası iyi bilinmelidir ki, siyasal mücadele süreci dediğimiz şey, karşı taraftan beklemekten çok bir halk iradesi ortaya çıkarmadır. Halkımızın her alanda örgütlenmesi ve özgürlüğüne kadar mücadele etmesidir. Uzun bir süreçtir ve kolay da değildir. Güçlü bir hazırlık ve siyasal ustalık istiyor. “**Kolay gelişecek, zaten Avrupa Birliği’ne söz verilmiş**” gibi yaklaşımlar doğru değildir. Kendi statüsünü belirleyecek olan Kürt halkının mücadelesidir. Kürt halkı bu mücadeleyi siyasal olarak legal zeminlerde yürütmek istemektedir. Bu engellenirse de; Özgürlük mücadelesini başarıya ulaştıracak çeşitli araç ve imkanları büyük bir yöntem zenginliği ile kullanacak tecrübe ve birikime de sahiptir.

Kürt halkının özgürlüğünü, Anaya-

nan kesimler, anayasaya böylesi bir kavramın girmesini içlerine sindiremezler.

Bahsettiğimiz, yeni bir cumhuriyettir. Anayasasında iki eşit halk vardır. Devlet birini aşırı geliştirip, diğerini yokeden değil, ikisine eşit mesafede olmalı ve özgürlükleri güvence altına almalıdır. Böylesi bir yaklaşım ile devlette değişim ve dönüşüm yaratılabilirse, Türkiye’de Kürt sorunu diye bir sorun kalmaz. Kürt varlığının inkarı üzerine oturmuş bir devlette bu varlığın kabul edilmesiyle birlikte her şey ona göre değişir.

Örgütlenme özgürlüğü, siyaset özgürlüğü, ifade ve düşünce özgürlüğü bunun mücadelesini yürütmeye önemli fırsatlar sunacaktır. Bu uzun yolda bunları elde etmek azımsanmamalıdır.

Anayasal Vatandaşlık temelinde iki halkın tanınması ve eşitliği biçimindeki çözüm ileri bir çözüm biçimidir. Dünyada sınırlar kavramı, üniter devlet biçimi artık aşılmaktadır. Birçok halkın birarada yaşadığı modeller vardır. İsviçre modeli, Belçika vb. modeller vardır. Belçika da Flaman ve Valon halklar vardır ve ilişkileri iyi düzenlenmiştir. Kürtler ve Türkler de bir devlet sınırı içinde bir arada, özgürce ve etnik kimlikleriyle yaşa-

tam federasyon değildir. Demokratik Cumhuriyette, her türlü sınır ortadan kalkmıştır. Vatandaşlar arasında eşitlik vardır. Sosyalizme doğru evrilmesi daha kolay olan ya da sosyalizme daha da yakın olan bir çözümdür. Yönetimlerin seçimle işbaşına gelmesi ve seçimle gitmesi, halkın kendi kendisini yönetmesi ilkesi, cumhuriyetin esasıdır. Geçerli yöntem demokrasi-dir. Eğer gerçek anlamda uygulanabilirse, Kürt halkı yaşadığı yerlerde kendi kendisini yönetecek, kendi kaderi üzerinde söz sahibi olacaktır. Yani kendi kaderini tayin etme ilkesini dışlamıyor, bizzat onun bir biçimi hatta en doğru yöntemi olmaktadır. Böylesi bir değişim yaşanırsa bir halkta, rahatlıkla kendi geleceğini belirleyebilir.

Bugüne kadar Kürtler adına siyaset yapmamış bazı kesimler “**kendi kaderimizi tayin hakkını savunuyoruz**” diyorlar. Sanki çok ileri bir talep gibi ileri sürüyorlar. Kürt halkının bugün yürüttüğü mücadele, başlı başına bunun mücadelesidir. Kürt halkı zaten bu hakkı kullanıyor. Pratikte geleceğini belirliyor. Ve bunu bir mücadele sorunu olarak alıyor. Her halde kimse bize “**bağımsız bir devlet kurup, burada yaşayıp yaşamama tercihinizdir, kaderinizi belirleyin**” demeyecek. Mücadele ederek, kaderimizi belirleyip gerekirse devlet de kuracağız. Demokratik Cumhuriyet ve Anayasal Vatandaşlık çözümü böyledir.

Görüldüğü gibi Türk devletinin dediği “**Kürtler azınlık değil, birinci sınıf vatandaştır**” ve bizim belirttiğimiz “**Kürtler azınlık değil, asli kurucu öge olarak anayasada yerini almalı ve devletin yeniden yapılandırılmasına tam katılmalı**” düşüncesi birbirine taban tabana zıttır. Ama ikisinde de değişim ögesi vardır. Birincisi Kürt sorununu çözmez, ağırlaştırmaya devam eder, ikincisi ise gerçek ve ideal çözümü ifadelendirmektedir. Biz ikincisini gerçekleştirmek için uygun yöntemlerle mücadelemizi derinleştireceğiz. Ancak umut ediyoruz ki, Türk devleti değişim şansını doğru temelde kullanır. Bu hem Türkler, hem Kürtler ve hem de diğer azınlıklar için en doğrusudur.

Bütün Kürt partileri, şahsiyetleri ve dört parçadaki güçler bu sürecin Kürtler açısından taşıdığı önemi iyi görmeli. PKK’ye zarar vermeye çalışma, tüm Kürt ulusuna zarar vermek anlamına gelmektedir. PKK’nin mirasını paylaşma hesapları yanlıştır. Hem PKK buna fırsat vermez hem de ulusal amaçlar ve hedefler zarar görür. Ulusal demokratik talepler temelinde, Kürt halkının eline geçen ve Türkiye’ye ciddi bir değişimi dayatan bu fırsatı hep birlikte, dar partililik kaygıları taşımadan, elele verip sonuca götürmeliyiz. Bunu zayıf olduğumuz için değil, doğru olan bu olduğu için söylüyoruz. Varolan enerjilerimizi bu ulusal davayı sonuca götürmek için kullanmalıyız. Tarih yanlış yapanları ve bunda diretenleri affetmez.

ettik. Kendi içimizde de özgürlüğün önünde engel olan kişiliklerle, anlayışlarla sürekli bir sınıf mücadelesi yürüttük. Bugün de bütün Kürdistan halkı için, özgürlüğe kavuşturma amacımız her şeyin üstündedir. Hiçbir şekilde de bundan vazgeçmeyiz.

Mevcut durumda dört parçada birden sınır değişimlerine gitmek zordur. Her parçanın da kendine özgü koşulları vardır. Ancak her parçada Kürt sorununun çözümünde atılacak adımlar, diğer parçaları direk etkileyecektir. Hele bu parça Kuzey Batı Kürdistan olursa, bu etkileme çok daha fazla olur.

Birincisi: Kürdistan halkının yarısı Kuzey Batı Kürdistan’da yaşamaktadır. **İkincisi:** En büyük coğrafyadır, üçüncüsü ise mevcut sömürgeci rejimler içinde, Kürt sorunu konusunda en inkarcı olanı Türkiye’dir. Burada yaşanacak bir gelişme diğerlerini etkileyecektir. O parçalardaki halkımızın mücadelesi bu süreci daha da hızlandıracaktır. Partimizin 15 yıllık savaşı sürecinde, bütün Kürdistan çapında bir ulusal ruh ve birlik fikri gelişmiştir. Bu birlik sadece sınırlarla ele alınamaz. Türkiye ile Demokratik Cumhuriyet ve Anayasal Vatandaşlık temelinde bir çözüme gidilebilirse,

sal Vatandaşlık Kavramında görüyoruz. Bu, başlı başına devleti baştan aşağıya değiştirmek anlamı taşımaktadır. Reform yada devrim tarzında bir değişim ve alt-üst oluş sürecidir. Her şeye ve herkese değişimi dayatacaktır. Bu sadece Kürt halkını özgürleştirme, Kürt sorununu çözme projesi değil, aynı zamanda Türk halkını da özgürleştirme projesidir.

Clinton’un Türkiye ziyareti, **AGİT** zirvesi, ardından **Helsinki** zirvesi ve yapılan yorumlar, globalleşen dünyada Asya ve Avrupa arasında, köprü görevi gören Türkiye’nin, artan öneminden bahsedildi. Jeopolitik olarak coğrafyanın arzettığı stratejik konum, eğer böylesi bir devrimci değişim dönüşüm ile birleşirse, etkileri bütün Ortadoğu’ya ve dünyaya da yansımaya olacaktır.

Dolayısıyla basit bir istem gibi görünse de dünyadaki güç dengelerinden dolayı gerçekleşmesi ciddi bir mücadele sorunudur. Türkiye’de anayasasının yeniden düzenlenmesi ve Kürt halkının bir asli kurucu öge olarak anayasaya girmesi çok önemli bir gelişme olacaktır. Kürt kelimesini konuşmalarında ve yazılarında kullanmada zorla-

yabilirler. Bir avuç rantçı dışında kimse bundan zarar görmez. Üniter devlet yapılarından daha çoğulcu, daha demokratik ve daha eşitlikçidir. Değişik halklar arasında demokrasiyi, barışı ve eşitliği esas alan bir devlet, kendi halkı için de güvencesidir. Ancak bugünkü Türkiye’ye bakacak olursak, Ortadoğu’da savaşın çığırkanıdır.

Demokratik Cumhuriyet ve ona dayalı Anayasal Vatandaşlık çözümü ileri bir modeldir. Otonomi çözümü ileri bir çözüm değildir ve Kürt sorununu çözmez. Federasyon kavramını da biraz açmakta yarar var. Aslında Demokratik Cumhuriyet bir yönüyle Federasyona benzemektedir, ancak

“İnsan hakları konusundaki ihlallerin önlenmesi, demokrasinin geliştirilmesi kuşkusuz önemli bir gelişmeyi ifade eder. Ancak Kürt sorununun çözümünü ortaya çıkarmaz. Başlangıç noktası Kürt sorunudur. Bu sorun çözülmeden ne insan hakları ihlalleri ortadan kalkar, ne işkence önlenebilir, ne de bireysel özgürlükler alanında ciddi değişimler yaşanabilir.”

Güney'de neler oluyor?

— Kani Yılmaz

Yeni dünya düzeninin Ortadoğu'ya müdahalesi için istikrarsızlık içinde tutulan Güney Kürdistan (ve bir ölçüde Irak) ikinci Washington (New York) toplantısının ardından yeni bir sürece girdi. Geçmişten daha da karmaşık bir tablo ortaya çıkaran bu süreç, problemlere bir çözüm kapısı aralamadığı gibi, mevcut istikrarsızlık ve belirsizliği daha da derinleştirdi. Güney Kürdistan'da dış güçler açısından ve en azından taktik düzeyde bir gelecek perspektifi söz konusu iken, Kürtler (özellikle Kürt örgütleri) satrancın oraya buraya savrulan piyonları olmaktan kurtulamıyorlar. Bir gelecek perspektifinden, hatta birkaç ay sonrasını kestirmekten yoksun ve Kürtlere karşı kullanılma pozisyonunda tutuluyorlar. Deneyimli dünya ve bazı bölge güçleri, bir kaos yolaçmamak için Kürtleri umutlandırmaktan geri de durmuyorlar.

Görünürde ABD ve müttefiklerinin Irak'a yönelimleri ve Saddam'ı devirme istemleri var. Ancak imkan bulunmasına rağmen ne Saddam devreden çıkarılıyor ve ne de uzun vadeli program ve plana sahip bir muhalefet geliştiriliyor. Resmi platformlara taşınan bir muhalefet ve INC örgütlenmesi var, fakat sürekli kullanılan Kürtler oluyor. ABD, Irak'ı çözmeden ön-

“ABD, Irak'ı çözmeden önce, anlaşıldığı kadarıyla İsrail-Suriye sorununu çözmemeyi ve İran'ı sistem içine çekmeyi esas alıyor. Washington toplantılarında Federal Kürdistan öne çıkarılırken, ABD Türkiye'ye bu düzeyde bir yarı devlet statüsüne izin vermeyeceği sözünü veriyor.”

ce, anlaşıldığı kadarıyla İsrail-Suriye sorununu çözmemeyi ve İran'ı sistem içine çekmeyi esas alıyor. Washington toplantılarında Federal Kürdistan öne çıkarılırken, ABD Türkiye'ye bu düzeyde bir yarı devlet statüsüne izin vermeyeceği sözünü veriyor. Ve sonuçta Washington toplantıları, Güney'de bir çözüm, Irak'ın demokratikleştirilmesi “*asıl gündeminin*” gereklerine göre bir uygulamaya değil, Başkan Apo'ya yönelik uluslararası komplonun bir ayağına dönüşüyor.

Sözde Saddam rejimini hedeflemesi gereken KDP, Saddam'la uzlaşır ve sürekli Bağdat ve Selahattin'de ilişki içinde olurken, PKK'ye saldırıyor. Son Washington toplantısı da aynı pratik sonuçlara yolaçtı. KDP üstelik kış mevsiminde bugüne kadarki saldırılarının en kapsamlısını Gare merkezli olmak üzere PKK'ye yöneltti. Bu saldırılara paralel, YNK'nin Süleymaniye'deki Kürt kurumlarını kapatması gündeme geldi. YNK'nin uygulamalarına ayrıca değineceğiz. Burada esas anlaşılması gerekeni; Kürtlerin tarihimizde çokça tekrar edildiği gibi, Güney Kürdistan'da çok kötü kullanılıyor olmaları, tamamen iradesizleştirilmeleri ve kendileri dışında hemen herkesin hizmetine girmiş olmalarıdır.

Kuşkusuz Irak'ın mevcut durumunu ve uluslararası güçlerin bugünkü politikalarını anlamak için, biraz gerilere 1920'li yıllara gitmek gerekiyor. Irak, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra düzenlenirken, dünyayı bölüşen güçler; hem bitmemiş hesaplarını ileriki bir tarihe ertelediler ve hem de sürekli müdahale unsurları taşıyan bir konumda tuttular. Bu çok kapsamlı bir stratejiydi ve kapsamı bu gün daha iyi anlaşılıyor. Ankara-Bağdat Antlaşmaları sonucunda ortaya çıkan tablo ve BM gözetiminde İngiltere-Fransa'nın denetiminde gerçekleştirilen nüfus tespitleriyle pek çok gerçeğin üstü örtüldü ve hesaplama o günün koşulları nedeniyle ileriye ertelendi. Irak'ta istikrarsızlığın kaynakları: Çözüme kavuşturulamayan Kürt sorununda, “*Statüsü olmayan Türkmen gerçeği*”nde, İngiltere ve Türkiye'nin hak iddia ettikleri Kirkük-Musul meselesinde, Sunni iktidar ve Şii çoğunluk açmazında yatıyor. Yeni dünya düzenini oturtmaya çalışan güçler, bütün bunları biliyorlar. Bundan dolayı da

istemler, alınan kararlar ve kamuoyuna yansıyanlar ile uygulama çok farklı gelişiyor.

Bütün bu olumsuz tabloya rağmen, kendisini güç durumuna getirebilecek ve sonuç alabilecek unsur Kürtlerdir. Hatta Kürt gerçeğine, Kürtler arası birliğe ve bir çözüme ulaşmaya hizmet etseydi, Kürtler güç durumuna da gelmişlerdir. Fakat yukarıda da kısaca değindiğimiz gibi, Kürtler kendileri dışında herkesin işine yarayan bir konumdalar.

Güney'in durumu

Güney Kürdistan bugün fiilen ikiye bölünmüş durumdadır. Behdinan alanında KDP, Soran alanında ise YNK egemendir. KDP, varlığını esas olarak TC'ye dayandırarak ve içte en kötü diktatörlükten daha çok bastırarak sürdürebiliyor. Bir ailenin etrafına savaş ağalarını toplayarak, kendisini bir parti şeklinde ifade etmesi söz konusudur. KDP, kendisine tabi olduğu ölçüde siyasi oluşumlara izin veriyor. Soran bölgesinde ise YNK'nin hakimiyeti var. YNK örgüt olarak fazla homojen değil. Biraz çıkarlar ve birazda koşullardan yararlanarak kendisini idame ettirebiliyor. Örgütsel varlığını ABD desteği, İngiltere ve İran'la kurduğu ilişki sayesinde sürdürüyor. Soran alanında Sosyalistler, Zahmetkeşler, Komünist Partisi ve Muhafızınlar YNK'nin politikalarının onaylayarak faaliyetler. Son süreçte islami örgütler etkilerini giderek artırıyor ve dikkate alınması gereken güç konumuna geliyorlar. Türkiye'nin desteğini en fazla alan güçlerden biri de Türkmenler. Türkmenler, sürekli olarak örgütleniyor ve etkilerini artırıyorlar.

Dublin'den başlayarak yapılan Güney'e ilişkin bütün uluslararası toplantılarda ve özellikle son iki Washington toplantısında, alınan bütün kararlara rağmen KDP ve YNK arasındaki sorunları çözmek mümkün olmadı. Esasen her iki güç de sorunlarını çözmeye fazla istekli değil.

Her ikisinin de en fazla korktukları şey; örgütsel egemenliklerinin aşılması, halk iradesinin Güney'de ortaya çıkmasıdır. Her ikisi de en küçük demokratik gelişmeye izin vermiyor. Tabi aralarında bazı nisbi farklar var. Örneğin KDP, fiili Kürt düşmanlığını kendi varlık gerekçesi haline getirmişken, YNK biraz daha duyarlı ve yurtsever bir kitle tabanına dayanıyor. Ancak söz konusu çıkarlar ise, YNK de Kürtler arası ilişkileri zedelemekten geri durmuyor. Bütün bunlara ek olarak, Güney Kürdistan'ın her iki alanında da, hemen hemen bütün batılı devletlerin çeşitli adlar altında oluşturdukları kurumları ve istihbarat faaliyetleri vardır.

Kasım başında gerçekleştirilen son Washington toplantısı; INC (Irak Ulusal Kongresi)'yi, sürgünde bir hükümet ve bütün Irak muhalefetine iradesinin temsil edildiği bir organ haline getirmek iddiasıyla gerçekleştirildi. Kürtler açısından YNK ve KDP'nin karşılıklı olarak Hevler ve Süleymaniye'de büro açmaları, bazı göçmenlerin evlerine dönmeleri ve KDP'nin gümrük gelirlerinden YNK'ye pay ödemesi kararları alınmıştı. Washington dönüşü, Neçirvan Süleymaniye'ye gelerek YNK'ye 80 milyon Dinar ödedi. Onun dışında toplantı hiçbir pratik sonuç vermedi. Yine Washington toplantısında, bir sonraki toplantının Güney Kürdistan'da yapılması kararlaştırılmıştı. Güya Güney'deki toplantı, INC'nin sorunlarını çözmek kadar, baharda Saddam'a karşı yapılacak bir saldırının hazırlıklarını müdahale etmedikleri hatırlatılabildi. Kaldığı bu kurumlar, demokrat olmanın asgari ölçülerini ifade eden ve faaliyetlerini dünyanın her yerinde, hiçbir baskı altına alınmadan sürdürebilen ku-

araya getirdi. Bırakın Irak'a saldırıyı, sonradan da ortaya çıktığı gibi esas saldırı PKK'ye karşı gerçekleştirildi ve bu ikinci Washington toplantısında, bir yeni komplo toplantısı olduğu anlaşıldı.

Diğer taraftan **Meolüsül Ala** adı altında toplanan islami güçler, Washington toplantısına alternatif bir toplantı hazırlığına giriştiler. Tabi İran gelişmelerden büyük bir rahatsızlık duymuştu ve ABD-Paris dönüşü, Celal Talabani'yi bir süre Tahran'da tuttu. Talabani'nin uyarılmasının ardından, Güney'de yapılması planlanan toplantının ertelendiği ve eğer toplantı yapılacaksa, İslami güçlerin de toplantılara katılması için bir formül arandığı belirtiliyor.

Halkın durumuna gelince: Halk Güney Kürdistan'da kelimenin tam anlamıyla sefelat içinde yaşıyor. Yoksulluk had safhada. Örgüt yönetimlerinin yaşama ile halkın içinde bulunduğu koşullar arasında tam bir uçurum var. İş alanı yok ve Güney'den sürekli bir kaçış yaşanıyor. Biraz para biriktirenler ailece, sınırlı imkan elde edenler çocuklarını Avrupa'ya çıkartıyorlar. Peşmergelik, halk ve ülke kaygısına ilgisiz bir geçim kapısı haline getirilmiş. Geniş bir çevrede, Güney'deki kurumlar aracılığıyla, bazı devletlere kapılanmış durumdadır.

Baştan beri söylediklerimizi toparlarsak; Irak'ın somut durumundan ve Batılı güçlerin müdahalesinden sonra, 1991'de şekillenen Güney Kürdistan'ın şimdiki durumu bir kargaşa görüntüsü veriyor. Aslında oluşan koşullar, Kürtlerin kendilerine, dünya gerçeğinin de onaylayacağı bir statü oluşturmaları için çok elverişli imkanlar sunuyor. Bunun için biraz yurtseverlik ve ulusal sorumluluk ve Kürtler arasında dayanışma yeterlidir.

YNK'nin son yönelimleri

Bilindiği gibi Washington toplantısının hemen ardından, KDP Türk ordusunun da desteğini alarak PKK gerillalarına karşı büyük bir saldırı hazırlığına başladı. Kış koşullarında bugüne kadar toplanmamış düzeyde bir güçle saldırıya geçtiler. Saldırının zamanlaması ilginçti. PKK Başkanlık Konseyi, geçmişte yaşanan tüm olumsuzlukları aşmayı ve mevcut sorunları diyalogla aşmayı öneren ve Kürtler arasındaki çatışma döneminin artık tamamen kapanmasını amaçlayan bir mektubu, KDP yönetimine ulaştırmıştı.

Mektuba cevap verilmedi. Cevap olarak, imha amaçlı saldırılar gerçekleştirildi. Saldırı aynı zamanda Başkan Apo'nun yargıtay duruşmalarının yapıldığı sürece denk getirilerek, bir düşmanlık mesajı da iletilmiş oluyordu. İşte YNK'nin Süleymaniye'de yıllardır faaliyet gösteren ve çalışma alanları insani ve kültürel çabalarla sınırlı olan kurumları kapatma kararı da bu döneme denk geldi.

YNK, Welat gazetesini, kültür kurumu MKM'yi ve yaralıların tedavi gördüğü hastahaneyi Süleymaniye dışına çıkartarak çalışmalarına son verdi. YNK'nin bu kurumları kapatma gerekçesi de Washington, TC ve KDP'nin artan baskıları olarak ifade edildi. Görüşmelerde, TC baskısının yoğunlaştığı öne çıkarıldı. Oysa bunun gerçekte hiçbir alakası yoktu. Eğer TC gazete ve kültür kurumunu kapatacaksa, kendisine bu kurumların İstanbul'da yasal faaliyet sürdürdükleri belirtilebilirdi. Birbirleriyle yıllarca savaşmış devletlerin bile, basın ve insani sağlık çalışmalarını hoşgörüyle karşılayıp müdahale etmedikleri hatırlatılabildi. Kaldığı bu kurumlar, demokrat olmanın asgari ölçülerini ifade eden ve faaliyetlerini dünyanın her yerinde, hiçbir baskı altına alınmadan sürdürebilen ku-

“YNK, Welat gazetesini, kültür kurumu MKM'yi ve yaralıların tedavi gördüğü hastahaneyi kapatma gerekçesi olarak Washington, TC ve KDP'nin artan baskıları olarak ifade edildi. Oysa bunun gerçekte hiçbir alakası yoktu. Saddam'ın gazeteleri günlük olarak Süleymaniye'de satılırken, bir ulusal kurum özelliği taşıyan Kürt gazetesi Welat'a yasak konuluyordu.”

rumlardır. Üstelik, Saddam'ın gazeteleri günlük olarak Süleymaniye'de satılırken, bir ulusal kurum özelliği taşıyan Kürt gazetesi Welat'a yasak konuluyordu.

Kapatma kararları Celal Talabani Süleymaniye'de iken tartışılmıştı. Ancak uygulama Washington toplantıları dönemine ve Talabani'nin Güney'de olmadığı bir sürece denk getirildi. **Başkat Cabbar Ferman** ve **Mustafa Çavreş** olmak üzere, YNK yönetimiyle yapılan görüşmelerin hiçbirinden bugüne kadar bir sonuç alınmadı. Halk bu uygulamadan oldukça rahatsız. YNK'nin kadrolarının bir bölümü de, rahatsızlıklarını toplantılarda dile getiriyorlar. Ancak Kürtler arası çatışmalara karşı olduğunu ve Kürtler'in birlik ve dayanışması için çaba gösterdiğini söyleyen, üstelik Celal Talabani'nin “*Güney'in ulusal reberi*” olarak ilan ve lanse edildiği bir ortamda YNK, verdiği bu kararda ısrar etti ve bugüne kadar da bu kararından dönmedi.

Yönelimlerin ardında ne var?

19. ve 20. yüzyıl sayısız Kürt isyanı gördü. Kürtler 200 yıldır özgürlükleri için savaşıyorlar. Fakat tarihte çokça ifade edilen nedenlerden dolayı, başarılı olamadılar ve verdikleri silahlı mücadelelerini Kürdün siyaset yapabileceği ve sonuç alabileceği bir noktaya getiremediler. Başka bir deyişle, Kürdün kaderi sürekli olarak yenilgi oldu. Bu kader, Başkan Apo'da ifadesini bulan önderlik gerçeği ve PKK'nin 25 yıldır sürdürdüğü kesintisiz mücadelesiyle değişti. 15 yıllık savaşın yarattığı imkanlar ve elverişli zemin, tarihinde ilk defa Kürde, halk olarak siyasete inisiyatif koyma imkanı verdi. İmralı da yazılan Kürdün yeni dönem manifestosu ve PKK'nin silahlı mücadeleye nokta koyarak, siyaseti öne çıkarması, Kürde ilk defa mevcut dünya ve bölge gerçekliği içinde, haklarını demokratik mücadele yollarıyla elde etme yolunu açtı.

Kürdistan'ın dört parçasında ve ülke dışında tüm ulusun iradesini temsil eden ulusal önderlik, örgütlü halk desteği, maddi ve ruhsal temelde gerçekleşen ve kurumlaşan ulusal birlik, yaratılan ulusal kurumlar, ulusal basın ve TV. PKK'nin sahip olduğu güçlü potansiyel, maddi imkanlar, büyük prestij ve mücadeleden süzülüp gelen tecrübe, uluslararası platformlara taşınan Kürt sorunu ve her şeyden daha çok, kafası değişen kendine güvenen halk gerçeği, hem Kürdün siyaset zeminini yarattı ve hem de Kürt iradesinin ve çözümünün muhatabının tartışmasız olarak PKK olduğunu ortaya çıkardı. İşte bütün bunlar, PKK'ye bu kadar pervasızca sal-

dırmanın, başka güçlerle bağlantılı gerekçesi olmaktadır.

Güneyli güçler bu gün sergiledikleri tutumlarının bir benzerini 1992 yılında sergilemişlerdi. '92 PKK'nin halk serhildanlarıyla kitleselleşmeye başladığı, gerillaya katılımların yükseldiği ve askeri olarak önüne büyük hedefler koyarak sonuca gitmek istediği yıldır. O dönemde Türk ordusunun desteği ile sonuca gitmenin önü kesildi. Bugün de siyasette sonuç almanın önü kesiliyor. İşin diğer boyutu da PKK'nin ve yeni dönem mücadelesinin Güney'e güçlü yansımalarıdır. Kürdistan'ın diğer parçalarında olduğu gibi, Önderlik esas olmak üzere PKK'ye geniş bir halk desteği var. Onurlu aydınların pekçoğu PKK'nin yanında yer alıyor.

En önemli de son yıllarda Güney Kürdistan'dan gerillaya katılımdır. Şu anda gerilladaki Güneyli savaşçı ve komutan sayısı binlerle ifade ediliyor. YNK ulusal kurumları kapatırken, bu gelişmelerin de önünü kesmeyi hedefliyor. YNK bütün bunları yaparken kuşkusuz bir taşla birkaç kuş vurmaya da hesaplamış olabilir. KDP ile ilişkilerinin, kendisine göre sürdürülmesi gereken tek yönü gümrük gelirlerinden alacağı paydır. Washington toplantısının ardından aldığı 80 milyon dolar ve aynı günlerde Kürt kurumlarını kapatması, halk ve aydınlar arasında; "YNK 80 milyon dolar aldı bazı kurumları kapattı. Eğer 80 değil, 800 milyon dolar alsaydı, kendi kurumlarını da kapatırdı" söylemine yol açtı.

Görüldüğü gibi Güney Kürdistan Kürt birliğinin, Kürt kardeşliği ve dayanışmasının ve Kürt çözümünün özgürlük sahası değil, Kürt gelişiminin truva atı rolünü oynamaktadır. Dün "PKK Güney'den sınırları geçerek Türkiye'de eylem yapmasın" diyenler, bugünde "PKK neden savaşı durduruyor" diyerek, siyasetin önünü açmasından da çok büyük rahatsızlık duyuyor-

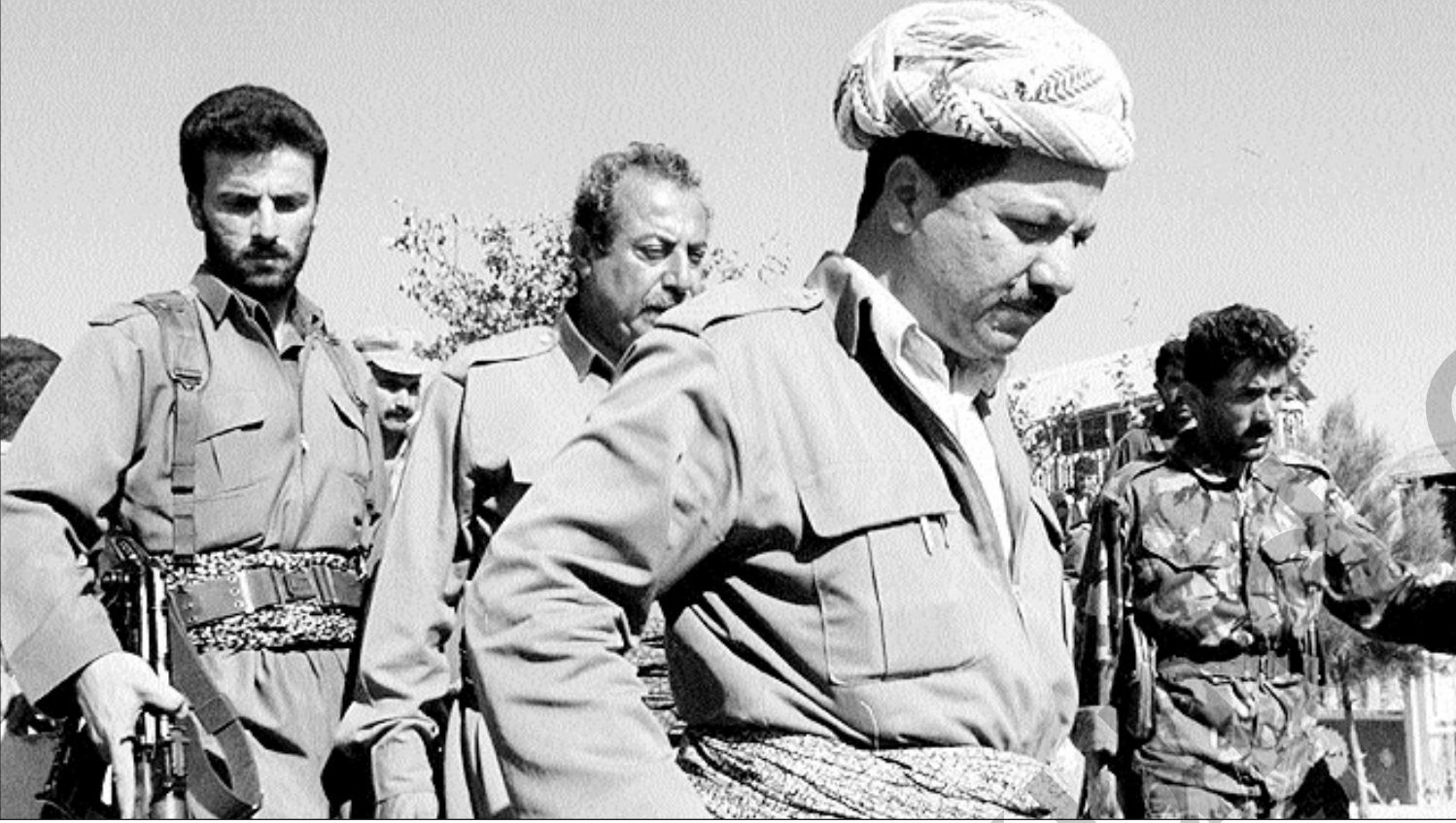
" Halk Güney Kürdistan'da kelimenin tam anlamıyla sefelat içinde yaşıyor. Yoksulluk had safhada. Örgüt yönetimlerinin yaşamı ile halkın içinde bulunduğu koşullar arasında tam bir uçurum var."

lar. Bazılarının yaptığı gibi Güneyli güçleri anlayışla karşılamak ve üzerlerindeki baskıya bir anlam vermek yaklaşımı ile bu tutum izah edilemez. Eğer sorun karşılıklı olarak birbirinin zorluklarını ve sıkıntılar-

şında zerre kadar dostluk ve yurtseverlik yoktur. Olsa olsa Kürt karşıtlığı ve Kürt karşıtlarına basit çıkarlar temelinde hizmet vardır.

Başını ABD'nin çektiği dünya güçleri,

mine kaymış gibi görünüyor. "Bu baharda Saddam'ın işi tamam" türünden propagandalar yapılırsa da, Irak çözümünün ve ona bağlı olarak Güney Kürdistan'ın bir statüye kavuşturulmasının biraz daha ile-

nı anlamak, birbirini zorlamamak olsaydı mesele kolaydı. Esasen hassas bir süreçten geçen, uluslararası komployla Önderliği esir düşen, karşı cephenin adeta ellerini oğuşturarak parçalanmasını beklediği taraf PKK'dir. Eğer biraz sorumlu ve aynı halkın evlatları olmanın verdiği hakla, duyarlı yaklaşılması gereken bir taraf varsa, o da PKK'dir. Tabii böyle olmuyor. KDP, bütün gücünü seferber ederek, PKK'yi imhaya, YNK ise PKK'nin siyasal gelişiminin önünü almaya çalışıyor. Açıkki bu yakla-

2000 yılında kangrene dönüşen ve kontrolden çıkma ihtimali bulunan sorunları çözmeyi hedefliyor. Kuşkusuz en hassas ve geniş dengeleri etkileyen en çetrefil sorunlar Ortadoğuda'dır ve bunların başında da Kürt sorunu geliyor. Ancak bu sorunları öyle Kosova gibi kısa sürede çözüme kavuşturmak hem kolay değildir ve hem de dünya güçleri sorunları bölgesel anlamda ele alıp toptan bir çözüm perspektifine yatkın görünmüyorlar. Son dönemde yoğunlaşmanın ibresi Suriye-İsrail proble-

riye erteleyeceğini varsaymak çokta yanlış olmaz.

Suriye-İsrail sorunu da içinde olmak üzere, bölge meselelerinin halledilmesi için İran'ın da ikna edilmesi gerekiyor. İran gibi bölgenin etkili bir devletinin yok sayılarak, işlerin istenildiği gibi yürüyeceğini sanmak yanlış olur. Yine Türkiye aynı noktaya gelmiş değil. Kuzey'de geliştirilen PKK'nin yeni politikası desteklenir ve Kürt çözümünde temel perspektif olarak kabul görülür, bu anlamda PKK'nin önündeki en-

geller kaldırılırsa, Kuzey çözümü, diğer parçaların da sancısız çözümünün zemini olabilir. Bu yaklaşım, Kürtleri egemenlikleri altında tutan devletlerin de hem güçlenmelerine yol açar, hem de savaşız-kansız bir çözüme ulaşılmış olur. Eğer yanlış anlamadıysak, Irak böyle bir çözüme hazır olduğunu deklare ediyor. AB'ye girmeye hazırlanan Türkiye'nin de bugün elinin tersiyle itemiş gibi görünse de, bunun dışında yapabileceği fazla bir şey yoktur.

Bitirmeden önce ve özellikle Güneyli Kürt güçlerinin gerçeği görmeleri amacıyla bir iki noktaya daha vurgu yapmak gerekiyor.

Eğer KDP saldırılarının ve YNK yönelimlerinin arkasında "PKK silah bırakıyor, PKK güçten düşüyor" türünden bir yaklaşımın etkisi varsa, bunun çok ciddi bir hata olacağını belirtmeliyiz. Hiç kimse böyle bir yanılgıya düşmemeli, bu tür yanlış hesaplar yapmamalıdır. PKK tarihini biraz olsun inceleyenler ve PKK'nin gelişim diyalektiğini izleyenler, PKK'nin bırakın gücünü yitirmesini, çok daha kapsamlı ve etkili bir güç haline geleceğini kavramakta zorlanmazlar. Özellikle güneyli güçler ve en çokta dostluktan söz eden YNK, içinden geçtiğimiz bu hassas süreçte, saldırı ve yönelim içinde olmasının Kürtlüğe hizmet etmeyeceğini, saldıranın güçlenmeyip zayıflayacağını, dün olduğu gibi bu günde PKK dostluğunun önemli olduğunu, PKK'nin sayısız çağrılarını şimdi de tekrarladığını ve tüm yurtsever Kürt güçleriyle daha fazla bütünleşmek istediğini unutmamalıdır. PKK'ye bazı kayıplar verdiremek ve bazı kurumları kapatmakla PKK hiçbir şekilde zayıflamaz, ama bu tür yönelimlerde ısrar edenler, kendi tarihlerine kötü birer not düşer, siyah birer sayfa ekler ve halkımızın nefretini kazanırlar.

Baştaraftı 12'de

vizyon ve gazete için de öyle. Bunlar büyük eksikliklerdir. Bunlar, Avrupa'ya değil, ülkeye taşımak gerekir. Bunların İstanbul ve Diyarbakır'a kaydırılması önemlidir. İkinci grubun gelişi de böyledir. Demokratik Cumhuriyet temelinde kendi toprağına, halkına ve ülkesine dönüşür.

Elde silah bekleyenler, meşru savunma halinde bekliyorlar. Gelseler kendilerini bekleyen uzun mahkumiyetle ve idam cezaları var. Gelip teslim olmazlar, yasal düzenleme olmadan gelemeler. Af Yasası'nın çıkarılmaması halinde, elbette silahla öz savunmalarını yapacaklar. Birinci demokratik çözüm grubunun gelişimi bir iyiniyet adımıydı. Ben de yarın dışarı çıkıp da inkar ediliğimi görsem, en şiddetli bir biçimde kendimi savunurum. Bunun neresi teslimiyet oluyor?

Daha önce de söyledim: Bizim şiarımız ya özgürlük, ya ölümdür. Bunun saptırılmasına gerek yoktur. Biz kırk yıllık bir mücadele verdik. Bu benim babamın malı değil, bir halkın öz mücadelesidir.

Demokratik Cumhuriyetle uzlaşmak gerekir. Bu açıdan uzlaşmacı demokrasiyi önemli buldum. Kabul edilirse sorun çözülebilir. Bu, teslimiyet değildir. Keşke biraz hızlandırılabilsek!

Devlet, Kopenhag Kriterleri'ni uygulamaya geçirebilir. Buna karşı hazır metinler olmalıdır. Barolara da önerimdir. Bu yeni bir konudur, lafı çok edildi. İçeriği derinleştirilmelidir. Devlet tarafından çok sözü ediliyor. Ama içeriğinin ne olduğu devletçe de bilinmiyor. Asli kurucu ögenin hakları çoktur. Ana-

yasal vatandaşlık hakları var. Bunlar önemli gelişmelerdir. Bunun içinin doldurulması gerekir. Bu da halkın öncülerine ve temsilcilerine düşer.

Kışlalı'yı uzlaşmayı değil, çatışmayı isteyenler katlettiler

Ahmet Taner Kışlalı olayını çözmek benim için çok önemlidir. Kışlalı cinayeti çok büyük bir çatışmanın sonucudur. Kışlalı eşittir, kemalizm ile Kürt sorununda Demokratik Cumhuriyetin bağdaştırılmasıdır. Barışın temelleri geliyor. Kışlalı da Kürt sorununun çözümünü kemalizmle bütünleştirmeye çalışıyordu. Kendisi bunun teorisyeniydi. Barış ortamı geliyordu. Bu güç ne kadardır? Bu güç hakimse, iş çatışmaya kadar gider. Kışlalı'yı katleden güçler hakim olurlarsa, son olayların göstergesi olarak, PKK yeniden şiddetin içine çekilmeye çalışılacaktır. Bunun başka yolu yoktur. Nereye gidersek gidelim, katliam ve imha peşimizde olacaksa, biz de kendimizi korumak için meşru savunmamızı yapmak zorundayız. Herkes kendi meşru savunmasını yapmalıdır. Resmi ideolojinin en önemli temsilcisi böyle katlediliyorsa, demek ki kimse için can güvenliği yoktur.

Bu cinayeti bir odak işledi, bir odak harekete geçti. Bu barış sürecine yaklaşmayanlar var ve zorluk çıkaracaklar. Güçleri nedir, nereye kadar gidebilirler? Onların temel hedefi bize yönelik. Beni de hedefleyebilirler. Ama barışı hedefleyen kesim daha hakim. Barış ortamı ve eğilimi güçlendi. Süreci bu yönüyle

anlamak gerek. Barış ortamı güç kazandı. Ama ikili yürüyor. Bunu boşa çıkarmak isteyen bir kesim var. Düz bakmak lazım. Siyasal partiler ve ordu içinde bana kadar uzanabilirler. İçten ve dıştan olabilir, ama yine de barış eğilimi giderek güç kazanıyor. Avrupa Birliği'ne girmek isteyenler, bu barış eğilimini hızlandıracaklar. Milliyetçi sağ kesimin yaptığı olaylar var. Bizimle süreci götürmek isteyen kesim de var.

Uzlaşma eğilimi güçlüyse süreç gelişir. Dikkatli olmak gerekir. Süreç ürkütücüdür. Herkes hazırlıklı olmalıdır. Sürecin çözümlenmesi çok önemlidir. 28 Şubat sürecinde, 1997'de Genelkurmaydan gelen bir yazıda, "Biz her şeye hakim değiliz, meşru savunma hakkınızı kullanmalı ve kendinizi korumalısınız" deniliyordu. '98'de de benzer şeyler vardı. Bunu sana karşı savaşan taraf söylüyor. Bana göre şimdi de aynı durum var. Barış geliyor diyerek rehavete kapılmak ne kadar hatalıysa, barış hiç gelmeyecek dersiniz bu da çok hatalıdır.

Ahmet Taner Kışlalı, kemalizmin en yetkin yorumcusuydu, onun demokratikleşme problemleriyle uğraşan bir aydınıydı. Bana göre, şiddet ortamının aşılmasıyla uzlaşma çizgisinin korunmasını istemiş ve yargıtay duruşması öncesi öldürülmesi, benimle bağlantılıdır. Çizgisinden ve bizimle ilgisinden dolayı vuruldu. Bizim temsil ettiğimiz çizgiyle onun anlaşması çok rahattır.

Ahmet Taner Kışlalı gerçeği ve anısına bağlılık, laik ve demokratik cumhuriyet ile uzlaşmaktır. Yargıtay duruşmasının başladığı saatlerde bu olayın

meydana gelmiş olması oldukça düşündürücüdür. Benim Savunmam, Kışlalı'nın bizzat kaale aldığı Siyaset-Çatışma-Uzlaşma isimli kitabındaki teorik doğrultuya uygun ve uzlaşma temelindeydi. Kürt sorununun barışçıl ve demokratik bir çizgide ve Demokratik Cumhuriyet çerçevesinde çözülebileceğinin teorisini yapmaktaydı. Cinayetle hedeflenen budur. Uzlaşma değil, savaş isteyen kesim bu saldırıyı yapmıştır.

Saldırı kimden gelirse gelsin, herkesi bu konuda tavrı koymaya çağırıyorum. Üzülerek belirtmeliyim ki, yapılan değerlendirmeler Kışlalı'nın misyonuna denk değildir. Kışlalı'nın hedef seçilmesi, son derece hayati olan Demokratik Cumhuriyet çizgisi ve gerçek bir kemalist eğilim içinde, Kürt sorununun çözümünü engellemekti. Bu eğilim vuruluyor. Katilin kişiliği ve eğilimi önemli değildir. Kışlalı'nın şahsında tarihi bir misyon vurulmuştur. Kışlalı'ya sahip çıkmak, Kürt sorununda biran önce uzlaşmaya gitmektir. Kışlalı bu uzlaşmanın hem teorisyeni hem de pratisyeniydi. Bu anlamda ustaca hedef seçilmiştir.

Üzüntülüyüz. Bu eylemi gerçekleştirenlerin süreci baltalamaya güçleri yetmez. Kışlalı'nın anısına bağlı olanlar, bağlılıklarını tarihi bir sorun olan Kürt sorununun, demokratik çözümü üzerinde yoğunlaştırmalıdır. Kendi adıma Kışlalı'nın anısına duyduğum saygıdan ötürü, çatışmadan uzlaşmaya geçişe gerçek anlamını veriyorum. Bunu başarmak için sonuna kadar çalışacağım. Herkesi bu konuda emek sarfetmeye çağırıyorum. Seçkin bir kişiliği, bu tarihi sorunu çözme temelinde ölümsüzleştire-

relim. En iyi bağlılık yolu budur. Kışlalı'nın sadece laiklik espirisi içinde düşünülmesi, gerçeği tümüyle ifade etmez.

Ordu da bu uzlaşmacı eğilimdedir. Kıvrıkoğlu'nun Diyarbakır'a gitmesi önemlidir. '93 hatırlanırsa, o zaman ateşkes yürümedi. O zamanki uzlaşmacı eğilim, Eşref Bitlis'in şahsında ortadan kaldırıldı. Bir çeteleşme vardı. Fakat unutulmamalıdır; Çiller-Güreş döneminde hem orduda hem de iktidarda imhacı anlayış, bir konsept durumundaydı. Fakat şimdi durum farklıdır. Şimdiki fark, Genelkurmayın uzlaşmaya sahip çıkmasıdır. Kıvrıkoğlu'nun açıklamaları ve Diyarbakır'da "PKK strateji değiştirdi" demesi, uzlaşma çizgisine doğru geldiğinin işaretidir. Biliniyor, daha önce güçlerin geri çekilmesi için "bu bir taktiktir" diyorlardı. Bunun olağan kış çekilmesi olduğunu söylüyorlardı. Genelkurmay Başkanı'nın ilk kez stratejik değişiklikten söz etmesi anlamlıdır.

Af Yasası'nın askıya alınması ve Pişmanlık Yasası'nın darlığından söz edilmesi, yine Kıvrıkoğlu'nun -daha doğrusu ordunun- bu anlayışla ilgisi olabilir mi? Yine bu müsteşarlığın kurulması, henüz net olmasa bile, anlamlı bir işaret olabilir. Fakat benim cevabını bulamadığım bir soru var: Kışlalı cinayetini işleyenler, orduya karşı bir çıkış yapmış oluyorlar. Orduya karşı çıkmaya kim cesaret edebilir? Bu ilginçtir. Çatışma ortamını kim istiyor? Bunun cevabını net veremiyoruz.

En büyük yoldaşım özgürlük tutkusudur

Kadınla ilgili tartışmalarımızı devam ettireceğiz. Bu çerçevede kadına yeniden şunu öneriyorum: Kadın, kendini mal olmaktan çıkarsın. Bu felsefik özgürlük yaklaşımını, halen sürdürüyorum. Kadın en derin, en etkin, ince ve en kapsamlı biçimde egemenlik konusu olmuş, mal olmuştur. En eski sınıf, en eski metalaşma ögesi olmuştur. Duygularının kölesi olan kadın öyle bir olaydır ki, para gibi bir şeydir. Mal ve kadın, para ve kadın arasında sıkı bir ilişki vardır. Yine kadın ve barış, kadın ve özgürlük arasında sıkı bir ilişki vardır. Ticaret ve devlet daha çok erkek işidir, kadının toplumda dışlanması getirir. Bu, erkeğin işine geliyor.

Bu durum klasik erkeğin öldürülüşü ile biraz aşılabilir. Ben biraz aştım, iddia ettim. Sizin buna gücünüz var mı? Ne kadar özgürlük istiyorsunuz? Ne kadar gücünüz var? Özgürlük istiyormusunuz? Birçok kızımız kendini yaktı. Çok üzüldüm. Bu yaklaşım, özgürlükle ilgili. Bu özgürlüğe saygı duymak gerekiyor. Özgürlük, aktüalite haline gelmiştir.

Yaşamınızdaki küçük bir şeyi dahi oturup düşünün. En basit bir maddi yaşamı giderdikten sonra, oturup nasıl bir kimlik sahibi olacağınızı ve kendinizi nasıl kimlik sahibi kılacağınızı düşünün. Kimlik sahibi olmak gerek, ama buna ilgi duyulmuyor. Bu, güç meselesidir. Süren yaşam ilişkinizin dışına çıkarsanız, yalnız kalırsınız.

Özgürlük, ruhun ve aklın gıdası demektir.

İnsan, özgürlük gıdası ile insan olur. Ama cezası çoktur. Tarihte de değişik biçimlerde gelişir, bu yüzyılda da böyle oldu. Bu sorunu paneller ve konferanslarda tartışabilirsiniz. Benim kadınla kurduğum arkadaşlık güzeldi. Kadınla çok iyi diyalog kurmuştum, ama yarım kaldı. Zeki olan bunu devam ettirir, ne demek istediğimi anlayabilir.

Benim için namus özgürlüktür

Cins çok çirkinleştirildi. Kadınlık, manevi çişkence haline getirildi. Bu konudaki yanlış yaklaşımlar, yani sadece cinsi yaklaşım çok çirkin. Bununla mücadele ettik ve aşmak istedik. Bunu aşmak çok önemli. Klasik evlilik ve aile üzerinde durduk. Dipsiz kuyu gibi. Bu çözülmeden sorun çözülmez.

Ekmekten ve sudan daha çok özgürlüğe ihtiyaç var. Kadın erkeksiz, erkek kadınsız olmaz, ama benim için olur. Kendinizle mücadele etmeniz gerekir. Kendinizi tepeden tırnağa yenileyeceksiniz. Yenilemeyi fiziki açıdan söylemiyorum. Kadının bu düzeyde erkekle olması cinayettir.

Cinselliği ve namus kavramını derinden işleyin. “Başkasına yar etmem, başkası göz koyarsa ezerim, malımdır, namusumdur” yaklaşımının altını eşlerseniz, sınırsız egemenlik ve mallaşma düzeyi ortaya çıkar. Kadın kendisinin değil, birileri ona sonsuz sahip. Aşkını yerlebilir eder, -bir çocuk bile anasına bunu yapar- İkiyüzlülük etmemek lazım. Kadınsılığınızı yenmelisiniz. Kendi kendinizi yenmeniz gerek.

Erkek kadına karşı acımasız, ama kadın kendine karşı daha acımasız. Erkek ve kadına karşı nasıl savaş vereceksiniz? Bunun için uyanık, akıllı, dikkatli ve büyük bir mücadele gerekiyor. Bu tamamen demokratik bir mücadeledir, düşünce eylemidir. Özgürlük ve barış militanlığı gerekir. Ama kadınlar zorbalığa karşı kendilerini donatmalı, güçsüzlüğünü aşmaya çalışmalıdır. Güçsüzlüğünden ötürü bu anlayışı ortadan kaldıramıyor. Kızlar bunu fark ettiler, ama güçsüzlüklerinden vazgeçmiyorlar. Özgürlük herhalde kocadan daha değerli ve iyidir, çocuklardan da daha iyi ve önemlidir. Özgürlük olmadan her şey haramdır. Burada namusu doğru bir anlayışa oturtmak gerekir. Asıl namus burada başlar.

Benim için namus özgürlüktür.

Erkek çok kurnaz. Bu süreç içerisinde kadın da kurnazlaşmıştır, ama erkek hakim. Bunu aş-

mak, irade ve güç ister. Bunun için demokratik çalışma yapılabilir. Siyasi partiler ve benzeri platformlarda çalışmak ve mücadele etmek gerekir. Demokratik savaş vermek gerekir. Önce kendiniz haline gelmelisiniz.

Kadınlara karşı olan duygularımı sözlerle ifade edemem. Hem kafamda hem de yaşamda kadınla arkadaş olmaya çalıştım. Düşüncem ve irademle arkadaş olmayı doğru ortaya koydum. Benimle ancak böyle arkadaşlık olur. Bu konumda başka bir şey olmaz.

Kürt gericiliğini epeyce değerlendirdim. Bunlar çok zalimler ve hala veliaht yetiştiriyorlar. Bunlara anladıkları dilden cevap verdim. Kadın için birtakım düşüncelerim var; yapılacak çok şey var. İlerde mektup ve kitap yazılabilir ve bu konuda çalışabilirim.

Gençsiniz insanlık ve kendi cinsinizin kurtuluşu için çalışın ve savaşın. Yalnız kendi sorunlarınıza değil, başkalarının sorunlarına da cevap ve çözüm gücü olun. İsa zamanında aziz ve azizeler gibi, islamda da müminler vardır. Bunların durumu çarpıtılmıştır. Bunlar insanlığın kurtuluşunu hedefleyenlerdir. Bunun anlamı budur. Sizin buraya gelmeniz anlamlıdır.

Aslında epey özgürlük mücadelesi verildi; herhalde yetiştiler, çok sayıda yetiştiler. Umarım daha çok gelişirler. Onların içinde ihanet edenler olmadı. Analar ve kadınlar daha çok barış insanıdır. Zaten savaş önce kadına karşı geliştirilmiştir ve kadın işidir. Kadınlar barış insanıdır, sosyal insandır. Kadının doğası savaşı ve sınıflaşmayı kabul etmez. Doğallığı gereği kadının sosyalist bir kişiliği, sosyalist yaşama yatkınlığı vardır. Erkeğin yaşam ilişkisi ise zorbalıktır. Erkeğin egemen kimliği ile ilgisi var.

Barış dönemi kadının en çok gelişip serpileceği bir dönemdir. Savaş ise erkeği geliştirir. Sürekli barış militanlığı yapılmalı. Kadının barış hareketine militan düzeyde katılması önemlidir. Barış ve demokrasi hareketlerine ilgi gösterin, öncülük edin. Barış, kadın işidir. Barış ve demokrasiye öncülük ederseniz militan bir kişilik

yaratırsınız.

Kadının amacı, güneş kadar net ise yöntemi ni bulur. Özgürlük tutkusu güçlü ise her yol ve yöntem bulunur. Özgürlük konusunda lafazan olmamak lazım. Kafanızın içinde erkek egemen düşünceler varsa tehlikeli olursunuz. “Nasıl yapacağız, önümüzü tıkıyorlar” yakınmasına çok kızyorum. “Önümü açın” diyenlerden de nefret ediyorum. Böyle demekle erkekten yardım istiyorsunuz. O zaman kocasına sığınan kadından ne farkın kaldı? Başkalarından yardım istemeyin. Önce sen kaf dağını aş, beynini ve yüreğini geliştir. En büyük yoldaşın özgürlük tutkusudur. Beynini ve yüreğini çalıştır. Sana iyi yoldaşlar gerek. Çocuklar gibi ağlamayın. Kendinizi akılla yaşatın ve geliştirin.

Unutmayın, benden daha tehlikeli bir çarımhtasınız. Kendilerini özgür sananlar hiçbir şey yapamazlar. Çarımhta olduğunuzu anlarsanız, iğne ucu kadar da olsa, özgürlüğün değerini bilirsiniz. “Devlet baba, koca bana bir şeyler versin” demek çaresizliğin ifadesidir. Özgürlüğü çok istiyorsan, kendini geliştir. Gücün varsa, bunun gereklerini yerine getir. Gücün sınırlıysa, bu güç kadar sınırlı çalış, gücün kadar iş yap. O zaman iddialı olmayın, Bu konuda açık olun. Tabii gücün oranında kaldırı; şunu, bunu, her şeyi yap. Haddini ve ölçünü bileceksin.

Kendi kaderinizi, kendi durumunuzu tartı-şın. Kendinizi iyi kullanmasını bileceksiniz, iyi kullanmazsanız bitersiniz.

Benim beşyüze yakın kitabım var, ben zaten bir yazarım. **Kürt Aşkı** adlı kitabı özgürlük üzerine yazmıştım. Liberal özgürlük düşünceleri geliyor. Bu, günümüz Türkiye’sinde de işleniyor. Bu konuda basında güzel yazılar var, okuyorum. Bizden etkilenme var.

Kadın hareketi barış için rolünü oynayabilir. Çok düşünürseniz, kalan eksikliği görüp tamamlayabilirsiniz. Bu insanlık kavgasıdır. Biz insanlık savaşı veriyoruz. Bu, kadını daha çok ilgilendiriyor. İşin özgünlüğünden ileri geliyor. Kadınlar, ezilen halklar ve insanlarla özdeşleşmişlerdir.

Kadınla doğru arkadaşlık yaptım

Kadınlar iyi insanlardır. Kadınla yoldaş olmak güzel bir şeydir. Düşünce açısından kadın erkekten geri değildir. Hiçbir kadın beni klasik hale getiremez. Bunu deneyenler oldu. İyi koca veya aşık gibi olmaktan nefret ediyorum. Ben buna asla gelmem, kendimi köle kadına buluşturmam. Kişiliğimin en çarpıcı yönü budur. Yazılar toplayın, kişiliğimi ve düşüncelerimi iyi işleyin.

Analar için biraz daha yazabilirim. Analar için konuşmak istemiyorum. Onlar için çok üzülüyorum. Ucuz ve basit laf söylemek kolaydır. Ben yaptıklarımla bilinmek istiyorum. Kadınlar için yaptıklarım, analara da atıftır. Kadın-erkek ilişkisini yerlebilir ettim. İki yüzyıllık kirliliği yıkamıştım. Sınırsız kadın özgürlüğü yaratmaya çalıştım. Bunu daha da geliştirmek mümkündür. Kadınla çok doğru arkadaşlık yaptım. Erkek tehlikeli ve ikiyüzlüdür, aldatır. Kadın, kadınsılaştırılmıştır. Bu konuda çarpıcı sonuçlara vardım.

Bekledikleri ve istedikleri kadar onların olduğunu söylüyor, selamlarımı iletıyorum.

İnsanlık, aşk, arkadaşlık ve yoldaşlık bunlarla olacaktır. Anlattıklarımı bana tekrar ettirmeyin. Her şey orada var.

Kendilerini yakanlar, büyük kopuşun bu şekilde gerçekleşeceğini düşündüler. Onlar özgürlüğü yakalamışlardı. Bunu, kendilerini ifade etmenin yolu olarak gördüler. Kendilerini öyle yakmalarını istemiyorum. Kendini yakmalar sabırsızlığı ve güç yetirememeyi ifade eder. Kor-kunç acılar içinde kendinizi biteceğinize, barış militanı kılın. Barış ve demokrasi savaşını kazanın. Kendinizi barış için, demokrasi için cayır cayır eritin. Kendinizi militan kılın ve onda kendinizi eritin. Haksızlık yapmayın, örnek olun. Çıkarılacak sonuç budur. Bu da kendini yakmanın bir başka ifadesidir.

Bunların sayısı onlarcadır, bunlar büyük kişiliklerdir. Büyük kişilikler, büyük değerler haline gelin. Bu durumda dinlenen kişilikler olursunuz. Kendilerini yakanların anısına bağlılığımız,

demokrasi ve barışın kazanmasını sağlayacaktır. Bu düşüncelerimi herkese ulaştırın. Onlar için en güzelini düşünüyorum.

Mani ve İsa kişiliği ile benzerlikler kurulmalı, ama kendime özgü yanlarım da var. Mani, *“Resme bakın, her şeyi anlarsınız; bir duruma bakın, her şeyi anlarsınız”* der. Benim de bir an’ıma bakarsanız, her şey yeterince anlaşılır. Yaşamıma, bir özgürlük an’ıma bakın, her şeyi anlarsınız. Ölmem ya da kalmam sorun değil. *“Böyle bir kişilik yaşad”* demeniz en doğrusu olur.

Anama hiçbir şey vermedim. Bir ara benden birkaç metre bez istemişti, almadım. Ama önemli değil. Ona büyük bir saygı ve sevgi duyuyorum. Önemli olan insanlık için bir şeyler yapmaktır. Kendim ucuz yaşamak istemem, ucuz yaşamak alçaklıktır. Her türlü ölüme hazırım demek bana fazla ucuz geliyor. Yaşamayı da fazla anlamlı bulmuyorum. Koskoca sınırsız gelecek bir anda gizlidir. Koskoca bir yaşam ve o anı yaşadım. Bu anı okudum, kimseye teslim etmedim, kimseye ihanet ettirmedim.

Ölüm de gelse, infaz da gelse umurumda değil. İdam, infaz beni korkutmuyor. Barış için bir şeyler yapmak gerekiyordu. Barış için yaşamak bana daha doğru geldi. Barış için, kardeşlik için konuştum. Kaba bir direnme anlamlı değil. Bu, teslimiyet değildir. İdam edilsen de *“Türk düşmanlığı yapın”* demem. Bu, taktik değil. Halk için mücadele ediyorum. Mücadelede bir eksiklik vardı. Parti çok aşırı bir uca kaymış. Savaş zarar veriyor, sağa kayıyordu. Savaşın durdurulmasını istememin kendimi kurtarmamla alakası yok.

PKK içerisinde de eksiklikler oldu. *“Her gün öl ve öldür”* yerine, *“kendin yaşa ve yaşat”* ilkesi bana daha doğru geldi. Buna dönüş yapın. Ölüme gitsem de, bu ilke eksikti. Bir eksiklik giderildi. İnfaza da, yaşamaya da hazırım. Her iki tarafı da sürekli zora sokan durumu aşacağıma inanıyorum. Attığım adımla her iki tarafı da zor durumdan kurtardığımı düşünüyorum.

Barzani yirmi yıldır rant peşinde, yiycilik yapıyor. İlk adımı attım, ama yapılması gerekenler var. Cumhuriyetin demokratikleşmesi önemli. Ölsem de bir şeyler yaptım. Ölüme karşı da, yaşama karşı da hazırım. Korktuğumdan değil, doğru bulduğumuzdan bunu yaptık. Kimin ne dediği önemli değil. Ufukta görünen barış eğilimi güçlü.

Şiarımız “ya özgürlük ya ölüm”dür

Diyarbakır’da belirgin bir iyileşme var. Orada sivil kuruluşlar çok gelişebilir. Hukuk açısından ihlaller var, muazzam hukuki sorunlar var. Barolar başta olmak üzere çeşitli kuruluşlar bunları tartışacak ve çözümleyecek etkinlikler yapmalıdır.

Şöyle bir konu gündeme alınmalı: Kürtler cumhuriyetin kuruluşunda asli kurucu öğedir. Panellerde anayasal vatandaşlık hakları işlenebilir. Bu açıdan Diyarbakır merkezi bir rol oynayabilir. *“Cumhuriyetin kuruluşunda Kürtler ve anayasal vatandaşlık hakları”* ele alınmalıdır. Bana göre panellerde, yazılarda ve yapacağımız çalışmalarda bunu ele alabilirsiniz. Cumhurbaşkanı dahil, herkes bunu söylüyor, ama açmıyorlar.

Azınlık haklarından da öteye, anayasal vatandaşlık hakları ne olabilir? Bu konuda bir körlük var. Kürtlerin cumhuriyetin kurucu ögesi olduğu inkar edilemez. Ben bunu biraz açtım. Aydınlar bu konu üzerinde durmuyorlar. İsyanlar oldu diye bu konunun üzerine eğilmemek doğru değil. Kürtler azınlık değil, kurucu öğedir. Azınlık hakları değil, kurucu öge olarak anayasal vatandaşlık ve bu temelde vatandaşlık hakları tartışılmalıdır.

Devletin de çözüme gitmek istediği nokta burasıdır. Suçu yalnız devlete yükleyemeyiz. Anayasal hakların kullanılması gerekir. Sorun biraz daha derinlikli ele alınmayı gerektiriyor. AGİT, AB zirvesi ve Kopenhag Kriterleri irdelenince akla bu gelmelidir. Bunu böyle açmalıyız. Bir azınlık değil, kurucu öge olarak anayasal vatandaşlık hakları deniliyor; ama adı var, kendisi yoktur. İlkel isyanlarla sorun kangrene yakalanmıştır.

1970’ler döneminde dar ideolojik yaklaşımla-

rımız vardı. Şartlar olgun değildi ve bizi buraya kadar getirdi. Şimdi şartlar sonderece olgunlaşmıştır. Demirel bile *“Kürt kimliğini tanıyoruz”* diyor, ama içini doldurmuyor. Bu önemlidir. Paşaların da açıklamaları var; televizyona karşı olmadıklarını söylediler. Ordu kendini hazırlıyor. Bu, iki generalin rastgele konuşması değildir, bir projedir. Bu açıklamalar, ordunun kendisini hazırladığının ipuçlarıdır. Devletin politikası yok, ama oluşacak.

Genelkurmay devlet politikasında kendini daha iyi hazırlamıştır. Kıvrıkoğlu ile emekli generallerin son dönemde yaptıkları açıklamalar spontane değildir. Askerlerin programları daha ileri oluyor. Dervişoğlu’nun röportajı önemlidir. *“Çoğulcu demokrasi değil, Türkiye’nin sorunlarına, uzlaşmacı demokrasi uygulanmalıdır”* diyor. Bana göre bu çok önemlidir. En çok açılacak ve yeni anayasanın içeriğini dolduracak öğedir. Dervişoğlu bunu sivil ve siyasilerden daha iyi kavramış; çözümün çatışma değil uzlaşma kültüründen geçtiğini vurgulamıştır. Devlet bu görüşün uzağında değildir. Genelkurmay da çok uzak değildir. Savunmamda bunun özünün kültürel kimliğin kabulünden geçtiğini belirtmişim. Sorunun gelişimi önümüzdeki günlerde kendisini böyle dayatacaktır. Gerisi artık pratik düzenleme ve çabalaradır.

Sorunun gelişimi ilerde kendisini böyle dayatacaktır. Buna göre hazırlıklı olun. Sıra 28 Şubat sürecinin anayasasına geliyor. Nasıl 27 Mayıs, 12 Mart ve 12 Eylül kendi anayasalarını yaptılarsa, 28 Şubat anayasası da gündeme girecektir. Mesut Yılmaz uyanıktır ve bunu önceden anladı. Genelkurmay bunu açtı. Bizzat Genelkurmay 3 Eylül’de kendi görüşünü belirtti. Tartışmalar üç aydır hızlanmış durumdadır. 28 Şubat süreci, bizim ’95 sonrası durumumuzla yakından bağlantılıdır. ’95 sonrası süreçle birlikte, yeniden anayasallaşma sürecine gidiliyor.

Kürt kimliği kendini çok açık ortaya koyacaktır. Bu noktada demokratik anayasa ifadesini demokratik cumhuriyet kavramında buluyor. Bundan sonra bunun içi dolduruluyor. Aydınlar, parlamento, işçiler ve işverenler toplantılar yapıyorlar. Bunlar yeni dönem anayasasının içeriğini belirleyecek girişimlerdir. Yeni partiler kurulabilir ya da varolan partiler yenilenebilir. Mevcut partiler ya kendilerini yenilerler ya da aşılırlar.

Sorun ortaya konmaktan ve kendini resmen kabul ettirmekten çok uzak. Kürt sorununda çarpıcı gelişmeler sürece öncülük etmek zorunda. Son gelişmeler ve silahlı güçlerin sınır dışına çekilmesiyle birlikte, hükümet adım atabilir mi? Af Yasası’nda bir tıkanma var. Pişmanlık ve Af Yasası sorunu çözümlüyor. PKK atabileceği adımların hepsini attı. Sıra devlettedir. Atacağı adımları bekliyoruz. Benim yaşadığım süreç önemlidir. Yargıtayın vereceği karar sonrasında siyasal süreç başlayacak. Dananın kuyruğu o zaman kopacak. Kopenhag Kriterleri müzakerelerinde süreç hızlanacak. Buna hazır olmak gerekir. Çok net bir bakış açısı ve organizasyonlara ihtiyaç var. Net tavır ve organizasyonlar olmalı.

Provokasyonlar olabilir. Suikastler var; sürdürülüyor ve canlı tutulmaya çalışılıyor. Bu provokasyonlar Kışlalı cinayetiyle birlikte başlıyor. Yurt içinde ve yurt dışında, devlet içinde ve devlet dışında gelişebilir. Ama barış eğilimi güçlüdür. Benim durumum olumlu ya da olumsuz hayati bir rol oynayacağına benziyor. İyi niyetli olmaya çalışıyoruz. Ne olabileceği konusunda kesin bir şey söylenemez. Ama sürprizler, beklenmedik gelişmeler olabilir.

Her iki barış grubunun geliştiği yanlış anlaşıldı, saptırılmaya çalışıldı. Teslim oldular anlayışı yanlıştır. Süreci böyle tersyüz etmenin anlamı yoktur. Avrupa’da da, PKK içinde de bunu yanlış anlayanlar çıktı. Bunu idam tehditi altında biz yürüttük.

Bazılarının *“biz böyle olacağımı yirmi yıl önceden biliyorduk”* biçimindeki tavrı inkarcı ve küstahçadır. *“Aynı noktaya gelindi”* belirlemesi sahtekarlıktır. Bunlar kazanılmış hakları görmüyorlar mı? En kritik zamanda kazanılmış belediyeler var, uyanmış bir halk var, bu kadar değer var. Bunlar nasıl inkar edilebilir?

İçimizde de neymiş bu demokratik cumhuriyet deyip alay edenler var. Bu bir talihsizliktir. Bunlar siyasetten bir şey anlamadıklarını ortaya

koyuyorlar. Bu bir sistem dönüşümüdür; kişilerin şahsi durumunun çok ötesinde bir sistem dönüşümüdür. Türkiye için de böyledir. İçinde veya dışında kimin yer alacağı farklıdır. Türkiye dönüşüyor. Bu dönüşüm kişiler veya benim tavrımla ilgili değildir. Türkiye’de, Avrupa’da ve PKK’de de dönüşüm yaşanıyor. Bunu basite indirmek gerek. Ben en önemli adımı attım. Yargılama ve infaz bunun ötesindedir. Bu süreçte üç beş kişinin etkisi olmaz. Benim idamımla da ilgili değildir.

Kim demokratik cumhuriyete gelir, kim karşı durur, kim milliyetçilik noktasında takılır, kim demokratik cumhuriyete açılım yapabilir? Bunlar yoğun olarak tartışılan hususlardır. Türkiye ve PKK’de bu yaşanıyor. PKK daha kolay dönüşüyor ve uyum sağlıyor. PKK içinde çok büyük çatlaklıklar yok. Ama tartışma olmalı, tartışmanın zararı yok. Şahsa yönelmek yerine fikre yönelsinler.

Ben savaş konusunu da açtım. Barış ve savaş konusunda düşüncelerime yönelsinler. Tartışmayı kişisel boyuttan çıkarmak gerekir. Kafayı çalıştırsınlar. Akıllı olan gereğini yapar. Sürecin içinde ise gereğini yapar, dışında olan tartışmalar yapar. Teze karşı tez ileri sürsünler. Ama bu fazla bir derinlik sağlamaz. Bunların kişiliği barışa ve demokrasiye yabancıdır. Biz üzerimize düşeni yaptık. Demokratik Cumhuriyet tartışmaları bizimle başladı ve derinleşiyor. Fakat kolay geçmeyecek. Yanlış değil, doğru bir süreç. Teslim olmuş veya olmamış tartışmaları aşağılık bir yaklaşımdır. Benim buradaki bir günlük yaşamım, böylelerinin tüm hayatına bedeldir. Bunlar olsa Ebu Cehil taifesindendir diyebilirim.

Türk solu da bunu yanlış anladı ve benzer şeyler söyledi. Terslik oldu demelerini ciddiye almıyorum. Direnmeleri için kullanacakları silahları bile yok. Söylemleri küstahlıktır. Bunlar savaştan da, barıştan da bir şey anlamıyorlar, siyasetten de anlamıyorlar.

Siyasi partiler için ciddiyetini kavrayamıyorlar. Genelkurmay için özünü biliyor. Kendi içinde konseptleri var. Belirlenen çizgi gelişir ve pratikleşirse, olumlu buluyorum. Genel olumlu bir çizgiye giriyor. Tarihte ilk defa bu gerçekleşiyor. Kürtler hakkında, pratik gelişmeler hakkında yapılan yanlış yorumlar sorumsuzcadır ve süreci belirleyememekten kaynaklanıyor. Pratik gelişmeler hakkındaki yanlış yorumlar, yapılacak yoğun paneller ve toplantılarda eleştirilebilir. Boşa kan dökülmesin, acı çekilmesin, kangrene dönüşmüş bir sorun var. Biz de zor koşullarda buna çare bulmaya çalıştık. Tabii gönlümüze göre değil. İğne ucu kadar olanaklarla bunu yapmaya çalışıyoruz. Kürt kişiliği hakkında kapsamlı tahliller geliştirdim.

Şunun için yaptım: Sen kendini ne kadar tanıyorsun? Kendini tanı ve ona göre davran! Ben Kürt kişiliğini daha önce de değerlendirdim. Bu konuda yazdıklarım tekrar tekrar okunmalı. Bunun için insanlar kendilerini yakmaya kadar gittiler. Bunun eleştirisi iyi yapılmalı, bu sorunun çözümünde önemlidir.

Sivil örgütler devletten de kördür. Ama yine de biraz gelişmenin olması, bizi yaşama bağlayan tek gerekçedir. Acımız ve sıkıntımız varsa bundan dolayıdır. Tartışmaların çok kapsamlı bir çerçevesini çizdim. Bu tartışma haber-yoruma dönüştürülmeli.

Bazı Kürt kurumları var. Ama kurum kurup da en ufak bir çalışma yapmamak korkunç bir ihmaldir. *“Ben ya yerimde otururum ya da kurşun sıkırım”* anlayışı, dünyanın en tembel ve en yaramaz Kürtçülüğüdür.

Aydınlarla şunu söylüyorum: Bir dil ve kültür çalışması yapmıyorsunuz. Bu, aydın misyonuna uymaz. Sizler bu konularda konferanslar düzenlemelisiniz. Basit bir kurumu bile geliştirmiyorsunuz. O zaman ne diye devletten şikayetçi oluyorsunuz?

Böylelerinin başarılı olması mümkün değildir. Dernekler, gazeteler ve diğer kurumlar dağlar kadar proje üretmelidir. Ama içleri boş ve korkunç sorumsuzlukları var. Bu görevlerini yapmıyıp ikide bir *“devlet şöyle, devlet böyle”* demek ayıptır. Mesela günlük bir tartışma var: Anayasal vatandaşlık nedir? Bu alanda niye bir çalışma yapmıyorlar? Bu konuda bir konferans düzenlenebilir ve herkes aydınlatılabilir. Ben bile burada

gece gündüz düşünüyorum. Anayasal vatandaşlık bizim için neyi ifade eder? Bunun üzerinde de kafa yoruyorum. Fakat bunlar gece gündüz sigara içiyorlar, yatıp kalkıyorlar, ciddi bir iş yapmıyorlar. Her şeyi Öcalan’dan bekliyorlar.

Hiç kimse şunu unutmasın: Öcalan savaşı iyi yaptı, barışı da iyi yapar. Fakat şunu söylemeliyim: Türkiye’de Kürtlerin inkarı çok planlı gelişmemiştir. Zaten devletin görevi baskı yapmaktır. Türkiye’de devletin sınıfsal yapısı da ortadadır. Özgürlükçü değildir. Fakat aydınlar bunlara itiraz etmemişlerdir. Giderek kısıtlamalar artmıştır. Aydınların görevi, hakları genişletmektir. Anayasal hakların kullanımı anlamında bol bol toplantılar ve tartışmalar yapılmalıdır. Oturup kuru kuruya eleştirmek insanı bir yere götürmez. Kendi hak ve çıkarlarını geliştiremezsen, kendi haklarını bilince çıkaramazsan ve pozitif olamazsan, aç ve işsiz kalırsın.

Bizim dini semboller gibi görülmemiz yanlıştır. Bilimsellik dururken dine dayanmak, bizim için yanlış olur. Kendinizi geliştirin, güdük kalmayın. Çok ileri aşamalara varabilirsiniz. Her şey yalnız benim bir şeyler yapmamla olmuyor. Herkesin kendi demokratik görevini yapması gerekiyor.

Anayasal açıdan mevcut olan vatandaşlık haklarımız, önceki anayasalar ve gelecekteki anayasa açısından haklarımız nelerdi, neler olmalıydı, neler olmalıdır? Varolan haklar neden kullanılmadı? Bunun önündeki engeller nelerdir? Bunun nedeni siyasi, hukuki veya askeri miydi? Bunlar incelenmemiş, bir hukuki bakış açısı bile yakalanamamıştır. Ana dil yasağına kadar varan yasaklar var. Dil yasağını yerlebir etmek gerekir. Bunun için basın-yayın çalışmalarının geliştirilmesini önermişim. Anayasa Mahkemesi başkanı bile bu durumu eleştirdi. Bunun üzerine gitmek gerekir. Fiili yasalarda kısıtlayıcı uygulamalar var, ama üzerine gitmek gerekir. Her şey bunu zorunlu kılıyor. Bu, anayasal ve yasal bir mücadeledir.

Kopenhag Kriterleri sürecine girilirse, hazırlıklı olmak gerekir. Bu konuda Diyarbakır Belediyesi öncülük edebilir. Bunun için defalarca çağrıda bulundum. Ama hala bir ses yok. Belediyecilik yalnız sokakları süpürmek değildir. Yüreklerindeki ve beyinlerindeki kirleri de süpürsünler, halka değer versinler. Haklarından bu kadar habersiz olanlar ve kullanamayanlar, anayasal vatandaş olamazlar. Devlet gelsin, kolumuzdan tutup bize haklar versin demek olmaz.

Avrupa devletleri ve ABD gelip belediyeleri baştan çıkarmak isteyebilir, oyuna gelmemelidirler. *“Para alalım, biraz yararlanalım”* diye siyaset olmaz. Size şimdiden söylüyorum; ilderde bana bir şey olursa, demedi demeyin. Şimdiden uyarıyorum. Belediyeler demokratik haklarını kullansınlar, ama halka saygılı olsunlar, kültür mücadelesi versinler. İlle *“gizliden gizliye Avrupa ve ABD ile görüşeceğiz”* demek doğru değil.

Türkiye’nin talihsizliği, ilişkilenmeler açısından gizli oluşundadır. Türkiye barışa açık değil. Keşke açık olsa! Yoksa Türkiye ile birçok şeyi geliştirdik. İlle birbirimize kötülük yapmamız mı gerekiyor? En kötü durumda olan benim. Ben gelişmeleri kabul ediyorsam, sizin sözünüz olmaz. Genelkurmay bile bazı gelişmeleri kabul ediyor. Kimlik var diyorsa, çatışma bittiğinde demokrasi olur, birçok iyi şeyler olur. Durum bu iken, neden bunu değerlendirmiyorsunuz? İlle de devletlerle fis-kos yapacağız, gizli ilişki geliştireceğiz diyorlar. Bu fazla tutmaz. Bunlar kirli şeylerdir. Halktan yanaysanız, bunlara dikkat etmelisiniz.

Bu konuda hukukçular da eksik kalmışlardır. Anayasal mücadelede hak savaşımı iyi verilememiştir. Halka bunu anlatmalıyız. Anayasal haklarını kullanacaksn. Gerçek hukuk ve hak savaşı budur. Beyinleri ve yürekleri varsa, bir eserle kendilerini kanıtlasınlar. Ürkütebilirler, adam da vurabilirler. Ama mücadele vereceksin. Bu mücadele koltuk ile olmaz. O çok eleştirdiğimiz Devlet Bahçeli bile, *“acı ve kan üzerinde kurulan koltuklarda kimse oturamaz”* diyor.

Hukuk açısından epey adımlar atılabilir. Bu benim görevim değildir. Ben bunun ipuçlarını verdim. Kürtlerin tiyatrosu, kadrosu yok. Tele-

Partinin gücü örgüt örgütün gücü kadrodur

Kadrosu olmayan veya ideolojik-politik çizgisine, amaçlarına, hedeflerine, ölçü ve geleneklerine göre kadrosunu eğitmeyen bir partinin varolması ve başarı kazanması mümkün değildir. Parti ideolojik, politik bir çizgi hareketidir. Bütün bunlarla birlikte örgütsel bir güçtür; insan gücüdür, maddi güçtür, örgüt gücüdür. Partiye güç veren en önemli yanlarından biri de onun örgütü, örgüt yapısı ve kadro gerçeğidir. Kuşkusuz doğru bir ideolojik-politik çizgi partinin başarısı için gereklidir. Parti doğru bir teorik tahlille birlikte, somut durumların somut tahlilini doğru biçimde yapabilmeli, ondan doğru sonuçlar çıkartabilmeli, toplumsal değişimin yönüne uygun somut, gerçekleştirilebilir hedefleri önüne koyabilmelidir. Hedefleri nasıl gerçekleştireceğini doğru tespit edebilmelidir, hedefe gitme yolunun stratejisini doğru çizebilmelidir. Bunlar başarı için mutlak gereklidir.

Sadece bunlarla başarı kazanmak, parti olmak mümkün değildir. Bütün bunları halka ulaştıracak, halka maledecek, kitleleri bu amaçlar doğrultusunda eğitecek, örgütleyecek ve yönetecek bir güce ihtiyaç var. İşte bunu yapan güç kadrodur. Stalin buna **“volan kayışları”** diyordu. Yani motorla madde arasında maddeyi döndüren kayış. Kadro, ideolojik politik çizgi ile hedefler ve hedefe gitme yoluyla bunu gerçekleştirecekler arasındaki bağı kuran güçtür. Kadrolardan oluşan bir örgüt olmazsa, ne kadar doğru ideolojik-politik tespitler yaparsak yapalım, ne kadar güçlü doğru tahlillerimiz, ideolojik politik belirlemelerimiz, haklı, soylu amaçlarımız olursa olsun, ne kadar güncel koşullara uygun kararlar alırsak alalım, bu sadece iyi bir düşünce, karar, iyi amaç olarak ortada kalır ve gerçekleşmez. Onları gerçekleştirecek, ete-kemiğe büründürecek doğru kararları, görüşleri yaşamsal kılacak güç örgüttür, kadrodur. Demek ki kadro parti olmakta temel güç ve temel yandır. Partinin varlığı ve başarısı açısından esas güçtür.

Doğru kadro, gerçek bir kadro nasıl olur? Madem ki ideolojik-politik çizginin, teorinin siyasi amaçların, hedeflerin yaşamsal kılınmasının aracı gücü kadrodur, o zaman kadro bunları iyi bilen, anlayan, kendisinde yaşamsal kılan ve bunu halka, topluma mal edebilen insandır. Kadro, bunu bu biçimde özümseyen, kendisini buna göre şekillendiren insana denir.

“Ben kadroyum, militanım” demekle kadro olunmuyor. Partinin ideolojik-politik çizgisini iyi bilmek gerekir. Sadece bilmek de yetmiyor, özümsemek, benimsemek ve kendini amaçlarla bütünleştirmekten geçiyor. Amaca tutkuyla bağlanacaksınız. Amaçların pratikleşmesi için gerekli çabayı harcama gücünü, yeteneğini, ustalığını göstereceksin. Bu yönlü pratik çaba içerisine gireceksin. Bunları doğru yapan kişi partinin militanı, kadrosu olur ve partiye hizmet eder. Bunları yapmayan veya ya-

pamayan bütün bu bakımlardan zayıf kalan biri parti militanı sıfatı kendisine takılabılır, ama pratikte militan olamaz. Bir işi yapar, birini yapamazsa yarım militan olur. Yarım militan başarıyı getirmez. İyi bilir, iyi anlar ama uygulayamaz. Onun pratiğe geçirilmesinde gerekli yol yöntemi bulamaz, yeteneği gösteremez bu bilgi ortada kalır. İyi bir pratikçidir, iş yapmak ister ama neyi yapacağını bilemez. Partinin yararına olan nedir, onu bilmez, anlamaz veya kendine göre anlar. Böyle biri birçok işi yapabilir, ama yarardan çok zarar verir. Belki parti adına yapar ama hizmet etmez, partiyi gerçekleştirmez. Bu da yeterli

nin işlerini en iyi yapan kadrosu olunamaz. Kadro yetiştirilir, hazırlanır. Eğitimle, bilgiyle tecrübe ile öğrenir, kendisini güçlendirir, geliştirir ve şekillendirir. Onun için de eğitim ve pratik mücadele gerekir. Eğitimsiz, gaipen bir şeyleri duyar gibi ne kadro ortaya çıkar, ne de hiçbir çabası olmadan, örgüt ve siyasi çalışmanın içinde pişmeden onun yolunu, yöntemini, nasıldığını görmeden, öğrenmeden, yaşamadan kadro olunur. Bu açıdan da kadroyu kendi gerçekliği üzerinde yapısını dikkate alma temelinde düşüncede, pratikte eğitme, durumuna göre kollayarak gerekli eğitimi, pratik görevi zamanında vererek, gerekli

ve zamanında uygun yol yöntemlerle yürütülmesidir.

Partimizin yeni dönem kadro politikası

Kadro kimdir, nasıl yetişir?

Partimizin kadro politikası nedir ve pratikteki uygulaması nasıl olmuştur? Kadro ya da kadro adayı dediğimiz parti yapısının durumu neydi? Ne tür özellikler arz ediyordu? Yeniden yapılanan partinin kadrosu nasıl olmalı ve nasıl bir özellik taşımalı? Yeni parti nasıl bir kadro kurabilir, yürütebilir?

geldi. Buradan daha öteye gitmek artık şimdiye kadar varolan olgularla mümkün olmuyor. Yürüttüğümüz mücadele, çabalarımız, arayışlarımız bunun mümkün olmadığını ve artık bizi ileri götürmediğini gösterdi. Bundan ötürü bizi ileriye götürmeyen, tıkatan, donduran anlayışlarda, yöntemlerde kuşkusuz ısrar edemezdik. Öyle yaparsak tutucular, gericiler grubu durumuna düşerdik ki, onu da yaşam kabul etmezdi. Nitekim biz yine de öyle yürütmek istediyssek de ortam kabul etmedi. Büyük bir komplo ile yüz yüze geldik. Çünkü komplo bizim o tutumumuz, durumumuz, yaklaşımlarımıza dayanarak gelişti. Bu biçimde ortaya çıktı ve bizi zorlayacak bir etkinlik kazandı.

Mevcut durumda ısrar yok olup gitmek, toplumsal ve tarihsel gelişmenin gerçeğine ters düşmektir. Toplumsal, tarihsel gelişmeden yana olmak değil, onun önünde engel olmak demektir. Böyle olana da **“devrimci, ilerici”** denmez, **“gerici, tutucu”** denilir. Tutucu, gerici olmak bizim işimiz değil. Çünkü biz tam tersine devrimcilik, ilericilik iddiasıyla ortaya çıkmışız. Toplumsal gelişmeyi en iyi bilen, anlayan ve toplumsal ilerlemeyi halk yararına, emekçiler yararına götürme istemi ve iddiasında olan bir gücüz. Kişiler olarak da, parti olarak da öyleyiz. Bu niteliğimize, sıfatımıza uygun hareket edeceksek o zaman somut duruma uygun olarak devrimci militan, devrimci parti, ilerici parti nasıl olması gerekiyorsa öyle olacağız. Yoksa söz başka, sıfat başka, pratik başka olamaz. Bu doğru da değildir ve yaşamsallaşamaz da. Engel olmakta, tutuculukta direktmek ezilip, aşılma sonuçlanır. Kaldı ki karşılarımız bizi ezip aşma çabası içerisindeler.

Komplo bu amaçla düzenlenmiştir. Hedefi budur. Başarıya gitmek için de her türlü çabayı harcıyor. Her türlü yöntemle bütün güçleri içine alarak başarıya gitmeye çalışıyor. Böyle bir ortamda yenilenmek, değişmek somut koşullara, toplumun içinde bulunduğu koşullara uygun, somut durumun doğru değerlendirmesinden onu çıkararak, onu ileriye götürecektir bir çizgide militan ve örgüt haline gelmemiz zorunluluktur. Bu anlamda köklü bir değişim, dönüşüm, yenilenme, yeniden yapılanma, partinin özelliklerine uygun, yeni kadro, militan haline gelmesi gereken temel tutum ve görevdir. Bunun dışında kalmak, yok olmaktır. Dönemin kadrosu olmak, bunu gerçekleştirmek için çaba harcamak ve bunu başarmak bundan sonraki toplumsal gelişmeye öncü olarak katılmak, militan olarak böyle bir gelişmede yer almak, rol oynamaktır.

O zaman nasıl militanlar olacağız?

Bu süreci başarıyla götürecektir bir kadronun temel özellikleri neler olacak?

Bu soruları kendimize somut bir şekilde sormamız ve doğru yanıtlar vermemiz gerekiyor. Sağa sola hiç bükmeden, saptırmadan, şu veya bu gerekçeye sığınmadan kendimizi ameliyat masasına yatırıp gerçekten içinde bulunulan dönemin özelliklerine göre kendisini yeniden yaratacak bir değişimi, yenilenmeyi, tedaviyi gerçek-

Bunları yapmaya “Kadro politikası” denir. Kadro politikası kadroyu ortaya çıkarma, kadroyu koruma, eğitme, terfilendirme, görevlendirme işidir. Yani bir bütün olarak bir militanı mücadeleye, partiye biçimde hizmet edebilecek hale getirme işi oluyor. Bunun planlı, programlı, yerinde ve zamanında uygun yol yöntemlerle yürütülmesidir.

ve doğru bir kadro değildir. Parti Önderliğimiz **“bu biçimde iş yapmaktansa hiç yapılmazın daha iyi olur. Hiç değilse bozmaz”** diyordu. Yine doğru ve haklı olarak **“bilip de yapamayı”** amaca bağlanmak olarak tanımlıyordu.

Kadro sıradan bir güç, bireysel bir varlık değil, örgütün, partinin kendisi oluyor, kendi başına vücut bulan bir güç de değil. Tamamen partinin ideolojik, politik, örgütsel esaslarına, çizgisine, ölçülerine göre şekil bulan bir kişilikse, ona göre yaşayan, çalışan bir kişilikse buna kadro denir. Yoksa kendisine kadro, militan sıfatını takıp onun gereklerine hiç yaklaşmayana, yerine getirmeyene elbette kadro, militan demek mümkün değildir.

Böyle bir kadro nasıl yetişir? Nasıl yetiştirilmeli? Bunun için partilerin pratiği açık ve yine partimizin pratiği de ortadadır. Bu kadar büyük bir tarihsel sorumlulukla, görevle, misyonla yüklü olan bir kişilik elbette büyük bir çabayla, eğitimle, mücadele ile ortaya çıkarılır, yaratılır. Kendiliğinden veya çabasız olmaz. **“Bu iş saksıda çiçek yetiştirilir gibi olmaz”**. Kuşkusuz bir süreçle gelişir, şekillenir. Hemen parti-

adımları yerinde ve zamanında atmak gereklidir. Bu politika anlamına geliyor. Yani kadro yaratmak bir plan ve doğru bir yaklaşım sorunudur.

Eğer bir parti kendisini başarıyla uygulayabilecek kadrolara sahip olmak istiyorsa, bu tür kadroları yaratmak durumunda olduğunu bilmesi gereklidir. Buna göre de kadro hazırlaması, eğitmesi, yetiştirmesi gerekli. Güç olabilmemesinin, ideolojik-siyasi çizgisini hayata geçirebilmesinin onları başarıyla pratikleştirebilecek kadroyu yetiştirmekten geçtiğini bilmesi, anlaması lazımdır. Demek ki kadroyu şekillendirme çalışması, bir parti çalışmasının en temel yanı, esas ve en önde geleni oluyor. Kadroyu iyi anlamayan, önemsemeyen, kendi çizgisine anlayışlarına göre yetiştirmeyi esas almayan bir parti, gelişme sağlayamaz, başarıya gidemez.

Bunları yapmaya **“Kadro politikası”** denir. Kadro politikası kadroyu ortaya çıkarma, kadroyu koruma, eğitme, terfilendirme, görevlendirme işidir. Yani bir bütün olarak bir militanı mücadeleye, partiye biçimde hizmet edebilecek hale getirme işi oluyor. Bunun planlı, programlı, yerinde

Bu sorular doğrudan kendimizle ilgili ve yanıt verdiğimiz ölçüde de kendimize taktığımız sığara layık olabileceğimiz sorulardır. Yoksa o sıfatların hepsi boşta kalır, laf olur. **“İyi bir partiliyiz veya iyi bir parti militanı olmak isteyen birisiyiz, PKK’lıyız”** diye kendimize taktığımız sıfatlar ancak bu sorulara doğru ve yeterli yanıt veremekte gerçeklik bulur.

Yeni bir parti kuruluyor, kurulacak. PKK bundan sonra yürüyecekse, hemen her şeyi ile kendisini yenileme temelinde yürüyecek. Şimdiye kadarki PKK biçiminde olmayacak. Bu açık. Bunun böyle olmayacağını, yaşadığımız koşullar, gerçekler çok net bir şekilde gösterdi. Biz de bu gerçekleri, somut durumları değerlendirdik, tartıştık. İçinde bulunduğumuz koşulların özelliklerine göre yenilemeyi ve bu temelde partiyi yeniden şekillendirmeyi, yeniden yapılandırmayı gerekli gördük.

Yeni bir dünya durumu ortaya çıkmış bulunuyor. Kürdistan’da parti mücadelemizle yepyeni gelişmeler oldu. Ortaya önemli bir düzey çıktı. Türkiye geçen mücadele süreci içerisinde belli bir noktaya

Görev ve çalışma dışı kalmayı hiçbir şekilde kabul etmemeliyiz. Parti Önderliği bir saniye bile olsa partinin örgütlülüğü dışında kalmayı, partiden kopmak olarak görmüştür. Önderlik örgüt çizgisinin gerçekliğinde bir saniye bile kopmaksızın, her an partinin örgütlülüğü, görev düzeni ve parti çalışması içinde bulunmak ve kendini onunla yürütmek esastır.

yecek bir durumdur. Hiç kendimizi aldatmaya gerek yok. Bundan endişe, tereddüt duymaya gerek yok. Korkmaya, ürkmeye, çekinmeye de gerek yok. Bundan sonra yaşamının, iş yapmanın temel koşulu -eğer gerçekten yaşamak, iş yapmak, toplumsal gelişmede rol sahibi olmak, topluma hizmet etmek istiyorsak-, bu biçimde yenilenmektir.

Eğer bu tür amaçlarımız yoksa, bu tür şeyleri sadece “söz olsun” diye söylüyorsak amaçlarımız, isteklerimiz başka ise kendimizde böyle bir iddia, tutku oluşturamıyorsa o zaman yenilenmek, bu biçimde kendimizi değiştirmek kuşkusuz kolay gerçekleşmez. Ürküntü de, korku da yaratır. Demek ki bunların hepsi yaklaşımlarıma bağlı. Diğer yandan elverişli bir ortam, birikim ve koşullar var. Hazine değerinde çok güçlü bir parti birikimi var. Her arkadaşımızın bu birikimi kullanma şansıyla birlikte kendisinin de çok yoğun bir deneyimi, tecrübesi var, birçok şeyi öğrenmiş durumda. Böyle bir değişimi rahatlıkla yapabilir, kendimizi yeni dönemin görevlerini başarıyla yerine getiren militanlar haline getirebiliriz. Varolan ve dönemle çelişen özelliklerimizi bir tarafa bırakıp dönemin istediği özellikleri onun yerine koyabiliriz. Dönemin ihtiyacı duyduğu, gerektirdiği bizde olmayan özellikleri kendi şahsımızda edinebiliriz. Ama bu kendiliğinden ve içinde bulunduğumuz süreci kavramadan olmaz. İstek, tutku, azim ve çaba ile sürece yaklaşmadan olmaz. Ancak bütün bunların birleştiği ve kendimizle mücadele etmekten çekinmediğimiz zaman, kendimizle “kıran kırana” bir mücadele yürütmeyi başardığımız, becerdiğimiz, göze aldığımız zaman bu gerçekleşir. Dönem böyle bir dönem olduğu için bu aşamadan itibaren artık önümüzde geri dönüşümüz bir süreç ortaya çıktı, için, için başında kendi durumumuzu değerlendirilmesini tartışılmasını biz sağladık. Çünkü çözüm en başta burada ortaya çıkmalı.

Parti militanı olabilmek için mevcut programımızın hepsinin öğrenilmesi, bilinmesi, yaşamsal kılınması gerekiyor. Bu açıdan da böyle köklü bir değişim, yenilenmenin “*olmazsa olmaz*” düzeyinde olduğu bir süreçte en başta gerçeğimizi iyi görmek, ne durumda olmamız gerektiğini iyi idareleyerek işe başlayıp, tartışmalarımızı, çalışmalarımızı buna göre yapmak yararlı olur dedik ve buna göre program oluşturduk.

Her konuda militanın durumunu ve konuya ilişkin yaklaşımlarını tartışmalıyız. Geçmişteki yaklaşımlar sadece çok sınırlı etkilerde bulunan sonuçlar ortaya çıkardı. Eğer işleri geçmişteki gibi yürütmek istersek bu, bizim için kabul edilecek sonuçlar ortaya çıkarmaz. Kendi kendimizi öldürmek olur. Ölüme yatmak istemiyorsak, o zaman geçmiş yaklaşımları, tutumları, durumları aşacağız. Madem ihtiyacımız var, madem yeni bir kişiyle olarak ortaya çıkmamız gerekiyor, madem biz böyle olmak inancını, istemini, iddiasını, tutkusunu taşıyoruz, taşıdığımızı söylüyoruz o zaman bunların gereklerine göre hareket etmeliyiz.

Yaklaşımlarımızı, çabalarımızı işin başından itibaren düzeltmeli, değiştirmeli, çalışmalarını yürütmeliyiz. Sonuç almak, başarıya gitmek açısından bu bir zorunluluk. Bu noktada sonuç almak, bu çalışmada başarı kazanmak bundan sonraki sürecin partimizin anlayışları doğrultusunda gelişmesinin ve başarıya gitmesinin garantisi, yaratıcısı olacaktır. Başka türlü de parti anlayışları doğrultusunda başarıya gitmesi, partinin bundan sonraki süreçte

yaşamaması, öncü olması, görev yerine getirmesi, rol oynaması mümkün olmaz. Bu açıdan belki başlangıçta hazır da olunmayabilir, bazı arkadaşlarımıza ters de gelebilir, zorlayıcı da olabilir, acı da gelebilir ama bunları göğüsleyecek gücü kendimizde göstermek durumundayız. Başka türlü sonuç almamızın, işleri doğru biçimde götürmemizin imkanı yok Böyle olmazsa da partinin de varolma imkanı yok.

Önderlik bütün çalışmaların başına kadro çalışmalarını oturttu

Parti olarak bir kadro politikamız var mı? Kuşkusuz var. “*Partimizin kadro politikasını nereden öğrenmeliyiz*” sorusunun cevabı ise Önderlik yaklaşımlarıdır. Belki de dünyada en fazla kadro çalışması yapan Parti Önderliği olmuştur. Bu gerçeği göreceğiz ve iyi anlayacağız. Önderliğin yürüttüğü bu tür çalışmaların niçin olduğunu, ne anlama geldiğini bileceğiz. Kuşkusuz halkı da eğitmeye çalıştı, yoğun bir kitle faaliyeti de yürüttü. Ama her şeyin başında kadro çalışmasının geldiği gerçeğini de hiçbir zaman gözardı etmedi. Bu gerçeği en başta gördü esas aldı ve bütün çalışmalarının başına kadro çalışmasını oturttu. Bunun için bu çalışmayı büyük bir çaba, doğru, yol-yöntem ve özenle yürüttü. Hiç kimse küçümseyemez, görmezlikten gelemmez, inkar edemez bu çabayı. Bunu anlamazlıktan gelemeyiz. Görmemek, anlamamak buna göre kendimizi sorgulamamak riyakarlık olur. Bu büyük emeğe, büyük çabalara ters düşmek, onu reddetmek insanın içine düşebileceği en kötü durumdur.

Önderliğin kadro politikası neydi?

Her arkadaş bunu az çok yaşadı, gördü. Arkadaşlarımızın büyük çoğunluğu yıllardır parti içinde görev almışlar, değişik alanlarda faaliyet yürütmüşler. Bu nedenle Önderlik yaklaşımlarını görmüşlerdir. Önderlik politikasında büyük bir ciddiyet ve duyarlı bir yaklaşım var. Kadroyu ciddiye ve dikkate almak, kadroya büyük değer biçmek, önem vermek, rol atfetmek, bununla birlikte kadroyu eğitmek onun eğitimini en kutsal, en temel iş bilmek, gece-gündüz demeden böyle bir çalışmayı bizzat yürütmek Önderlik yaklaşımının özüdür.

Hepimiz “Önderlik militanınız” diyoruz, ama Önderliğin en kutsal bildiği iş budur. Örneğin, bırakalım başka arkadaşlarımızı eğitmeyi, kendi eğitimimizi ne kadar ele alıyoruz? Bunu sorgulayacağız. Başkasını bir yan bırakalım da hiç olmazsa bize verilen bu yaklaşıma, çabaya göre ne kadar karşılık oluyoruz.

Önderlik yaklaşımlarında kadroyu pratikte eğitmek, görev ve örgütlülük içinde tutmak, disipline etmek, deneyim, tecrübe kazandırmak, kendi deneyim tecrübesi ile parti tecrübesini aktarmakla birlikte kadroyu bizzat pratik içerisinde şekillendirmek biçiminde oluşur. Onun için her zaman görev ve belirli bir çalışma içerisinde tutmak gerekir. Görev ve çalışma dışı kalmayı hiçbir şekilde kabul etmemeliyiz. Parti Önderliği bir saniye bile olsa partinin örgütlülüğü dışında kalmayı, partiden kopmak olarak görmüştür. Önderlik örgüt çizgisinin gerçekliğinde bir saniye bile kopmaksızın, her an partinin örgütlülüğü, görev düzeni ve parti çalışması içinde bulunmak ve kendini onunla yürütmek esastır.

Bununla birlikte kadroyu anlamak, düzeyini, özelliklerini görmek, neye ihtiyacı var, neyi iyi yapabilir, gelişmesi için neler

gerekli, görevlendirirken bunları dikkate almak lazım. Ne kaldıramayacağı bir görevin altına sokmak, ne de görevsiz, örgütsüz bırakmak gerekir. İçinde bulunan koşullarda neyi en iyi yapıp, kaldıracaksa öyle bir sorumluluk içinde tutmalıyız. Neye ihtiyacı varsa ona uygun bir görev düzeni içinde tutulmalı.

Bu bakımdan elbette bir çoğumuz Önderlik gerçeği ile çıktık, çıkıyoruz da. Önderlik çalışmalarıyla da çıktık. Kendi ölçülerimize ve değerlendirmelerimize göre parti içerisinde iş yapmak istedik. Önderlik yaklaşımı, Önderliğin kadro politikası ise böyle değildi. Kendi yapabildiklerimize göre, kendi durumlarımıza göre parti içerisinde yer almak değil de, partinin tüm görevlerini yapabilecek kadro haline gelmek, militan düzeye ulaşmak için bir çalışma içerisinde olmak, öyle bir gelişme çizgisinde bulunmak, Önderlik yaklaşımının esası oldu. Bir kadroyu en iyi, en verimli çalıştırmak ama onu tek yanlı, bazı işler yapabilen, bazı çalışmalarla sınırlanan konumda değil de, uygun yer ve zamanda, uygun koşullarda, bu koşulları yaratarak her kadronun da durumunu izleyerek uygun bir çalışma sistemi içerisinde kadronun eksik olan yanlarının giderilmesine fırsat sunmak. Onu pratik çalışma yaparken, görev yürütürken aynı zamanda kendisini eğitmesine, eksikliğini gidermesine yöneltmek de bir Önderlik politikasıdır.

Yeniden yapılanma yeni kadroların görevleri

Parti Önderliğimizin, partimizin kadro politikasında benzer birçok özelliğinden sözedilebilir. Bunlar irdelenmeye de değer. Başından beri PKK'de böyle bir kadro çalışması bu politik esaslar temelinde yapılmıştır. Herkese ilişkin partinin, Önderliğin bir yaklaşımı, politikası olmuştur. Geraktığı yerde görev vermiş, eğitimin gerektiği yerde eğitime almış, görev yerini değiştirmek gerektiğinde yer değiştirmiş, fakat herkesi hem partiye ve mücadeleye daha fazla hizmet edecek bir çalışma düzeni içinde tutmayı kendisini eğitmesini esas almıştır.

PKK böyle şekillendi, PKK örgütlenmesi böyle bir örgütlülüktür. PKK'nin kadro dağılımı, iş, görev bölümü, düzenlemesi bu esaslar üzerine olmuştur. Çoğumuz bununla çalıştık. *"Sunu istiyoruz, bunu öneriyoruz"* dedik ve hiç düşünmedik acaba parti böyle rastgele mi düzenleniyor, yoksa onun da kendine göre politikaları, hassasiyetleri, öncelikleri, dengesi mi var. Oysa Önderlik gerçeği bütün bunların hepsiydi. Bütün bunları gözetendi ve bütün partinin sistemi buna göre kuruldu ve yürüdü. Şimdiye kadar da böyle geldi. Değişimin gerektiği yerde nerede, nasıl değişim yapılması gerektiğini bildi. Bugüne kadar böyle bir çalışma Önderlik düzeyinde yürütüldü.

Bir bütün olarak her alandaki kadro çalışmamızın, kadro eğitim, görevlendirme ve yönetiminizin bu politika esasları temelinde de yürütülmesi gerekiyordu. Pratik buna göre mi oldu? Önderlik dışındaki parti, kadro çalışmalarımız ne kadar hayata geçirildi? Bu ayrı bir konu. Bu noktadan bakıldığında zaman çoğu yönetimlerimiz, yöneticilerimiz bu işin bir politika işi olduğunu bilemedi. Önderlik gerçeği kadroyu nasıl ele alıyor, nasıl yetiştiriyor onu duy-mak bile istemedi, kendi bildiğini esas al-dı. "*Partinin dengeleri, hassasiyetleri neye göre, Önderlik neyi gözetiyor*" çoğumuz onu bile dikkate almadı. Bunun yerine kendi küçük, basit hesaplarını örgütleme-de, görevlendirmede hatta kendisinin gö-rev almasında ve çalışmaya katılmasında öne çıkartmak istedi. Bu biçimde hem partinin kadro politikası, Önderliğin çok yoğun bir çabayla yürüttüğü politika parti örgütlerimiz, yönetim güçlerimiz tarafın-dan doğru ve yeterli bir biçimde hayata geçirilmedi. Boşa çıkartıldı, çarpıtıldı. Hem de çoğumuz kendi yaklaşımlarımızla partinin görev ve örgüt düzeniyle çelişkiye düştük. En sonunda Parti Önderliği "*öyle*

yaptınız ki başı ayak, ayağı baş yaptınız” dedi. Yani bu derece Önderlik ve parti gerçeğine ters bir örgüt yapısı ortaya çıkardı.

Mevcut durumda parti örgütlerinin durumu ne?

Bunu çekinmeden irdeleyeceğiz. Parti ve Parti Önderliği şu veya bu biçimde şimdiye kadar birçok yönüyle bu çalışmalarını ortaya koydu, bilinmeyen bir durum değil ama dikkatli davranıldı ve parça parça oldu. Çoğumuz bunu duymak, anlamak bile istemedik. Bundan ötürü de gerekli düzeltme, değişim olmadı. Öyle bir durum ortaya çıktı ki, Önderlik yaklaşımlarının, çalışmalarının gücü olmazsa partiyi uygulamak bir yana partiye isyan etmiş, kazan kaldırmış bir gerçeklik her yerde var ve her an ortaya çıkabilir.

Parti gerçeğine, parti düzenine karşı mevcut durumda da böyle bir saldırı var. Geçmişte de vardı. Şimdi yeterli bir düzen geliştirilmezse bu koşullarda çok daha fazla bir red ve isyan durumu gelişebilir. Durum bütünüyle böyle değildir, fakat böyle bir tehdit, tehlike dönem gereği olarak ve ortaya çıkan kadro, örgüt gerçeği olarak çok ciddi bir biçimde var. Partileşmek, partinin yeniden yapılandırılmasını doğru biçimde görmek, tahlil etmek ve buna esaslar üzerine geliştirmek durumundadır. İşte, buna partinin yeniden yapılandırılması diyoruz.

Bu gerçeğe göre parti olarak kadro gerçeğimiz nasıl oldu?

Bunu da irdelememiz gerekli. Partinin 1980 öncesi bir kadro çalışması var. Buna **"örgüt öncesi çalışma"** denilebilir. Örgütte hazırlık çalışması, partileşme, kadrosal birikiminin yaratılması çalışması... Politikanın, eylemden, örgüitten kopuk bunların olmadığı resmi örgüt işleyişinin, örgüt çalışmalarının bulunmadığı, amatörülüğün, gönüllülüğün, kendine göre katılımın esas olduğu bir dönem... İdeolojik çalışmaların, faaliyetlerin esas olduğu bir dönem. Bu dönemdeki birikim, gelişme, gönüllülük esasları üzerinde ve gönüllü katılımıla oldu. İşe gönüllü girmek isteyen, onu amaç edenler katılım gösterdi. Bu çerçevede ideolojik gelişme oldu. Fakat pratik örgüt bakımından henüz öyle bir süreç değildi ve halen kadro şekillenmesi böyledir. Bu kadro daha sonraki süreçte yerinde, zamanında politik bir örgüt adımını atamayıp partinin yetkin gelişimini, kadronun çok yönlü ve yeterli gelişimini önledi. Buna öncülük yapmadı, önderlik oluşturmadı. Tek yanlı, öncüsüz kalmasına, partinin gelişiminin çok yönlü kadro gelişiminin sağlanarak yaşanmamasına yol açtı. Bu, dış karşı mücadele olduğu gibi, partinin iç gelişimi açısından da ciddi bir sorundu. Partiyi oldukça zorladı.

Günümüze kadar da partinin temel zorlanma nedenlerinden biri de bu noktadır. Çünkü öncü kadroydu. Doğal olarak yönetim kadrosu olmak durumundaydı. Partinin oluşum sürecinin kadroları olarak, bütün partinin iç gelişimine, kadro gelişimine öncülük etmek, onu yaratmak, eğitmek, yönetmek, şekillendirmek, görev ve sorumluluğu bu kadroya aitti. Bunu yapamama, çok yönlü görevler üzerine yürümeme, çoğunlukla tek yanlı kalma dolayısıyla dönemin öne çıkan görevlerinin yürütücüsü haline gelememe, partinin kadrosal gelişimini de çarpık bıraktı ve zorladı. Bu görevi yalnız başına Önderliğe bıraktı. Özellikle de pratikte kadroyu örgütlemek, yönetmek ona öncülük etmek gerektiği dönemlerde kadronun yönetimsiz, öncüsü kalması kadro, savaşçı topluluğunun, yeni katılımın bu durumda olması

mücadelenin gelişimini zorladı. Mücadele-
nin doğru parti çizgisine uygun yürütülme-
sine de zarar verdi. Parti çizgisine, politi-
kalarına aykırı, ters düşen bir yığın pratik-
lerin gelişmesine yol açtı, imkan verdi.

1980'lerde gelişen bir kadro yaklaşımı var. Bu kadro, partinin pratik mücadele temelinde, politikayı savaşla yürütmek üzere ilk defa şekillendirdiği bir kadro. Savaşın geliştirilmesi, var edilmesi dönemiymi. Bunun için savaşı geliştirmek üzere politika, örgüt çalışmasına yönelme daha çok insan örgütlemeye ve yönetmeye yönelme büyük ihtiyaçtı. Görevi yerine getirebilmek, pratiği ilerletebilmek için yapılması gereken en temel çalışmaydı.

Bu kadro da, daha çok buna yöneldi. Biraz politika, yönetim sanatı öğrendi. Fakat bunu parti çizgisine ulaştırmadı. Burada ideolojik yaklaşımı özümsemedi, partiyle bütünleşmekte zayıf kaldı. Belli bir militanlık düzeyi ortaya çıktı, fakat ortaya çıkan **parti militanlığı değil bireyci bir militanlık** oldu. Dolayısıyla bunun sonucunda kolektif bir yönetim haline gelememe, parti bütünlüğünü ortaya çıkaramama yaşandı. '90'dan sonraki süreçte yürütülen pratik üzerinde oldukça belirleyici etkisi oldu. Her alanda birbirinden farklı özellikler taşıyan bir parti, kadro geçişi biraz da bu dönemde şekillenen kadronun pratiğe damgasını vurması ile ortaya çıktı.

Diğer bir kadro şekillenme dönemimiz '90'lardan sonraki süreçtir. Bütün ana gövdeyi de oluşturan geniş, büyük bir gücü de ifade eden bir yapıyı oluşturmaktadır. Kadro belki PKK'nın en üstten yönlendirilmesine katılmıyor, yönlendirilmesinde belirleyici değil. Yine üst bir yönetim gücü olmuyor, olmadı şimdiye kadar. Fakat pratik uygulamanın tümünden yürütücüsü haline geldi. Çeşitli alanlarda örgüt çalışması yapan kadrolar olarak, en çok da orduda komutan, savaşçı olarak yer aldı ve bunu yürüttü.

Bu kadro, '90'larla birlikte ortaya çıkan büyük devrimci yükseliş içerisinde oldu. Parti imkanlarının çok geliştiği, partinin, mücadelenin itibarının çok arttığı, bir bütün olarak halkın ulusal demokratik mücadele içerisine girdiği, halk hareketliliğinin, eylemliliğinin en üst düzeyde geliştiği, serhildanların bütün alanları kapsadığı bir dönemin katılımı, böyle bir mücadele döneminin kadrosal şekillenmesi oldu. Bu dönem, diğer dönemlerden kuşkusuz temel farklılıklar arz ediyordu.

Kadro şekillenmesinde katılım belirleyicidir

1970'ler döneminde ideolojiden, düşünceden başka dayanılacak hiçbir şey yoktu. İdeolojiyi en fazla öğrenmek devrimci olabilmek ve devrimci sebat gösterebilmek bir zorunluluktur. Teorik, ideolojik kavrayışın fazla olması bu ihtiyaçtan kaynaklandı. '80'ler döneminin kadrosu örgüt, yönetim, askerlik sanatını öğrendi ama yokluklar içerisindeydi. Oldukça zor, sınırlı imkanlarla işlerin yürütüldüğü koşullarda görev ve çalışma yürüttü, kendisini şekillendirdi. Şekillenmesi, özellikleri bu koşullara uygun olarak şekillendi.

'90 sonrasında kadrolaşması da o koşulların özelliklerine göre oldu. Kadronun komutanın şekillenmesini tamamen o özellikler belirledi. Öncelikle katılım tarzı bunu belirledi ve toplumun tümünden katıldığı bir dönemin çok değiştiği oldu. Toplumun her kesiminden, çok değişik sınıf ve tabakalarından katılım oldu. Dolayısıyla çok değişik sınıf ve tabakaların özelliklerini,

Önderlik çizgisini hayata geçirmeyen, onu pratikleştirmeyen, dolayısıyla da Önderlik gerçeğini yalnız bırakan bir şekillenmedir. Bu açıdan da çizgiyi zamanında başarıya götürmeyerek, çizginin başarı imkanlarını tüketerek komplonun böyle bir düzey kazanmasına, Önderlik gerçeğinin böyle bir komplo ile karşı karşıya gelmesine fırsat vermiş, zemin olmuştur. Bunu unutmayacağız.

anlayışlarını, yaşam biçimlerini partiye getirdi. Tabir yerindeyse 12 Eylül sürecinin '90'lar sürecinde Kürdistan'da yarattığı bütün zorlamaları, bunalımları aldı PKK'-ye getirdi. PKK bu bakımdan bir yandan savaşçı Türkiye devletini yıkmak isterken, diğer yandan devleti zorlayan bunalım yükünü kendi içine aldı ve onu rahatlattı. Devleti zorlayacak, devletten bir şeyler isteyeceklerin hepsini kendi içerisine aldı. Bunu yapmamak mümkün müydü? Yapmak yanlış mıydı? Hayır! Yapılmak, böyle davranılmak zorundaydı. Böyle davranmazsa kendisini daraltır, sınırlandırır bu düzeyde bir ulusal demokratik hareketi ve eylemi ortaya çıkaramazdı. Tepkisi olmayan, toplumsallaşmayan, siyasallaşmayan, yaşımsallaşmayan bir grup olarak ortada kalırdı. Ulusal hareket, bir demokratik devrim hareketi haline gelemezdi. Gelebilmesi için kuşkusuz kendisini topluma mal etmesi, toplumda varolan bütün gelişme dinamiklerini kendi içine alması zorunluydu.

"İçine giriyor, mücadelede sorun yaratıyor" diye bundan kaçınılamazdı. Zaten bir devrim örgütü olarak dış mücadeleyle, bu sorunları çözmekle kendisi yükümlüdür. Toplumun öncüsü, örgütü olarak içe alarak bu sorunları kendi içinde çözmeyi esas aldı. İç mücadeleyle de, dış mücadeleyle de varolan gerilikleri; düzenin, sömürgeci, baskıcı, askeri düzenin ortaya çıkardığı toplumsal sosyal sorunları çözmekle uğraştı. Zaten devrim örgütünün görevi buydu. Nasıl dış mücadele ile bunu yapmak istediye, içe alarak içte de bunu yapmaya çalıştı. Fakat bu ciddi sorunlar ortaya çıkardı.

Etkili bir iç mücadeleyi yürütebilmek, bu kadar geniş gücü kendi içinde, çizgisinde doğru yürütebilmek için onu yürütecek örgüt gücüne, yani kadrosal birikime, hazırlığa sahip olması gerekiyordu. Bu yoktu veya oldukça zayıftı. Mevcut kadro gücü, örgütlülük ve hazırlık durumu ortaya çıkan devrimi, devrimsel gelişmeyi, halk hareketini içerden ve dışardan yönetecek güçte değildi. Büyük bir ordulaşma imkanını değerlendiren olmadı. Büyük bir halk hareketiyle devrim zafer sürecine girmişken orali bile olmadı, olamadı. Zaferi bile anlayamadı. Düzendan gelen yönelim karşısında partiyi içten de koruyamadı. Partinin ve gelişmenin karşısında duran bütün dıştan gelen gücü kendi içinde eriten, eğiten, dönüştüren, partileştiren, parti düzeni içerisinde mücadeleye sokan bir öncülüğü yerine getiremedi. Tersine sürüklendi. Mevcut gelişme partiyi kendi çizgisinden uzaklaşmaya itti. Çizginin, örgüt ölçülerinin bozulmasına yol açtı. Mevcut öncü ve kadro yapımız bunu değiştiremedi, parti çizgisine öncülük edemedi.

Bir yandan partiyi geliştiremez, doğru partileşmeyi oturtamaz, ordulaşma kuramaz, zaferi aramazken, diğer yandan ortaya çıkan büyük devrimsel halk hareketinin partiye sunduğu imkanları görünce görevlerini unuttu. *"Erken iktidar hastalığı"* dedikimiz durum ortaya çıktı. İktidar olmak yerine, sağlam bir parti kurma, mevcut gelişmeleri partiye dönüştürme, onu dönüştürecek bir kadro ve yönetim öncülüğünü gösterme, bunu orduya dönüştürme ve zafere gitme yerine varolan mevcut gelişmeyle parti içine akan düzeyi kendisi için yeterli gördü. Zayıflıklarını böyle bir büyüme ile kapatmak istedi. Buradan yanlış ve ters bir iktidar anlayışı çıktı. Bir yandan gerçek iktidarı kaybederken, diğer yandan iktidarı yakaladığını sandı. Görev ve sorumluluklarının sahibi olup, onu doğru bir çizgide yerine getiremedi. Onun üzerine yürümedi, ona yönelmedi ve böylece de büyük bir halk hareketiyle parti içine akışı partileştirilemedi. Parti içine çektiği gücü kendi çizgisinde eğitemedi dönüştüremedi. Bu katılım '80'lerdeki katılımdan farklıydı. Biz '80'lerde dışardan savaşçı, kadro aldısak bunların belli bir niteliği vardı. Yani imkanların çektiği değil de, aslında belli bir bilincin yönlendirmesi durumu vardı. Dağda alınanlar da zaten belli bir güç sonucu alınanlardı. Zarar verecek durumda değillerdi. Ortada düşünceden,

ideolojiden başka bir şeyin olmadığı, yani imkana dayalı değilde bir şeyler yaratma öncüsü, tutkusu, iddiasıyla ortaya çıkma ve katılma vardı. Onun için hizmet ediyorlardı.

1990'ların katılımı böyle değildi. Devrimsel bir katılımdı. Bir halk hareketinin, devrim hareketinin katılımıydı, bir isyan ve ayaklanma durumuydu. Gerilla ile birlikte büyük bir ordulaşma potansiyeliydi. Ordu ile isyanı birleştirip, orduyu büyütüp zaferi aramak gerekiyordu. Bu dönemde gerçekleşen doğal bir katılımdı. Bunu yapabilmek partiyi zafere götürdü. Yapamaksa partiyi ciddi sorunlarla yüz yüze getirdi. Nitekim getirdi de. Bu katılım eğitilerek partileştirilemeyince, ordulaştırılmayınca, başarıya gitme çizgisinde pratiğe yöneltilemeyince, halk hareketi daha da büyütülemeyince sorunlar ortaya çıktı. Tersinden düşman baskıları gelişti. Kendi zayıflığı olan partileşmemesi, ordulaşmaması düşmanın artan saldırılarıyla da birleşince, bu sefer ciddi zorlanmalar değişik tutumlar, anlayışlar partinin ciddi biçimde iç sorunlarla yüz yüze gelmesi, içten zorlanması ortaya çıktı.

Bu durumu gidermek için '93-94'ten beri Parti Önderliği çok derin eğitim, düzeltme ve örgütlenme mücadelesi yürüttü. **Parti Merkez Okulu** bunu gerçekleştirme okulu haline getirilmeye çalışıldı. Partinin ve mücadelenin her alanında, ülkenin her yerinde kadro gücü buna göre yeniden düzenlenmek, değiştirilmek istendi. Çaba harcandı, örgütsel tedbirler ve eğitim geliştirildi. Kuşkusuz bütün bu çabaların belli bir etkisi de oldu. Partiyi tanıttı, çok yiğit, kahraman savaşçıları da ortaya çıkardı. En azından mevcut baskının partiyi tümünden tahrip etmesini önledi. Belli bir parti düzeyi tutturuldu, ama bir partileşmeyi ve örgüt sistemini ortaya çıkaramadı, çıkaramazdı. Bu çıkmayınca Parti Önderliği *"böyle olmaz, baş ayak, ayak baş oldu"* dedi. En sonunda ortaya çıkan partiye *"bu bizim parti değil, benim çizgimde olan bir parti değil"* dedi. Ortaya bir parti çıkmış, bir örgüt gerçeği de var, kendine göre bir sistem de kazanmış, ama Önderlik çizgisinin özelliklerine uygun bir parti gerçeği ve kadro yapılanması, bir örgüt sistemi değil.

Aslında bu yapılanma, bu gerçeklik, bu sistem bir yanılla komponun bir gerçekleşme zemini, dayanak zemindir. Çünkü böyle bir şekillenme, Önderlik çizgisini hayata geçirmeyen, onu pratikleştirmeyen, dolayısıyla da Önderlik gerçeğini yalnız bırakan bir şekillenmedir. Bu açıdan da çizgiyi zamanında başarıya götürmeyecek, çizginin başarı imkanlarını tüketerek komponun böyle bir düzey kazanmasına, Önderlik gerçeğinin böyle bir komplo ile karşı karşıya gelmesine fırsat vermiş, zemin olmuştur. Bunu unutmayacağız.

Mevcut durumumuz hafif bir durum değil. Örgüt olarak, kadro olarak değişim derken öyle yanlış anlamamak gerekir. İşte *"iyiyiz de biraz daha iyi olalım"* değil. İyilikler de var, fakat mevcut durum en genel hatlarıyla böyle bir özellik arz ediyor. Değişim bütün bunları yıkmak, bütün bunları tersine çevirecek, düşmana zemin olan değil partiyi, parti çizgisini başarıya, zafere götüren, partiyi uygulayan bir kadro ve örgüt gerçeğini yaratmak içindir. Bu başarı için, bundan sonranın gelişimi için olmazsa olmaz bir çalışma oluyor. Başarısı bizim için zorunluluk arzeden bir çalışma.

Kişî kendini partinin yerine koymamalı

Mevcut durumda ortaya çıkan şekillenme nasıl bir şekillenmedir?

Mevcut örgüt gerçeğimiz, örgüt yapı-

mız içerisinde yer alan kadro-komutanın, kadro adaylarının özellikleri nelerdir, mevcut kadro neyi yaşıyor, hangi özellikleri taşıyor, gerçekten bunlar partiye ne kadar uygun, ne kadar değil, olumlu yanları ne, partiyle çelişen, partiye ters olan yönleri neler?

Önderlik Eylül talimatında da yeni program niteliğinde yine belirtmişti. '88-98 sürecinde parti pratiğine, parti yapısına hakim olan, mücadelesine hakim olan bir çetecilik gerçeği var. Parti Önderliği bunu *"dörtlü çete pratiği"* olarak tanımladı. Bu çete anlayışının savaş ve ordu faaliyetlerimiz üzerinde çok önemli bir etkisi oldu. Bu çete çizgisi partinin gelişmesini, yozlaşmasını ortaya çıkardı. Başarıyı önledi, partiyi bozdu, halk ilişkilerine zarar verdi. Savaş yasaları bakımından kaldıramayacağımız, parti anlayışlarımızın, ölçülerinin kabul etmediği bir yığın olayları ve pratikleri ortaya çıkardı.

Bu süreçte ister ordu kuruluşumuz, isterse komuta, savaşçı şekillenmemiz olsun, isterse savaş yürütmemiz olsun bunların üzerinde çok önemli etkide bulundu. Bu gerçeği göreceğiz, savaş tarihimizi bu temelde değerlendiriyoruz. Bütün bunlar parti için birer özeleştirici konusu. Sorumlu anlayış, sorumlu güç bellidir fakat bütün bunlar parti adına yapılmış ve parti bunları önleyememiştir. Partinin üzerine kalmıştır. Bu nedenle Önderlik ve parti kendi adına yapılan bu uygulamaları mahkum etmiştir. Bu temelde ortaya çıkan bir yığın savaş pratiğinin, parti çizgisiyle alakası

Parti çizgisini Önderlik gerçeğinin değerlendirmesi ayndır -çünkü o partinin genelini belirler-, herkesin kendi durumunu belirlemesi ayrıdır. Herkes kendisini partinin değerlendirmesinin tamamı gibi sayarsa, böyle izah etmeye kalkarsa, parti ile bütünleşmemiş, kendini ayrı bir parti olarak ortaya koymuş, bütün partiyi kendine göre değerlendirmiş olur.

yok. Bu nedenle partinin benimsemesi mümkün değil. Böyle bir çete eğiliminin partide olmasına yol vermekle ve önleyememekle Parti Merkezi ve parti yönetimi sorumludur. Bütün o sürece kadar partiye katılmış kadro düzeyi bundan sorumlu. Parti gerçeğini, parti çizgisini uygulamamıştır. Kendisini yönetememiştir. Sapırtıcı ellerin partide hakim olmasına fırsat tanımıştır.

Bu nedenle hem anlayışta, hem pratikte partiyle çelişen, partiye ters, partiye çatışma içerisine giren bir yığın yönetim eğilimleri ortaya çıkmıştır. Bu nedenle de partinin kadro politikasının, Önderlik politikalarının doğru uygulanmaması; kadroların doğru eğitimi, örgütlendirilmesi, kadronun eğitimi, sevk ve idaresi konusunda parti politikalarında zayıflıklar, yanlışlıklar ve terslikler ortaya çıkmıştır. Bu da ters bir şekillenmeye yanlış bir kadro, örgüt şekillenmesine yol açmıştır. Bütün bunlarla birlikte hem çeteciliğin egemen hale gelmesinde, hem mevcut devrimci yükselece yanıt veremeyip, doğru bir kadro komuta eğitimi ve örgütlenmesini, sevk ve idaresini yapamamakla en başta yönetim sorumludur. Önderlik gerçeğiyle, partinin Önderlik çizgisiyle ters bir duruma düşen kadro, örgüt şekillenmesinin ortaya çıkmasının baş sorumlusu burası. Bunu görmek bu sorumluluğu yüklemek gerekiyor.

Parti yönetim düzeyini bu bakımdan mahkum etmek gerekir. Bunu açık tespit edebiliriz. İster '90 öncesi yönetim düzeyi olsun, isterse '90'dan sonraki yönetim gerçeği olsun, hepsinin farklı yönleri olmakla birlikte sorumluluğu ve hatası var. Bu anlamda partiyi uygulamasını temsil etmesi gereken güç, parti imkan ve yetkilerini kullanan güç, doğru bir biçimde bunları kullanmamıştır. Partinin, Önderliğin değerlendirmesi bu temelde çokça gelişti ve parti bunu mahkum etti. Şimdi belirleyici ve esas yanı bu.

Fakat şuna dikkat etmek gerekir; parti

böyle değerlendiriyor, Önderlik böyle mahkum ediyorsa, herkes kalkıp kendi durumunu böyle değerlendiremez. Bilmem filan yerdeki filan görevi yürüten militan veya komutan kalkıp aynı değerlendirmeyi yapıp *"ben çok iyiyim, sorumlu oradadır"* deyip kendi bildiğini yapamaz. Böyle yaptığında kendini Önderlik yerine koymuş olur. Parti çizgisini Önderlik gerçeğinin değerlendirmesi ayrıdır -çünkü o partinin genelini belirler-, herkesin kendi durumunu belirlemesi ayrıdır. Herkes kendisini partinin değerlendirmesinin tamamı gibi sayarsa, böyle izah etmeye kalkarsa, parti ile bütünleşmemiş, kendini ayrı bir parti olarak ortaya koymuş, bütün partiyi kendine göre değerlendirmiş olur. O açıdan genel sorumluluğu, esas hatayı belirlemek ile birlikte, mevcut kadro veya komutanın buna göre durumunu izah etmesi, yalnız başına sorumluluğu orada görmesi, kendisin de hiç hata ve eksiklik görmemesi, Önderlik değerlendirmesi gibi değerlendirme yapıp, her şeyi kendine göre mahkum edip, kendini *"tertemiz partiye iyi katılan bir militan"* gibi görmesi doğru olmaz. Bu durum kabul edilemez. Fakat bizde böyle bir durum var. Önemli görülmesi ve mahkum edilemesi gereken bir yan da burası.

Mevcut kadro yapımız sorumluluğu hep üste ait gördü. Olumsuzluğu, hatayı, geriliği, yanlış hep başkasında görüyor. Kendisini ise hep iyi, doğru görüyor. Bunu bazen açıktan, bazen de gizliden söylüyor. Gizli söyleyen herkes, kendi içinde bunu söylüyor. Bunu itiraf etmek gerekir. Kendimizi artık bu biçimde yanlış söylemlerle aldatmamalıyız. Artık buna *"dur"* demeliyiz. Sözde o kadar özeleştiriler verdik fakat ortaya kirlilik çıktı. Örgüt-

tün, örgüt platformunun karşısına gelince görüntüde *"şu, bu hatadır"* deyip içinde başka şey sakla, fırsat bulduğun yerde de başka şeyler söyle. Bu ikiyüzlülüğü aşmamız lazım. Bu kesinlikle doğru değil ve kişilik gelişimine de yol açmıyor, sağlıklı bir kişi ortaya çıkarmıyor. Bu, kabul edilememesi gereken bir durum. Güvenilmeyecek, ne yaptığı belli olmayan, her yere gitmeye açık, her türlü şeyi kendisinde bitirebilecek bir durumu ifade ediyor ki, Parti Önderliği *"bir serseri mayın gibi dolaşıyor-sunuz"* diyordu. Kendimizi bu durumdan kurtarmamız gerekiyor.

İyi militan doğruyu yapandır

Bu çerçevede genel kadro yaklaşımı olarak şöyle bir durum var; kendini doğru görme, kendini parti olarak görme, *"PKK kim"* denildiği zaman herkes *"doğru PKK benim"* diyor. Arkadaşlara *"gelin, sizi Genel Sekreter seçelim"* deseek, neredeyse *"ben yapamam"* diyen çıkmayacak. Arkadaşlarımızın çoğu kendisini bir genel başkan kadar yetkili, özellik taşıyan durumda görüyor. Bu konuda kendimizi hiç yanıltmamamız gerekir. Bu, partiye katılmamak anlamına geliyor. Partiye katılma değil, dıştaki bir gücü kendine katma değil de, partiyi kendine katma çok yaygın. Öyle ki doğru parti, esas parti kendisi. Anlayış olarak, duygular olarak, düşünce olarak, davranış olarak kendisinin ki doğru. İdeal insan, en iyi militan her şeyi doğru yapandır ama kimse anlamıyor, bilmiyor, değerini görmüyor. Bu biçimde ayrı bir parti olarak kalma var.

Üçüncü Kongre'de Parti Önderliği *"hepiniz birer potansiyel hizipsiniz. Yani aktifleşmemişsiniz, açığa çıkmamışsınız, ne yapacağınız da belli değil. Sizden her türlü tahlile gelebilir. HEPİNİZDEN KORKUYORUM. Çünkü nerede ne yapacağınız belli değil. Açığa çıkmış olsanız ne olduğunuz bilinir, yanlışsanız düzeliriz. Açığa çıkma-*

duğınız için ne yapacağınız da belli değil, hiçbir düzeltme yapamıyoruz. En tehlikeli konumu yaşıyorsunuz" diyordu. Şimdi böyle bir konumda yaşama var. Mevcut kadro kendisini aktifleştirmiyor. Herkes gizli, saklı tutuyor. Gerçek anlayışları, yaklaşımları farklı, partiye yansıyışı farklı. Bir ikililik, ikiyüzlülük var.

Kendimizi doğru, en yetkin, en gerçekçi parti görme durumundan kurtarmamız lazım. Şöyle de diyebiliriz; partiyi, parti ölçülerini esas alan, parti gerçeğine göre kendini katan, değiştiren, dönüştüren bir yaklaşımı esas alacağız. Fakat bizde mevcut olan partiyi kendine göre dönüştürmeyi dayatan bir yaklaşım hakim. Bunu sözde söylemiyoruz, ama davranışlarımız böyle. Sözde söylediklerimiz zaman tersini, doğruları söylüyoruz sözde. Çünkü parti, Önderlik bize öğretmiş. Söylüyoruz, ama kendi söyledikimize kendimiz inanmıyoruz. Söylüyoruz da söylediklerimizin gereklerini yerine getirmiyoruz. Kabul edilememesi gereken bir durum bu. Bu durumu bütünüyle aşmamız gerekir. Aslında partiye karşı bir direnç var. Bir bütün olarak nereden şekillenmişsek şekillenmemiz, kendi özelliklerimizle doğru parti budur diye partinin içinde duruyoruz, partileşmemekte diretiyoruz. Önderlik şekillenmesine, gelişimine karşı diretiyoruz. Kendimizi böyle parti yerine koyuyoruz, bütün parti ölçülerinin kendi yaklaşımımıza, duruşumuza göre şekillenmesini istiyoruz. Bu da bir bütün olarak partileşmeyi, doğru kadro gelişimini zorluyor.

Görevlendirme, yönetim görevlerini yerine getirme, doğru kadro politikasını uygulamama bunda bir etken. Fakat bu, kadronun kendi durumunu gerekçe yaparak olumlu göstermesini ortaya çıkarmıyor. Çünkü parti doğruları, Önderlik gerçeği var ortada. Önderlik doğruları ortaya koymuştur, doğru yönetim gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Kadroyla tek tek ilgilenmiştir. Şimdi parti doğruları ortadayken onları uygulamayıp başkasının yanlışını uygulamak, ona uymak demek ondan olmak anlamına geliyor. Doğru var, doğru neden benimsenmemiştir. Yanlış! Parti dışılık neden bu kadar benimsenmiştir. Demek ki, parti dışı olma durumu var. Duygularımız, düşüncemiz, ruhumuz, davranışlarımız mevcut özelliklerimiz, formasyonumuz parti kadrosu özellikleri değil. Onunla ters ve biz ters olanla bütünleşiyoruz. Ters olanı hemen kavırıyoruz, onun örgütü oluyoruz. Ama Önderliğin bu kadar çabasının gereğini yerine getirmiyoruz. Niye? Demek ki sorun bizde. Bu nedenle birileri bizi yanlışla götürdü demeyeceğiz. Böyle olsa bile onu bir kenarda bırakacağız.

Yanlışla giden kişinin kendisi. Böyle olan kadro bir uydudur. Hiç kişiliği yoktur. Kolundan tutup istediğin yere götürülecek adamdır. Öyle diyebilir miyiz? Bu kötü bir durum. Hiçbir PKK'liye, PKK içerisine girmiş bir kişiye değil, hiçbir insana böyle bir yaklaşımla yaklaşamayız. Böyle bir ölçü durumu yakıştıramayız. Herkes çok verimli, çok iyi bir dava temsilcisi, yürütücüsü olabilir. Olamamışsa kendisinde yanlışlıklar var. Yani doğru partileşmemiş, Önderlik gerçeğini doğru yürütememişsek o zaman kendimizde yanlış var, onu göreceğiz. Bundan vazgeçeceğiz.

Devrimci varolanı beğenmeyen ve yenilikçi olandır

Devrimci kendini beğenmeyen insandır. Varolanı beğenmeyendir. Kendini, varolanı beğenenden devrimci olmaz. Neden? Çünkü yeninin arayışı içinde olmaz. Devrimci ise yeniyi arıyan, yenilikçidir. Sen kendini beğen, en mükemmel gör, her şeyin en iyisini yapıyorsun, o zaman başka şey yapmana gerek kalmaz ki. Artık olgunlaşmışsındır, ondan sonra sende gelişmede olmaz. Olgunlaşmak çürümenin başlangıcıdır. Ondan sonra ölüm başlar. Devrimci ölümü kabul etmeyen ve her zaman yeniyi, iyiyi arayan bir yaklaşımın sahibidir. O zaman aldatıcı, kof, kendini beğenen bir durumdan kendimizi kurtarmalıyız.

Bundan kurtaramayan, giderek kırıyla pasıyla birlikte yaşayan her türlü partiye ters özellik, ölçüyle yaşayan bir insan gerçeği ortaya çıktı. Örgütlü, disiplinli, parti ölçülerini esas almayı iyi bilmemiz gerekiyor. Parti ölçülerine göre yaşamayı esas almak, onunla çelişen tutumlarla, davranışlarla, yaklaşımlarla uzlaşmamak, mücadele etmek, onların dışında durmak ve karşı koymak gerekir.

Birbirimizi idare ediyoruz, ama birbirimize faydamız olmuyor, tam tesine zararımız oluyor. Birbirimizi iyi militanlar haline getirmedik, çöktürttik. Oysa bunlara gerek yoktu. Böyle bir yenilenme sürecinde bütün bunları kesinlikle aşmamız gerekir.

1990 sonrası kadro şekillenmesi mevcut imkanlar üzerinde şekillenene bir kadrodur. İmkanlar üzerine şekillenmek tüketici olmak demektir. Üreten değil, tüketendir. Kadro olmak, komutan olmak varolan imkanları tüketmek olarak anlaşıldı, algılandı. Komutanlık, kadroluk öyle görüldü ve bu bir anlayış olarak esas alındı. Hala da yürütülmek isteniyor. Onun için adeta kavga başladı, yarış başladı.

Eskiden kimse “komutanım” diyemiyordu. Partide öyle yetki kavgası yoktu. Ama imkanları tüketme üzerine bir partileşme ortaya çıkınca her türlü kavga çıkmaya başladı. Mevcut kadroda çok aşırı bir kariyerizm var. Yetki kavgası en ileri düzeyde. Görev ve sorumluluk yürütme değil, yetki istiyor, imkan istiyor. “*Ver kulanacağım. Şu kadar imkanı parti bana versin*” diyor. Yani sanki parti, “*gel, şu imkanlarım var, tüket. Bu kadar para bıraktırdım, bu kadar insan biriktirdim sana vereyim harca*” diye çağırmış gibi. Bu kadroluk değildir. Kadro, üreten insandır. Kazandıran insandır. Parti Önderliği “*bir şey benim elime geçtimi bitmiştir o, benim olmaktan çıkar. Bir şeyi şahiplenmekten nefret ederim*” diyor. Önderlik çizgisi bu. Parti Önderliği “*bir şeyi kullanmam, kullanmak için size dağıtıyorum, benimki biriktirmektedir*” diyordu. Devrimci yaklaşım, ölçü bu.

Mevcut durumda ileri düzeyde kavga yürütülüyor. Savaşçı eğitimi yok. Bir yerden bir şey kazanma durumu yok. Gidiyor herhangi bir yere güya çalışma yapacak; “*Parti imkan versin de çalışayım*” diyor. Sen orada çalışmıyorsan parti neden sana değer versin? Sen oradan partiye değer üreteceksin. Değer üretilip partiye vereceksin. Devrimci çalışma böyle olur. Parti nereden alıp verecek? Kadrolarının, örgütlerinin çalışmasından verir. Bizim parti tüzüğümüze göre parti kadroları ve parti örgütleri partiye aıdat, imkan vermekle yükümlü. Partinin kadrosu olabilmek için partiye aıdat vermek gerekli. Yani partiye değer kazandırman gerekiyor. Değer kazandıramıyor, bir de tüketmek istiyorsan o zaman sen neyin kadrosu oluyorsun?

’90’lar döneminin büyük imkanları ortaya çıkınca, bu göz kamaştırdı, üzerine çöreklenildi. Halen de bunda büyük bir ısrar var. Diretmeye var, “*doğrusu budur*” diyor. Kavga yürütülüyor, “*ben filan komutan oldum, emrimde şu kadar insan olsun isterim*” diyor. Hala yazılan raporların, yazıların altına adeta emekli general der gibi bilmem ne komutanı diye yazmak isteyenler çok fazla. Olmaz, bunları aşmamız gerekir, bunun parti militanlığıyla alakası yok. Militan her görevi yapan insandır. İmkan ve yetki kullanan insan değil, görev yürüten, iş yapan yani çalışan insandır kadro. Fiziki olur, akılla olur, her ne olursa olsun. Günün her saatinde, her zaman parti emrinde çalışmaya hazır olan, her işte de çalışan insandır. Çalışıp değer üretir. Yoksa partiden değer alıp tüketen değil.

Tüketiciye hırsız demek gerekir. Bunu kökten değiştirmemiz gerekir. Bu anlamda çok yanlış bir şekillenme var. Parti bunu aşmaya, düzeltmeye çalıştı. Önderlik bu kadar çaba harcadı. Düzeltmeyi yapamadık.

Şimdi yapmak istediğimiz böyle bir düzeltmedir. Savaş içerisinde yapamadık. Bundan dolayı savaş dışına çekiliyoruz, yoksa yapılamıyor. Savaş içerisinde şekillenmenin esas yönleri var. Onları değer-

lendirmek gerekli. Savaşı esas alan, savaşı öğrenmeye çalışan, o yönde kendini geliştiren, o yönüyle ölçülen bir kadro tipi gerçekliği ortaya çıkıştır. Bu partinin kadrosu olma bakımından çok dar bir yaklaşım, dar bir kadro şekillenmesidir. Yani sadece askerliğe göre bir şekillenme. O da partinin doğru askeri ölçülerinde olmayanca partiye epeyce çelişen, parti gerçeğinden, partinin kadro, militan gerçeğinden epeyce uzak düşen bir kadro şekillenmesi oluyor.

“*Sadece ben*” diyerek olmaz. Parti militanı ideolojik, politik, örgütsel, askeri, sosyal, kültürel bütün yönleriyle her alanda parti ölçülerini, özelliklerini yaşayan, yani topluma öncülük yapabilen, önderlik yapabilen özelliklere sahip kişidir. Kişi bu biçimde komple militan olur. Ama bununla çelişen büyük bir gerçeklik var. Partiyi, anlayışlarını, düşüncesini, teorisini, politikasını, örgüt ölçülerini özümseyen, onunla kendini şekillendiren, ona göre görev sorumluluk üstlenen bir kadro yerine, kabaca kuvvetle -böyle tüketimi esas almak üzere- gözükara bazı kavgalara girişme temelinde bu tür özelliklerle oluşmuş bir kadro gerçekliği var. Görevlendirme böyle olmuştur. Savaştan dolayı birçok alanda en azından bu böyle esas alındı.

Geçen süreçteki yönetimimizin temel hatalarından biri de böyle bir örgüt kurarak ordu kuracağını ve zafer kazanacağını sanmaktır. Oysa kazanılmayacağı, partinin ideolojik, politik çizgisinde açıkça belliydi. Bu Parti yönetimimizin sonuçta kendini yanıltmasından başka bir şey olmadı. Bu da çok çarpık bir şekillenme, yanlışlık ortaya çıkardı. Böyle komple olarak partiyi özümseyemeyen, partinin kadro ölçülerinin gereklerini yerine getiremeyen arkadaşları, insanları getirip, yapamayacakları yükün altına sokmak oldu. Parti kadrosudur diye hiç de öyle bir formasyonu, hazırlığı yokken yönetimlerinin başına getirildi.

Kadro, yetki ve imkanları doğru kullanandır

Bu savaş partiye az, parti dışılığı çok hizmet eden bir savaş oldu. Onun için savaşta başarı kazanamadık, bu kadar yıpratma, bu kadar güç kaybı ortaya çıktı. Bu tutum insanları, arkadaşlarımızı zorladı. Partinin ve kendisinin de başına bela oldu. Birçoğu partiden kaçmak zorunda kaldı. Hizmet etmek istemiyle partiye gelip katılan ve savaşçılık yapan insanlar yapamayacağı işe getirilip konu ve bozuldu. Komutanlık veya kadro görevi yürütecek formasyona göre hazırlığı yok. Fakat iyi savaşçılık yapıyor, savaşçılık yapıyorsa bunu da yapar mantığı ile işin başına getirildi, yükün altına sokuldu. Bir yığın kadromuz, arkadaşımız yıkıldı, zorlandı. Hem görevi yürütemedi, hem de kendisi çöktü. Bir zaman partiye çok iyi hizmet etmiş, parti ile çok iyi bütünleşmiş olan insan öyle bir an geldi ki, parti ile taban tabana çelişen, çatışmaya giren, ağır eleştirilerle yüz yüze gelen, eleştirileri kaldıramayan, dolayısıyla partiye tepki duyan, partiden kopan, ruhsal, düşünsel, duygusal, partiden uzaklaşan bir konuma geldi. Bir kısmı kaçtı, bir kısmı da böyle ağır yük altında çöktü, bir de çarpılma ortaya çıktı.

Birçok arkadaşımız “*madem böyle kadro olunuyor, o zaman en iyisi ben oldum, öyleyse ısrar edeyim*” dediler. Böyle yanlış anlayış, kariyerizm, bürokratism, rütbecilik böyle ortaya çıktı. Oysa ki PKK’de böyle birşey yoktu. Kimse kimseye öyle rütbe falan vermedi. Bir de partinin militanlık anlayışında kesinlikle böyle bir durum yok. Ama bu çok ciddi bir yanlış, çelişkiyi, tersliği ortaya çıkardı. Partide zarar gördü, doğru parti örgütleri oluşmadı, kad-

ro zarar gördü. Partiye hizmet etmek isteyen arkadaşlarımız yanlış anlayışa kapılarak kendilerini yanlış konumda tutarak bu sefer partiye sorun yaratan, parti ile çelişki, çatışma içerisinde olan bir duruma düştüler. Doğru bir kadro politikası uygulanmış olsa, doğru bir anlayışla kendisinin formasyonu uygun görülse, yapacağı iş üzerinde tutulsa hizmet etmede hiçbir kusur yok. Fakat bir defa yanlış dayatılıp, yanlış anlayışlarla doldurulunca bu sefer de bir yığın sorun olarak ortaya çıktı. Yanlış duygular, düşünceler, ölçüler gelişti. Arkadaşlar çoğunlukla partiyi, Önderlik gerçeğini ölçü almak, parti çizgisini görmek, onun ölçülerini, özelliklerini esas almak yerine kendi ölçülerini öne çıkardılar. Kendilerine göre ölçü oluşturdular.

Bu biçimde örgütler kuruldu, sorumlu olduk, komutan olduk. Bunların hiçbirisi doğru değildi. Şimdi yeniden yapılanma; yapıp, düzeltirken, bu biçimdeki yönetim, komutan, yetkili, etkili olmayı ortadan kaldırmamız gerekir. Parti var, militanlar var. Hepimiz varız. Rütbe, mevki bitmiştir ve bu doğru değil. Doğru olmadığı için parti de zarar gördü, tek tek arkadaşlar da zarar gördü. Eğer yeniden yapılanma olacaksa, eğer gerçekten kadro yenilenecekse bunu yapabilmek gerekli. Şimdi bu noktada zorluklar var. Zorlanıyoruz, zorlanacağız. Çünkü yanlış anlayış edinmiş, yanlış anlayış vermişiz. Kendinde yanlış ölçüler oluşturmuş. Kabul etmiyor. Değiştirmek zor.

“*Aynı şeyin sürmesini istiyoruz*” denili-

Militan her görevi yapan insandır. İmkan ve yetki kullanan insan değil, görev yürüten, iş yapan yani çalışan insandır kadro. Fiziki olur, akılla olur, her ne olursa olsun. Günün her saatinde, her zaman parti emrinde çalışmaya hazır olan, her işte de çalışan insandır. Çalışıp değer üretir. Yoksa partiden değer alıp tüketen değil.

yor. Aynı şey bizi komploya götürdü. O ölçülerden, o şekillenmenin, o örgüt yapısının, o kadro düzeyinin sürdürülmesini istemek komplonun başarıya gitmesini istemektir. Değiştireceğiz, mecburuz. Bu işin böyle hafife alınır bir yanı yok. Böyle yüzeysel veya basit yaklaşım çok tehlikelidir. Bu tür yaklaşımlarla biz sorunu kesinlikle çözemeyiz. O, komploya zemin olmanın ta kendisidir. Zemin olmaktan çıkacaksak, komployu boşa çıkartacaksak o zaman çok köklü bir şekilde bütün bunları değiştireceğiz. Bütün bu değişiklikleri yapabilmek içinde duygularımızda, ruh halimizde, anlayışlarımızda, yaklaşımlarımızda köklü bir düzeltme yapmamız gerekir. Biraz alçakgönüllü, mütevazı olmamız gerekiyor. Gereksiz hırs, amaç, kariyer ve benzeri şeylerden uzak durmalıyız. Basit, ayarlamacı, ucuz, kurnazlıklar içeren yaklaşımlardan, duygulardan, düşüncelerden kesinlikle kendimizi kurtarmamız gerekiyor.

Düzen, sömürgecilik yüzyıllarca zaten yeterince insanı kirletti. Kürt toplumunu, Kürt insanının insan olmaktan, toplum olmaktan çıkardı. Bunu aşmak, gidermek için bir mücadele bir hareket ortaya çıktı. PKK hareketinin, PKK mücadelesinin, PKK devriminin özü bu. Sömürgeciliğin bu anlamda zıttıdır. Sömürgeciliğin yarattığı insanı değiştirmek, aşiretçi, feodal gericiliğin şekillendirdiği insanı değiştirmek, insanı özgür, iradeli, mütevazı, emekçi insan haline getirmek. Yine sömürgeciliğin, gericiliğin bize verdiği her türlü değer yargısını, ölçüsünü aşmak ve bunun yerine ulusal-demokratik, ilerici ölçülerini yaşamamızda hakim kılmak PKK devriminin, mücadelesinin özüdür.

O zaman bunu gerçekleştirmek için kendimizi çok köklü bir değişime uğratmamız gerekiyor. Amacı böyle olan bir hareket içerisine gelip aynı şeyleri devam ettirsek, ters bir şeyi dayatmış oluruz. Bunları dayatmayalım, bu tür gerilikleri, gericilikleri aşalım, ortadan kaldıralım diye yürütülen mücadelede böyle aksaklıklar,

terslikler oldu. Doğru bir partileşme, doğru bir parti eğitimi, şekillenmesi, parti militan düzeyi ortaya çıkmadı, çıkartılamadı. Yanlış ve yetersiz, bir yığın ölçü, anlayış doğru partiymiş gibi hakim kılındı. “*Öyle gördük, öyle öğrendik*”, bu benimsendi. Böyle bir kişilik şekillenmesi oldu. Alışkanlıklar sistemi oldu. Bir yandan düzenin geliştirdiği bireyci, tüketici anlayışla partiye yürüyüş oldu. Diğer yandan parti “*buyumuş*” diye onu değiştiremeyen bir yığın yanlışla geçen devrimci yaşam, pratik oldu, alışkanlıklar ortaya çıktı. Sadece düzenden yanlışları edinme değil, bir de devrimcilik adına, PKK’lilik adına yanlışları edinme var. Yanlışları PKK sanma var ve bunda diretmeye var. Hiçbir şeyi incelemiyor. “*Doğru PKK budur*” diyor. Geçmişte parti ortamında bunlar rağbet gördü, bazı yerlerde zemin buldu, şekillenme oldu.

Bütün bunların değişmesi gerekir. Değişirse bu yeni süreçte yeni katılım olur. Değişmezse yok olur gider. Bu tür tutumlarla PKK içerisinde kalmak, PKK’nin kadrosu olmak mümkün değildir. Böyle bir yaklaşımla partiyi korkutmak, kaçtırmakta mümkün değil. Zamanında biraz zayıf davranıldı, bu tür sorunlar hep bu zayıflık yüzünden ortaya çıktı. Özeleştirir veriyorduk. Ama bundan sonra da aynı şeyin olmasını istemek, beklemek, parti yönetimine bu tür yaklaşımları dayatmak kesinlikle doğru değil. Çeşitli yerlerdeki şekillenmeleri aşacağız.

“*Benikki doğru*” diyor. “*Partiye, Önderlik gerçeğine göre doğru, yanlış nedir? Benim durumum nedir*” diye değerlendiriyor. Olmaz, böyle sahte ölçüler bırakalım. Yanımızdaki kişilere göre, bir başka alandaki duruma göre kendi durumlarımızı değerlendirmekten vazgeçelim. Artık bu tür

yaklaşımlarla yürüyemeyiz. Bütün bunlar hala partide yaşarsa, bu süreci aşabilir miyiz? Mümkün değil. Bir yeniden yapılanma yaratabilir miyiz? Komployu boşa çakarabilir miyiz? Mümkün değil. Komploda zaten bunun üzerinde kuruldu.

Amerika, İngiltere, Türkiye, Almanya oturdu, araştırdı, inceledi: “*Bu insanlar böyledir. Bunlar nereye, örgüt olmak, parti olmak nereye. Biraz dayatayım, bir kişi çıkmış her şeyi yürütüyor, tutayım birbirlerine düşecekler zaten. Parti, siyaset, mücadele hiçbir şey yürütecek durumları yok*” dedi. Yani bütün bu özelliklerimizi gördüler ve bize karşı saldırı cüretini, Önderliğe karşı bu kadar pervasız saldırıyı buradan aldıkları güçle, güvenle gerçekleştirdiler.

Tabii bizim için ciddi ve ayıp bir durum. Üzerinde çok düşünmemiz, durmamız gerekir. Bunu kabul edebilir miyiz? Buna mı layıkız? Gerçek böyle mi olmalı? Bu tür değerlendirmeler mi hayat bulmalı? Hayır, kesinlikle. Dürüst ve samimi yaklaşmak gerekiyor. Alçakgönüllü, mütevazı, gerçekçi, yanlışlardan ve hayallerden kendini kurtaran bir yaklaşımla kendimizi köklü bir yenilenmeye, düzeltmeye tabii tutmamız gerekiyor. Bu yeniden düzenlenmenin, yapılanmanın tablosu böyle ortaya çıkıp, şekillenecek. Eksikliğimize, yanlışlarımıza karşı, ne kadar zor da gelse, acı da verse her şeyi göze alarak şiddetli bir mücadeleyle kendimizi yenilememiz gerekiyor.

Siyasi yetkinlik olmadan yaşamanın imkanı kalmamıştır

Bütün bu belirtilenler bir düzeltmeyi içeriyor. Yani bunlar hep PKK ile çelişen yanlışlarımızın ortaya çıkarılması, aşılması, düzeltilmesi istemidir. Bir de dönemin gerekleri var, yepyeni bir dönem kuruyoruz. Yeni bir süreç başlatıyoruz. Bu sürecin kendine has özellikleri var. Bu süreci başarıyla yürütecek kadronun ortaya çıkması, bu özelliklerle şekillenmesinin gereği var.

İyi PKK kadrosu olunursa, PKK gerçeği iyi özümseirse, PKK’nin militan kişiliği iyi bir biçimde edinilirse her ortamda, her koşulda başarıyla mücadele ve çalışma yürütülür. Bu konuda ciddi bir sorun olmaz. Sorun ortaya çıktıysa, zayıflık ortaya çıktıysa doğru PKK’leşememekten, PKK’nin militan ölçülerine göre kendimizi şekillendirmemekten çıktı. Bunun için parti dışılıkları bir yana atma, partinin doğru militan ölçülerini edinme, işi başarma ve bu dönemi de kazanmanın esas olmalıdır. Bir de dönemin özelliklerini görerek, ona göre militan özellikleri, ölçülerini edinmek gerekli.

Bu özellikler nelerdi? Şimdiye kadarki stratejik yaklaşımdan farklı “*siyasi mücadele ağırlıklı bir strateji*” oluşturduk. Şimdiye kadar “*biz askeriz, siyasetten anlamayız*” diyerek kendimizi kandırdık. Partiyi de kandıracağımızı sandık. İşleri tıkanmaya götürdük, partiyi başarıdan alıkoyduk. Bir defa bu durum bitiyor. Artık siyasi olmadan yaşamanın imkanı yok. Yani parti gerçeğini özümseyeceğiz. Komple olacağız, ideolojik, politik, örgütsel, pratik, kültürel, sosyal her bir alanda parti ölçülerini, parti özelliklerini özümseyen, kendini bütün bu alanlarda yetkinleştiren, geliştiren, bütün bu yönleriyle mevcut düzeni aşan, topluma öncülük edebilecek formasyonu kendinde şekillendiren bir yapılanma, bir kişilik oluşumunu edinmemiz gerekiyor.

Yeni sürece katılabilmek ve partinin öngördüğü yeni süreci geliştirebilmek için kesinlikle yenilenmeye ihtiyaç var. Bu bir zorunluluk. Böyle olmaz ve kendimizi geliştiremezsek, her ortamda siyaset yapacak bir düşünce ve davranış yetkinliğine ulaştırmazsak nasıl kurtlar sofrasında politika yürüteceğiz? Herkesin bizi yok etmek istediği bir ortamda, onlara karşı direnen bir politik mücadele, onları boşa çıkartan bir politik eylemi nasıl ortaya çıkaracağız? Bu mümkün değil. Kendimizi çok ileri bir sosyal, kültürel düzeyde ulaştırmazsak, yarın iyi bir propagandacı, insanları iyi anlayan, gören bir davranış sahibi kilmazsak nasıl örgüt kuracağız? Nasıl insanları biraraya getireceğiz, yönlendireceğiz? Şimdiye kadarki yönetimlerimiz partinin hazırladığı, eğittiği insanlarla işleri yürüttü. Ama şimdi yok. Şimdi herkes kendisi hazırlarsa olacak.

Parti, kitle örgütü kitle çalışmaları seçimlerle olacak. Gireceksin insanları eğiteceksin, kazanacaksın; seçim olacak, seçime gireceksin, seçilersen yönetim olursun, seçilemezsen gidersin. Öyle bedava yönetim olmak artık yok. Bu iş küsmekle de, darılmakla da olmaz. “*Parti bana neden şu yönetimi vermiyor*” denilemez, çünkü vermeyecek. Artık vermez. Siyasi mücadele, siyasi örgütlenme böyle bir örgütlenme. Şimdiye kadar komutan olmak için üst komutanı ayarlamak yeterli oluyordu. Ama şimdi üst yönetimi ayarlamaya çalışmakla da bu olmaz. Çünkü ne kadar ayarlarsan ayarla, örgüt gerekli, halkı kazanman gerekiyor. Yani seçimle oluyor. Oy verecek insanı kazanman, kazanacak bir yaklaşımı da göstermen gerekiyor. Kazanacak kadar düşünce sahibi olmak, propaganda yapmak, davranış sergilemek, gece-gündüz demeden çalışmak ve insanları etkilemek gerekiyor. Hazır devri bitiyor. Hazırla iş yapan değil de kendi emeği ile çalışarak bir şeyler üreten bir düzey gerekiyor.

Yanlışlardan işin başındayken kurtulmamız lazım. Artık üretici olmamız gerekir. Üretmek için çalışacağız. Emekçi olacağız. Herkes çalıştığı kadar yer edecek. Çalışmaz, kendimizi çalışır konuma getirmezsek PKK’nin dışına savruluruz. O biçimde kimse kendini tutamaz. Şimdiye kadar parti bir ordu düzeni olsun diye idare etti bundan sonra öyle yapmaz. Herkesin önünde yeni bir süreç açılıyor, yeni görevler konuluyor, gerçekten inanılıyorsa ulusal demokratik gelişmeye inanıyorsa, partiye inanıyorsa, onun amaçlarını gerçekleştirmek için çaba harciyacak, kendini eğitecek, geliştirecek, iş yapar hale getirecek ve çalışarak bir şeyler üretecek hale getirecektir. Karnını da doyuracak, halk için iyi şeyler de yapacak, partiye de değer üretecektir.

Munzur'dan Tokat'a bir ışıklı yolculuk...

Adı, soyadı: **Ağa KAHRAMAN**
 Kod Adı: **Ayhan**
 Doğum yeri ve tarihi: **Çemişgezek, 1973**
 Partiye katılış tarihi: **1993**
 Görevi: **PKK-MK üyesi ve Karadeniz Eyalet sorumlusu**
 Şehadet tarihi ve yeri: **Tokat - 1999**

Munzur'u en iyi gerilla bilir. Ne şairi, ne ozanı, ne yazarı... Binlerce yıllık tarihin izine rastlarsın her yerinde. İsteyenin istediğini bulabildiği bir canlı cennet-cehennem parçasıdır Munzur. Bakıp da görmek isteyen gözlere, hissedip de çarpmak isteyen yüreklerle, tarihin bütün gizmini mistik bir havayla yansıtır doğası ve insanı. Binlerce metre yüksekliğindeki masmavi gölleri, gözelerinden akan süt gibi berrak, köpüklü, buz gibi suların aktığı ve incecik derele-ri ile cennet bahçelerini andıran rengarenk çayırıları ve bunları bir kale misali çevreleyen çelik mavisi asi kayaları ile bir cennet.

Cennet insanla anlamlı, insanla güzeldir. Büyük ışık bilgesinin dediği gibi; *“kimsenin içmediği suya ne mutlu, yollardan uzaklarda çiçek açan ağaca ne mutlu. Ama mutluluğunu nasıl bilecek?”* İnsan olmazsa cennet nedir ki? Anlamsız ama uyumlu ve şatafatlı, ıssız derin bir boşlukta, güzelliği bile farkedilmemiş kadar yabancı, susuz bir çöl kadar ıssız, güzel ama cansız bir tablo bakılan, ama hiçbir duygu ve heyecan yaratmayan.

Munzur'un bu cennet güzelliği hiç bir zaman donuk kalmadı. Şimdiye kadar en güzel insanlar, en büyük yiğitlikleri, en büyük aşk-ları, en büyük hasretleri, en büyük tutkuları ve cehennem kadar acıları, ayrılıkları, ölüm-

leri, sonsuz uçurumların gölgesindeki büyük cennet güneşi altında, tarihin bütün gizlerini paylaşılarak birbiriyle ve doğayla yaşadılar.

Bir koçer çadırı çevresinde küçücük ma-viş gözlü Kürt kızlarının hüznünlü gözlelerinden bir ışık kadar berrak akan bir damla yaştadır hayat. Tulum peyniri ya da tuz taşıyan ker-vanlardaki ekmek parçasındadır umut. Ve se-vinç bazen bir ceylan kadar ürkek koşar bu insanların yüreğine. Yiğit delikanlıların ve genç kızların düşleriyle ısınır yürekler. Çoban ateşiyle aydınlanır, kutsal güneşten önce gök-kubbe. Ve hepsinin, idrak etme anlamında toplamı insan, insan sadece insan...

Sonbahar erken gelir Munzur'a. Eylül ayıyla beraber sararak dökülecek yaprakları olmayan Munzur, güzün ayrılık ve hüznünü doğanın değişik bir sesiyle, sonbahar çiçekle-riyle haber verir. Patlamaya hazır bir yanardağ volkanı öncesi sessizliğe bürünür doğa. Son ve en önemli cennet kalıntısı insan da göçünce bir cehennem kadar korkunçlaşır Munzur. Ama şanına layık ve güzelliği kadar görkemli. Ce-hennem ateşleri yanmaz fakat rüzgarın uğultu-sundan, sadece küçük diller değil, akıllar bile yitirilir. Munzur'un rüzgarına dair çok öykü anlatılır civar köylerde. Bunlardan birine göre; zamanında dağın cennet güzelliğinden kop-mak istemeyen bir Keşiş, Yaçur boğazı civa-rında kendine iyi bir kulübe yaptırarak, kışı da bu sevdiği dağda geçirmek istemiş. Köylüler ne kadar ikna etmek istemiş ve kışın, Mun-zur'un korkunçluğunu anlatmak istemişlerse de, Keşiş bana mısın dememiş ve kararından dönmemiş. Erzağını, odununu, korunmak ve yaşamak için ne gerekliyse alarak yanına, dağ-da kalmış. Kulübesine yerleşerek kışı geçirme-ye başlamış. Uzun kış geceleri bitmek bilmez bir biçimde devam ederek sürmüş. Soğuğu, açlığı, her şeyi tatmış, ama hiç bir şey kendisi-ne yalnızlığını kudurtan dağın rüzgarı kadar acı ve korkunç gelmemiş. Yaz olup da köylü-ler cenneti süslemeye gittiğinde Keşişi ölü bul-

muşlar. Bozulmamış cesedinin yanında, kulü-besinde uygun bir yere yerleştirilmiş bir kağıt parçasında *“ben ne soğuktan, ne de açlıktan ölüyorum, beni rüzgarın sesi öldürüyor”* yazı-sını bulmuşlar. Kışın Munzur'da en korkunç olan dağın konuşur gibi, haykırış ve çığlıklarıdır. Bir yandan sert rüzgarların yalçın kayaları yalarken çıkardığı dehşet verici ses, öte yan-dan kopan çığların sesi, tarif edilmez derecede korkunç ve heybetlidir. İşte o an buz gibi bir cehennemdir Munzur. Tanrıya, insana ve her şeye başkaldıran, ama yalnızca kendi cehhen-nemi...

Ayhan yoldaş bu dağda büyüdü. Çemiş-gezek'in Deşt sessizliği ile Munzur'un dağ asiliğinin bir bütünüydü. Bir yanı durgun der-in bir ırmak sessizliği, öte yanı Munzur'un coşkun suyu kadar hırçın, cennet güzelliği kadar insan ve karşıtına cehennem korkunç-luğu kadar öfkeli... Demokritus'un dediği gi-bi *“o bir insandı ve insana ait hiçbir şey ona yabancı değildi. Bir çocuk, bir yetişkin, bir ihtiyaç bilge, bir asi dağ parçası”*.

1997'nin Eylülü'nde yola çıktık kendisi-yle. Biz kutsal akademi ocağına o ise Karade-niz'e gidiyordu. Ama Munzur'un cennet gü-zelliğinden geçiyordu yolumuz. Bir müminin uğruna kendini feda ettiği cennete ulaşma is-temi gibi büyüktü istemimiz. Yol boyu söyle-nen neşeli türküler güz başlangıcı da olsa Munzur'a cennet güzelliğini kazandırıyordu. Zaten bu dağlarda açılan isyan bayrağı ardın-dan, Munzur'un cennet ömrü biraz daha uza-mıştı. O her şeyiyle bu dağa, bu kutsal Alevi Babası'na aitti. Hem öncümüz hem de komu-tanımızdı. Dağı karış karış tanıyor, kanunla-rını en az arazisi kadar biliyordu. *“Bu dağın kanunlarını bilmeyen, burada yaşayamaz”* diyordu. Zaman zaman Karadeniz ağızyla söylediğimiz türküler sıcak yoldaş kakhahala-ryla daha bir canlanıyordu. Bu arada yanı-mızda bulunan bir grup TDP'li Türk arkadaşta takılmaktan da kendimizi alamıyorduk. Onla-

rın Karadeniz'e varınca gerçekleştirmek iste-diklerini anlatmaları, bir çocuğun oyuncuğına kavuşması gibi mutlu ve heyecanlıydı.

Gecenin buz gibi soğuşunu, sıcacık yol-daş sohbetleri ile ısıtıyor, umutlarımızı bir kez daha ekiyorduk dağın doruğuna. Asi Fi-rat'ın suyunu, dudağımızda *“Şu Fırat'ın suyu akar derindir”* türküsüyle üç gün bekledikten sonra geçerek, vardık Koçgiri toprağına.

Koçgiri'de zorlu günler yaşadık. Önce he-pimizi saran bir hastalık ardından oldukça zorlu bir çatışma. Mahkum bir derede hiçbir şey elimizde yokken karşımıza çıktılar. Ve ölüm bu insan güzelliğini bütün vahşiliğiyle kana boyamak istiyordu. Ölüm bu kadar ya-kın olmasına rağmen, umudu ve öfkeyi sön-düremiyordu. Ayhan yoldaş her zamanki so-ğuk kanlılığıyla, bu çaresiz ortamın bile çare-si olmayı biliyordu. Dağın çocuğu yanımız-daydı, bu hepimiz için yeterliydi. Onunla be-raberken hepimizin akla dahi iyi çalışıyor, yüreği daha büyük atıyordu. Ve bütün umut-ları kursağında kalan karanlık, ışığa boyun eğerek deliniyordu. Ve dingin derin su, yarı-lan dağların göğsüne hızla boşalarak kaybo-luyordu gecenin içinde...

Ve ayrılık vakti... İnsana ait, savaşa aykırı gözyaşı ve hüznün. Fakat bir daha görüşme umudu Munzur gibi yüksek ve güzel. Ayhan arkadaş her zamanki şakacılığıyla *“git-gel se-nin güvenliğine gireriz”* diyordu. Bu şakanın mütevazı utancından mıydı ama bazen döke-rek gözyaşlarını, bir söz söylemeden, konuş-madan bazen daha iyi anlaşılan insanlar gibi öptü ve ayrıldı yoldaşlarından.

O, abartsız bir kahramandı, '93'te saflara katılmasına rağmen, kararlılığı, azmi, soğuk-kanlılığı, ve cesaretiyle bir asker; mütevazili-ğiyle ve moral üstünlüğüyle bir APO'cu ışık olmayı çok kısa sürede başarmıştı. Herkesin çok sevdiği bir komutandan da öte, bir insan güzeliydi Ayhan...

İşte böyle bir sonbahar ayrılık günü Mun-

zur'un bütün görkemliliğini doldurarak içine yürüdü Suphiler'in, Mahirler'in memleketine. Kızıldere'de Mahirler'in intikam çığlığı, Ka-radeniz'de derya kuzuları Suphiler'in ilk gö-z ağrısı, insanlığın umudu.

Çok iyi tanıdığı, özdeşleştiği Munzur'dan, daha önce hiç ayak basmadığı, havasını solu-madığı, suyunu içmediği, gölgesinde yatacağı çam ağaçlarını görmediği Tokat dağlarına... Bir yabancı fatih kadar her şeye yabancı ve büyük devrimci CHE gibi her şeyle tanıdık...

Burası onu, o burasını çok sevdi. Kavgası, tutkuları, milliyetinden çok insan kimliği ile bu yabancı fatih, bir yerli kadar oralıydı. Bu halkın, yoksulluğunu, acısını, kültürünü, kim-liğini, özlemlerini ve umutlarını, hatta aşklarını belki bir yerlisinden çok daha sıcak yaşıyordu, yüreğinin bir yerinde. Bütün kültürleri kalbine sığdıracak, Karadeniz deryası kadar geniş, Anadolu dağları kadar büyüktü yüreği. Hatta uğruna ölecek kadar... Ve sıcak bir yaz gecesi ölümün soğukluğu sarsa da yüreğini, insan gü-zelliğinin öğretisi, kutsal bir dinin ilk ışığı gibi tanıdık yüreklerde, hiç ölmemesine taşındı.

Herhalde Munzur'a gömülmeyi isterdi. Tıpkı o efsanevi Keşiş gibi. Ama O buraya Munzur'un cennetini taşıyarak aynı şeyi yaptı.

O'nu tanıyanlara buruk bir acı ve ondan daha büyük, ışıklı, apaydınlık bir umut bıra-karak gitti.

Gittiğinde 25'indeydi henüz ve ömrü ne İskender, ne de Mani kadar sürdü. Ama her ikisinden de birer parça sığdırarak ömrüne. Zaten *“Önümde ha sonsuzluk, ha bir saniye ne fark eder, zaman karanlığın tuzağıdır, bu tuzağa düşme. Sadece görevini düşün. Her gün, her gün”* dememiş miydi Mani. Ve o da tam da bunu yaparak an'a büyük yaşamlar ve kutsal güzellikler sığdırarak yaşadı. Zamanın tuzağına düşmeyen, bu büyük idealin müri-di-ydi. Çağdaş mani Apo'nun müridi ve sa-vaşçısı.

Şehit Haydar ALPARSLAN (Kemal)

İşyanlar ve asiler diyarında, duyduğum-da şahadetini yıllar öncesine gittim. Senin çocukluk hayallerimde yer eden portren canlandı gözlerimde.

Fırtınalı bir kış gecesi
 Munzurların silsilesinde Kartal yuvası kö-yümüz,

Yirmi küsur yıl önce karlı fırtınalı geceye boşaltmıştın bir şarjör mermiyi karanlığımıza ilk kurşunu sikanlardan oldun dağ köyümüzde.

Sonra kavgaya
 İsyana çağırın güzel türkülerin kulaklarımızda yankılandı.

Gencecik yaşında tanıştın kavgayla Özgür-lük tohumları ilk serpilirken ülkemize, sende mayalandı

ve ilk yeşerenlerden biri oldun.

Hatırlarsın toprağımızda meydan okudu-ğunda faşistler bize ikinci şarjörünü de onlara boşaltmıştın munzur kıyısında.

Artık ülkemizde at oynatamayacaklardı. Derin vadilerimize lanetlenmiş kavmin temsil-cileri kolay kolay giremezlerdi artık. Çünkü onlar yüzyıllar öncesinde geldiklerinde lanet-lemişti, burası kutsal Zerdüşün ateşiyle yı-kanmıştı.

Ve hatırlamaya başlamıştık. Evlerimizin

köşelerinde ilk oyun oynamaya başladığımız-da eşelediğimiz toprakta karşılaşmıştık '38 is-yanın izlerine.

Toprakta yanan, toprak olan neydi? Neydi; sadece evlerimiz, kardeşlerimiz, annelerimiz miydi. Ya da özgürlüğümüz geleceğimiz mi-ydi? Ve neden taze toprakla örtülmüş-tü geçmişimiz orada kül olan neydi? Biz neyi arıyorduk? Orada yanan bizmiydik. Neden yakıldık? Kim yaktı? Niçin ?...

Kazdığımızda toprağı, kendimizi arıyorduk belki de. Her toprağı kaz-dığımızda, kendimizden birşeyler buluyorduk. Sen en önde olanlardan-dın, belkide ilk kendini bulmaya ça-lışanlardan. Her hatırlayıp, öfkeye, intikama ve kendini aramaya yöneltti seni. Sonra yöneldin işte dağlara!

Kucakladığın geleceğimiz, öz-gürlüğümüzdü.

Ve birgün bir hainin pususunda vuruldun! Sen yedi değil, daha fazla canlıydın. Yedi kurşun yardı geçti vücudunu.

İlk üzerine gelen düşman komu-tanına kanınla kızılaşan elinle zafer işareti yapıp *“henüz 17'inde”* *“Haydarlar ölmez”* dedin en saf duygularınla.

Sonra 12 Eylül, Elazığ 1800 ev-ler, İşkence, çığlık, direniş, kin, öf-ke...

Sonra yeniden döndün Dersim'e! Bir ara durur gibi oldun, ama içinde çağlayan fırtına, yanan ateş dağ öze-mi, yoldaş hasreti, silah tutkusu, intikam, öfke, kin...

Dayanamadın.

Alageyiğin gözlerine vurulan İnce Mehmet kim? Acaba meşhur yazar gerillanın içindeki alev alev yanan özgürlük ateşini hissederi mi?

Sığmadı göğüs kafesine yüreğin.

Her dağda gürleşen ateş sensiz olamazdı.

Akvanos, yasak mmtika, Kutu deresi, Kızıl ka-yalar ve Koe spi, Dorşin, Gomika, Gabar, Cu-di, Metina, Gare.

Sığmadın Dersim'e. Bu aşk ki ne Mem ta-dına vardı Zin'in bakışlarında, ne Mecnun ya-nan Leyla'nın teninde.

Bizim aşkımız ki dile gelmez, şiir, türkü olmaz yaşanılır ve yaşadın.

Yıkıldı bütün duvarlar, sınırlar, ayrılıklar beynimizde. Yönelidik bizi vareden, aydınla-tan, ısı veren ve her sabah yeniden doğan gü-neşe. Biz ki onun soyundandık, yani ışığın, ay-dınlığın. Ona koşarken biraz daha aydınlandık, kendimizi daha iyi gördük. Ve arındık lekeler-

den. Bizi başkası yapan, bendeki yabancıdan.

Yolumuza engel oldular bazen kendini kaybedip başkası olanlar. Bir sen; işte kendine yabancılaşmaya terkedilmiş diyarda, yeşeren bir kızıl karanfil oldun. Sen her söylenen tür-küde, sıkılan her yumruktaki ve tetiğe dokunan her parmakta en güzeline, onurlusunu yapmaya çalıştın.

Özgürlük güneşimizin diyarında kutsanırken şöyle söylemiştin: *“Bu kez ülkeye gidersem, gerekirse ülke ile Dersim'i birleştirmeye kadar bü-yük bir tutku var. Önderliğin verdiği yoğun destek ve emek var, bana dü-şen bu verilen desteğe layık olmak verilen görevi layık ile yerine getir-mek, takipçisi olmak ve başarmaktır. Bu konuda verilenler yeterlidir.”*

Bu sözle yöneldin ve öyle varoldun.

Bir şiirin dizelerini hece hece ya-zar gibi, yüreğini nakşettin toprağa kök saldın. Senden öncekilerin aman-sız ve tereddütsüz takipçisi oldun. Toprağa tohum olarak düşenin ruhu-nu kendinde varettil. Şimdi sen to-hum saldın kutsanmış topraklarına. Ve sen bizde varolacak ve yaşaya-caksın.

Evet yoldaşım, yıllarca koynunda kavgaya tutuştuğun dağlarda gezdin, dolaştın, savaştın, güzelleştin. Bir ar-kadaş olarak ayırdıktan sonra, bir yoldaş olarak karşılaştık senle. Seni hep duydum. Takip ettim, sevin-dim, daha fazla sevindim, moral bul-

dum sende. Yıllar önce yine yaralanmıştın, bu kez ko-nuşamıyordun, boğazından almıştın kurşunu. Ama sen yinede hep muhaberelelerin vazgeçil-mez üyesi oldun. Belkide bu sayede yeniden konuşma gücünü kazandın. Hırslın, inadın ora-da da kazandı... Hatta türlü söylemeyi bile ter-ketmedin, herşeye rağmen.

Bense aradım seni, hep ulaşmak istedim sana. Gerilla albümümün vazgeçilmez bir üye-siydi fotoğrafın

belki kavuşma ilminin teselli kaynağı, seni kesin göreceğim, ulaşacağım sana...

Bilirsin, çetin ve zorlu geçiyor günler, her taraftan saldıranken efendiler!

Efendilerin iplerini ellerinde tuttuğu kiralık tasmahlar daha da azgın kesildiler. Set çekmek istediler güneşle aramıza, bizki onunla var ol-muştuk. Kutsanmış sevdalar gibi yücedir bağ-lılığımız,

ona saldırmak istediler. Çeşitli yaygaralar kopardılar.

İşte o günlerde bir akşam üzeri çaldı tele-fon.

Yıllarca karşılaşmamıştık, konuşmamıştık, duymamıştık birbirimizin sesini, ama tek söz etmemişti beraber, karşılıklı.

Hemen tanıdım sesini.

O an oradaydım, bir dağın yamacında dö-külen yaprakların örttüğü toprak zemin, aşağı-da vadide gürül gürül akan suyun uğultusu. Korlaşmış ateşin başında bağdaş kurmuş, yan yana oturmuşuz. Ateş közlerinin ısıttığı elleri-mizden vücudumuza akan kanın taşıdığı ısı, sı-cak yüreğimiz. *“Düşman bu süreçte bazı pro-pagandalar yapıyor”* diye başladın hal-hatır sorduktan sonra...

Gülüyardu yanındaki yoldaşlar. *“Bizler hiçbir zaman Önderliğimize bağlılıkta en ufak bir zayıflığı yaşamadık, yaşamayız. Soluduğumuz bir nefes hava kalmasa da, biz bu önder-likle, bu partiyle olacağız. Aşağıyla irtibat ku-ramıyoruz. Arkadaşlara durumumuzun iyi ol-duğunu söyleyin...”*

Sonra kısa bir sohbet!..Vedalaştık kapandı telefon, ben halen oradaydım ateşin başında alevlerin içinde kaybolan bakışların.Yalnız kaldım!

Bir hafta sonra duydum. Dersimden!... İnanmadım ve çekip gittin. Oysa paylaşacağımız onca şey varken.

Özgürlük sembolümüz büyük barış kişiliği BAŞKAN APO'ya

Bartın Cezaevi'nde, Başkan Apo'ya verilen idam kararının Yargıtayca onanmasını ve süreci provake etmek isteyen tasfiyecilere karşı, ayrıca partimizin 21. Kuruluş Yıldönümünü kutlamak amacıyla 30 Kasım 1999 tarihinde kendini yakan Yavuz GÜZEL arkadaş, kaldırıldığı Ankara Numune Hastanesi'nde 6 Aralık 1999 tarihinde şehit düştü.

Eylemini gerçekleştirmeden önce, Başkan Apo'ya ve yoldaşlarına hitaben yazdığı mektubunu yayınlıyoruz.

Ben dördü bayan, beşi erkek olmak üzere, 9 kardeşli bir ailenin son çocuğu olarak 22 Mayıs 1975 yılında Amed'de doğdum. Aslen Kulp'lu olup uzun yıllardır Amed'de oturuyoruz. Ailemin ekonomik durumu orta hallidir. Babam 1979 yılında karayollarından emekli oldu. Uzun yıllar belediyede encümenlik yaptı. Bir ara Pamukbankta şoför olarak çalıştı. Fiziki rahatsızlıklarından dolayı, '93'lerden bu yana herhangi bir iş yapmamaktadır. İki ağabeyim belediyede çalışıyor. En büyük ağabeyim ise esnaflık yapıyor. Fakat kendileri evli olduğundan, ancak kendi geçimlerini sağlayabiliyorlar. Bir ağabeyim ise şu an bulunduğum cezaevinde, beraber yatıyoruz. Kendisi benim bir büyüğüm olup evli değildir. Ablamlardan ise 3'ü evli olup ayrılmışlar. Ailenin geçmişe dayanan bir yurtseverliği vardır. Parti'ye sempati de duyuyorlar. İmkanlar dahilinde kendilerini Parti çalışmalarına, yine legal alandaki çalışmalara katsalar da, yurtseverlik duygularını yeterince işletmede yetersiz kalıyorlar. Yani söz ile eylem arasında bir dengesizliği yaşıyorlar.

Ben, ailenin en son çocuğu olduğumdan, aile içerisinde sevilerek ve belli bir serbesti içerisinde büyüttüldüm. Küçüklüğümde çalışmayı pek se-verdim. Hala hatırlıyorum: Ailenin çalışmamam yönünde tüm ısrarlarına rağmen, gece yarısı üç-bucuk-dörtte kalkar, gizliden tespimi alır, gider sokaklarda tatlî satardım. Küçüklüğümde çocukluk yaramazlıklarım -kavga vb.- olsa da genelde içe dönük, kendi halinde bir çocuktum. Bu durumum '90'lara kadar devam etti. Ailenin tüm ısrarlarına rağmen, ilkokuldan sonra okul okumamada kararlıydım. Öyle ki, ailenin dayatmaları sonucu, gittiğim ortaokulda çizmiş olduğum başarısız tablo sonucu, aile ısrarından vazgeçti ve ben de okul yaşamımı ortaokul birde bitirdim. Bu konuda bir örnek vermek istiyorum: Hani yıl sonu dağıtılan karnelerde başarılı olan öğrenciler babalarına müjde verip bir şeyler koparmaya çalışırlar ya, ben de orta birde 8 dersten almış olduğum olumsuz puanı babama müjdeleyerek -o anki sevincimi hiç unutamıyorum- beni ödüllendirmesini, yani okula göndermemesini istiyordum.

1990'lara gelindiğinde biraz dışa açılmanın da etkisiyle -ki, toplum gerçekliği, arkadaş yapısı, koşulların yakınlığı buna son derece elverişliydi- Amed'in keko kişiliğine büyük bir özenti duymaya başladım. Belli oranda içine girmeme rağmen, ailenin katı, feodal terbiyesinin üzerimdeki etkisinden dolayı, -aile her ne kadar feodal, küçük burjuva karektere sahip olsa da, feodal yön, ağır basan yön oluyordu- tümüyle öyle bir yaşama, yoğun bir özentiye rağmen girmedim. Çünkü aile gerçekliğiyle ters düşüyordum.

1990'lı yıllar, çocukken TRT-1 ekranlarında sık sık duyduğum ve yoğun bir sempati beslediğim "terörist"lere, yani mücadeleye yoğun bir

ilgimin geliştiği yıllar oluyor. Hızla gelişen ve her geçen gün büyüyen mücadele gerçekliğimide, düzen yaşamının Amed koşullarına uyarlanmış keko yaşam kültürüne, bir bütün bulaşmamı engelleyen bir diğer faktör oldu. Bu yıllarda birşeyler yapmak, katkı sunmak istiyordum. Ama nasıl? Bu soruya cevap ararken, mücadelemiz yürüyüş, serhildan vb. biçimlerde iyiden iyiye kendisini hissettiriyordu. Bu süreçte hiçbir gösteriyi kaçırmamaya çalışıyordum. Ama doyurucu olmuyordu. Daha çok, daha fazla, daha farklı birşeyler yapmak istiyordum giderek.

Partiyle hiçbir resmi ilişkim olmamasına rağmen polis, subay vb.'lerinin ev, araba ve iş yerlerine yönelik kundaklama eylemleri geliştirmeye başladım. Bu durum '93'lere kadar böyle devam etti. 1993 yılında bir arkadaş aracılığıyla Parti ile resmi ilişkiye geçip, Amed şehir merkezinde komitede yer alarak çalışmalara başladım. Aynı yılın 21 Ağustos'unda yapılan bir ev baskınıyla yakalandım. 23 günlük sorgu sürecinden sonra, kısmi çözümlerek 13 Eylül'de Amed zindanına kon-dum. Dört ay gibi kısa bir süre burada kaldıktan sonra 21 Ocak 1994'te Elazığ zindanına sürgün edildim. 2 yıl burada kaldıktan sonra 24 Kasım 1995'te Batman zindanına sürgün edildim. Burada da 2 yıl kaldım. Daha sonra ceza almış olduğumdan dolayı 17 Eylül 1997 yılında Trabzon cezaevine sevk edildim. Birbuçuk yıla yakın burada kaldım. En son bir ağabeyimin Bartın zindanında bulunmasından dolayı, arkadaşların da uygun görmesi üzerine 6 Nisan 1999'da Bartın zindanına geldim.

Şu an 7 aya yakın bir süredir Bartın zindanında bulunmaktayım. Otuzaltı yıl ceza almışım. Yedi yıllık zindan yaşamımda, bulunduğum tüm alanlarda, gücüm oranında partiyi savunmaya, temsil etmeye çalıştım. Bu yönlü hiçbir direnişten kendimi geri tutmadım. Her zaman en önde ben olmak istedim. Elbette bunda sorgu sürecinde göstermiş olduğum kısmi -ki, o zaman bu bilince de sahip değildim- zayıflığın da yoğun etkisi vardır. Bir örnek vermek istiyorum: Büyük şehidimiz Akif Yılmaz yoldaşın, 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'ne katılmasında etkili olan en büyük faktör görevlendirildiği, Mazlum Doğan yoldaşı zindandan kaçırma eyleminin -kend i iradesi dışında da olsa- başarısızlıkla sonuçlanmasıdır. Bu ruh hali ve bu psikoloji ile 14 Temmuz gibi önemli bir eylemde büyük bir inanç ve iradeyle direnerek şehadete kadar gitmiştir. Elbette bu belirttiklerim madalyonun bir yüzü.

Bu 7 yıllık zindan yaşamımda hiç mi zayıflıklarım yaşanmadı? Kuskusuz ki yaşanmıştır. Özellikle küçük burjuva sınıf karakterimden kaynaklı sosyalleşememe, duygularla hareket etme, sorunlar karşısında çözümsüz kalındığında daralma, tepkisel çıkışlar yapma, kendini yeterince işletmeme vb. kişilik zaafaları bu süreçte partiyle doğru bir tarzda bütünleşmemi, partileşmemi engelleyen önemli etkenler oldu. Ayrıca belirtmeliyim ki, mücadele yaşamımda hiçbir dönem '98 yılı kadar zorlanmadım. Özellikle '98 Newroz'-unda Sema'larla başlayan ve 9 Ekim Uluslararası komposu karşısında "Güneşimizi Karartamazsınız" şiarıyla bedenini ateşe verip, Başkan APO etrafında ateşten bir barikat ören değerli yoldaşlarımızın şehadeti, benim ruhsal ve psikolojik yapım üzerinde derin etkiler bıraktı. Özellikle de Sema yoldaşın eylemi beni iliklerime dek sarstı. Kendisini daha önce tanınamama rağmen, hani insan aşık olunca yüreğinde-kalbinde bir sızı duyar ya, kendisine karşı bende öylesine bir sevgi ve hayranlık gelişti. Rüyalarıma girmeye başladı. Adeta beni çağırıyordu.

Bilemiyorum... Belki de ilk kez özgürleşmek isteyen bir bayan arkadaşın zindanda böyle bir eylem yapması bende bu tarzda bir etkilenmeye neden oldu. Henüz böyle bir durumu yaşarken bu sefer, "Güneşimizi Karartamazsınız" eylemcilerinin soylu şehadeti ve tüm bunlara komple gerçekliği de eklenince daha derinden etkilendim. Özellikle birşeyler yapma istemim olmasına rağmen bunu zindanda yapamamam, partinin kendini yakma eylemlerini durdurmaya yönelik kesin talimatı, diğer eylemliliklerin -açlık grevi vb.- tatmin etmemesi bende yavaş yavaş içe kapan-

maya, sessizleşmeye yol açtı. Arkadaşlarla sıcak ilişkiler geliştirmede zorlanmama rağmen, daha çok duygularımla başbaşa kalmayı, fırsat buldukça yalnız kalmayı tercih ettim. Bugün ancak almış olduğum bu eylem kararıyla bu yoldaşlara karşı hissettiğim ve derinden yaşadığım suçluluk psikolojisini aşarak, onlara olan borcumu ödemiş olacağım.

Değerli Başkanım, kendimi biraz kapsamlı tanıtmaya çalıştım. Onun dışında öyle uzun uzadıya yazma niyetinde değilim. Çünkü, bugüne kadar söylenmesi gereken her şeyi Siz ve yüce şehitlerimiz söylemiş, yine uygulamıştır. Uygulamayan birileri varsa o da bizleriz. Bu nedenle bir kez daha yüce şehitlerimizin önünde saygıyla eğiliyorum. Kararlaştırmış olduğum bu eylem ile size ve şehitlere layık olabilirsem, o zaman mutlu olabileceğim.

Değerli Başkanım,

Hiçbir zaman kendimi bu anki kadar rahat hissetmemiştim. Süslü, özenle seçilmiş kavramlar kullanmaktan ziyade, içimden geldiği gibi si-ze hitap etmeye çalıştım. Yani biraz doğal davranmaya, kendimi olduğum gibi yansıtmaya çalıştım. Bugün kendilerini olduğundan farklı gösteren, -ki, devrimcilikte en kötü, gayri ahlaki tutum budur- küçük beyinleriyle, dünyayı kendilerinin yarattığını sanan, isimlerini bile anmaya gerek görmediğim bazı kariyerist lümpen kişiliklerin, bugün en faşist kesimin temsilciliğini yapan ülkücü mafyanın sol versiyonu ile bütünleşerek barış ve yeniden yapılanma sürecini provoke edilebilmesi için, nasıl gözükara, yaşam ve varlık gerekçemiz siz Önderliğimize, partimize ve değerlerimize saldırdıkları gözler önündedir.

Değerli Başkanım,

Yeni bir yüzyıla girerken, geride bıraktığımız bin yılın son 27 Kasım Diriliş Bayramını coşku ve sevinçle kutladığımız bu günlerde sizin esaretinizin burukluğunu her an yüreklerimizde hissettik, yaşadık. Halklarımız açısından tarihi önemdeki böyle bir günde sizin şahsınızda halklarımızın "demoklesin kılıcı" gibi idam tehdidi altında yaşamaya mahkum edilmesi bizi derinden üzmüştür. Ve bir kez daha, komploya objektif olarak zemin sunan gerçekliğimizi bize hatırlatmıştır. Barış için fedakar adımların tek tarafı olarak atıldığı böyle bir süreçte, idam kararının yargıtayca onanması; açık ki, inkar ve imha siyasetinin ısrarla sürdürülmesi anlamına geliyor. Tüm bunlara rağmen, büyüklüğünüz, barışta ısrarınız bizlere manevi güç oluyor ve mutlaka, ama mutlaka "bu topraklarda özgürlüğün kazanacağına" olan inancımızı daha da pekiştiriyor.

Değerli Başkanım,

Siz, ölü bir halk gerçekliğinden çıkış yaparak, ölümüne özgürlüğü savunabilen insanlar yarattınız. Tümüyle sizin bitmez-tükenmez emek ve çabalarınızın bir eseri olan bizler, sizin ışıklı yolunuzda gerçek benliğimizi, insanlığımızı tanıdık. Sizinle açtık gözlerimizi dünyaya. İlk kez sizinle duyduk, sizinle konuşmasını öğrendik. Siz, sevindikçe biz sevindik, siz üzüldükçe biz de üzüldük. Başkan APO'suz bir yaşama asla ve asla tahammülümüz yoktur ve olamaz. Başkan APO'suz bir yaşam, hayat damarları kesilmiş bir yaşamdır. Böyle bir yaşam altın tepside sunulsa bizlere, biz onu elimizin tersiyle itebilecek beyin ve yüreğe sahibiz. Bunda asla tereddüt etmeyeceğiz. Bu beyin, yürek ve iradeyi bizlere siz verdiniz.

Değerli Başkanım,

Görmüş olduğum bir rüyadan bahsetmek istiyorum. Rüyamda siz, bana doğru geliyordunuz. Elinizde "ya değişim, ya ölüm" başlıklı bir yazı vardı. Yazının okuyabildiğim ilk satırlarında ise, "başlatmış olduğumuz ve henüz başlangıcını yaşadığımız bu sürecin, ortaya çıkardığı değişim çalışmalarımızdan ötürü sizleri kutlarım. Yaşamış olduğumuz coğrafyada, geline aşamada değişim bir zorunluluktur. Değişim hava ve su kadar gereklidir. Nasil ki, havasız ve susuz yaşanmıyorsa, değişim olmadan da yaşayamayız" diye yazıyordun. Ardından gülümseyerek, güven vericesine ellerinizi omuzlarıma vurup, geldiğiniz gibi gittiniz. Ben bu rüyayı, almış olduğum eylem

kararının gerekliliği olarak yorumladım. Gerçekten tarihin çok önemli bir döneminde bulunuyoruz. Bir yandan değişim ve yeniden partileşme sorunları yaşarken, bir diğer yandan da Parti tarihimizin her döneminde olduğu gibi yoğun bir saldırı ve tasfiye ile karşı karşıyayız. Komplonun boşa çıkarılmasının tek yolu bu süreci başarıyla kapatabilmektir. Partimizin bu süreçten de başarıyla çıkacağına olan inancım tamdır. Ancak bir çıkış yapılması gerektiği inancımı taşıyorum.

Partimizin 21. yıldönümünü kutladığımız bu günlerde bedenimi ateşe vererek, bu çıkışı gerçekleştirmek istiyorum.

Partimizin gelişim tarihine bakıldığında görülecektir ki, her zorlu süreçte mutlaka bir çıkış gerçekleşmiş ve bu çıkışa bağlılığın bir gereği olarak Partimiz güçlü bir atılım gerçekleştirmiştir. Haki yoldaşın şehadetine verilen karşılık, parti ilamıdır. Zindan direnişçileri anısına ülkeye dönüş ve silahlı mücadelenin başlatılması kararı alınmış ve uygulanmıştır. Agıt yoldaşın şehadetine bağlılığın gereği, ordu ilan edilmiştir. Berivan yoldaşın anısına Parti halklaşmıştır. Zilan ve Sema yoldaşların anısına PJKK ve en son Ateş Yılının Ateşten Kahramanları anısına bilinen bu süreç başlatılmıştır. Her şahadet birer kaldıraç rolü oynamıştır partimizde... Ben de almış olduğum kararın bir gereği olarak gerçekleştireceğim eylemle, yeniden yapılanmanın harcı olmak istiyorum. Bu değişimi, değişen dünya konjonktürü, ülke ve Türkiye koşulları zorunlu kılmaktadır. Bu süreçte "ya değişir, yeniden yapılanırsın; ya asılırsın!" gerçekliği yakıcı bir biçimde kendisini dayatıyor. Acil, el atılması gereken bir sorun olarak önümüzde duruyor.

"Ya değişim, ya ölüm!"

Değerli Başkanım,

Bugün siz fiziki olarak aramızda olmayabilirsiniz. Ama sizin yaratmış olduğunuz sistem, ideoloji, yaşam felsefesi, ruh, yürek, beyin ve irade milyonlarca Kürdün beyninde ve yüreğinde yaşıyor. Belki bugüne kadar halk olarak, Parti ve yoldaşlar olarak, bir çocuk gibi hep size dayanarak yürüdük. Ama geline aşamada artık kendi ayaklarımız üzerinde yürümemiz gerektiği gerçekliği ile karşı karşıyayız. Ben bir yoldaş olarak bunun bilincindeyim. Parti ve halkımızın da bu bilinçte olduğuna inanıyorum. Siz, bugünkü trajedinin nedenlerini; "Sahte dostlar, yetersiz yoldaşlar" olarak belirtmişsiniz bir mesajımızda. Gerçekten çerçevesini çizmiş olduğunuz yeni dönem politikasının bir militanı, barış ve kardeşliğin gerillası olabilirsek, kendimizi tüm benliği-mizle yeni dönem PKK'sine katabilirsek, kısaca komployu boşa çıkarabilirsek, belirtmiş olduğunuz "yetersiz yoldaşlar" olmaktan çıkıp size layık olmuş olacağız! Siz öyle bir halk yarattınız ki, 15 yıllık savaşın tüm acı ve yıkımlarına rağmen, bugün her zamankinden daha kararlı ve daha emin adımlarla sizin ışıklı yolunuzda yürüyor, tüm insanlığa ve kardeş Türk halkına ses veriyor. Bu seste kin ve intikam duyguları yoktur. Bu seste özgürlük var. Bu seste barış, kardeşlik ve demokrasi var. Bu halkın özgürlüğünü kazanması için hiçbir neden yoktur. Yeter ki biz rolümü oynayabilelim.

Değerli Başkanım,

Eylem an'ım yaklaştıkça, Sema yoldaşın beni daha gür bir sesle çağırdığını duyuyorum. Özgürleşme istemi güçlü olan kafesteki bir güvercin gibi uçmak, ülkeyin özgür semalarında kanat çırp-mak, Güneşe, Güneşin sonsuzluğuna ulaşmak istiyorum. Ordadır Sema yoldaş ve tüm şehitlerimiz... Oradadır tüm özlemlerimiz ve oradadır özgürlük!..

—Yaşasın Kutsal Yaşam Gerekçemiz, Varlık Nedenimiz, Tüm Değerlerimizin Bileşkesi, Baş Tacımız Ulusal Önder Büyük insan BAŞKAN APO!

Değerli Yoldaşlar,

Yoğun değişim sorunlarının yaşandığı, partimize, tüm değerlerimizin bileşkesi Başkan APO'muza yoğun saldırıların geliştiği, binlerce

şehidimizin kanyla bugünlere gelen mücadelemizin tasfiye edilip, yaratılan değerlerimize el konulmak istendiği, idam tehdidi altında yaşamaya mahkum edildiğimiz, inkar ve imhanın yürürlükte olduğu bir süreçten geçmekteyiz. Böylesi bir süreçte bir çıkış yapılması gerektiğine olan inancımı belirtmek istiyorum.

Bu bağlamda sizlerle beraber bulunalı yedi aylık kısa bir süre oldu. Belli ki, bu kısa sürede birbirimizi iyi tanıyamadık. Keşke daha iyi tanıyabilseydik. Bir ilk'ler Partisi olan Partimiz PKK, yeni bir ilk'e daha imzasını atıyor. Başkan APO'nun çeşitli zamanlarda dile getirdiği ve İmralı duruşmalarında formülleştirdiği Demokratik Cumhuriyet Projesi, yıllardır kanayan bir yara olan Kürt sorunu için en ideal çözüm olmaktadır. Başkan APO o daracık mekanda, ağır tecrit koşulları altında bile bir saniye boş durmayıp derinliğine yoğunlaşarak halklarımızın özgürlüğü için projeler üretirken, bize düşen ise bu projelerin militanlığı yapmaktır. Yoksa dar-milliyetçi yaklaşımlarla "anlamadım, anlayamıyorum" deyip kendini geri tutmak değildir. Bu, yurtseverliğe de sığmaz.

Değerli Yoldaşlar,

Başkan APO'ya hitaben bıraktığım mektupta, istediğim düzeyde olmasa da biraz geniş yazmaya çalıştım. Bu nedenle zaman darlığına da göz önünde bulundurarak mektubumu kısa tutacağım. Şehit Sema yoldaş, "kendisi basit, ama düşleri büyük olan bir insanın da eyleminin olabileceğini kanıtlamak istiyorum" demişti. Bu, benim gerçekliğimi de ifade ediyor. Kuskusuz sizlerle olduğum bu kısa sürede kendimi, gücümü ve yeteneklerimi yeterince işletemedim. Hep basit bir insan tablosu çizdim. Elbette bunun çeşitli nedenleri vardır. Özellikle 1998 Newroz'undan, yani Sema Yoldaşın takipçisi olacağım sözünü verdiğimden bugüne dek, mevcut yaşam bana tatmin edici, doyurucu gelmedi. Hep duygu dünyamda, düşlerimde bir arayış içerisinde oldum. Ve gördüm ki, gerçek yaşam yüce şehitlerimizin Özgür yaşamıdır! Mevcut olan ise sahteliklerle dolu! Bu gerçeklik bende yavaş yavaş içe kapanmayı, fırsat buldukça yalnızlaşmayı ve duygularla, düşlerimle başbaşa kalma istemime yol açtı. Ve sanki, mevcut yaşama değil de, şehitlerimizin yüce yaşamına aitimmiş gibi bir his gelişt i bende. "Özgürlük tutkum çok büyük. Bu tutkuyu yaşam gücüne dönüştürebilmek için tek varlığımı, kendimi Başkan APO'ya adıyorum" demişti Sema yoldaş son mektubunda. Ben de almış olduğum bu eylem kararıyla tek varlığımı, kendimi Başkan APO'ya adarken, Sema yoldaşın şahsında tüm şehitlerimize bağlılığın bir gereği olarak 21 Mart'tan 27 Kasım'a uzanan bir halklar köpürüşü olmak istiyorum. Gerçekleştireceğim eylemle özümden barış, kardeşlik, hoşgörü, saygı ve sevgi olan Newroz ile tüm halkların kurtuluşunu, özgürlüğünü simgeleyen 27 Kasım'ı bulusturacağım. İlk'ler Partisi olan PKK'de bir ilk'i de böyle gerçekleştirmek istiyorum.

Değerli Yoldaşlar,

Sizden tek istemim; ölürsem, -ki öleceğim-barış tanrıçamız Sema Yoldaşın yanına gömülmemdir. Tek vasiyetim budur. Bir de son bir kez İzzet yoldaşın sazından "ela gözüm ben bu elden gidersem" türküsünü dinlemeyi çok isterdim. Ama nasip olmadı.

—Yaşasın yaşam gücümüz ulusal önder büyük insan Başkan APO!

— "Ya özgürlük ya ölüm!"

—21. Yüzyıla merhaba derken, partimizin 21. yıldönümü tüm insanlığa kutlu olsun!

—Yaşasın Demokratik Cumhuriyet, özgür vatan!

—Yaşasın değişim ve yeniden yapılanma Kongresi olan 7. Kongremiz!

—Yaşasın kadın özgürlük partisi PJKK!

—Kahrolsun her türlü savaş rantçılığı, Provokatör, "sol tasfiyecilik", ihanet ve komploculuk!

Sizi çok seven yoldaşınız

Yavuz GÜZEL

27 Kasım 1999

Böylesi bir döneme girerken, mücadelemizin geçmiş ve geleceği herkes tarafından yoğun bir biçimde tartışılmaktadır. Diğer yandan uluslararası komplo farklı bir biçimde devam etmektedir. Bu komplo, ulusal direnişimizi tasfiye etme gibi bir amacı vardır. Buna karşılık, Önderliğimizin, partimizin ve halkımızın yoğun desteğiyle ulusal birlik mücadelesini ve direnişini zafere götürme çabası sürdürülmektedir.

Tarihin böyle bir sürecinde bulunuyoruz ki, görevlerimizi yerine getirme konusunda büyük bir sınavla karşı karşıyayız. Uluslararası komployu etkisiz kılacak bir direnişi geliştirdiğimiz oranda bu sınavdan başarıyla çıkabiliriz. Koşullar sağlıklı değerlendirildiğinde, başarıma imkanlarımızın varolduğu görülecektir. Tehlike sanıldığından daha büyüktür. İçinde bulunduğumuz süreçte

ciddi bir mücadele verildi. Ruhsal, felsefik, ideolojik, örgütsel ve pratiksel, her bakımdan ciddi bir mücadele yürütüldü.

Halkımızın bir bilinçsizliğe mahkum edilmesi, önemli diğer bir noktadır. Ulusal çıkarları nerededir, bunları nasıl temsil edebilir, sorularına yanıt bulmaktan çok uzak bir konumdaydı. Bu da devrimin diğer bir görevini belirledi. Ulusal aydınlanma hareketi ve bilinçlenme; devrimi, ulusun kendi çıkarlarını görüp savunabilecek konuma getirilmesidir. Nitekim Önderliğimiz ve partimiz, çok kapsamlı bir ulusal bilinçlenme faaliyeti yürütmüş ve bunda da başarılı olmuştur. Diğer önemli kazanımımız da budur.

Halkımız yoğun bir parçalanmayı yaşamaktaydı. Bunu gidermek, en azından kafalardaki parçalanmışlığı yıkıp ulusal birlik ruhunu ve bilincini yaratmak önemliydi. Ulusal diriliş

Başarının temel koşulu, rotayı doğru belirlemektir

PKK Başkanlık Konseyi

üzermize düşeni yapmaz ve bunun gerektirdiği devrimci çalışmayı geliştiremezsek, en olumsuz sonuçlarla yüz yüze geleceğimiz açıktır. Mücadelemizin yarattığı kazanımlar ve değerler, tasfiye tehlikesi ile karşı karşıya olmak kadar bize zafer olanağı da sunmaktadır.

Yetkin bir devrimcilik bizi başarıya götürecektir. Bunun olanakları mevcuttur. Burada önemli olan dengemizi yitirmemek, hem stratejik hem de taktik açıdan geleceğimizi doğru belirlemek ve bunun pratiğini sergilemektir. Devam eden bu

“Dönüşüm kongrede de gerçekleştirilemeyince, bir tekrar durumu ortaya çıktı. '94 yılı da dahil, günümüze kadar geçen süreç, bir ara süreçtir. Hem diriliş hem de kurtuluş devriminin özelliklerini bir arada gösterir. Ya tümüyle diriliş ya da kurtuluş sürecinin görevlerini üstlenir. Yani net olmayan iki dönemi de bir arada yaşar. Ama iki dönemin de ihtiyaçlarına cevap vermeyen bir süreç yaşanmıştır.”

uluslararası komplo, etkisiz kılınması ve zaferin mümkün hale getirilmesi için geride bıraktığımız mücadele sürecini doğru değerlendirmemiz gerekmektedir. Bu son derece önemlidir.

Başarının temel koşulu, geçmişimizi değerlendirerek geleceğimizin rotasını doğru belirlemektir. Bu açıdan her düzeyde bir tartışmanın yapılması ve bunun belirli sonuçlara bağlanmasının gereği vardır.

Uluslararası, bölgesel ve ulusal güçler, özellikle karşımızda duran cephe, politikalarımıza göre bir yaklaşım sergilemek için her türlü yolu deniyorlar ve denemeye devam edeceklerdir. Geride bıraktığımız mücadele sürecinin her aşamasında görüldüğü gibi, bu güçler mücadelemizi sapırtmak için ellerinden gelen her şeyi yaptılar. Uluslararası komplo sürecinde bu daha da yoğun olarak yapılacak ve bu nedenle aynı noktadan yükleneceklerdir.

Onlar da şu veya bu kadar insan kaybını ya da maddi kayıpların bu mücadelenin başarısını önleyemediğini çok iyi biliyorlar. Eğer mücadeleyi doğrultusundan sapırtabilirlerse, işte o zaman sonuç alabilirler.

Buna karşılık bizim en temel görevimiz, bundan sonra da devrimi gelişme halinde tutmak ve zaferle taçlandırmaktır. Bunun için geride bıraktığımız büyük mücadelemizi doğru değerlendirmek zorundayız.

Bütün yetersizliklerine rağmen, geride bıraktığımız mücadele sürecimiz onur duyacağımız tarihimiz olmaktadır. Tabii bu, kuru bir bağlılık değildir. Yaratılan gelişmelerden hareketle, bu tarihimizi olumlu görmekte ve sahiplenmekteyiz. Yeni bir yıldönümünde, mücadele tarihimizin ne kazandırdığını ve onu nasıl sahiplenmemiz gerektiğini belirlemek durumundayız.

Uluslararası güçlerin Ortadoğu politikası tutarsızlıktır

Her şeyden önce şu gerçeği görmemiz gerekir: Kürdistan ülkesi ve halkı, dünyanın başka bir yerinde görülmeyecek uygulamalarla karşı karşıya gelmiştir. Tarih boyunca ulusal inkar ve imha halkımıza kader olarak dayatılmıştır. Bunun nedeni de ortadadır. İnkarcı ve imhacı güçler Ortadoğu'ya egemen olabilmek için Trakya'dan Basra Körfezi'ne kadar uzanan hatta egemen olmak istiyorlar. Çünkü ancak bu hatta egemen olan Ortadoğu'da hakimiyet sağlayabilir.

Ülkemizin merkezinde bulunduğu coğrafya hep egemenlik mücadelelerine tanık olmuştur. Dolayısıyla bu coğrafya rahat yüzü görmemiş, uluslararası güçler tarihte de bu topraklarda istikrarlı bir devletin kurulmasını çıkarlarına uygun bulmamışlardır. Nitekim emperyalist dönemde de aynı politikalar gündeme sokulmuştur. Ortadoğu'nun belkemiği dediğimiz coğrafyada uluslararası güçlerin izlediği politika tutarsızdır. Yine Ortadoğu'nun egemen güçleri bu coğrafyayı ellerine geçirebilmek için hep petrol tehditinde bulunmuşlardır. Araplar, Farslar ve Türkler açısından bu böyledir. Hem uluslararası hem de bölgesel güçler bu coğrafyada bir başkasının egemen olmasını istememişler, ama kendi aralarında egemenlik mücadelesi yürütmüşlerdir. En son Irak örneğinde de görüldüğü gibi, istikrarsızlık bölgeye egemen olmanın yolu olarak seçilmiştir. Irak devle-

tinin kuruluşu bu temeldedir. Irak Kürdistan'la birlikte istikrarsızlık içinde tutulmakta, istikrarsızlık gerekçe yapılarak Ortadoğu'ya sürekli müdahale edilmektedir.

Ülkemizin ve içinde bulunduğu coğrafyanın jeopolitik konumu her zaman böylesi bir özellik göstermiştir. Bu nedenle ne uluslararası ve ne de bölgesel güçler, Kürtler'in kendi içlerinde birlik sağlamalarını ve devletlerini kurmalarını, bu coğrafyaya egemen olma açısından çıkarlarına uygun görmemişlerdir.

Bağımsız birleşik bir Kürdistan her zaman onların korkulu rüyası olmuştur. Orada kendi varlıklarının tehlikeye düştüğünü görmüşlerdir. Dolayısıyla Kürtler iktidar haline gelemesinler ve kendi içinde birliklerini sağlayıp devletlerini kurmasınlar diye böyle uluslararası ve bölgesel bir düzenleme yapılmıştır. Bunun da sürekli kılınabilmesi için Kürtlerin tarihten silinmesi stratejisine sarılmışlar, uygulamalarını da bu temelde geliştirmişlerdir. Yani tehlikeyi bütününle bertaraf etmenin yolu olarak, ulusal inkar ve imhayı benimsemişlerdir.

Bunlar tarihsel gerçekler olduğu gibi, günümüzde de uygulanan stratejidir. Söz konusu stratejinin tarihte ve 20. yüzyılda uygulanması, ülkemiz üzerinde çok büyük tahribatlar yarattı. Ulusal inkar ve imha politikası başını aldı yürüdü. '70'lere gelindiğinde, uluslararası güçler ve bölgesel gericilik Kürtlüğe nokta koymak ve tüm den tarih sahnesinden silmek istediler. Ancak köklü bir halk olmamız buna olanak tanımadı. Halkımız en zayıf durumda bile ölümü kabul etmek istemedi, reddetti.

Ulusal imhayı reddediş, partimizin ilayla kendisini ifade etti. Diğer tüm sömürge uluslarda da bir kurtuluş sorunu vardır. Onlar da zayıf ve geri bırakılmışlardır. Ama düşürülmüşlük hiçbir zaman halkımız örneğinde görüldüğü gibi ileri boyutta ortaya çıkmamıştır. Kürtler hem geri bırakılmış, hem de düşürülmüşlerdir.

Yabancı egemenlik imhayı hedefliyor ve bunda önemli mesafeler almış durumdadır. Düşürülmüşlük önemli bir husustur. Onun aşılması, kurtuluş devriminin strateji ve taktiği ile mümkün olmazdı. Bir halkı bitirme noktasından ve düşürülmüşlükten çıkartıp yüceltmek ve tarihten silinmekten kurtarıp iddialı hale getirmek, başlı başına bir devrimi gerektiriyordu. Her ne kadar *Kürdistan Devriminin Yolu*'nda devrimin stratejisi ve temel taktiklerinde *kurtuluş devriminin* etkisi ağır olsa da, izah edilen ve pratikleşen *ulusal diriliş devriminin stratejisi ve taktiği* olmuştur. Devrimimizin önemli bir süreci, diriliş gerçekleştirmekle

yürütülmüştür. Diriliş gerçekleştirilmeden kurtuluş sürecine girebilmek de mümkün değildir.

Başka bir sömürge ülkenin devrimi kurtuluş devrimi olurken, biz ülkemiz Kürdistan'da iki devrim yapmak zorundaydık. Birinci devrim, düşürülmüşlük ve tarihten silinmenin önünü alabilmek için geliştirilen diriliş devrimi; ikinci devrim ise diriliş devriminin kazanımları ile geliştirilecek olan kurtuluş devrimiydi. Mücadelemiz açısından bu iki devrim iç içe ele alındı. Bununla birlikte, mücadelemizin uzun bir dönemi, diriliş devriminin görevlerini yerine getirdi. Diğer sömürge ülkeler, ne kadar geri bırakılmış olurlarsa olsunlar, varlığıyla yokluğu tartışılır bir konumda bulunmuyorlardı. Bizde ise ulusal varlığımız tartışılır hale gelmişti; ulus muyuz değil miyiz, bir tarihimiz var mı yok mu tartışması, sadece halkımıza düşman olan güçler tarafından değil, halkımızın öncülleri tarafından da yürütülüyordu. Kaldı ki, uluslararası, bölgesel ve ulusal gerici güçler artık Kürtler'in varlığını yokluğunu da tartışmıyorlardı. Bunu tartışanlar, öncülük adına hareket edenlerdi. Yani ulusumuzun varlığını yokluğunu tartışmak, yurtseverlik ve devrimcilik olarak görülmekteydi. Böylesine çarpıtılmış bir gerçek karşısında diğer ülkelerde uygulanan strateji ve taktiklerle artık sonuç alınamazdı. Daha farklı bir devrimci gelişmenin yaşanması gerekiyordu. Bu nedenle '73'lerden, '93'lere kadar geçen yirmi yıllık süreç esas itibarıyla diriliş sürecidir diyoruz. Bu süreç içerisinde başarılan, *diriliş devriminin* zafere götürülmesidir.

Yirmi yıllık mücadele ulusal Kürtçülüğü yaratmıştır

Burada neler başarılmıştır? Çok açık ki, önemli kazanımlar elde edilmiştir. Bu mücadele her ne kadar daha sonraki yıllarda sürdürülmüşse de, geçen yirmi yıllık süre içerisinde ulusal kimlik sahiplenilmiş ve ulusal birlik yaratılmıştır. Bu önemli bir kazanımdır. Başka ülkelerde böyle bir sorunun olmadığı için bu tür bir kazanım da görülemezdi. Çünkü bu devrimlerin böyle bir görevi bulunmuyor. Diğer sömürge ülkelerin ulusal kimliğini sahiplenme ve bir ulusal kişilik yaratma gibi sorunları olmadı. Ulusal bilinçlenme ayrı bir olgu, ulusal kişilik ayrı bir olgudur. Ulusal kimlik ve kişiliği ortaya çıkarmak ve onu sahiplenmek sadece Kürdistan devriminde görülen bir olaydır. Unutmamalıyız ki, bunun için çok

devrimi sürecinde yaratılan işte budur. Kürt insanının kafasındaki parçalanmışlık aşılmış, ruhsal ve düşünsel gelişimle birlikte pratik olarak da birleştirilmiş ve parçalar arası bütünlük sağlanmıştır. En azından bu süreç kapsamlı bir biçimde başlatılmıştır. Bu, devrimimiz açısından önemli bir görevin başarılmasıdır.

Bir diğer konu da, aşiretçilik, kabilecilik ve ailecilik gibi geri sosyal ilişkiler toplumun gelişmesini her bakımdan engelliyor olmasıydı. Çok geri bir durum söz konu-

“Ara süreç 1999 yılına girdiğimizde, özellikle silahlı mücadelemizin 15. yıldönümüne denk gelen günlerdeki girişimlerle sona erdi ve esas olarak yeni bir süreç başladı. Tarih '99 Ağustos'uydu ve bu sürecin stratejik ve taktik düzenlenmesine gidildi. Tarihimiz anlamlı bir mücadele tarihidir. Bu bir ulusal kazanıma yol açmıştır. Biz tarihimizi bu temelde sahipleniyoruz, sahiplenmemiz gerekir.”

suydu. Ulusal bilinçlenmeyi, gelişmeyi ve ilerlemeyi engelliyordu. Eğer ulus varolmak ve çıkarlarını görüp geliştirmek istiyorsa, o zaman bu gerici sosyal yapılanma aşılacak durumundaydı. Geride bıraktığımız devrimci mücadele bir de bu sosyal geriliği aştırdı. Kürt insanı ulus çapında ilişkilendirildi. Bunu sosyal bir devrim olarak kaydetmek gerekiyor.

Buna bağlı olarak bir diğer önemli gelişme, ömrü boyunca evine hapsedilmiş, Kürt toplumunun güçsüzlük kaynağı haline getirilen kadının özgürlük devrimidir. Diriliş devriminin temel bir görevi de kadının özgürleştirilmesi olmuştur. Kadın, evin içinde kendisine ait olan yerden, kendi evinden çıkmış, köyün tümünden yöresine, yöresinden ulusal çapta böylesi bir özgürleşme süreci yaşamıştır. Bu önemli bir devrimci gelişmedir.

Kürtler, insanlık içerisinde bir yeri ol-

ması bir yana, bahsi bile edilmez durumdaydı. Bu tecrit olma durumu yıkılmış ve Kürt sorunu bütün ağırlığıyla insanlığın gündemine sokulmuştur.

Geçmiş mücadele tarihimiz diriliş devrimini tamamlamıştır

Diriliş devrimi sürecinde daha birçok gelişmenin yaratıldığını bilmekteyiz. Saydığımız bu görevler, kurtuluş devrimini de ilgilendirir. Ancak bu, kurtuluş devriminden daha çok diriliş devriminin görevidir. Belki mücademizin ilk yıllarında diriliş devriminin görevleri, bu görevleri yerine getirmek için stratejisi ve temel taktikleri daha ayırt edici bir biçimde ortaya çıksaydı, bugünkü süreç daha iyi anlaşılabilirdi. Diriliş devrimiyle kurtuluş devriminin stratejisi, temel taktikleri ve bunların önümüze koyduğu görevler belirlenmediği için, tarihimizi yorumlamakta ve kavrayıp bugüne taşımakta zorluk çekiyoruz. Ancak tekrar geriye dönüp sağlıklı bir değerlendirme yapıldığında, diriliş devriminin tamamlanıldığını rahatlıkla görebiliriz.

Diriliş devriminin görevlerini başardığı noktada, kurtuluş devriminin stratejisini ve taktikğini belirleyip, bunun pratiğini geliştirmek gerekiyor. Bu noktada '94 ve sonrası, yani 5. Kongre sürecine denk düşen süreç, ciddi örgütsel sorunları yaşadığımız ve tartıştığımız bir süreçtir. Diriliş devriminin başarılan görevleri ve bunun yarattığı kazanımlar üzerinde ulusal kurtuluş devriminin temel taktiklerini belirleyip bunun önümüze koyduğu görevleri gerçekleştirmek gerekiyordu. Bu dönemde değişim ve dönüşüm kendisini bir ihtiyaç olarak önümüze koydu. Parti Önderliği, 5. Kongre'yi *"Yeniden Yapılanma Kongresi"* olarak gerçekleştirmeyi görev olarak önüne koydu. Ancak bunu kavramama, yeniden yapılanmayı geliştirmemizi önledi.

Unutmayalım, '93 Ateşkesi öyle sıradan taktik bir adım değildi; özgürlük sürecini başlatmak için bir girişti. Ama bu kapsamlı bir biçimde ele alınmadı. En başta örgüt yapımız, karşılayamadığı bu adimin değerini göremediği için onu fazla ilerletmemiş ve girişim düzeyini fazla geçmeden süreç tıkanmıştır. O dönemde Önderliğimizin ilk attığı slogan, "Diriliş Tamamlandı, Sıra Kurtuluşa" sloganıydı. Dirilişin gerekleri yerine getirilse de, kurtuluş ve mücadelesinin gerekleri karşılanamadı.

Yirmi yıllık mücadele tarihimizde militan yapımızda çeşitli alışkanlıklar yaratılmıştır. Yani kurtuluş sürecinde de izlenen, daha çok diriliş döneminin stratejik ve taktik yaklaşımı oldu. İşte bu noktada Önderliğin talimat ve perspektiflerine rağmen, kadro ve parti yapımız değişmemede diretti. 5. Kongre reform ve yeniden yapılanma kongresi haline getirilemedi. Değişiklik, sadece program ve tüzükte bazı belirlemelerin yeniden yapılması biçimindeydi. Deyim yerindeyse bir makyaj yapıldı, bunun ötesine geçilemedi. Dolayısıyla kendimizi tekrar etmemiz kaçınılmaz hale geldi.

1994 ve sonrası, ağırlıklı olarak kendimizi tekrarladığımız yıllar oldu. İşin gerçeği buydu. Sonraki yıllar bize bir şey kazandırmadı mı? Elbette kazandırdı. En azından özgürlüğümüz için savaşı götürebileceğimizi ortaya çıkardı. Askeri alanda da düşmana karşı büyük direnme yeteneğimiz vardı. Bunun kanıtlanması önemliydi ve kazanımlarımız bu direnişle korundu. Kürdistan tarihinin en büyük savaşı yürütüldü. Diyebiliriz ki, '94'ten günümüze kadar yürütülen savaş, Kürdistan tarihinin en büyük ve en kapsamlı savaşıdır. Yani böyleli büyük bir savaş yürütüldü.

Bu direniş, devrimin kazanımlarını güçlendirdi, sağlaştırdı, savundu ve arttırdı. Yine boşa geçen bir süreç değildi. Fakat bunun eleştirilmesi gerekir. Çünkü yaşananlar bir tekrardır. Kurtuluş sürecinin stratejik ve taktik yaklaşımlarını geliştirmek gerekirken, diriliş sürecinin gereklerine göre şekillenmiş olan yaklaşımlardan kurtulunamadı. Bu da sürecin başarıyla sonuca gitmesini engelledi. Dolayısıyla 1973-93 yılları arası, diriliş süreci

olarak değerlendirilebilir.

Bu dönemde Önderliğin üslubu ayrıdır. Dönemin gereklerine göredir. O, bir diriliş devriminin önderliğiymi ve onun ihtiyaçlarını karşılıyordu. Böyle ele almak ve Onun duruşunu görevler temelinde değerlendirmek gerekir. Buradan hareketle diyoruz ki, '93'teki ateşkes süreci tarihte özel bir yere sahiptir. Eğer geliştirilebilseydi, sonuca gitmek için stratejik ve taktik düzenleniş o dönemde gündeme girecekti. Belirttiğimiz gibi, koşulların belli bir uygunluğuna rağmen, örgüt yapımız böylesi bir adımı yaşamsallaştıracak yetkinliğe sahip değildi. Yine Şemdin'in geliştirdiği provokasyon, süreci boşa çıkarttı. Dönüşüm Kongre'de de gerçekleştirilemeyince, bir tekrar durumu ortaya çıktı. '94 yılı da dahil, günümüze kadar geçen süreç, bir ara süreçtir. Hem diriliş hem de kurtuluş devriminin özelliklerini bir arada gösterir. Ya tümüyle diriliş ya da kurtuluş sürecinin görevlerini üstlenir. Yani net olmayan iki dö-

“Dönemin zorlukları var, ama bu zorlukları aşmak mümkündür. Şehitlerimizin kanlarıyla yaratılmış değerlere sahip çıkmanın başka yolu yoktur. Unutmayalım ki, mücadele biçimi bir araçtır. Esas olan şehitlerin kanlarıyla yaratılan değerlere sahip çıkmaktır. Onların anısını mücadeleyi geliştirerek yaşatmak durumundayız. Mücadele yöntemi ister silahlı olsun isterse silahsız olsun, hangisi ihtiyaç haline gelmişse o uygulanır.”

nemi de bir arada yaşar. Ama iki dönemin de ihtiyaçlarına cevap vermeyen bir süreç yaşanmıştır.

Önderlik hep arayış, değişim ve dönüşüm çabası içinde olmuş, kadroda da bu temelde partileşmeyi istemiş, ama bu bir türlü başarılamamıştır.

6. Kongre *"Yeniden Yapılanma Kongresi"* olarak ilan edildi. Bu temelde geli-

ile de ortaya çıkmadı. Yaşanan sorunlar ve olumsuzlukların yarattığı bunalım, Önderliğin esaretiyle zirveleşti. Bu sorun diyalektik açıdan da böyledir. Sorun üst düzeye çıkınca, ya bir çürüme ve dağılmayı gündeme getirir, ya da orada yeni çözüm arayışı gündeme gelir. Sorunların en ağır olduğu noktada dağılma kadar, çözümde gündeme gelebilir.

Önderliğin esaretini, geride bıraktığımız mücadele süreciyle bağlantısız ele alamayız; onunla bağlantılı ve yaşadığımız sorunlarla ilgilidir. Bu, sorunlarımızın vardığı en üst noktadır, ağırlaşmasıdır. Ya kendimizi tekrarlayarak o ağır sorunlar içerisinde boğulacağız, ya da kurtuluş devriminin ihtiyaçları temelinde değişim ve dönüşüm yaşayacağız. Hangi yolu seçebildik? Halkımızın geçmişte yaşadığı deneyimi mi, yani kendimizi tekrarlayarak bir tasfiyeyi mi yaşasaydık? Farklı bir ulusun devrimcileri bunu söyleyebilirler. Onların ulusu kaldırabilir de. Ama yüz yıldır

Yüzyıl boyunca direnen ve direnişleri hep yenilen bir halkın öncüleri ve Önderliği böyle davranmadı. Bizi zorlayan bazı adımlar olsa da, çözüm yolunda diretti. Önderlik o noktadan meseleye baktı ve değişim dönüşümü gerekli gördü. Ya onurlu bir yenilgi yolunu seçmeliyiz ya da tüm zorluklara karşılık çözüm yolunda ilerleyeceğiz, dedi. Onun yeteneği sergile-necekti. Önderlik çözüm yolunda ilerlemeyi uygun gördü ve doğru olan da oydu.

İşte 1999 yılına girdiğimizde, ara süreç, özellikle silahlı mücadelemizin 15. yıldönümüne denk gelen günlerdeki girişimlerle sona erdi ve yeni bir süreç esas olarak başladı. Tarih 1999 Ağustos'uydu ve bu sürecin stratejik ve taktik düzenlenmesine gidildi. Böylesi bir süreçte gerçekleştirilen pratik adımlarda ortaya koyduğumuz gibi, eleştirmemiz gereken yönler var. Ama tarihimiz anlamlı bir mücadele tarihidir. Bu bir ulusal kazanıma yol açmıştır. Biz tarihimizi bu temelde sahiplen-

yoruz, sahiplenmemiz gerekir. Mücadele tarihimizi sahiplenirken, hata ve yetmezliklerimizi de eleştirmeme durumuna düşmemek gerekir. Onu da eleştiriyoruz. 1993 sonrası tekrarı yaşadık derken, açık ki bu ciddi bir eleştiridir. Yani bu kendimize yönelik eleştiri ve bunun özeleştirisidir.

Önderlik olarak, kadro olarak, parti olarak büyük tarihin ihtiyaçlarına cevap

kalmıştır. Partimizin geliştirdiği on beş yıllık savaş bunu modernize etmiştir. Partimiz, bütün yetersizliklerine rağmen, bu klasik yönü aşti.

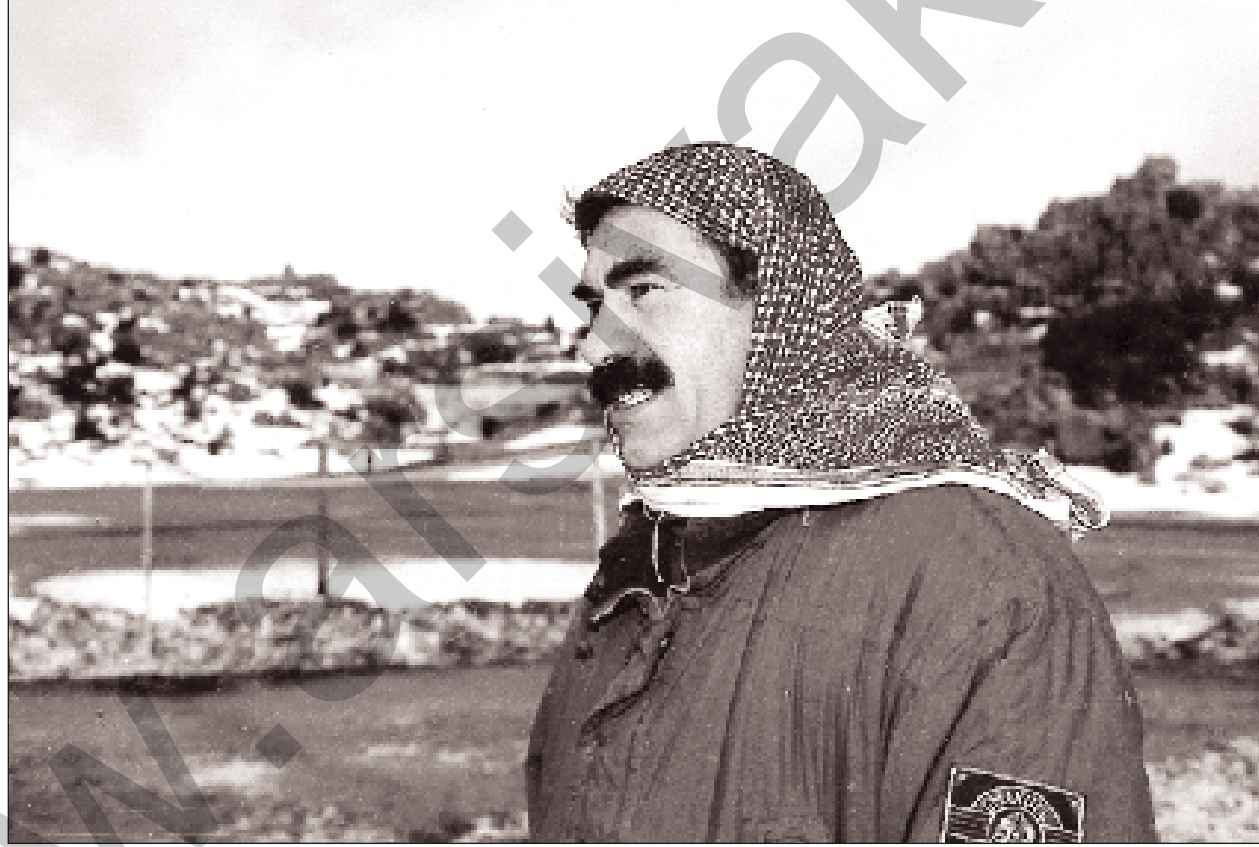
Sorun klasik ya da modern bir savaş yürütmek de değildi. Kürtler tarihinde çok savaştılar, ama pek az siyaset yaptılar. Hatta siyaset yapmadılar. Siyaset yapıldıysa da, bu elit bir kesim arasında kaldı, halka mal edilemedi. Kürdün tarihinde ciddi bir siyasal mücadele göremeyiz. Kısmen partimiz bunu yürüttü, ama o da yeterli düzeyde değildi. Şimdi Kürdün başarılması gereken şey, yapmadığını yapmasıdır. Siyasal mücadele başka uluslar için yeni değil, ama Kürtler için yeni bir olaydır. Artık Kürdün, partimizin yaşadığı 15 yıllık savaş deneyimi göz önünde bulundurulursa, savaşmak diye bir sorunu kalmamıştır. Onda modern anlamda bir savaş kültürü de oluşturulmuştur. Zaten geçmişten beri klasik anlamda savaşçılığı vardı. Yani istenildiği zaman tekrar askeri anlamda savaşı yürütebilecek güçtedir. Kürdün şimdi başarılması gereken şey, savaşın büyütülüp sürdürülmesinden çok, bugüne kadar yürütmediği siyasal mücadeleyi yürütmesidir. Tarihi gerçekler bu temelde değerlendirilmelidir.

Yoldaşlarımız çok iyi bilirler, geride bıraktığımız mücadele tarihi değerlendirildiğinde, siyasal mücadele içinde yer alan kadro, bizim tarafımızdan küçümsenmiş, sanki kötü bir iş yapıyor biçiminde suçlanmıştır. Bu da Kürdün siyasete yabancılığına bir ifadesidir. Kaldı ki, bağımsız ya da sömürge olsun, tüm ülkelerde siyasete büyük değer biçilmiştir. Ama biz en modern hareketiz, Kürt tarihinde en fazla siyaset yapan hareket PKK'dir dememize rağmen, siyasal faaliyet yürüten kadromuzu küçümsedik ve siyasal mücadeleye değer vermedik. Bu da gösteriyor ki, Kürt siyasal mücadeleye yabancısıdır, siyasal mücadele yürütmemiştir. İşte bu açıdan siyasal mücadeleyi işin merkezine koymak, Kürt halkı açısından kesinlikle tarihsel bir gerekliliktir.

Bu, sonuç yaratır mı yaratmaz mı? '70'lerde olsaydı, bu tam bir reformizm olurdu. Çünkü o dönemde ne egemen güçlerin durumu ne de Kürtlerin içinde bulunduğu koşullar siyasal mücadeleye olanak tanııyordu. Ulusal imha ve inkarın dorukta yaşandığı bu süreçte, siyasal mücadele ile sonuç alınamazdı. Ama geride bıraktığımız devrim sürecinde ortaya çıkan kazanımlardan, artık siyasal mücadeleyle sonuç almak imkan dahilindedir. Geline aşama siyasal mücadeleyle sonuç almamızı olanaklı kıldığı gibi, bu mücadeleyi her zamankinden daha çok anlamlı kılmaktadır. Bu, Kürt için yeni bir süreçtir. 19. ve 20. yüzyıllardaki bütün ayaklanmalar askeri olarak yenilgiden kurtulamamışlardır. Koçgiri ayaklanmasından günümüze kadar birçok ayaklanmanın siyasal ve örgütsel hazırlığı ya olmamıştır ya da çok az olmuştur. Bazıları Güneyli güçlerin çok siyaset yaptığını iddia edebilirler. Ancak onlar siyaset yapmadılar, Kürt halkını şuraya buraya sattılar. Aslında halkımızı siyasal mücadeleye de fazla seferber etmediler. Yine de bunu biraz yapmışsa, PKK yapmıştır.

Bugün ulusun çok kapsamlı bir siyasal mücadeleye ihtiyacı vardır. '70'lerin başlarında böyle bir şey reformizm olurdu ve büyük bir başarı vaatmezdi. Ama bugünkü koşullarda siyasal mücadele devrimciliğin kendisidir ve sonuç verecektir. Silahlı mücadelenin durdurulması ve siyasal mücadelenin esas alınmasının özü buradadır. Bir ulus kendisini savunma hakkından yoksun bırakabilir miydi? Tabii ki hayır. Her durumda kendisini savunması meşru hakkıdır.

Biz siyasal mücadeleyi esas alıp ona göre sonuç alma çabası içerisinde olacağız derken, silahlı mücadele hakkımızı saklı tutuyoruz. Demokratik değişim dönüşüm programımızda, siyasal mücadeleyle sonuç alma amaçlanıyor. Ama eğer siyasal mücadele sonuç vermezse, ulusal inkar ve imha politikasında ısrar edilirse, ulusumuzun kendisini silahla savunma

tirilecekti. Ne var ki, Önderlik rahat dillendirme olanağı bulamadı. Kadro yapısı da gereken değişimi ve dönüşümü gerçekleştirmek gücünü ve yeteneğini sergileyemedi. Bu nedenle de 6. Kongre 5. Kongrenin bir tekrarı olma gerçeğiyle karşı karşıya geldi. Yeniden yapılanma, değişim ve dönüşüm ihtiyacı karşılanamadı. Biliniyor, yaşadığımız böylesi koşullarda Önderliğimizin esareti gündeme geldi. Önderliğimizin esareti ile birlikte, değişim ve dönüşüm ihtiyacı kendisini en yakıcı bir biçimde gündemimize koymuştur. Önümüzde iki yol vardır: Ya kendimiz tekrar etmeye devam ederek bir tasfiyeyi yaşayacağız, ya da koşullar ne kadar ağır olursa olsun, değişim ve dönüşümü başarılarak yolumuzda ilerlemeye devam edeceğiz. Başka bir seçeneğimiz yoktur.

Kurtuluş devriminin ihtiyaçlarını karşılayacak stratejik ve taktik değişimler, onun gerektirdiği dönüşümler neden Önderliğin esaretiyle gündeme geldi? Çünkü Önderliğin esareti, devrimimizin yaşadığı sorunları zirveye çıkardı. Bu sorunlar yeni ortaya çıkmadığı gibi, Önderliğin esareti

özerklik, ister federasyon, ister bağımsızlık için olsun, birçok ayaklanma gerçekleştirdiler. Bu ayaklanmalardan hiçbirisi başarıya ulaşmadı. Ulusal inkar ve imhayı önüne koyan sömürgeci egemen güçler de hedeflerine ulaşmamış olsalar bile, halkımızın da sonuç almadığı ortadadır. Yenilgiyi zafere, başarısızlığı başarıya dönüştürme iddiasında olan bir Önderlik ve parti, bu sefer de direnişimizi talihsizce sürdürelim diyemezdi. Çok zorlansak da, eşitlik koşullarında zaferin kapılarını aralamak durumundayız. Yani bizim yeni bir yenilgiyi seçme hakkımız yoktur. Mutlaka başarmamız gerekiyor.

Bazı şeyler hepimizi çok zorluyor, Önderliği de zorluyor. Önderlik avukatlarıyla yaptığı görüşmelerde, *"Ben ruhsal olarak çok zorlanıyorum, ama başaracağız"* diyor. Bazı kesimler *"O da tarihi bir kahraman olarak geçsin"* dediler; kaba bir direnişle Önderliğin kendi sonunu getirmesini istediler. Partimiz şahsında, bu *"kahramanca direndiler ve yenildiler"* biçiminde bir sonuca götürecekti. Bu önümüze konuluyor. Şimdi biz bunu seçebilir miyiz?

veremedik, kendimizi tekrarladık diyoruz. Bunun toplumsal, yaşamsal, iç ve dış nedenleri vardır. Bu ayrı bir olaydır. Diğer birçok noktada da kendimizi eleştirmemiz, bu onurlu tarihimize ve bunun yarattığı kazanımlara sahip çıkmamamız anlamına gelmemelidir. Onurlu tarihimize, onun yarattığı kazanımlara ne kadar sahip çıkıyorsa, bir o kadar da özeleştirisel olmak, hata ve yetmezliklerimizi ortaya koyup yeni dönemin gereklerine göre yürümek gerekir.

Kürdün başarılması gereken, yapmadığını yapmasıdır

Tüm yoldaşlar Kürtler'in az savaştığını çok iyi bilirler. İki yüzyıl boyunca Kürtler fazlasıyla savaştılar. Sadece 20. yüzyılda irili ufaklı kırkın üzerinde ayaklanma vardır. Kürtler fazlasıyla savaştılar, ama sonuç alamadılar. Kürdün bu direniş tarihinde yapmadığı bir şey var, o da ciddi bir siyasal mücadeleyi yürütememesidir. Askeri karakterdeki ayaklanmalarda klasik yön öndedir. Yani ayaklanmalar klasik

Uluslararası komplo başarısızlığa uğratılabilir. Bu zeminde siyasal ayaklanma hareketiyle başarı ve zaferin kapıları zorlanabilir. Böylesi bir süreçte bulunuyoruz. Şimdi biz çok tarihi bir sınavdan geçiyoruz. Söz konusu olan, bu sınavdan başarılı çıkmaktır. Bu da kapsamlı bir değişim ve dönüşümü kendi zeminimizde gerçekleştirmektir. Bunun için başkalarının ne dediği önemli değil.

hakki da vardır. Bu hakkı kimse elimizden alamaz. Eğer kalkıp da ‘*ömür billah dağa tövbe etik bir daha silah kullanmayacağız*’ dersek, bu fazla gerçekçi olmaz, bunu diyemeyiz. Bunu söylesek de kimseyi inandıramayız, inandırıcı da olmaz. Çünkü bir ulus her koşulda kendisini savunma hakkına sahiptir. Siyasal mücadeleyi gündemleştirirken, silahlı mücadele hakkımızı saklı tutuyoruz ve her zaman bu hakkı kullanabiliriz. Sürece biraz böyle yaklaşmak gerekir. Meseleye beyaz-siyah çerçevesinde yaklaşmak politika sanatına ters düşmektir. Bu doğru da değildir.

Yeni bir atılım tarihsel gerekliliktir

Şimdi bunlar da gösteriyor ki, mücadele tarihimize bağlı olarak yeni bir atılım yapmamız, tarihsel gerekliliktir; stratejik ve taktik değişim-dönüşüm gerçekleştirilmek durumundadır. Bunu herhangi bir güce taviz vermek, davadan geriye adım atmak biçiminde değerlendirmek gerekir. Ardımızdaki güçler bunu yapmak istiyorlar; “*yenildiniz, bunu kabul edin; silahlı mücadeleyi durdurmanız, güçlerinizi savaş alanından çekmeniz ve yerine siyasal mücadeleyi koymanız bir gerilemedir; bunun psikolojik, felsefi, ideolojik ve siyasal pratiğini sergileyin*” diyorlar. Bu egemen güçlerin istediğidir. Buna karşılık bizim iddiamız şudur; biz yeni bir mücadele sürecini başlatıyoruz, bu mücadele siyasal karakterlidir, silahlı mücadele hakkımız saklıdır. Kürdün geldiği noktada siyasal mücadeleyle sonuca gitmek mümkündür ve kendimize güveniyoruz. Bu temelde yeni stratejik değişim ve dönüşümleri gerçekleştireceğiz. Bunu yine Önderlik başlattı. Yeni süreç işlemeye başlamıştır. Artık hiç kimse bunun önünü alamaz.

Yapılması gereken bu sürecin gereklerini kavramak ve gereklerini yerine getirmektir. Kürt halkını bir bütün olarak siyasal bir ayaklanmanın içerisine almalı, böylesi bir mücadeleyle *Demokratik Cumhuriyet Projesini* bir proje olmaktan çıkarıp bir gerçek haline getirmeliyiz. Yani bu Demokratik Cumhuriyet Projesine dayalı olarak, Kürdistan’ın dört parçasında ve yurtdışında, halkımız, siyasal mücadeleyi etkili geliştirmesi halinde, sadece Kürdistan’ın değil, egemen ülkelerin de ortak rolü ve kaderini etkileyecektir.

Bu değişim dönüşümle hareketimiz daralmıyor, daha da genelleşiyor. Bu sadece Kürt halkının özgürleşmesi değil, bölge halklarının özgürleşmesinin de silahtır. Demokratik Cumhuriyet sadece Kürt ve Türk ilişkilerinde yaşanan sorunlara çözüm öneriyor, bunu tüm Kürdistan parçaları ve Ortadoğu için de sorunlara çözüm getiriyor. Kapsamlı bir siyasal mücadeleyle hayata geçirilecek olan Demokratik Cumhuriyet Projesi, Ortadoğu’nun kördüğüm olan tüm sorunlarını da çözecektir. Tarihsel gerçeklerin de ortaya koyduğu gibi, Ortadoğu halklarının karşı karşıya bulunduğu sorunlar demokratik bir sistemle çözüm yoluna girdiğinde, Kürtler de kendi sorunlarını bunun içinde çözebi-

lirler. Kürdistan devrimi önünde bulunan görev geneldir, genel içerisinde ise özgün sorununu çözmez. Onun için, içinde bulunduğumuz süreçte “*Demokratik Cumhuriyet*” diye ifadelendirilen devrimci mücadele sürecini daraltmamak önemlidir. Ulusal, bölgesel ve uluslararası kapsama oturtmak ve bu temelde yürütmek gereklidir. Böyle olursa, o zaman yeni süreç geliştirilebilir ve sonuca götürülebilir.

Bu noktada unutulmaması gereken bir başka husus da şudur; Demokratik Cumhuriyetin mücadelemizle sağlanacak gelişmeleri neler olacaktır? Devletle anlaşarak Demokratik Cumhuriyete ulaşmak, bizim devrimci anlayışımıza uygun düşer. Her türlü gerici gücle mücadele ederek, Demokratik Cumhuriyet hedefini gerçekleştirmek yolunda ilerleyebiliriz. Bundan böyle de çok yoğun bir mücadeleyi yaşamak durumundayız. Kapsamı böyle olan sürecin Önderliği, kadrosu ve kitlesi de daha farklı özellikleri göstermek durumundadır.

Biz yeni dönemde diriliş döneminin önderliğini, kadrosunu ve kitlesini aramaya kalkışırsak, kendimizi tekrar etme durumuna düşeriz ve buna hakkımız yoktur. Dolayısıyla ne Önderliğimiz diriliş döneminin özelliklerini gösterir, ne kadromuz, ne de kitlemiz. Herkes yeni sürecin özelliklerini göstermek durumundadır. Bir örnek verelim: Birlik döneminin kadrosunda esas olan, daha fazla direngenlik; taviz-

en alta kadar, hatta kitemiz de dahil, yeni dönemin ihtiyaçlarını karşılayacak özelliklerini edinmemiz bizi başarılı kılar; başarılı olduğumuz oranda da bir gelişme yaratabiliriz.

Tarihi görevlerimize büyük bir sorumluluk, ciddiyet ve çabayla yüklenmeliyiz

Birçok arkadaş geçmişte görüldüğü gibi değişim ve dönüşüme gelmedi, bundan çekindi ve kendisini tekrar etmeyi sürdürdü. Bundan yarar gördüğü için midir? Hayır. Yeni edinmenin zorluklarından çekinerek eskiye sarıldı. Yeni dönemde de en çok karşı karşıya geleceğimiz sorun budur. İçinde bulunduğumuz tartışma bunu aşmaya yönelik olmalıdır. Eğer kadromuz ve tüm yapımız söz konusu değişim ve dönüşümü gerçekleştirirse, o zaman işin gerisi gelecektir.

Uluslararası komplo başarısızlığa uğratılabilir. Bu zeminde siyasal ayaklanma hareketiyle başarı ve zaferin kapıları zorlanabilir. Böylesi bir süreçte bulunuyoruz. Şimdi biz çok tarihi bir sınavdan geçiyoruz. Söz konusu olan, bu sınavdan başarılı çıkmaktır. Bu da kapsamlı bir değişim ve dönüşümü kendi zeminimizde gerçekleştirmektir. Bunun için başkalarının ne dediği çok fazla önemli değildir. Partimiz, herkesin olmaz dediği noktada oluru ge-

lir. Biz eğer bunu başarırırsak, bu süreci çözüm ve özgürlük sürecine dönüştürebiliriz. Zafer dediğimiz olay ortaya çıkar.

Bu kesinlikle Türk devletinin, şu veya bu gücün esnekliğiyle kazanılacak bir süreçtir. Bunda da partimizin öncülük görevi belirleyici rol oynayacak, öncülük görevini yerine getirmesiyle başarılacaktır. Bu yol ayırımında tüm güçleri siyasal mücadeleye katacağız; Siyasal mücadeleyi örgütleyip geliştirerek demokratik çözüm ve özgürlüğe kavuşmak için öncülük görevlerimizi yerine getireceğiz. Her şeyi bir tarafa bırakarak kendimizi tekrarlamaya hakkımız olmadığını bilerek, yeni dönemin özelliklerini kazanarak kendimizi eğitmeliyiz.

Partinin stratejisi ve temel taktiklerinde değişimler oldu. Bunları başarıyla uygulamamız durumunda, bu bizi zafere götürecektir. Bunu tereddütsüz yapmak gerekecektir. Süreci, Kürtler açısından yeni bir süreç olarak görmek gerekir. Böylesi yaklaşımlarla düşünce ve davranış sistemini ortaya çıkarmalıyız.

Uluslararası komplo başarısızlığa uğratılması sonucu bu sürece girdik, ama henüz bu süreci rayına tam oturtamadık. Önümüzdeki süreçte gerçekleşecek olan Kongremiz bu sorunu daha derinlikli ve kapsamlı ele alacak ve çözüm üretecektir. Kongrenin de ötesinde, kadro ve savaşçı yapımızın sorumlu bir yaklaşımla sürece

ma zorunluluğu var idiyse, görevler ne kadar ağır olursa olsun, bundan sonra da başarmak zorundayız ve rûştümüzü ispatlayacağız. Düşmanın “*Önderliğin pratikliği olmadan Kürdistan’da kurtuluş mücadelesi ilerlemez*” iddiasına karşılık, biz de Önderliğimizin yarattığı büyük değerler ve ortaya çıkardığı miras, sadece bu mücadeleyi değil, bir kaç mücadeleyi daha götürecektir diyoruz. Onun yoldaşları olarak, bu mücadeleyi başarıyla ve doğru sürdüreceğiz. Bu, Önderliğe bağlı olmanın bir gereğidir ve bizim iddiamız budur. Bu iddiamızı her zamankinden daha fazla kanıtlamak zorundayız.

Eğer bu kapsamda gelişmeler üzerinde yoğunlaşır ve gereklerini yaparsak, o zaman uluslararası komploju tümüyle boşa çıkarabilir, yarattığımız değerleri koruyabilir ve çözüm yolunda ilerleyebiliriz. Tüm yoldaşların bu temelde yoğunlaşmasına ihtiyaç vardır.

Tarihi görevlerimiz karşısında büyük bir sorumluluk, ciddiyet ve çabayla döneme yüklenmeliyiz. Herkes tam da bu dönemde rolünü oynamalıdır. Başka bir yolumuz yoktur. Biz ne şerefsiz bir yenilgi yolunu, ne de tasfiyeyi kabul edebiliriz. Bugüne kadar olduğu gibi tarihimizi sahiplenerek, başarının olanaklarını araştırıp ortaya çıkarak bu yolda ilerleyeceğiz. Dolayısıyla daha fazla kendimizi tartışma içinde tutmalı; partimizin yeni yılını, yeniden yapılanmanın, çözüm ve özgürleşmenin yılı haline getirmeliyiz. Bu, hepimizin ortak çabasıyla yaratılacaktır. Yeni dönem hepimizin ortak eseri olacaktır. Partinin şu veya bu kesiminin katkısı az veya çok olabilir. Ama kesin olan bir şey vardır; o da yeni dönemin en üst düzeyden en alt düzeye ve partiden kitleye kadar herkesin çabasıyla yaratılacağıdır. Bunun bir gereği olarak herkes dönem üzerinde yoğunlaşmalı, tereddütlerini bir tarafa bırakarak değişim ve dönüşümün gereklerini yerine getirmelidir. Görevlerini sahiplenmeli, onun başarısı için tüm yeteneklerini harekete geçirmelidir.

Kapsamını böyle çizdiğimiz yeni dönemin gereklerini yerine getireceğimiz konusunda kendimize güveniyoruz. Parti kadrolarının, savaşçıların ve tüm çalışanlarının bu yeni dönemden başarıyla çıkacağına inanıyoruz.

Yetersizlikleri ne olursa olsun, Konseyimizin her zamankinden daha çok görevlerinin üstesinden geleceğine, kadromuzun, savaşçımızın ve halkımızın yeni dönemi başarılı kılacağına inanıyoruz. Bu temelde de tüm kadro ve savaşçı yapımızı dönemin gereklerini karşılamaya çağırıyoruz.

Başarının bu temelde tamamen kendisini değişim ve dönüşüme uğratma gücünü gösteren partimizin ve dolayısıyla halkımızın olacağını belirtiyoruz. Her yoldaşın dönemin gereklerini yerine getireceğine dair inancımızı belirtirken, partimizin yeni dönem kuruluş yıldönümünü kutluyor, yeni mücadele yılında üstün başarılar dileyerek saygıyla selamlıyoruz.

27 Kasım 1999

Siyasal mücadele, yukarıda ifade ettiğimiz gibi, Kürtler için yeni bir süreç, ileri bir süreçtir. Askerliği öğrenen Kürtler, artık siyaseti de öğreniyorlar. Kürdistan’da siyaseti belli bir elit tabaka yürütmemelidir. Herkes siyasal mücadele içerisinde olmalıdır. Biz eğer bunu başarırırsak, bu süreci çözüm ve özgürlük sürecine dönüştürebiliriz. Zafer dediğimiz olay bu şekilde ortaya çıkacak.

PKK Türkiye'nin önünü açtı

“Kürdistan'da 15 yıl süren savaşta ısrar eden Türkiye, Helsinki'de gerçekleşen Avrupa Birliği zirvesinde, üyeliğe son 36 yıldır ilk kez bu kadar yakınlığa ulaştı.

Türkiye kısa sürede Kürt sorununun çözümü dahil gereken reformları yaparsa, Avrupa Birliği'ne üyeliği hayal olmaktan çıkacak.”

— Hasan Çınar

Türkiye Avrupa Birliği'ne üye olabilecek düzeyde midir? Helsinki'de düzenlenen yüzyılın son Avrupa Birliği zirvesinde Türkiye'nin aday olarak ilan edilmesinin ardından hep bu soru gündeme geldi. Yanıtı kolay olmadığı gibi, kesimden kesime göre yorumu da değişiyordu. Karşı çıkanların bir bölümü, Türkiye'nin mevcut siyasal, sosyal ve ekonomik sorunlarından ötürü AB'ye girmemesi gerektiğini savunurken, red cephesindeki ikinci grup Avrupa sınırlarını tartışmaya açıp bunun Türkiye'yi kapsamadığı tezini öne sürüyordu.

Türkiye'nin adaylığını savunan kesim ise bu ülkede köklü bir değişim ve dönüşümün gerçekleşmesine olanak tanımak istiyor. Türkiye'deki hava ise bambaşka yönden esiyor. Hatalı ve yenilikten tamamen uzak politikaları sonucu yıllarca “üçüncü dünya ülkesi” muamelesi gören Türkiye, kendini aniden Avrupa'nın “elit kulübünde” görünce duyguları da değişti. Adaylık ilanından sonra AB'nin belli olan üyelik kriterleri üzerinde derin bir tartışma geliştirme yerine herkes bir telden çalışıyordu. Taksi şoföründen kasabına kadar, halkın hemen hemen her kesiminden insanlar kapıldıkları histeri ile kendilerini “ben artık Avrupalıyım” şeklinde sanıyordu. Duygularına mahkum olanlar öylesine ileri gitti ki günlerce kurban bayramlarında hayvanların AB'de olduğu gibi bayılıp mı kesilmesi, yoksa islami kurallara göre “caiz olmayan” bayılma yöntemine başvurmada mı kesilmesi gerektiğini tartıştı. Oysa AB'nin üyelik kriterlerinde önceliğin koyun veya dana'nın kesim biçimine verilmesi gerektiğinden hiç bahsedilmiyor. Son günlerde ise ortama farklı bir hava hakim. Türk medyasının önde gelen yazarları artık, okullarda Kürtçe eğitim verilmesi gerektiğini açıkça telaffuz ediyorlar. Hükümet içinde de bunu savunan bir kesim var. Tutumunu değiştirme eğilimini göstermeyen tek parti ise MHP. Ancak bu inkarda ısrarda başarılı olacağı sanılmıyor.

Mevcut durumda Kürtler başta olmak üzere Avrupalılar ve Türkiye kamuoyunun bir kesimi daha çok Türkiye'nin Kürdistan'daki savaşına sona erdirmesini, zindanlardaki koşulların iyileştirmesini, Kürt halkının köylelerine dönüşünü sağlamasını, “sistematiik işkence” uygulamalarına son vermesini, Parti Önderliği'nin İmralı'da çerçevesini çizdiği Demokratik Cumhuriyet Projesi'ni bütün olarak hayata geçirmesini bekliyor.

Başbakan Bülent Ecevit, Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel ve ANAP lideri Mesut Yılmaz'ın zaman zaman açtığı bu konular mecliste ciddi yankı bulmadığı için, reformların tarihi henüz ufukta görülüyor.

Bu aşamadan sonra gelişmelerin seyri Parti Önderliği'nin 20 Aralık'ta avukatları aracılığıyla yaptığı “Helsinki Demokratik Cumhuriyet'in başlangıcıdır” belirlemesinin Türkiye tarafından ne kadar ciddiye alınacağına bağlı olacak.

Kopenhag Kriterleri

Avrupa Birliği, aday bir ülkenin üye olabilmesi için önceden belirlenen “Kopenhag Kriterleri”ni eksiksiz yerine getirmesini talep ediyor. AB'nin, 21-22 Haziran 1993'teki Kopenhag Zirvesi'nde üye olmak isteyen ülkeler için kararlaştırıldığı kriterler, istikrarlı kurumlar, demokrasinin eksiksiz uygulanmasını, hukuk devleti ilkesine uyum, insan haklarının korunması, azınlıklara saygı gösterilmesi ve korunması, piyasa ekonomisinin uygulanması ve birlik içinde rekabete dayanıklı hale getirilmesi, AB'nin politik, ekonomik ve para birliği kararlarının kabul edilmesini öngörüyor. AB ayrıca aday ülkelerin tümünden üyelik için demokratik normlara uygun anayasal ve kurumsal yapılanma talep ediyor. Kriterlerin bu kadar geç kararlaştırılması, 1993'e kadar üye olan ülkelerin tümünün politik ve ekonomik alanda tahammül edilecek düzeyde olmalarından kaynaklanıyordu. Kopenhag zirvesinde, bu aşamadan sonra aday olabilecek ülkelerin aynı düzeyde ol-

mayacakları kanısına varılarak, katı kriterler belirlendi. AB, böylece kendini davetsiz misafirlere karşı korumaya aldı. Helsinki Zirvesi, Avrupa'ya ilk kez çok zor bir karar ile karşı karşıya getirdi.

Gündem Türkiye oldu

Aylar öncesinde tartışmalara yolaçan Helsinki Zirvesi'nde Türkiye'nin birinci gündem maddesi haline gelmesi önceden programlanmıştı. Kuzey kutbuna yakınlığından ötürü kışın daha şiddetli, günlerin daha kısa ve karanlık olduğu Finlandiya'nın başkenti Helsinki'de, 10-11 Aralık tarihleri arasında gerçekleştirilen zirvede, Türkiye'nin gündemi belirlenmesinde önemli bir pay ise Yunanistan'a aitti. Yunanistan hükümeti, Türkiye'ye adaylık statüsü ile ilgili tutumunu son dakikaya kadar muğlak tuttuğu için medya da en çok bu konuya yöneldi. Atina tutumunu, ancak AB'den Kıbrıs ve Ege sorunlarının çözümü konusunda destek aldıktan sonra yumuşattı.

Yunanistan'ın bu çıkarıcı tavrı, Parti Önderliği'ne yönelik komplodaki payı ile daha iyi izah edilebilir. Komployu gerçekleştirmekle başaramadığını, Helsinki'de gerginlik yaratarak Parti Önderliği'nin fiziki imhası ile tamamlama istemi ve Avrupa Birliği'nin teklifi arasında sıkışan Atina, nihayetinde tercihin kendi çıkarlarından yana koydu. Simitis yönetimi, tepkinin çok sert olacağını farketmeseydi, belki de komplocu tutumda ısrar edebilirdi. Nitekim Almanya Dışişleri Bakanı **Joschka Fischer** de daha sonra düzenlediği basın toplantısında Türkiye'nin aday olarak ilan edilmesinin öncesi “Dönem Başkanlığı ve Yunanistan arasında zorlu müzakereler yapıldığını” itiraf etti.

Varılan anlaşmaya göre, Kıbrıs Cumhuriyeti, Türk kesimi ile bir anlaşma sağlanmadan da AB üyesi olabilecek. Bu konudaki müzakereler zaten bir yıldır devam ediyor.

Avrupa Birliği, Türkiye ile Yunanistan arasındaki Ege sorununun ise 2004 yılına kadar Lahey'deki Uluslararası Adalet Divanı'nda çözülmesini istiyor. Her ülkenin uluslararası sularda hakkı olan 6 millik kıta sahanlığını 12 mile çıkarmada direten Türkiye, Lahey'e giderse Yunanistan'ın haklı gösterileceği bir kararla geri dönecek. Ancak başka seçeneği de yok.

Mevcut durumda daha karmaşık bir sorunu ise Kıbrıs meselesi teşkil ediyor. Müzakereler masasında sadece Türkiye ve Yunanistan bulunmadığı için asil pürüzler de burada yatıyor. Kıbrıs Cumhuriyeti ve Türkiye işgali altındaki kesimin liderleri arasında New York'ta 3 Aralık'ta başlatılan dolaylı müzakerelerin ilk bölümü sonuçsuz noktalandı. İkinci bölümü Ocak'ta başlayacak. Birleşmiş Milletler'in önerdiği konfederasyonu Türk kesimi kabul etmiyor. BM Genel Sekreteri Kofi Annan'ın Kıbrıs'ta konuşlandırılan barış gücünün süresinin uzatılması ile ilgili bir raporunda, dünyaca tanınan Kıbrıs Cumhuriyeti Hükümeti'nden bahsedilmesinden

bile rahatsız olan işgal kesiminin yönetimi, barış gücü ile ilgili karar henüz BM Güvenlik Konseyi'nde alınmadan, bununla işbirliği yapmayacağını bildirdi.

BM Genel Sekreteri Annan, müzakerelerde kaldıracın uzun kolunu tutan Türk kesimini tatmin etmek için raporuna “barış gücünün adanın bölünmüş iki kesiminde faal olabilmesi için her iki tarafın onayı gerekiyor” şeklinde bir ibare eklemek zorunda kaldı. Türk kesimi ise bunu da suistimal edipekten “Birleşmiş Milletler nihayet gerçekleri görüp bizi otorite olarak kabul etti” yorumunu çıkardı.

Kıbrıs yönetiminin tepkisi üzerine bu sefer Annan “Kıbrıs politikamızda bir değişiklik yok” açıklamasını yaptı ve müzakerelerin New York'taki ilk turu böyle sonuçlandırıldı. Ortadaki bulgular, bu meselenin erken önümüzdeki birkaç yıl içinde çözümleneceğini gösteriyor. Zira Kıbrıs AB üyesi olursa sorunlar daha da derinleşecek. AB ise bunu istemiyor.

Türkiye'nin blöfü

Zirvede Türkiye için aynı zamanda uzun zaman alan bir beklenti de gerçekleşmiş oldu. 12 Eylül 1963'teki Ankara Anlaşması ile başlayan AB üyelik serüveninde ileri bir adım daha atıldı. Ancak Atina düğümü çözüldüğü halde Ankara'da beklenmedik bir panik havası estirildi. Zirvede adaylık kararının alınmasının ardından “müjde” vermek amacıyla mobil telefonlara sarılan liderler, hattın diğer ucundaki Türk devlet erkanının beklenmedik tepkisiyle karşılaştı. Gelişmeleri dakika dakika izleyen gazeteciler ise karşılarına çıkan her bakan veya diplomata aynı ağızdan “ne oldu” sorusunu yöneltmekten kendilerini alamadı.

Gelen bilgilere göre, Türkiye, Kıbrıs ve Ege sorunları ile ilgili kararı kabul etmiyordu. 2000 gazetecinin izlediği zirvede, Türkiye'nin blöf yaptığı anlaşıyordu. Türk yönetimi, ani bir açıklama yapma yerine kararı 10 Aralık akşamı saat 18.00'de düzenlenen Bakanlar Kurulu toplantısına bıraktı. Bakanlar Kurulu toplantısı geç saatlerde bitti, ancak Türkiye tutumunu değiştirmede. Ankara'nın bu tavrı bir AB zirvesine ilk kez 100 kadar gazeteciyle temsil edilen Türk medyasında bile ciddi rahatsızlık yarattı. Bunların arasında yer alan yazarlar Mehmet Ali Birand ile Hasan Cemal daha ileri gidip Ecevit'in tutumuna tepki gösteriyordu.

Telefonlar işe yaramayınca, çözüm üst düzey bir heyetin Ankara'ya yollanmasında bulundu.

Aynı akşam Fransa Cumhurbaşkanı Jacques Chirac'ın uçağına binen Avrupa Birliği'nin Güvenlik ve Savunma Politikası Yüksek Temsilcisi ve eski NATO Genel Sekreteri Javier Solana ile AB'nin genişlemeden sorumlu Komiseri Günter Verheugen, gece yarısı Ankara'ya ulaştı. Sabah saatlerine kadar Ecevit, Dışişleri Bakanı Cem ve diğer yetkililerle müzakere yapıp “Türklerle durumu izah

eden” AB'nin iki diplomatı, sabaha karşı Helsinki'ye vardıklarında, ibrelerin eksi beş dereceyi gösterdiği kenti de yeniden canlandırdı. Solana, 11 Aralık sabahı başarılı bir diplomat edasıyla kalabalık medya ordusunun karşısına çıktığında, oldukça rahat görünüyordu. Türkiye ikna olmuştu. Solana ve Verheugen zaten kararda değişiklik yapma kaydıyla Ankara'ya yollanmıştı.

Anlaşma sağlandıktan sonra ertesi gün yanına Dışişleri Bakanı İsmail Cem ve insan haklarından sorumlu Devlet Bakanı Mehmet Ali İrtemçelî'ki alan Ecevit de Helsinki'ye geldi. “Aile fotoğrafı”ndan sonraki basın toplantısı düzenleyen Ecevit'in ilk sözleri, “Türkiye'ye AB'de adaylık statüsünün tanınması, yalnız Avrupa için değil, bütün dünya için önemli bir aşamadır” şeklinde oldu. Türkiye'ye tam üyelik kapısının açıldığını anlattıktan sonra “Türkler yaklaşık 600 yıldır Avrupalı. Ama Türkler sadece Avrupalı değildir. Aynı zamanda Asyalı, Kafkasyalı, Ortadoğuludur” diyen Ecevit, belli ki alternatif kapıları da açık tutmaya çalışıyordu. Türkiye'nin hiç de mütevazı olmayan klasik tutumunu boşa çıkarıncasına bu sefer “Tam üyeliğimiz için insan hakları ve demokrasi bakımından bazı eksikliklerimizin olduğunun da ekonomimizdeki bazı olumsuzlukların da bilincindeyiz” açıklamasını yapıyordu. Hemen arkasına bunların sorumlusunu “uzun yıllardır dış destekle sürdürülen bölücü terör” diye açıklaması ise Kürdistan'da yıllarca süren kirliliğe savaş için haklılık payı arandığını ortaya koyuyordu.

Ecevit'in konuşmasıyla gazetecileri tatmin etmediği, daha sonra gelen Kürt sorunu ile ilgili sorulardan da anlaşıldı. Bu kapsamda Özgür Politika'nın Kürt dili ile ilgili bir sorusunu yanıtlarken, “Türkiye'de Türklerin sadece Türkçe, Kürtlerin Kürtçe ya da herhangi başka bir dil konuşmaları gerektiği yolunda bir yasa yoktur. Türkiye'de Kürtçe makaleler, gazeteler ve kitaplar yayımlanmaktadır. Ayrıca de facto olarak Kürtçe dilinde televizyon ve radyo yayınları da bulunmaktadır. Dolayısıyla böyle bir yasak söz konusu değildir. İnsan hakları alanında bazı zorluklar yaşadığımızı önceki beyanatlarımda da belirttim. Son altıbuçuk ayda yaptığımız yasal değişikliklerden de izlediğiniz gibi, mevcut hükümet Türkiye'de insan hakları standartlarını Avrupa Birliği düzeyine yükseltmek istiyor” açıklamasını yaptı.

Dışişleri Bakanı İsmail Cem'in, ardından azınlık hakları konusunun AB'nin temel anlaşmasında yer almadığını iddia etmesi ise Türkiye'nin zorluklar çıkarmaya halen yakın olduğunu gösteriyor. Bu sorun da Kürtlerin önce kendilerini ikna edip meseleyi hem Türkiye'ye, hem Avrupa Birliği'ne ve dünyaya daha iyi anlatmalarıyla aşılabılır.

Çünkü Türkiye'nin 21'inci yüzyılda da kırsaldöngülerle yaşaması mümkün değil. Almanyadan bir diplomat Özgür Politika'nın Türkiye'nin Kopenhag Kriterleri'nde yer alan azınlık haklarına, bu meselenin Lozan Antlaşması'nda hal edildiği şeklinde bir yorum

getirdiğini ve AB'nin bunu kabul edip etmeyeceği sorusu üzerine, kriterleri yorumlayacak olan mercinin Türkiye değil AB olduğuna dikkat çekiyordu. AB Komisyonu'nun her yıl hazırlayacağı raporda Türkiye'nin karnesini gözden geçireceğini, kriterlerin Kürt sorununun çözümünü de içerdiğine işaret ediyordu.

Üyelik stratejisi

Avrupa Birliği'nin Türkiye'yi aday olarak ilan etmesi her şeyin bittiği anlamına gelmez. Türkiye'nin 36 yıllık özlemini kısmen dindiren AB, bu aşamadan sonra Türkiye'yi daha sıkı takibe alacak. Türkiye, adaylık statüsüyle Avrupa Birliği'nde dönüşü olmayan bir yola girmiş ve Birliğin temel değerlerini sahiplenmiş oldu.

AB yeni dönemde Türkiye'ye 5 maddelik bir planla yaklaşacak. Bu planın birinci maddesi Türkiye ile “politik bir diyalogu” öngörüyor. Buna göre, AB, Türkiye'nin Kürt sorununu barışçıl yollardan çözmesi, insan hakları ihlallerine son vermesi, demokratikleşmeyi geliştirmesi ve azınlık haklarını tanımalarını ısrarla isteyecek. Ankara-Büksel arasında bu alanda sürekli konsültasyonlar yapılacak.

AB stratejisinin ikinci planı ise yeni aday Türkiye ile “üyelik ortaklığını” öngörüyor. Türkiye'nin öncelikle çözmesi gereken sorunları tespit edilecek, kısa ve orta vadeli hedefler belirlenecek. Bunların hayata geçirilmesi için hazırlık yapılacak. Türkiye'nin “mutlaka” bir şeyler yapması gerektiğini anlatan AB diplomatları, “screening” diye tanımlanan üçüncü planı izah ederken de önemli bir noktaya parmak basıyorlar.

Bu madde kapsamında AB uzmanları Türk Anayasası'nı masaya yatırıp analiz edecek, anti-demokratik tüm kanunları cımbızlayıp hükümetin önüne koyacak. İç mevzuatın AB standartlarına uygun hale getirilmesi için reformlar istenecek. Dördüncü plan ise Türkiye'ye Avrupa Birliği'nin tüm programlarından yararlanma imkanı tanıyor. Buna göre, eğitim, bilim ve başka alanlarla ilgili programlardan rahatlıkla yararlanılacak. AB stratejisinin beşinci maddesi, Türkiye'ye ekonomik yardımları içeriyor. Türkiye'ye MEDA programı kapsamında her yıl ayrılan 90 milyon Euro, adaylık sürecinde yılda 180 milyon Euro'ya yükseltilerek ikiye katlanacak. Ayrıca, Gümrük Birliği anlaşması gereği verilmesi gereken 375 milyon Euro'ya ulaşması da kolaylaşacak. Bu para miktarının Türkiye'ye verilmesi şu ana kadar Yunanistan tarafından veto ediliyordu. Türkiye'nin adaylığını onaylayan Atina'nın bu paranın önünde engel olacağı artık düşünülmüyor.

Ancak AB, Türkiye ile üyelik müzakerelerini hemen başlatmayacak. Bunun önündeki engel de, Türkiye'nin “politik kriterleri” henüz yerine getirmemesi. İçeriği çok net olan politik kriterler ne kadar erken yerine getirilirse, Türkiye ile müzakereler o kadar erken başlatılacak.

Avrupa Birliği Dönem Başkanı Finlandiya'nın Başbakanı Paavo Lipponen'in 13 Aralık'ta Avrupa Parlamentosu'nda ortaya koyduğu gibi, Türkiye ile daha yoğun tartışmaların yapılması gerekiyor. AP'nin kendisi de bunun farkında. Aralık ortasındaki genel kurulunda, Türkiye'nin adaylığını değerlendiren AP, kabul ettiği bir karar tasarısında, “Helsinki'de Türkiye'ye verilen adaylık statüsü, bu ülkede demokratik reformların gerçekleştirilmesine, hukukun üstünlüğüne, insan haklarına ve azınlık haklarına saygıya ve özellikle de Kürt sorununun çözümüne götürür” belirlemesi yapıldı. AP, ayrıca “TBMM'den derhal idam cezasını kaldırmasını talep ediyoruz” çağrısından da bulundu. Öyle görünüyor ki AB, aday ilan ettiği Türkiye'ye, istediği kriterleri uygulatamazsa baş ağrısından da hiçbir zaman kurtulamayacak. PKK Türkiye'nin önünü açtı, bundan sonrası Türkiye'nin istek ve kabiliyetine bağlı olacak.

Toplumsal yaşam ve ulusal mücadelemizin gelişimi açısından en genel anlamda insanlığın ve özelde ise kadro yapımızın psikolojik, ruhsal, moral durumunu incelemek, gözönünde bulundurmak, üzerinde durmak ve kafa yormak gerekiyor.

Maddi yaşam koşulları kadar, manevi yaşam koşulları da, yani insanlığın psikolojik, ruhsal manevi sorunları çok büyük bir önem taşımaktadır. Bunlar bizler açısından birincil görev olarak önümüzde durmaktadır. İnsanlığın psikolojik durumu bilinmeden çok fazla başarılanılamaz. Bunun için bunlar iyi bilinmeli ve oldukça önem verilmelidir. Nitekim düşman savaş tekniği kadar, psikolojik savaş yürüterek mücadelemiz karşısında hep sonuç almaya çalışmaktadır. Bunlar bilinmez ve doğru sonuçlar çıkarılmazsa insan kendini terbiye edemez, ruhsal ve duygusal dünyasını, psikolojisini, yaşamını, çalışmasını, diğer

tirmek kesinlikle gerekli.

Burada ölçü ne olmalı? Buna bakılmalı. Toplumu mu bireye göre geliştirelim, yoksa bireyi mi topluma göre? Elbette ki birey topluma göre olmalı. Yani insan sosyalitesinin gereği olarak böyle olmalı. Sosyal yönü olmalı. Birey toplumla bütünleşebildiği, katılabildiği, toplumsal gelişmeye katkı sunabildiği ölçüde anlamlı bir yaşam sahibi olur. İnsanı, bireyi geliştirmek, güçlendirmek; topluma katılımını, toplumsal mücadeleye katkılarını güçlendirici yönleriyle ele alıp tanımlamak herhalde daha doğru. Böyle olması insanın doğasına aykırı değil. İnsan doğası toplumsaldır, sosyaldır. Fakat birey olarak da insanın bir ruhsal dünyası var.

“Savaşa yaklaşımda, insanın psikolojik durumu çok etkili oluyor.

Bunu dikkate almadığımız için bildiğimizi de uygulayamıyoruz.

Pratik beceri isteyen bir işi, doğru bildiğimizden ya yanlış yapıyoruz ya da zamanında yapmıyoruz. Bu da bize kaybettiriyor. Çünkü bilsek bile psikolojik, ruhsal ve anlayış olarak onu yapmaya hazır değiliz.”

Bizim sorunlarımız sistemden, bilmeden kaynaklanmıyor, bu birincil planda da değil. Sorunlarımızın büyük bir bölümü psikolojiden kaynaklanıyor. Bunu açıkça itiraf etmemiz gerekiyor. Çok basit gibi görülen psikolojik davranışlar, zarar verici durumlar yaratabiliyor. Örneğin, gerginlik ve çekişme ortamı yaratarak, ortak çalışma imkanlarını ortadan kaldırarak, birbirini güçlendirme, bütünleştirme yerine zayıf bırakarak yaratıyor. Aslında küçük gibi görülen bir olay, büyük olaylara neden olabiliyor. Örgüt, ilişki ve çalışma ortamı dağılıyor. Bir hareketin planlamasını olumsuz etkiliyor. Kişi olarak, örgüt olarak doğru karar aldirtmıyor,

Sun Tzu'nun kurallarıyla Kürdistan'da savaşı yürütmemiz mümkün değil. Sun Tzu'nun kurallarını istediğimiz kadar ezberleyelim, bu kurallarla savaş yürümezdi, yürümedi ve bu mümkün de değildi. İyi militan olmak, eğitilmiş bir komutan haline gelmek ve asker olmak kesinlikle oradan geçmezdi.

O zaman nereden geçiyor? Nedenini araştırmamız gerekiyor. Bildiğimiz halde bunları uygulayamadık. Çünkü insan bildiğini uygulamalıdır ve uygulayacak insanın da ortada bulunması gerekiyor. En iyi bildiklerimizi bile çoğu yerde kötü uyguladık. Bu açık değil mi? Bu, her türlü askeri, siyasal, örgütsel yaşam için de geçerlidir. Savaş yapmaya kalkışsak, şimdiden

ruhsal ve anlayış olarak onu yapmaya hazır değiliz. Bu yüzden kendimizi psikolojik olarak hazırlamamız ve eğitmemiz gerekir. Kişinin kendini bütün yönleriyle ele alması önemli. Yaşamı bölmek kesinlikle doğru değil. Bu bize en çok kaybettiren bir durum oluyor. Başarı kazanmak; yaşamın bütünlüğü ve sürekliliği doğrultusunda hareket edebilmekten geçiyor. Öyle olmazsa sonuca ve başarıya gide-meyiz. Bildiğimizi bile doğru biçimde uygulayamayız. Zaten öyle de oluyor.

Bireyin eğitiminin esas alınmasına dikkat edeceğiz. Yaşamın gelişmesi, doğruluğu, zenginliği ve sosyalitemizin amaçlarına göre yeterliliği sadece sosyal kuralları belirlemekten geçmiyor. Onu yaşamaya hazır olup olmamaktan geçiyor. Bu noktada tam bir belirleyicilik aramak da aslında mümkün değil. Yani yaşam o kadar zengin ki, önceden hepsini bir listeye döküp ‘doğrusu bu, yanlış bu’ biçiminde belirlemek mümkün değil. İnsan, yaşadığı anda onları tespit ederek doğru-

İnsanlık mücadelesinde psikolojinin önemi

— Duran Kalkan

insanlarla ilişkilerini güçlendirip sağlıklı bir örgütlülüğe kavuşturamaz. Ve nihayetinde doğru bir katılım sağlayamaz.

Toplumsal ilişkileri ve sosyal yaşamın kurallarını, düzenini ve onun insancıl, özgür, eşitlikçi özelliklerini tartışırken burada birey ortaya çıkıyor. İnsan, psikoloji, onur ve duygular birbiriyle ilişkili. Toplum ve insanı birbirinden ayrı veya birbirine karşıt olarak ele almak doğru olmaz. Çokça tartışılıyor; reel sosyalizm böyle yaptı, sosyal demokrasi böyle yapıyor veya bir ikilem olarak hep önümüze koyuyorlar. Bireyi mi esas alacağız, toplumu mu esas alacağız? Böyle bir ikilem sakat ve yanlış bir ikilemdir. Toplum-birey çelişkisi, biri diğerinin önüne geçirilecek ikilem olguları olamaz. Çünkü her ikisi de bir bütünün parçasıdır.

Toplum insanlardan oluşuyor. Toplum insansız olabilir mi? Mümkün değil. İnsan, toplum olmadan var olabilir mi? Bazıları insanın, toplum olmadan varolabileceğini öne sürüyorlar. Bireyi bu kadar abartmak, bireyi esas alıyoruz demek kesinlikle yanlıştır. Bu, insanın sosyal varlığını reddediyor. Gerçekten sosyal varlık olmadan sosyalitenin dışında bir insan olabilir mi? Değil insan, bir canlı varlık olarak hayvan bile böyle varolamıyor. Kendi başına ortada kalan hayvan var mı? Çok azdır. Hayvanlar -güdüleri gereği- çok fazla sosyal yaşam düzenleri olmasa bile, yine de böyle öngörüldüğü gibi yalnız değildir. İnsan ise bundan çok daha öteye giden bir varlık oluyor. Zaten insan, hayvanlarda varolan güdülerle ilişkilenmeyi aşan ilişki düzeniyle tanımlanıyor. İnsan olmak, o düzenin aşıldığı yerde başlıyor zaten.

İnsan kesinlikle sosyal bir varlık olmaksızın değerlendirilemez. Sosyalite dışında ele alınamaz. Bireyci bir tarzda ele alınıp tanımlanamaz. Peki o zaman bu kadar bireycilik nasıl gelişti? Bu, insanlık tarihiyle, sınıflı toplum tarihiyle ilişkili, çıkar dünyasıyla, çıkar mücadelesiyle ilişkili. Bu kadar gelişmesi orada yatıyor. Fakat şu da var; toplumsal bir varlık olsa da insan, birey olarak da özellikleri var. İnsan psikolojisi diyoruz. Bireye, insana ait durumlar var. Bunları anlamak, bireyi ele almak, bireyle toplum arasındaki dengeyi gözetmek, toplumu ve bireyi birlikte geliş-

Bunun da bilinmesi, görülmesi gerekli. Bu ruhsal dünyanın insan sosyalitesiyle, toplumsallığıyla uyumlu hale getirilmesini, herhalde ruhsal eğitim olarak tanımlamalıyız. Ruhsal eğitim, duygusal eğitim olarak görülmeli ve tanımlanmalıdır. İnsan eğitimi, birey eğitimi burada ele almalıyız, böyle görmeliyiz. Kendimizi eğitmek, terbiye etmek; insanın terbiye edilmesi derken bunları anlamamız gerekiyor.

Parti de terbiye önemli. Tersi ne anlama geliyor? Psikolojik durumu, yani ruhsal, duygusal dünyamızın toplumsal düzene uygun olarak örgütlenmesi, denetim altına alınması, sağlıklı kılınması. Böyle olursa birey sosyalitesini, toplumsallığını daha iyi yaşar. Topluma daha iyi hizmet eder. Böyle yapmazsa deli olur.

Psikolojik sorunların siyasal mücadeleler üzerindeki etkileri

karar almamızı engelliyor veya yanlış karar almaya götürüyor. Pratik işleri zamanında ve yerinde yapmamızı engelliyor, alıkoyuyor. Ya yapmıyoruz, ya yanlış yapıyoruz, ya da tersinden yapıyoruz.

Davranışlarımız kaynağını buradan alıyor. Yalnız görüntülerle değerlendirmek yetmiyor. “*Şu anlayış yanlış oldu, şu sonuç yanlış*” veya “*kayıp verdik demek*” yeterli değil. Zaten bunu herkes görüyor ve biliyor. Yani bu, sonuç ve görüntüden ibaret. Darbe yemiş bir birliği zaten kimse olumlu değerlendirmiyor. Darbe almak nereden kaynaklanıyor? Tedbir geliştirememek veya yanlış lanse edilmekten kaynaklanıyor. İnsan bu anlayışları da görebiliyor. Bu tedbirler neden zamanında alınmamış? Neler buna yolaçmış? Bunların üzerinde durmamız gerekiyor. Bizim için bunlar önemli ve öğrenmemiz gerekiyor. Diğerlerini bilmek yetmiyor.

savaş şöyle olacak diye bir kural belirleyemeyiz. Yürütülecek olan savaş eskisi gibi olmaz. O zamanın kurallarına göre belirlenecek bir savaş yürütmek gerekir. Bunun için ne yapmak gerekli? Çünkü savaş bilmek, bundan doğru dersler çıkartmak gerekir. Çünkü çünkü savaş kurallarıyla yarını kazanamayacağımız çok açık. Yani sadece ondan tecrübe ve bilgi birikimi olarak yararlanabiliriz. Yarınki savaş doğru uygulayacak ve gereklerini yapıp yapamayacak olan insanın kendisidir. Bilgi sadece yönlendirir, yoksa belirleyici değildir.

Savaşa yaklaşımda, insanın psikolojik durumu çok etkili oluyor. Bunu dikkate almadığımız için bildiğimizi de uygulayamıyoruz. Pratik beceri isteyen bir işi, doğru bildiğimizden ya yanlış yapıyoruz ya da zamanında yapmıyoruz. Bu da bize kaybettiriyor. Çünkü bilsek bile psikolojik,

sunu yapmaya, yanlışından uzak durmaya çalışır. Yoksa önceden insanların davranışlarına kural koyup ona göre hareket etmesini beklemek doğru değil. O açıdan da kişinin nerede ve nasıl davranacağını, nasıl yapacağını tahlil etmesi gerekiyor. İnsanların bunları sağlıklı bir psikolojiyle doğru bir biçimde tahlil ederek yerine getirmesi gerekiyor. Bunun için de her şeyden önce insanın ruhsal ve psikolojik olarak sağlıklı olması gerekiyor.

Şimdi bunun için sağlam bir fizyoloji, sağlıklı bir ilgi düzeyi ve sağlam bir ruh hali gerekiyor. Bu nedenle savaş için olduğu kadar, siyaset için de kendimizi eğitmemiz önemli. Günlük insan yaşamının gelişmişliği açısından da bu gerekli. Siyasetçi olmasak bile, sağlıklı sade bir insan için de bu çok önemli.

Biz mücadele yürütmek istiyoruz, büyük bir insanlık mücadelesini yürütmek istiyoruz. Bunda kararlıyız, ısrarlıyız. İşte o zaman bunu yapacak, yürütecek yetkinliğe ulaşmamız gerekli. Siyasi mücadele, örgüt mücadelesi bu bakımdan çok daha fazla gelişkinlik istiyor, -bu zorunlu.

Savaşta refleks fizyolojik bir olaydır. Ama sonradan da kazanılabilecek bir yetenektir. Bu, içine girilen yaşam düzeni ve hedeflerle birlikte veya varolan yetilerin geliştirilmesiyle olur. Bunun için reflekslerimizin gelişmesi gerekir. Bu, siyaset için de gerekli. Siyasal duyarlılık çok önemli; anında herhangi bir olay veya durum karşısında, en kısa zamanda tahlilini yaparak tutum ortaya koyabilmek, kendinde bir doğrultu, bir görüş oluşturabilmek için bu gerekli. Bu konuda çok hızlı düşünmeye ihtiyaç var. Beynimizin hızlı çalışması gerekiyor. Düşünce ve yaratmama tembelliğini yıkmamız lazım, -ki buna kafa yormak deniliyor. Parti Önderliği için “*çok hızlı düşünüyor. Bir şeyler yaparken başka şeyleri düşünebiliyor*” diyorlar. Yani o kadar çok düşüncüyü beyne sığdırabilmek; hele hele çok hızlı düşünebilmek sanıldığı kadar kolay değil. Bu, siyasi bir refleksdir. Doğruya yakın siyasi tutum ve anlayış ortaya çıkarabilmek ve yine başarılı bir iş yapabilmek için mutlaka siyasi refleks gerekli.

İnsan yaşamı hep kararlar vermekle geçiyor. Siyasal, örgütsel, askeri yaşamı bir bütün olarak kararlarla dolu. Her an

“Gerçekler zorlayıcı ve acı vericidir. Zorlayıcı ve acı vericidir diye gerçeklerden kaçacak mıyız?

Kaçamayız, kaçsak da kurtulamayız. Kendimizi çözüm gücü haline getirmemiz tek çare.

Bundan dolayı acı da verse, zorlayıcı da olsa kendimizi çözüme götürmeliyiz.

Kaçmaya çalışmak sosyalistleşmemektir.”

bir şeyler yapmaya karar veriyoruz. Düşünce sistemimiz üzerinde hakimiyet geliştirmez ve ona yön vermezsek, verdiğimiz kararların amacımıza uygun olup olmadığını bilemeyiz. ‘Öyle de yaparız, böyle de yaparız’ dersek, rastgele kararlar ortaya çıkar. Elbette bunda yaşanan bir-çok olayın da etkisi var.

İnsanın psikolojik, ruhsal durumları üzerinde toplumsal yaşamın, savaşın etkileri var. En şiddetli bir yaşam biçimi olarak da savaşın etkisi çok daha keskin bir biçimde vardır. Savaşın ve askeri yaşamın bunda çok büyük bir etkisi var. Sivil bir alışkanlık açısından; askeri yaşam, askeri disiplin; insanın ruhsal, psikolojik durumunu etkiler.

Savaşın insan psikolojisi üzerinde etkileri

Askerlik, hiç kesinti vermeksizin bir çizgi doğrultusunda yaşamak anlamına geliyor. Askerlikte biraz asker, biraz askerlik dışı bir yaşam yoktur. Onun için yaşatmıyorlar da. Bunu askeri psikoloji oluşsun diye yapıyorlar. Bir psikolojiden çıkıp, başka bir psikolojiye girmek olmaz. Çünkü o zaman psikolojik bütünlük ve motivasyon oluşmaz. Böyle bir psikoloji oluşturulmadığında disiplin ve askeri refleks kaybedilir. Onu kaybettin mi, değil doğru yapmak, ona dayanmak bile mümkün değil. Askeri yaşam kurallarına uygun, doğru, gerekli tutumu göstermek bir yana; askeri yaşamın özelliklerine dayanmak bile mümkün değil. Bu, bizde önemli düzeyde bozukluklar yaratıyor. Kürt insanı psikolojik olarak bozulmuştur. Bu, sömürgeciliğin bir özelliği, kesinlikle bunu görmek lazım.

Sömürgecilik insanlığı dejenere ediyor. Dejenasyonu en tehlikeli yön olarak psikolojik ve ruhsal açıdan görmek gerekir. Bilindiği gibi İsmail Beşikçi bu konuları biraz inceleyip yazdı. Fakat yaşayanlar olarak bizim de bunlar üzerinde durmamız gerekiyor. Bu konular üzerinde kafa yormak ve bu temelde de kendimizi eğitmek zorundayız. Kesinlikle bunları gözöndüne bulundurmak ve dikkate almak gerekiyor.

Mesela askeri yaşam ve askeri düzen içine girmiyoruz, girilmedi. Yani ne kadar savaş, ne kadar isyan yaşandı? Adını koymak gerekir. Adımızı ordu koyduk, ancak ne kadar ordu olduğumuz ve ne kadar isyancı topluluk olduğumuz tartışma konusu. Bir ordu olarak, askeri düzen içerisinde yaşamayı ne kadar içimize sindirdik, benimsedik, ne kadar reddediyoruz, bunlar yine araştırma konusu. Araştırılmaya da değer.

Bizde işin özüne uygun reddetmek çok fazla, ama benimsemek ise çok az. Görünüşte yirmi yıldır hepimiz içindeyiz ve yaşıyoruz, ama sorun o değil, işin sonucunu belirlemiyor. İşin özüne uygun bir benimseme yapmadan biçim olarak içinde yaşamamız bir felaket getirir. Bu kadar sarsıntılı, başarısız pratikler böyle ortaya çıkıyor.

Savaşın insan psikolojisi üzerinde büyük bir etkisi var. Sömürgeci askerlerin baskıcı karakterinden dolayı toplumda askerliğe karşı bir anti-pati ve tepki var, bu doğal. Fakat buna rağmen yine de sömürgeci orduda askerlik yapıyor. Sömürgeciler bunları iyi de savaştırıyor, savaştırmasını biliyor. Yani bu bir etken olabilir. Buradan kalkarak asker ve ordu olmayı reddedebiliyorsa, demek ki, en baştan bunu düzeltmemiz gerekiyordu. Sağlam bir ordu kurabilmek ve savaşılabilmek için bu gerekiyordu. Düzeltmeyişi-miz bizi sağlıklı bir askeri duruştan uzak tuttu, bu da ordulaşmamızı ve başarılı savaştığımızı engelledi. Parti Önderliği; “*Tutkuyla bu işe kendini veren bir kişi çıkmadı*” diyordu ve hala da söylüyor.

Ülkemizde uzun bir savaş yürütüldü ve bu savaşta baskı ve zorluklar yaşandı. Ulusal kurtuluş savaşlarında buna *İlk Kurşun* da deniliyor. Bu, insanın savaşla kendini yeniden yaratması demektir. Fizi-

“Askerlik, hiç kesinti vermeksizin bir çizgi doğrultusunda yaşamak anlamına geliyor. Askerlikte biraz asker, biraz askerlik dışı bir yaşam yoktur. Onun için yaşatmıyorlar da. Bunu askeri psikoloji oluşsun diye yapıyorlar. Bir psikolojiden çıkıp, başka bir psikolojiye girmek olmaz. Çünkü o zaman psikolojik bütünlük ve motivasyon oluşmaz. Böyle bir psikoloji oluşturulmadığında disiplin ve askeri refleks kaybedilir.”

ki bir değişiklik olmasa bile, insanın iç dünyasında büyük değişiklikler oluyor. İnsan yıkılıyor ve yeniden yapılıyor. Savaş insanı bu kadar değiştiriyor. Yani savaşın hepimiz üzerinde yarattığı zorlanma, gerginlik, bozulma ve derin etkilenmeler var.

Partinin bu kadar eğitimine karşı bu denli zorlayıcı tutumlar nasıl ortaya çıkıyor diyoruz. Bunun yaşadığımız pratikle ilişkisi var. Savaş da bir yandan o yönlü zorlayıcı oluyor.

Toplumsal yıkım ruhsal parçalanmalar yaratıyor

Savaşta iki yönlü gelişme yaşadık. Bir yandan PKK'deki insan, dıştan bakıldığında, Kürdistan'daki insana göre melek denebilecek bir insandır. Ancak içten bakıldığında böyle olmadığı da biliniyor. Yeterince tanımayınca veya bilmeyince o öne çıkartılıyor. Bu kadar kötü mü-yüz? Tabii ki öyle değil. Biz kendimizi sıradan insanlara göre ölçmüyoruz, ölçemeyiz de. Çünkü bizler parti militanıyız. Sosyalist, öncü militan ölçülerimizi belirliyoruz ve ona göre değerlendiriyoruz. Yoksa dünyadaki ortalama insana göre değerlendirmiş olsak, elbette PKK içindeki insanları melek gibi görmek gerekir. Sosyalist militanda olması gereken özelliklerin PKK militanında da olması gerekir diye durumumuzu değerlendirdiğimizde, işte burada ikili yön ortaya çıkıyor. Bir yandan köleliği, teslimiyeti yıkan ve özgürlüğe, direnmeye doğru giden; yani onurlu, direnişçi militan Kürt insanının doğuşu. Nitekim bir yandan bu gelişti ve halen de geliyor. Bu, parti militanlığında temsilini buldu ve topluma yayıldı. Fakat diğer yandan gelişme güdük kaldı. Bütünlüklü ve köklü olmadı. İkincil yön ise bu oldu.

Militanlarımızda tepki ve didişme var. Bu da benimsememekten ileri geliyor. Yani askerlikle bütünleşmeyen ikili katılımlar ortaya çıktı. Olumsuz yön etkilidir. Bütün örgüt, siyasi, askeri çalışmalarımıza ve insani ilişkilerimize zarar veriyor. Hem de büyük zararlar veriyor. Bu anlamda ikili bir yaşam sürdürüyoruz. Psikolojik yapılanmamızda da var. Bazen çok olumlu davranışlar da gösterebiliyor ve olumlu kararlar alıyoruz. Sağlıklı duruşumuz ve ona yön veren psikolojik, ruhsal yaşantımız var. Fakat bazen bu çok anormal olabiliyor. Bu anormal durum zarar verici ve bizi zarara götürüyor. Askerliği bozuyor ve yıkıyor. Bu, benimsememekten kaynaklandı ve bu yönlü gelişmeler yaşandı. Bu, askerlikte, örgütte, siyasette parti dışı çeşitli anlayışlar biçiminde ortaya çıktı, çıkıyor. Militan düzeyimize zarar veriyor. Partinin öngördüğü militan gelişim düzeyimizi engelliyor ve iki parçalı kalıyoruz. Bunları görerek böyle düzeltmek gerekli.

İnsanların ruhsal, psikolojik durumu, dıştaki yansımaları ile ölçülür. Yani sosyal, toplumsal yaşamı ve mücadeleye katılımı ile ölçülür. Onun için kendi durumumuzu irdelemeliyiz. Bizim için insanın çözümlenmesi önemli. Kendimizi başka nerede ve kiminle ölçeceğiz? Ne durumda olduğumuzun ölçüsü pratiğimiz ve yaşama yansıyış durumudur. Dışa yansıyan davranış pratiğimiz içimizin aynasıdır. O zaman, davranışlarımıza, ilişkilerimize, pratikleşme durumumuza ve örgüt çalış-

mamıza, kısacası dışa nasıl yansıdığına bakacağız. Buna engel olan durumlar nereden kaynaklanıyor? Buna yol açan psikolojik ve ruhsal durumumuzu düzeltereğiz, düzeltme çabası içerisinde olacağız. Böyle bir yaşamı kabul etmeyeceğiz, rahatsızlık duyacağız. Böyle olursa insan kendini tedavi edebilir, eğitebilir. Ancak, “*böylesi daha iyi, düzgün olmasına ne gerek var, bozulursa bozulsun. Filanla iyi ilişkilenmiyorsam onunla ilişkim kesilsin, filan yere zarar vermişsem olabilir, o da benim hakkım, çok fazla kendimi yormayım*” denildiğinde kişi kendini eğitemez.

Bu bir tepkilenme hareketi ve psikolojik durumdur. Çevresi ile uyşamayan, ortak bir tartışma, düşünce alışverişi yapamayan, ortak bir yaşam ve çalışma içerisinde olamayan bir insan çıkar ortaya. Sosyalist insan ve sosyalist militan çıkmaz.

Şunu diyemeyiz; insanın ruhsal, psikolojik durumu kötü olabilir, ama onu bir yana bırakıp gelip, sağlıklı bir insan olarak iyi bir askerlik yapar, beş-altı saat çalışır, ondan sonra tekrar öbür tarafa dönerse bu olmaz ve doğru da değil. Onun için doğru anlayış, doğru yaşam, sosyalist yaşam ve sosyalist gelişme sağlıklı bir insan gelişiminden geçiyor. Buna dikkat edeceğiz. Bu konuları bileceğiz, kafa yoracağız ve kendimizi terbiye edip eğiteceğiz. Çünkü çoğunlukla ortam ve dış çevre, yaşamın sorunları bizi tersinden zorluyor.

Yani olumlu bir yaşam ve olumlu bir pratik insanların psikolojik yaşamlarını etkiler. Bu, onu sağlıklı bir yaşama, sağlıklı bir ruhsal duruma iter, götürür. Birey üzerindeki olumsuz etkilenmelerin yarattığı zorlanmalar karşısında bireyi olumlu bir biçimde silahlandırır, destekte bulunur. Birbirimizle ilişkilendiğimiz zaman psikolojik, ruhsal durumlarımızı dikkate alacağız. Onun için de karışımzdakini hep dikkate alacağız. “*Parti içi yaşam, yoldaşlık, sosyalist yaşam*” diyorsak bu gerekiyor.

Sosyalist insan, her şeyden önce karşısındakini dikkate almasını bilir. Karşısındakini en az kendisi kadar hesaba katmasını bilen insan, onu dikkate alan insandır. Onun ihtiyaçlarını da gözetene ve ona göre davranmayı bilir. Yoksa “*ne olursa olsun, karşıdaki nasıl davranırsa davranırsın beni ilgilendirmez, ben kendimi bilirim*” demek çok bencil bir tutumdur. Bencillik, sadece maddi şeyleri gaspetmek değildir. Bencilliği aşmak gerekir. Kendine olanı düşünmeden önce daha çok karşısındakini, birlikte yaşadığını düşünememek ve onun davranışlarını anlamı biçebilmek, davranışlarını yeterli hale getirebilmek, duygu dünyasının, psikolojisinin düzenli olabilmesi için katkıda bulunabilmekten geçiyor. Bu, yoldaşlığın bir gereğidir.

Yoldaşlık ölçüleri, bizde en ileri düzeyde olması gerekir. Normal olarak insanın sosyal ilişkisi, insan üzerinde bunu yaratan ilişkidir. Diyoruz ki, “*ilişki kuramıyoruz, ilişkilerimiz zarar verici oluyor, geliştirici olmuyor, etkide bulunmuyor*”. Şimdi bunları bilmez, dikkate almaz, benimsemez ve kendimize göre hareket edersek veya hesapsız, kitapsız ne yaptığını bilmeden istediğimiz gibi davranmaya kalkarsak, o davranış, o ilişki etkili olmaz. Tam tersine olumsuzluğu geliştirir. Olumsuzluk geliştğinde ise ortada sağlıklı bir yaşam olmaz

ve yaşam ahengi ortaya çıkmaz. Bu da sağlıklı bir düşünce ortamını zedeler. Bizi yanlış kararlara götürür.

Örgüt çalışmalarımız ve kitle çalışmalarımız açısından bu önemli oluyor. Kazanmak veya kazanmamak bu noktada ortaya çıkıyor. Neden devrimsel süreçleri kaçırıyoruz? Bütün bunları hesaba katmıyoruz da ondan. İşte bu ilişkilerin hepsi sosyalizmin konusu. İnsanın sağlıklı gelişebilmesi için sağlıklı bir psikolojik duruma, ideolojik eğitime ve manevi dünyasını geliştirmeye ihtiyacı vardır. Gerillada, örgüt yaşamında buna moral etken deniyor. Bunları yeterli kılmaya ihtiyacımız var.

Örgüt çalışması içerisinde günlük olarak olumlu veya olumsuz bir yığın davranış gösteriyoruz. Bu konuda çok fazla ağır sorunlarımız var. En üst yönetim olarak da sorunlarımız var. Lenin'in dediği gibi, “*çok küçük, siyasi değeri olmayan ayrıntılar olabilir, ama bu ayrıntılar üzerinde durulmazsa örgütsel ayrıntılara götürebilir*.” Genel örgüt yapımızda arkadaşlarımız bunu kendilerine çoğu zaman mesele de etmiyorlar. Çok rahatlıkla “*ben onunla çalışmıyorum*” diyor. Bir yere yönetici bir arkadaş gönderiyorsun, arkadaşlarımız bir ay içerisinde varolan ortamı dağıtıyor. Hepsini alıyor, eliyor, atıyor bir yerlere. Kendine göre kişileri getiriyor. “*Bana göre bu böyle olur*” diyor. Örgüt darmadağın oluyor, ama hala “*ben filanla çalışmam, yaşamam*” diyor. Kavga ediyor, sağlıklı çalışma yürütmüyor. Bunlar doğru değil; düzeltilmezse, kesinlikle örgüt içerisinde her türlü olumsuzluk ortaya çıkar. Bu örgüt içinde her türlü anlaşmazlık, didişme, çekişme, gruplaşma, parçalanma, ayrılma ve bölünmelere kadar gider. Biz bunlara dikkat eder ve sosyalist militanın, sosyalist insanın ruhsal, psikolojik durumu ile kendimizi donatıp sorunlara yaklaşırsak, ortada örgütsel anlaşmazlık diye bir sorun olmaz. Düşünün, ortak amaç uğruna hareket eden bir topluluktan niye ayrı şeyler çıksın ki!

İnsanların iç dünyasına ineilmeliyiz

Bölünen bir hareketin her zaman ne söylediği bilinir. Her iki taraf da “*ben amaca bağlıyım*” der. Karşı tarafın yanlış olduğunu iddia ederek örgütler bölünürler. Madem amaca bağlılık var niye bu kadar ayrılıklar ortaya çıkıyor? Nedenini bulacağız. Nedeni, kesinlikle insanın iç dünyasında saklı. İç dünyası ne kadar sağlam olur ve kendini ne kadar terbiye eder, örgütler, denetler ve örgüt çalışmasına, siyasi çalışmaya kendini yatırırorsa orada hiçbir ayrılığımız kalmaz.

Kolektivizm, bütün alanlarda ortaklaşma demektir. Olumlu şeyleri iki kişinin yapıyor olması, birinin diğerinin kölesi olduğu anlamına kesinlikle gelmez. Her birimiz ayrı bir telden çaldığımız zaman özgür olacağız anlamına gelmez. Eğer böyle olsaydı Kürdistan özgürlükler deryası olurdu. Bunu sömürgecilik yarattı. Bu, tam da sömürgeciliğin yarattığı insanın ve toplumun kendisi oluyor. Bu konuda ölçülerimizi doğru tutturmamız gerekiyor.

Parti, devrim zorunlulukları içerisinde hareket ediyor ve şiddetli bir savaş içerisinde. O kadar acımasız bir sömürgeci güç ile karşı karşıyayız ki; bir tarafın hiç-

bir şeyi yok, diğer tarafın ise bütün hazırlıkları var ve bütün gücü ile onun üzerine geliyor. Böyle bir noktada parti üst düzeyde siyasi, askeri eğitim yapmak, örgütlülük yaratmak ve yine eylem geliştirmek zorunda kaldı. Bu zorunluydu. Böyle bir eğitim de sömürgeciliğin yarattığı toplum, insan ortamında temelsiz kaldı. Önderlik bu temelsizliği gidermek için insan çözümlenmesi üzerinde durdu. Fırsat bulduğu ölçüde derinleştirmeye de çalıştı. Bu kadar geriliğe rağmen eğer bizde şiddetli bir mücadele, örgütlülük ve eylem gücü ortaya çıktıysa bu çözümlemelerle ortaya çıktı. Böyle hareket etmemiz Önderlikten aldığımız güç ile oldu.

Kendimizi yeniden bulduk. Bulabildiğimiz ölçüde güç kazandık ve dayandık. Fakat bütün bunlar yetmiyor. Yetersiz ve tek yanlı kaldı. Bir tek Önderlik çalışması ile toplumu yürütecek, insanın ve partinin kendini üst düzeyde eğitmesi mümkün olmadı. Olması da zaten imkansızdı. Sadece üst düzeyde siyasi, askeri eğitim ile sonuç almamız mümkün değil. Çok zorlandığında ortaya ezbercilik çıkıyor. Bu bizde fazlasıyla var. Kırmaya çalışıyoruz. Birçok şey söylüyoruz ama anlamını bilmiyoruz. Öyle ki, bilgi dünyası ile yaşam dünyası apayrı insanlar haline geldik çoğu zaman. Kendimizi doğruyu biliyor sanıyoruz.

Kendimizi bu işe bağlamış mıyız? Bunun tutkusu, iddiası ile var mıyız? Bunlara olumlu yanıt verdiğimiz zaman her şeyi çözeriz. Böyle olmayınca, sen istediğin kadar doğruları söyle sonuç alıcı olmaz. Doğruları yaşayacak sosyalistler olursa doğrular anlam bulur, yaşamsallaşır ve gelişme yaratır. Ama sahibi olmazsa hiçbir değer ifade etmez, çürür gider. Güzel birer hayal olmaktan öteye geçmez. Hayallerimiz olarak kalır. Bunlardan kurtulmak, sıyrılmak istiyoruz.

Onu yapacak militan olarak kendimizi düzene koyuyor muyuz, koymuyor muyuz? Kendimizle o biçimde mücadele edecek miyiz, etmeyecek miyiz? Duygumuzu, psikolojimizi, düşüncemizi, davranışımızı, yaşamımızı doğruları yapmaya verecek miyiz, vermeyecek miyiz? Çözümü burada arayacağız.

Gerçeğimizi ortaya koyup, kendimizi yeniden yapmak zor geliyor. Gerçekler zorlayıcı ve acı vericidir. Zorlayıcı ve acı vericidir diye gerçeklerden kaçacak mıyız? Kaçamayız, kaçsak da kurtulamayız. Kendimizi çözüm gücü haline getirmemiz tek çare. Bundan dolayı acı da verse, zorlayıcı da olsa kendimizi çözüme götürmeliyiz. Kaçmaya çalışmak sosyalistleşmemektir.

3. Kongre'de Parti Önderliği, “*hiç kimse atlamaya çalışmasın, yandan geçirim demesin, geçemez. Herkes bu işin içinden, kendini eğiterek, yeniden dönemin koşullarına göre kendini hazırlayarak ve bunu esas alarak geçecek, yoksa hiç kimse geçemez*” diyordu. Atlamaya çalışan, yarın partiden de vazgeçer. Bu tür kişilikler parti ile olamaz, olmadı da. Yani çözüm üretmeden öbür tarafa atlamamız mümkün değil ve doğru da değil, çözüm de üretemez. Çözüm buluyoruz diye kendimizi aldatmış oluruz. Doğruları söylemiş olabiliriz, belki o konuda tecrübemiz var, ama hiç önemli değil. Doğruları hayata geçirecek militan kişilik ortaya çıkmadıktan sonra, örgüt ortaya çıkmadıktan sonra bizim doğrularımızın, doğru kararlarımızın pratikte ne değeri olabilir? Olabilmesi için temel sorunlarımız üzerinde yoğunlaşmamız gerekiyor.

Hiç hafife almadan, sağa sola çevirmeden, saptırmadan, bütün gücümüzü kullanarak doğru yöntemle kendimizde gerekli gücü, cesareti göstererek, bu temelde görevler üzerinde yoğunlaşacağız ve bunu başaracağız. Başka da yol-yöntem yok. Bu konuda büyük bir tutku sahibi olacağız. Cesur davranacağız. En kahramanca eylem, kendini iyi bir militan haline getirmektir. Bu basit görülmemeli. Yarının büyük kahramanları, politikacıları, öncüleri, militanları burada kendini eğiterek çıkar.

“Ülkemizde uzun bir savaş yürütüldü ve bu savaşta baskı ve zorluklar yaşandı. Ulusal kurtuluş savaşlarında buna İlk Kurşun da deniliyor. Bu, insanın savaşla kendini yeniden yaratması demektir. Fiziki bir değişiklik olmasa bile, insanın iç dünyasında büyük değişiklikler oluyor. İnsan yıkılıyor ve yeniden yapılıyor. Savaş insanı bu kadar değiştiriyor.”

Tarihin gerçeği değişimdir

PKK Başkanlık Konseyi Üyesi Osman Öcalan Yoldaş

Değişim çalışmalarını nasıl ilerleteceğimiz ve başarıya ulaştıracağımız sorusuna cevap arayacak olursak, tartışmasız diyebiliriz ki, katılım ne kadar geniş olursa, sistemin kurulması da o kadar başarılı olur. Sorun sadece bununla da çözülmüyor. Bilindiği gibi '92'den bu yana devrimimize karşı psikolojik, siyasi ve askeri olarak büyük bir savaş yürütüldü ve devrimimiz büyük bir tehlike içerisinde bulunuyordu. Türk devleti bu savaşı tek başına yürütmedi; dünyanın gerici güçleri de arkasında yer aldı. Biz bütün bu güçlere karşı savaştık ve bu savaşta birçok kazanım sağladık. Yine partimizin yürüttüğü mücadele ile Kürt halkının dirilişi sağlandı.

Bütün ezilen ülkelerde, ulusun kurtuluşu ön plandadır. Yani halkın kurtuluşunu hedefleyen bir devrim esas alınmıştır. Bizde ise ulusal kurtuluştan önce ulusun dirilişi esas alındı. Bu önümüzdeki birincil çalışmaydı. Çünkü Kürdistan üzerinde inkar ve imha politikası yürütülüyordu. Egemen güçler sadece ülkemizi egemenlikleri altına almakla yetinmiyorlar, halkımızı bir bütün olarak yok etmek istiyorlardı. İki yüz yıl boyunca bu esaslar üzerinde bir siyaset yürütüldü. 19. ve 20. yüzyılda Kürdistan Türklerindi, Arapların'dı, Farsların'dı. Bu güçler kendi tezlerini gerçekleştirmek için Kürdistan'da kan döktüler, sürgünler başladılar ve halkımıza zulüm yapıldı. Bu zalim

“PKK'deki kültürel zemin geniş, büyüktür. Bu temelde de demokrasi bildiğimiz gibi değişik sınıflar, halk ve kültürlerin bir arada barış içinde yaşamasıdır. Herkesten çok buna PKK hazırdır. Önemli olan bu zenginlikten yararlanıp bunu harekete geçirmektir. O zaman göreceğiz ki, PKK'nin değişim için yeterli gücü vardır. Bu temelde PKK demokratik bir harekettir, demokrasiyi temsil edebilecek gücü de vardır.”

uygulamalara karşı halkımız serhildanlar gerçekleştirdi. 19. ve 20. yüzyılda - yani iki yüzyıl boyunca- Kürdistan'da ırılı ufaklı 80 dolayında serhildan yaşandı. Sadece 20. yüzyılda 40 dolayında serhildan gerçekleştirildi ve bir o kadarı da 19. yüzyılda meydana geldi. Bütün bunlar halkımızın imha olmamak için giriştiği başkaldırılarıdır.

Burada halkımız yok edilmedi; yok edilmiş önü alındı. Ama diğer yandan tam bir başarı da sağlanamadı. Denilebilir ki, ne Kürtlerin serhildanları ne de egemen güçlerin siyasetleri başarı kazandı. Türkler, Araplar ve Farslar tam olarak başarılı olamadılar. Çünkü stratejileri Kürtlerin imhasına yönelikti. Ama Kürtler imha olmadılar. Bunun için de egemen güçlerin siyaseti başarılı olmadı. Bütün serhildanlarda Kürtler'in amacı bazen özerklik, bazen de ayrı bir devlet kurmak biçiminde oldu. Ancak Kürtler imhanın önüne geçmiş olsalar dahi, gerçek anlamda başarılı olamadılar ve özgürlüklerini elde edemediler. Dolayısıyla hem imha çizgisi, hem de Kürt halkının özgürlüğü için mücadelesi başarılı olmadı. Bu durum bugüne kadar geldi. İki yüz yıllık deneyim bu gerçeği göstermiştir.

Bu noktada değişim ve dönüşüm bir gereklilik olarak kendisini dayatmakta ve kendisini bir zorunluluk olarak önümüze koymaktadır. Değişimin bir diğer nedeni de budur. Ya Kürt halkının özgürlüğünü esas alan bir çizgiyi önümüze koyacağız ve bununla devrimi geliştireceğiz ya da iki yüz yıllık imha, serhildan ve çaresizlik içerisinde bu gerçeğimizi tekrar edeceğiz.

Partimiz büyük bir iddia ile ortaya çıktı. İddiası, Kürt halkının özgürlüğünü gerçekleştirmektir. Bu da değişimin bir diğer zorunluluğudur. Değişen dünya koşulları beraberinde Kürdistan devriminde de değişimi zorunlu hale getirdi. Şimdiye kadarki sistemimiz, ulusal sorunu çözmekten öteye, ulusun dirilişini esas aldı. Bunu daha da net formüle edecek olursak, 1973-93 yılları arasında Kürt halkının diriliş mücadelesini yürüttük. '70'li yıllarda Kürtler varlıkları tartışılır bir konuma gelmişlerdi. Bir adım ötesi Kürt ulusunun yok oluşuydu. Acilen ölü-

mün ve yok oluşun önünün alınması için bir devrim gerekiyordu. Bu devrim de diriliş devrimi oldu.

Kürdistan devrimi diğer ülkelerde yürütülen devrimler gibi olamazdı. Çünkü adı sanı duyulan bir Vietnam devrimini veya diğer ülke devrimlerini göz önüne getirdiğimizde, o ülkelerdeki halk yok edilmiş eşliğinde değildi. Egemenlik ve zulüm altındaydı, ama bir ulusal inkar ve imha gerçeği söz konusu değildi. Onun için de o ülkelerdeki devrimler kurtuluş devrimleri oldular. Oysa Kürdistan'ın koşulları daha özgündü. Kürt halkı yok oluşun eşliğindeydi. Bunun için de diriliş devrimini gerçekleştirmesi gerekiyordu. Bu devrim yapılmadan kurtuluş devrimi gerçekleştirilemezdi. Programımızda kurtuluş devrimi olsa da, pratikte esas olan yan diriliş devrimiydi. Bu devrim büyük bir çalışmayla yürütüldü. Siyasi, askeri ve diplomatik alanlarda büyük bir mücadele yürütüldü ve bu devrim '93'te başarıya ulaştı.

Yani bu anlamda dört dörtlük başarı elde ettik. Yok oluşun eşliğinde olan Kürt halkı dirildi, '93'ün üzerinden geçen altı yılda diriliş devriminin yetersiz kalan yanları tamamlandı. Ağırlıklı olarak Kuzey ve Küçük Güney, daha sonra Büyük Güney ve Doğu bu çalışmalar içerisine girdi. Yani '93'ten sonra bu diriliş devrimi kendisini genişletti ve Kürdistan'ın diğer tüm parçalarını içerisine aldı.

1993'ten bu yana bazı gelişmeler sağlanmış olsa da, diğer yandan bir tekrar durumu yaşanmıştır. Burada tekrar ve gelişme bir arada yürütüldü. Bir taraftan diriliş devrimi gelişme yaratır, yayılır, başarılarını güçlendirir ve mevzilerini korurken; diğer yandan kendini tekrarladı. Çünkü bundan sonra kurtuluş devriminin de bir sisteme kavuşturulup geliştirilmesi gerekiyordu. Bu noktada Önderlik çok önemli bir adım attı; '93'te bunun için ateşkes yaptı. Ancak biz Önderliğin attığı bu adıma cevap olmadık. Diriliş devriminin başarısı bizleri zafer sarhoşluğuna götürdüğünden, bu adıma beklenen karşılığı veremedik. O süreçte hemen her yerde erken iktidar hastalığı gündeme geldi. Bu, diriliş devriminin başarısı sonucunda ortaya çıktı. Bu başarı, diğer ülkelerdeki kurtuluşun başarısı gibi bir başarı değildi. Bizler bunları birbirine karıştırdık. Parti merkezi, kadroları ve savaşıları buna cevap veremedi. Bunun için de bir tekrar durumu yaşandı. O sürecin önünü kapatan bir provokasyon vardı; bu Amed'de Şemdin Sakık'ın talimatıyla 33 askerin katledilmesi. O süreçte kimse bunu fazla sorun yapmadı. Oysa bu büyük bir provokasyondu ve Önderliğin başlatmış olduğu sürecin önünü kapatıyordu. Parti merkezimiz, kadrolarımız ve savaşılarımız Önderliğin atmış olduğu bu adıma hazır olmadıkları için, birleşme ve bütünleşme yaşanmadı. Bütünleşmediği gibi provokasyona da karşı çıkamadı. Süreç burada durduruldu.

Önderliğin esareti sorunlarımızın zirvesi oldu

Bu sadece bizim cephemizde yaşanan bir durum değildi. Her ne kadar içimizde gelişen provokasyona karşı keskin bir mücadele yürütülmediyse de, Türk devleti içinde ortaya çıkan çetecilik de bunun önünde engel oldu. Tansu Çiller ve Doğan Güreş buna öncülük etti. Büyük şehidimiz Mehmet Hayri Durmuş yoldaşın '80'de dile getirdiği “en büyük sorunumuz, Önderliğin temposuna yeti-

şemememiz ve Önderlikle aramızdaki mesafedir” sözü, pratiğimizde doğrulanmış oldu. Yani Önderlik ile parti merkezi, kadroları ve savaşıları arasındaki büyük mesafe, devrim çalışmasının istenilen düzeyde geliştirilmesinin önünde engel oldu.

Biz bu noktada tekrara düştük ve bu tekrarda ısrar ettik. Önderlik o süreçte yapılan 5. Kongreyi yeniden inşa kongresi haline getirmek istedi. Ama bizler bu yenilenmeyi gerçekleştiremedik. Yürüttüğümüz pratiklere baktığımızda, kendimizi tekrar ettığımız çok açık ve bu net olarak görülüyor. Kongrede parti bayrağı üzerindeki orak-çekiçi kaldırdık, onun yerine meşaleyi koyduk. Yani sadece biçimsel bir değişim oldu, esas olarak yapılması gereken değişikliği yapamadık. 5. Kongre tekrarda ısrarın kongresi oldu. Bu kongreden sonraki yılların pratiği tekrarın pratiği oldu. Yani stratejik, taktik ve yaşam yönünde herhangi bir değişiklik yapamadık. 6. Kongre bu görevi yerine getirecekti. Fakat uluslararası kompo koşullarında toplanan 6. Kongre de geçmiş kongrenin tekrarı oldu. Bu tekrar, sorunlarımızın daha da ağırlaşmasına yol açtı. Sorunlarımızın zirvesi Önderliğin esaretiydi. Sorunlar zirvesine ulaşırken, önümüzde iki engel vardı; ya yenilecektik ya da değişiklik için gereken yenilikleri yapacak ve buna göre de devrimi yeni bir düzeyde geliştirecektik.

Böylesi bir noktada Önderlik yine tarihsel kişiliğini göstererek, normal bir insanın başaramayacağı bir işi yaptı. Önderlik, birinci adımın ilk on beş gününde mahkemesiz bir infaz olabileceğini düşünerek, bunun önünü almak istedi. Bu biçimde imhanın önü alındı. Gerçekten de ilk iki üç gün durumlar çok zordu, bunların önünü aldı ve ardından peş peşe gelen tarihi adımlar attı. Bazıları “devrimi sattı” dediler. Oysa bu, yaşanan gelişmeleri görmemek ve anlamamak demektir.

Yaşanan değişim geçmişin reddi değildir

İnsanlık varoldukça eleştiri ve özeleştiri de var olacak ve insanlık bununla gelişecektir. Böylece deneyimlerini gelişmenin zemini yapabilecek, çıkarlarına ters düşenlere karşı savaşıacaktır. Bu yüzden eleştiri-özeleştiri, bu süreçte önümüzde çıkan yanlış anlayışlara karşı elimizdeki en etkili silahtır. Bizden istenen değişiklikler ancak bu silahla yapabiliriz ve bundan sonraki süreçte devrimin sorunlarını böyle çözebilir ve sonuçlandırabiliriz.

Burada yeni bir sorunla karşılaşılıyor: Acaba değişiyor muyuz? Elbette yaşadığımız bir değişimdir. “Değişim anlamında yaşanan, aslında yeni bir PKK'nin kuruluşudur” diyenler var. Doğru, ancak bu kendi geçmişinden vazgeçmek, geçmiş devrimci yaşamını mahkum etmek anlamındaysa, biz böyle bir yenisiden kuruluşu reddediyoruz. Bu yüzden bu dönemin PKK'si ancak değişim ve dönüşümle olacaktır.

Geçmişte aldığımız kararlar yaşama cevap olmadığında, bunların yerine başka kararlar alıyorduk. Bu durumda ya Önderlik, ya merkez, ya da şahıslar sorumluluğu yüklenerek bunları formüle ediyordu. Yani PKK hiçbir zaman “bu kararı aldım, mutlaka bu karar yürütülecektir” demedi. Alınan karar yaşama cevap olmadığında, ya Önderlik ya da parti organları bu boşluğu doldurdu. Mutla-

“Önderlik, birçok durumda resmîyet yerine yaşamsal olanı kabul etmiştir. Resmi olarak parti merkezi seçmişiz, ama bakıyorsunuz bir sene sonra birçok sıradan kadromuz merkezin görevini yürütmüş ve öne geçmiş, merkezi kadrolarımız daha geri kalmıştır. Bu yanlış mıydı? Hayır, çünkü yanlışlıklarıyla da olsa, Önderlik cevap olabilecek kadronun önünü hiçbir zaman kapatmamış, ‘buyurun yapın’ demiştir.”

ka yaşama cevap olacak bir karar alınıyordu. Bu yüzden her zaman PKK'de işler yarı fiiliyat, yarı resmîyet biçiminde yürütüldü. Yani PKK diğer devrimci partiler gibi değildi. Bundan güç aldı ve gelişmesinin sırrı da burada yatıyor.

Bazıları “PKK yenildi” diyebilirler. Hayır, biz yenilmedik, tam tersine başladık. Belki askeri olarak öngördüklerimizi gerçekleştiremedik ve nihai olarak zafere gidemedik, ama askeri olarak kazandıklarımızı siyasi mücadele ile çok daha kısa bir sürede gerçekleştirebiliriz.

Biliniyor, bizim gibi bu yenilenme süreçlerini yaşayan partiler, doğru bir yaklaşım sergileyemedikleri için yok oldular. Ama biz çok büyük gelişmeler yarattık. Bu, Önderliğin felsefesinden kaynaklandı ve PKK yaşamı her zaman buna cevap oldu. Dedğimiz gibi yarı fiiliyat, yarı resmîyet biçimindeki yaklaşım bunda önemli rol oynadı. Resmîyetin tıkandığı yerde veya cevap olunamadığı zaman, fiiliyatta gereken ön açma sağlandı. Boşluklar yaşandığında bireyler bu boşlukları doldurdu. Yani Önderlik felsefesi gelişmenin önünü kapatmıyor, tam tersine yaşamı esas alıyor. Önderlik, birçok durumda resmîyet yerine yaşamsal olanı kabul etmiştir. Resmi olarak parti merkezi seçmişiz, ama bakıyorsunuz bir sene sonra birçok sıradan kadromuz merkezin görevini yürütmüş ve öne geçmiş, merkezi kadrolarımız daha geri kalmıştır. Bu yanlış mıydı? Hayır. Neden? Çünkü yanlışlıklarıyla da olsa, Önderlik cevap olabilecek kadronun önünü hiçbir zaman kapatmamış, “buyurun yapın” demiştir.

PKK'nin şerefli bir tarihi geçmişi var

1978'de kurulan PKK ile '98'deki PKK'ye baktığımızda, birçok değişikliğin yaşandığı görülebilir. Yani geçen yirmi yıllık süreçte birçok değişiklik yaşandı, değişiklikler yaptık. Örneğin ilk çıkışımızda derneklerin kuruluşunu reformizm olarak değerlendiriyor, legal çalışmalardan uzak durmaya çalışıyorduk. Ama zamanla bunlar değişti. Her açıdan bir çok değişiklik yaşandı. Sistemimiz kendi içinde bir değişim yaşadı. Genel bir değişim yapacağız. Yani bu değişim sistem içinde bir değişim değil, sistemi de kapsayan bir değişim olacaktır. Farklılık bu noktadadır. Bu değişimi yapmakla PKK'yi red mi ediyoruz? Hayır. Geçmişimiz, şerefli bir geçmiştir. Eksikliklerimiz ve yanlışlıklarımız var, bu ayrı bir sorundur. Zaten bunun için değişim yapacağız. Geçmişimizi yok saymıyoruz, tersine ondan güç alacağız. Yani her şeyi yeniden, sıfırdan kuracağız dersek, bu geçmişimizin, tarihimizin reddi olur.

İnsanlık kendi tarihini reddederek ge-

“Önderlik felsefesi gelişmenin önünü kapatmıyor, tam tersine yaşamı esas alıyor. Önderlik, birçok durumda resmiyet yerine yaşamsal olanı kabul etmiştir. Resmi olarak parti merkezi seçmişiz, ama bakıyorsunuz bir sene sonra birçok sıradan kadromuz merkezin görevini yürütmüş ve öne geçmiş, merkezi kadrolarımız daha geri kalmıştır. Bu yanlış mıydı? Hayır. Neden? Çünkü yanlışlıklarıyla da olsa, Önderlik cevap olabilecek kadronun önünü hiçbir zaman kapatmamış, ‘buyurun yapın’ demiştir.”

lişemez. Marks bunu çok güzel dile getiriyor. “Eğer kölelik olmasaydı feodalizm olmazdı, feodalizm olmasaydı kapitalizm olmazdı, kapitalizm olmasaydı sosyalizm olmazdı” diyor. Bizde de eğer dirliliş devrimi olmasa, özgürlük devrimi ve demokratik çözüm olmazdı. Bu yüzden biz tüm yönleriyle yeni bir PKK kuruyoruz. PKK’de yaşama cevap olmayan

tirdik, farklılıklarımız oldu. Ama değişim yönünde almamız gereken tecrübeler var. Eğer uzun bir dönem durur, kendini değiştirmezsen halk senin çözüm gücü olmadığını görür ve bu anlamsızdır der. Anlamsız olanı da bir kenara itmek gerekir. Böyle olduğunda ortaya Yeltsin gibiler çıkar ve toplumu sınırsız hastalıklara sürükler. Bu yüzden bizim ne Gorbaçov ne de Yeltsin gibilere ihtiyacımız var. Geçmiş topyekün reddedip yeni bir şey kuracağım dersin, ele ayağa düşersin, seninle oynarlar. Diğer yandan değişim zorunluluğunu görüp gereklerini yapmazsan, o zaman da anlamsızlaşır-sın ve toplumu da her türlü hastalığa açık hale getirirsin. Bu gerçekliği de görmek gerekir.

Ya değişimin gereklerini yerine getirir, sistemde gereken değişimleri yaparız; ya da pusuda bekleyen bazı kişilerin dediği gibi, “sizinle olmaz, PKK ile olmaz ve PKK kendini değiştiremez”. İşte o zaman Yeltsin gibileri çıkıp “*bunlar anlamsızdı*” diyebilir. Ama biz ne Gorbaçov gibilerinin ve ne de o anlayışa sahip olanların dediklerini ve yaptıklarını kabul ederiz. Yeltsin gibilere de yol vermeyiz. Yapacağımız değişim bu yüzden tarihe ve tüm değerlerine bağlı olmalı, onlardan utanmamalı, onlarla şeref duymalı ve değişimi çerçevesi ile birlikte oturma

me mümkün olmadığı için, ancak böyle bir katılım sağlayabiliyor. Ama yine de düşünce alanında sistemin genel çizgisi esastır. Bildiğimiz gibi sistemin yürütülmesi sadece bir fikir olayı değildir. Düşünce ile pratik beraber yürür. Önderliğin bize ulaşmaması için engel oluyolar.

Önderliğin esareti partide bir boşluk yaratıyor. Bu boşluğu nasıl dolduracağız? Bazıları “*Önderliğin yerine başka biri geçebilir*” diyebilir. Ama bu en büyük gaflet olur. Eğer bir kurum bu görevi üstlenir denilirse, bu yine kendini kandırma olur. Devrimciliği en zirvede yürüten bir arkadaş bile Önderliğin yerini tam olarak tutamaz; iyi bir yürütücü, iyi bir sorumlu olabilir; ama Önderliğin yerini dolduramaz. Diyelim ki, Başkanlık Konseyi dört dörtlük çalışsa dahi, yine de Önderliğin yerini tam olarak dolduramaz. Çünkü Önderlik büyük bir güçtü. Ruhi, felsefik, ideolojik, fiziki ve pratik bir güçtü. Hangimiz daralsaydık Önderliğe el atıyorduk, ona dayanarak ayakta kalıyor ve onunla yürüyorduk. Artık eskisi gibi o güce ulaşamayız.

Önderlikten aldığımız gücün yerini ne ile dolduracağız? Hiç tartışmasız şunu diyebiliriz: Eğer binlerce kadromuz ayağa kalkarsa, o zaman bu gücü oluşturabiliriz. Yoksa ne bir kişi, ne de bir kurum-

cumhuriyet projesi ile formüle ediliyor.

Ortadoğu’da değişimin motoru Kürtlerdir

Değişimin temel gücü kimdir? Ne Türkiye, ne İran, ne Irak ve ne de Suriye’dir; bu güç Kürtler’dir. Bu halkların veya devletlerin de değişime ihtiyaçları var. Ama Kürtler’in daha çok var. Onun için de demokrasi bayrağını yükseltecek, bu temelde çözümü geliştirecek olanlar Kürtlerdir. Nasıl Selahaddin Eyyubi döneminde Kürtler İslamın bayrağını yükseltip müslüman halkları özgürleştirdiler ve gelişmelerin önünü açtılsa, bugün de demokrasi bayrağını yükselteceklerdir. Kendilerine bağlı olarak tüm Ortadoğu halklarını demokratik değişimle, demokratik bir sistem içerisinde özgürleştirecekler ve gelişimin önünü açacaklardır. Bunu Kürtlerde kim yapacak? Tartışmasız PKK yapacak. Bunu yapma gücümüz var mı? Var. PKK baştan beri buna açıktır. PKK’nin imkanları buna elveriyor.

PKK bünyesinde Müslüman, Hristiyan ve Yezidi gibi birçok değişik dinlerden insanlar var. Tüm dinlerden, mezheplerden ve halklardan parti saflarımızda insanlar var. Kürtler belki 2 bin yıldır sömürülüyor. Bunun kötü sonuçları olsa da, yaşamımız için bir zenginlik ortaya çıkarmıştır. Kürtler

rasi olmaz. Geriliklerimizi tartışmaya açabilmeliyiz. Geriliklerimizden arınmalıyız. Tabii bu, eskiden demokrat değildik, şimdi demokratlaşacağız anlamına gelmiyor. Böyle değildir. Ayrıca demokrasi, kendine göre yapmak demek değildir. Oysa her zamankinden daha fazla disipline ihtiyaç var.

PKK, büyük bir güçtür. PKK’nin büyüklüğü, Önderliğin esaretinden sonra herkesin beklediği şeyler gerçekleşmeyince, daha fazla ortaya çıktı ve anlaşıldı. Diyebiliriz ki, halkımız ve dostlarımız, Önderlik esir düştüğünde büyük bir korkuyu yaşadılar. Biz de yaşadık. Bu doğrudu da. Ama Önderliğin az çok hepimizde yer etmiş olduğunu gördük. Önderlik halkımızda içselleşmiştir ve büyük bir güçtür. Bu da Önderliğe büyük bir bağlılığı ve inancı geliştirdi, PKK’ye büyük bir inanç geliştirdi. Biz de gücümüzü ve zenginliğimizi görüp bu temelde istenen değişimi yapabiliriz, yapıyoruz da.

Önderliğimizin temel özelliği, cesareti ve korkuyu zirvede aynı anda yaşıyor. Hem çok korkuyor, hem çok cesurdur. Bu yüzden de her zaman tedbir geliştiriyor. Cesareti ise onu adım atmaya götürüyor. Biz, Önderliğin partisiyiz. Değişme gücümüz vardır derken, kendimizi rahatlatamayız ve zenginiz deyip sırtüstü yatamayız. Değişme ve zafere gücü-

yanları değiştiriyoruz, tüm sistemi gözden geçiriyoruz, eksik ve yetmezlikleri atıyoruz.

Yaşadığımız, bu anlamda bir değişimdir. Değişim yapmazsak ne olur? Gorbaçov’un durumuna düşmüş oluruz. Bilindiği gibi Gorbaçov değişimin gerekliliğini gördü ve temel iki politika belirledi; perestrojka ve glasnost politikasıyla var olan tıkanıklığı aşmaya çalıştı. Değişimden bahsetti, bunun gerekliliğini gördü ve tartışmasını da başlattı. Ama ’85’den ’90’a kadarki süreçte adım atamadı, yeni kararlar alamadı. Gerekliliklerine cevap veremedi ve varolan sistemi bir değişime tabi tutamadı. Bir değişime ihtiyaç vardı, ama beş yılda hiçbir değişiklik yapamadı, kendini yenileyemedi. Sistemin de kendini değiştirme gücü ve kudreti yoktu. O zaman bu sistemi reddedelim dedi. Toplum ikna oldu ve bildiğimiz gibi ortaya Yeltsin çıktı. Sonrasını hepimiz çok iyi biliyoruz. Bunlar Yeltsin’in sonuçlarıdır. Tabii bundan Gorbaçov sorumludur. Gorbaçov değişim için gerekli atılımı yapamadı. Gerekliliği gördü, dile getirdi; ama hiç tedbir almadı. Yeltsin de baş kaldırdı ve sosyalist kazınimleri ayaklar altına aldı.

Bizim gerçekliğimiz daha farklıdır. Onlar devletti, biz ulusal bir hareketiz, partiyiz. Ayrıca onlar hakimdi, biz ezileniz. Yine biz her zaman bu sistemi eleş-

bilmelidir.

Yaptığımız alelade bir tartışma değildir. Birçok pratik adımlar attık ve bunlardan belli sonuçlar da aldık. Yaptığımız değişim sıradan değil, oldukça etkilidir. Yani bizim düşündüğümüz gibi değildir. Örneğin MHP gibi şoven ve kan üzerine büyüyen bir parti bile bugün Önderliğin idam kararı için eveleyip geveliyor. Yani başlayan süreç bu kadar etkilidir. Zülümünden güç alan, kanla büyüyen ve ağacını kanla sulayan bir parti olan MHP bile şimdi böyle yapıyor. Değişim bu kadar büyüktür. Bu daha başlangıçtır. Bu süreç önümüze bir çok tecrübe de koymuştur. Hem tartışması zordu, hem de biraz pratiği yaşandı. Yapılan tartışma ve yaşanan pratik hemen hemen herkes için ikna edici sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Bu temelde diyoruz ki, gerekli değişiklikleri yapabiliriz ve sistemimizi dönemin gereklerine göre yapılandırabiliriz.

Önderliğin esareti partimizde büyük bir boşluk yarattı

Geçmişte gerek entellektüel gerekse pratik çalışmalarda bütün yük Önderliğin omuzlarındaydı. Önderliğin esir düştüğü güne kadar bu böyleydi. Halen de Önderlik tarihi rolünü oynuyor. Ama sistemi yürütmeye anlamında koşulları el vermediği günlük ilişkilen-

la bu iş olur; bütün kadro yapısı ile olur. Yaşadığımız büyük değişim budur. Büyük değişimi de güçlü yapacağız. Yani eğer kadrolarımız düşünsel ve pratik olarak hareket durumunda olurlarsa, bu büyük değişime yönelebilir ve başarıyla yürütebiliriz. Gücümüz buradadır. Bu yüzden herkes bu sorumlulukla katılım sağlamalıdır. Değişimi bizler yapıyoruz, o halde kendimizi ikna etmeliyiz. Koşullar bunu dayatıyor. Çözüm de buradadır. Değişim çalışmalarımızı bu temelde geliştirebiliriz. Eğer zayıf düşersek, devrim de zayıf düşer. Bu değişimi yapmazsak anlamsızlaşırız. Hiç bir değerimiz kalmaz. Bunu parti için söylüyoruz. Kişi ol-saydı, kişi için de aynı şey olurdu.

Bu temelde, yaratılan sistemin pratiğini önümüzdeki süreçte yürüteceğiz. Bu çalışmadan sonra istenen, siyasi bir tufan yaratmadır. Dünyanın dört bir yanına dağılan Kürdü ayağa kaldırıp, iki binli yıllarda siyasi serhildanları geliştirerek, Kürt sorununun çözümünü yaratabiliriz. 21. yüzyıla böyle giriyoruz. Bunun temelini Önderlik atmıştır. Demokratik Cumhuriyet ya da demokratik değişim, imhayı reddeder; Kürtlerin sonuçsuz başkaldırı çizgisini ve -otonomi, federasyon ya da bağımsız devlet- ayrılmayı da reddeder. Ayrılma Kürtler için bir çözüm değildir. Kürt sorunu demokratik değişimle çözülür. Bu, Kürdistan’ın dört parçası ve hakim dört devletin demokratik

bir yönüyle Arap, bir yönüyle Fars ve bir yönüyle de Türk’tür. Bunların kültürlerini, kendi ulusal kültürü ile beraber yaşıyorlar. Bu da bir zenginliktir. Yani her yönden PKK kadar zengin bir parti yoktur. Yine dörde bölünmüş bir Kürdistan ve dünyaya yayılmış Kürtler var. Demokrasi böylesine zengin bir kültür üzerinde yükseliyor ve bu kültür PKK’de yoğunlaşmıştır. Din, milliyet, mezhep ve diğer tüm yönlerden hiçbir hareket PKK kadar zengin değildir. PKK’nin içine gelenler hiç bir zaman kültürünü reddetmemiştir. Aksine bunu zenginlik saymıştır.

Bütün bunlardan dolayı PKK’deki kültürel zemin geniş, büyüktür diyoruz. Bu temelde de demokrasi; bildiğimiz gibi değişik sınıf, halk ve kültürlerin bir arada barış içinde yaşamasıdır. Herkesten çok buna PKK hazırdır. Önemli olan bu zenginlikten yararlanıp bunu harekete geçirmektir. O zaman göreceğiz ki, PKK’nin değişim için yeterli gücü de vardır. Bu temelde PKK demokratik bir harekettir, demokrasiyi temsil edebilecek gücü vardır diyoruz.

PKK yine geriliklerinden arınabilir, buna da gücü vardır. İçimizde yaşanan değişik sınıf anlayışlarını da büyük bir hamle ile atıyoruz. Bu noktada işte herkes kendine göre yürüyecektir biçiminde bir yanlış anlayış ortaya çıkmamalıdır. Burjuva isen burjuva gibi yaşayacaksın, feodal isen feodalizmi yürüteceksin, köle isen köleliği yürüteceksin; bu, demok-

müz olduğu kadar, en az bunlar kadar da zorluklarımız var. Bunları hiçbir zaman unutmamalıyız. Önderliğin felsefesi de budur, doğru olan da budur.

Kürdistan’da her zaman iki tarafı keskin kılıç üzerinde yürünür. Bir tarafı seni, diğer tarafı düşmanı kesiyor. Eğer tedbirsiz davranıp düşmanı keseceğim dersin, seni de kesebilir. Bu gerçekliği de görmemiz gerekiyor. Yani hiçbir zaman rahat oturup korkusuzca yaşamaya hakkımız yoktur. Büyük bir korkuyla, bunun yanında yine büyük bir cesaretle değişim için gerekli adımları atacağız ve devrimin yeni dönemini bu temelde yükselteceğiz.

“Acaba değişiyor muyuz? Elbette yaşıadığımız bir değişimdir. “Değişim anlamında yaşanan, aslında yeni bir PKK’nin kuruluşudur” diyenler var. Doğru, ancak bu kendi geçmişinden vazgeçmek, geçmiş devrimci yaşamını mahkum etmek anlamındaysa, biz böyle bir yeniden kuruluşu reddediyoruz. Bu yüzden bu dönemin PKK’si ancak değişim ve dönüşümle olacaktır.”

Çatışmanın üçüncü günüydü. Zorlu iki gece, iki gündüz geride kalmıştı. Ne kadar çok yorulmuştu bu iki günde. Ve daha kaç gün sürecekti. Yanına aldığı yiyecekleri de yedi. Artık açlık baş gösterecekti.

Üç yıllık gerilla yaşamında yabancı değildi, açlığa ve yorgunluğa. Deyim yerindeyse artık “*tecrübeli bir gerillaydı.*” Açlık ve yorgunlukla mücadele etmesini iyi biliyordu.

Tecrübeliydi tücrübeli olmasına da, bu “*kopma*”, yani diğer gerillalardan ayrı kalma ilk defa geliyordu başına.

Çatışmanın en şiddetli anında kopmuştu arkadaşlarından. Bir kobra bombardımanında kendini yere atmış ve bir kaya parçasına ulaşmıştı. Kobra saldırısının hemen ardından tank ateşleri başlamış ve yerine dönemecekti.

Çatışma hala sürüyordu. Arkadaşlarının nerede olduğunu anlamak için başını kaldırdı. Atılan mermilerden başını korumaya çalışıyordu. Nasıl mevzilenmeli? Ne yana ateş etmeli, bir türlü karar veremiyordu. Bir yandan yanlışlıkla arkadaşlarını vurma ihtimali, diğer yandan düşman güçleri tarafından vurulma ihtimali arasında gidip geliyordu. Yoğun silah sesi, mevzilenmeyi anlamasını engelliyordu.

Beş dakika daha mermiler altında yol aldı. Yüzünü yalayıp geçen iki merminin vızıldaması onu durdurdu. Biraz soluk aldı. Şarjörlerini kontrol etti. İki şarjörü tam, biri yarım doluydu. Bu yetmişbeş mermi demekti. El bombalarının ikisini dün kullanmıştı. Çantasındaki yedek iki elbombasını çıkarıp beline taktı.

Birkaç dakika dinlenip ayağa kalktı. Tam hareket edecekti ki, ağaçlar arasında bir ses duydu. Hızla döndü. Kalaşnikofu ağaçlara çevirdi. Nişan aldı. Silahı omzuna bastırıp kabzasını sıkıca kavradı.

Sağ elini sol işaret parmağını tetiğin boşluğuna oturttu. Geriye sadece tetiğe dokunmak kalmıştı.

Soluk alış veriş hızlandı. Gözlerini sonuna kadar açmıştı. Göz kırpacak kadar bile zamanı yoktu. Kulaklarını dört açmış, dinliyordu.

Etrafta onlarca silah patlıyordu ama o, o an sadece ağaçların arasında gelecek olan o sese kilitlenmişti.

Ağaçların arasındaki ses tekrar duyuldu. Birileri ona doğru ilerliyordu. Ses artık daha iyi duyuluyordu. Kırılan dallar, ezilen kuru otlar... Kesinlikle birileri vardı orada.

Acaba arkadaşlar mıydı. “*Görmedem ateş etmeyeceğim*” dedi, kendi kendine.

Ses gittikçe yaklaştı. Kalaşnikofu eliyle iyice sıktı. Nefes alıp veremiyordu artık. Ağaçların arasından gelen sesin sahibi görülmeye başlamıştı.

Komando renkli pantolonu ve atletle yere eğilmiş durumda; elinde MG-3 otomatik silah ile bir asker ona yaklaşıyordu. Asker onu henüz farketmemişti. Askerin şapkasındaki yazıyı okudu:

“*Dağ ve Komando Tugayı-Hakkari*”

Asker başını kaldırdı. Onu gördü ve kalaşnikof üç defa arka arkaya ateş aldı. Askerin ateş etmeye zamanı olmamıştı. Göğsünden aldığı mermiler ile sırtüstü yere düştü.

Tekrar kalaşnikofun tetiğine dokundu. Ağaçların arasına ateş etti. Ağaçlar arasından vurulma sesleri geldi. Her şey birkaç saniye içinde olup bitmişti.

Bir anda onlarca silah çalıştı. Mermiler yanından geçiyordu. Tahmin ettiğinden daha kalabalık bir düşman gücüyle içiçe girmişti. Hemen önündeki kayanın üzerinden atladı. Ağaçların arasından geçti. Mermiler hala sağından solundan geçiyordu. Birkaç adım atıp bir takla attı. Üç dot kez yuvarlandı. Sürünerek önündeki kayaya ulaştı, kayaya yaslandı.

Ve ne olduysa o an oldu. Toprak çöktü. Oturduğu zemin çöktü. Silahı ile birlikte onbeş metre kadar aşağıya düştü. Sert zemine hızla çarptı. Bir müddet olduğu yerde bekledi. Vücudunda hiç sağlam kemiğin kalmadığını düşünüyordu. Hiçbir şey olmadığını farkedince olduğu yerde doğruldu. Kafasını yukarı kaldırıp düştüğü yere baktı. Sadece gökyüzü görünüyordu. Silah sesleri hala duyuluyordu.

Çukurdan gerisin geriye çıkmayı düşündü. Orada yakalanmak imha olmak demekti. Şöyle bir etrafı kontrol etti. Kendisi için basamak yapabileceği ne bir delik, ne de bir çıkıntı vardı. Sıçramaya çalıştı, olmadı. Tam bir kapana sıkışmıştı.

İlk defa böyle çaresiz kalıyordu. Tuzağa düşmüş bir av hayvanı gibiydi. Beklemeye koyuldu. Birazdan askerler deliğin üzerine geleceklerdi ve o çaresiz bir şekilde onların yukarıdan açacakları ateş ile öldürülmeyi bekleyecekti.

“*Böyle olmamalıydı*” diye düşündü.

Ölümü hiç böyle beklememişti. Çaresiz bir şekilde ölmeyi değil; vuruşarak, çarpışarak hayal etmişti ölümü hep. Ateş kusan silahların üzerine saldırırken, karşıdan alacağı mermiler ile göğsünden vurularak ölecekti. Böyle kısıtılmış, sıkıştırılmış bir şekilde değil.

Çukurun dibine oturdu. Silahını kucağına aldı. Macar yapımı bir silahtı. Şimdiye kadar hiçbir çatışmada, hiçbir eylemde aksaklık yapmamıştı. Onu hiç yarı yolda bırakmamıştı.

Cebinden silah bezini çıkardı. Düşüş esnasında silah sağa sola çarpmıştı. Şimdi toz içindeydi. Her zamanki alışkanlığı ile silahını silmeye başladı. Silah her şeydi bir gerilla için. Var olmasının tek nedeni, varlık gerekçesiydi. Sahip olduğu tek varlıktı silahı. Her şeyi onda gizliydi. Umutları, sevdası ve yarımıydı silahı.

Eğildi ve silahın nişangahına bir öpücük kondurdu.

nereye ulaşmıştı? Hangi yüzyılda, hangi çağdaydı?

Kadın “*hoggeldin*” dedi ve devam etti “*yaklaş, karşıma geç, seni görmek istiyorum*”

Kadının etrafında yarım çember çizerek karşısına geçti. Durdu.

Kadının karşısında o da diz çöktü. Kadın diz çökmüş ve ellerini şişkin karnının üzerinde birleştirmişti. Acı çekiyor bu kadın, diye düşündü. Gözlerinden yaşlar akıyor, dudakları titriyordu. Zaman zaman ellerini karnını üzerinde birleştiriyordu. Doğurmak üzereydi kadın.

Çektiği bütün acılara, sancılara rağmen, bütün güzelliği üzerindeydi. Siyah saçları, siyah teni, gözleri, elleri; binlerce yıllık güzellik, binlerce yıllık gizem vardı yüzünde. Asırların güzelliği gizliydi bu kadında.

“*Gencecik*” diye düşündü. Pürüzsüz bir yüze sahipti. Bir tek kırışık görmedi yüzünde. Şimdiye kadar gördüğü en güzel kadındı. Gözlerini ondan ayıramıyordu. Saatlerce seyretse bile bıkmayacağı bir güzellik ile karşılaşmıştı. Kadın bitmek tükenmek bilmeyen bir güzellik yayıyordu etrafına. Adeta büyülenmişti.

Kadın sordu:

Bekle bizi Kibele

Halil Uysal

“Kimsin?”

“Metin, gerillayım.”

“Hangi yıldayız?”

“1997, Haziran’dayız.”

“Demek ki, o kadar oldu. Ne kadar hızlı geçti yıllar!”

Simsiyah gözleri ile onun gözlerine baktı. Uzun uzun karşısındaki garibeyi süzdü.

Saçı başı, toz toprak içindeydi.

Günlerdir traşsız ve kirliydi. Gömleklerinin yakası simsiyahtı. Uzun süredir banyo yapmadığı her halinden belliydi. Terden saçları birbirine yapışmıştı. Bütün bunlara rağmen, asil bir bakışı gururlu bir duruşu vardı gerillanın.

Kadın sordu:

– “Ben kimim biliyor musun?”

– “Hayır.”

– “Ben Kibeleyim.”

Onun adını tarih kitaplarında, ansiklopedilerde duymuştu. O meşhur kadın, Mezopotamya’daki o meşhur tanrıça demek buydu.

Kadın konuştu:

“Zap nasıl, yine tüm güzelliği ile akıyor mu? Sevdalılar başında oturup onu izliyorlar mı, şairler ondan ilham alıp şiirler yazıyorlar mı? Genç kızlar, genç erkekler sularında yıkanıyorlar mı? Bana Zap’ı anlat.”

Cevap veremedi. Nasıl anlatabilirdi ona Zap’ta büyük bir savaş yaşandığını. İnsanların vurulduğunu, öldüğünü Zap suyunun şimdi kıpkırmızı aktığını. Sustu. Cevap vermedi.

Kibele ona bakarak tekrar konuştu; “Bir savaşçıya benziyorsun. Duruşun, oturuşun, bakışın, ürkekliğin ile tam bir savaşçısın. Elindeki de herhalde silahın olmalı?”

“Demek ki, yeryüzünde savaşlar hala devam ediyor.”

Gözlerinden akan yaşlar çoğaldı. Kadının müthiş sancılar içinde olduğu her halinde anlaşıyordu. Zaman zaman başını arkaya doğru atarak odanın tavanına bakıyor ve tekrar karşısında diz çökmüş olan Metin’e dönüyordu.

Metin sessizliği bozdu:

– “Sen hamilesin.”

– “Evet.”

– “Doğum yapmak üzeresin.”

– “Evet.”

– “Çok acı çekiyorsun.”

– “Evet.”

– “Sancılar, ağrılar duyuyorsun.”

– “Evet.”

– “Ne zamandır hamilesin.”

– “Altıbin yıldır.”

Şaşırdı, irkildi. Altıbin yıllık hamilelik olur mu? Dayanabilir mi bir kadın. Altıbin yıl sana çekilir mi? Altıbin yıl acılara göğüs gerilir mi? Altıbin yıl uykusuz, altıbin yıl yorgun olunur mu? “Pekala neden?” dedi.

Kibele bir Tanrıçaya özgün bakışyla bakıyordu şimdi. Gözlerinden akan yaşlar durdu. Anlamalı bir ses tonu ile konuşmaya başladı.

“Acılarım insanlığın acılarıdır. Sancılarım insanlığın sancılarıdır. Uykusuzluğum, yorgunluğum insanlık içindir. Bekliyorum. Güzel insanların varolacağı bir dünyayı bekliyorum. Çocuğumu özgür insanlığa doğuracağım. Tüm acılarım bu nedenledir. Bu karanlık odada altıbin yıldır bekleyişim bunun içindir. Savaşları bekliyorum, savaşların bitmesini bekliyorum, işte o zaman doğuracağım.”

Metin hiç ses çıkarmadı. Sadece durdu, düşündü. Ve:

“Savaşlar sürüyor” dedi.

Kibele, sanki karnına ani bir sancı saplanmışçasına başını geriye attı. Gözlerinden yaşlar akmaya başladı.

Ve;

“Ben de seni savaşların bittiğini müjdelemeye gelen kişi sanmıştım. Seni görünce çocuğumu doğurma zamanı geldi sanmıştım. Demek acıları sancıları çekeceğim, uykusuz gecelerim devam edecek. Gözlerim hiç kapanmayacak. Ne zamana kadar, daha ne kadar sürecek?”

Ve sustu. Başını tekrar geriye attı. Gözyaşları yanaklarından süzülüyor, boğazından geçip, omuzlarından göğüslerine akıyor ve oradan toprağa ulaşıyordu.

Metin silahını aldı ve ayağa kalktı. “Buradan nasıl çıkabilirim?”

Onu böyle acılar içinde yapayalnız bırakmak istemiyordu. Onu böyle yeraldına bırakmamalıydı.

Kibele eliyle yan tarafta bir deliği işaret etti.

Metin Kibele’ye yaklaştı, eğildi karnını saran ellerini tuttu. Kibele onu izliyordu. Elleri dudaklarına götürdü. Altı bin yıllık gençlik hissediliyordu bu ellerde. Tanrıçanın her iki elini üçer kez öptü.

Ve:

“*Bekle bizi Kibele*” dedi.

Sonra hızla deliğe yöneldi. Tam delikten geçmek üzereyken son bir kez döndü. Kibele’ya baktı. Kadın başını yine geriye atmış, gözlerinden yaşlar akıyordu. Kadın acı çekiyordu.

Delikten geçti. Önüne çıkan koridorda hızla yürüdü. Bir çeyrek saat sonra gün ışığını gördü. Daha da hızlandı. Çıkışa ulaştı. Gün ışığı gözlerini kamaştırdı. Ne kadar içeride kalmıştı bilmiyordu. Acaba hayal miydi bunların hepsi.

Silah sesleri duyulmaya başladı, kobra helikopterleri gökyüzündeydi. Çatışma hala devam ediyordu.

Aşağılara baktı. Zap’ın çılgın sularını gördü. Kayalara vurarak çıkardığı ses bütün vadi boyunca yankılanıyordu.

Kibele geldi aklına,

şu sözleri tekrarladı:

“Bekle bizi Kibele”

Mervanıs